

Název: Město netvorů
Autor: Isabel Allende
Nakladatelství: BB art, Praha 2003

Pro Alejandra, Andreu a Nicole,
kteří mě požádali o tento příběh

Noční můra

Alexander Cold se vzbudil za úsvitu vyděšený noční můrou. Zdálo se mu, že obrovský černý pták narazil do okna, doprovázený lomozem roztržitého skla se dostal do domu a odnesl jeho matku. Ve snu bezmocně pozoroval, jak ohromný sup uchvátil žlutými drápy Lisu Coldovou za šaty, jak vylétá rozbitým oknem a ztrácí se na nebi plném hustých mračen. Vzbudilo ho dunění bouře, vítr bičující do stromů, déšť na střeše, hromy a blesky. Rozsvítil světlo s pocitem cestujícího na lodi unášené proudem a přitiskl se k tělu velkého psa, který spal vedle. Pomyslel na to, že jen pár bloků od domu burácí Tichý oceán a divoké vlny se přelévají přes nábřeží. Zaposlouchal se do bouřky, myslel na černého ptáka a na svou matku a čekal, až se utiší úder bubnu, které cítil v hrudi. Ještě byl uvězněn ve výjevech zlého snu.

Podíval se na hodiny: půl sedmé, čas vstávat. Venku začínalo svítat. Rozhodl se, že to bude nešťastný den, jeden z těch, kdy je lepší zůstat v posteli, protože se nic nedaří. Takových dnů bylo od chvíle, kdy matka onemocněla, mnoho; někdy byl vzduch v domě tak těžký, jako kdyby se člověk ocitl na dně moře. Tehdy bylo jedinou úlevou utéci, běhat po pláži s Ponchem tak dlouho, až už nemohl popadnout dech. Teď však již týden přselo a přselo, skutečná potopa. Navíc Poncha poranil jelen a on se odmítal hýbat. Alex byl přesvědčen, že má toho nejhloupějšího psa v dějinách, jediného čtyřicetakilového labradora, kterého pokousala vysoká. Během čtyř let života na Poncha zaútočili mývalové, sousedova kočka a teď jelen; a to nepočítáme všechny ty případy, kdy ho postříkali skunkové a Alex ho musel umýt v rajčatové šťávě, aby zmírnil pach. Chlapec vylezl z postele, aniž by

Poncha vzbudil, když se oblékal, třásl se zimou; topení se zapínalo v šest, ale jeho pokoj na konci chodby se ještě neohřál.

U snídaně měl Alex špatnou náladu a neměl chuť ocenit otcovu snahu udělat palačinky. John Cold nebyl zrovna dobrý kuchař; uměl právě jen palačinky a ty byly jako mexické placky z kaučuku. Aby ho neurazily, dávaly si je děti do úst, ale při sebemenší příležitosti je vyplivovaly do koše. Marně se snažily vycvičit Poncha, aby je žral; pes byl sice hlupák, ale takový zase ne.

"Kdy se maminka uzdraví?" zeptala se Nicole a snažila se nabodnout na vidličku gumovou palačinku.

"Mlč, ty hloupá!" odpověděl Alex, kterého rozčilovalo, jak se mladší sestra se ptá několikrát týdně na to samé.

"Maminka umře, poznamenala Andrea.

"Lhářko! Neumře! Zaječela Nicole.

"Jste usmrkanci! Nevíte, co říkáte! Křikl Alex.

"No tak, děti, uklidněte se. Maminka se uzdraví, přerušil je nepřesvědčivým hlasem John Cold.

Alex pocítil hněv k otci, sestrám, Ponchovi, životu obecně, a dokonce i vůči matce za to, že onemocněla. Rychle vyšel z kuchyně, rozhodnutý odejít bez snídaně, ale zakopl v chodbě o psa a natáhl se jak široký tak dlouhý.

"Uhni, pitomče! Zakřičel a Poncho mu s radostí zvučně olízl tvář, až mu oslintal celé brýle.

Ano, tohle bude rozhodně jeden z těch nešťastných dnů. O pár minut později otec zjistil, že píchl kolo dodávky. Alex mu ho musel pomoci vyměnit, přesto ale ztratili drahocenné minuty a všechny tři děti přišly pozdě do školy. V tom spěchu si Alex zapomněl úkol z matematiky, což ještě zhoršilo jeho vztah s profesorem. Alex ho považoval za patetického človíčka, který se rozhodl zničit mu život. Aby toho nebylo málo, nechal doma i flétnu, a to odpoledne měl zkoušku se školním orchestrem; byl sólista a nesměl chybět.

V polední přestávce musel Alex zajít domů pro flétnu. Bouře už přešla, ale moře bylo ještě neklidné; po pláži si cestu zkrátit nemohl, protože vlny se tříštily o zídku a zaplavovaly ulici. Rozeběhl se tedy delší cestou, neboť měl volno jen čtyřicet minut.

V posledních týdnech, od chvíle, kdy matka onemocněla, k nim docházela uklízečka, ale ten den oznámila, že kvůli bouři nepřijde. Každopádně za moc nestála; v domě zůstávalo plno špíny. Úpadek byl

znát již zvenčí, všechno vypadalo smutně. Ovzduší opuštěnosti začínalo na zahradě a pronikalo až do nejzazších koutů v domě.

Alex tušil, že se rodina rozpadá. Jeho sestra Andrea, která se vždy poněkud lišila od ostatních děvčat, si nyní libovala v převlecích a na dlouhé hodiny se ztrácela ve světě fantazie, kde v zrcadlech číhají čarodějnice a v polévce plavou mimozemšťané. Už na to neměla věk, ve dvanácti letech se podle něj měla zajímat o kluky nebo o propichování uší. Nejmladší Nicole si pro změnu založila zoologickou zahradu, snad jako náhradu za to, že se jí matka přestala věnovat. Krmila několik mývalů a skunků, kteří se potloukali kolem domu; adoptovala šest osířelých koťat, které měla schované v garáži; zachránila život ptáčkovi s pochroumaným křídlem a v krabici chovala metr dlouhou zmiji. Kdyby matka zmiji našla, umřela by na místě leknutím. Bylo však nepravděpodobné, že by k tomu došlo; když Lisa Coldová nebyla v nemocnici, trávila celé dny v posteli.

Krom otcových palačinek a sendvičů s tuňákem a majonézou, což byla Andreina specialita, už několik měsíců v domě nikdo nevařil. V ledniče byl jen pomerančový džus, mléko a zmrzlina; odpoledne si telefonem objednávali pizzu nebo čínské jídlo. Na začátku to bylo skoro jako slavnost, protože každý jedl kdykoliv a na co měl právě chuť, hlavně sladké; nyní se jim však všem stýskalo po obyčejném jídle z normálních časů. Alex měl možnost si za ty měsíce uvědomit, jak důležitá byla matčina přítomnost a jak tíživá je nyní její absence. Postrádal její častý smích a lásku stejně jako její vážnost. Byla přísnější než otec a mnohem vnímavější; nebylo možné ji oklamat, protože měla ještě nějaké další oči, kterými viděla neviditelné. Už nebylo slyšet, jak si italsky prozpěvuje, zmizela hudba, květiny i charakteristická vůně čerstvě upečených sušenek a malířských barev. Dříve matka dokázala několik hodin denně strávit v ateliéru, udržovat dům dokonale uklizený a čekat na děti se sladkostmi; teď vstávala jen málokdy, zmateně procházela pokoji, jako by nepoznávala okolí, vyhublá, s kruhy pod zapadlými očima. Její plátna, která dříve vypadala jako skutečné ohňostroje barev, stála zapomenutá na stojanech a olejové barvy zasychaly v tubách. Zdálo se, jako by se Lisa Coldová celá zmenšila, vypadala jako tichý duch.

Alex již neměl, koho by požádal, aby mu poškrabal záda nebo zlepšil náladu, když se ráno cítil pod psa. Otec nebyl člověk na mazlení. Lezli spolu po horách, ale mluvili jen málo; navíc se John Cold změnil, tak jako všichni v rodině. Už nebyl tou klidnou osobou

jako dřív. Často se vztekal, nejen na děti, ale i na svou ženu. Občas křičel a vyčítal Lise, že dost nejí, nebo že nebere léky, ale hned toho litoval a sklíčeně ji prosil o odpuštění. Takové scény Alexe vždy roztřáslý; nemohl se dívat na matku bez sil a na otce s očima plnými slz.

Když ono poledne dorazil Alex domů, překvapilo ho, že vidí otcovu dodávku, protože ten v tu dobu vždy pracoval na klinice. Vešel kuchyňskými dveřmi, které zůstávaly otevřené. Chtěl něco sníst, popadnout flétnu a upalovat zpátky do školy. Rozhlédl se kolem a viděl jen ztuhlá zbytky pizzy z předchozího večera. Smířený s tím že zůstane o hladu, zamířil k ledničce, aby si nalil sklenici mléka. V tu chvíli zaslechl pláč. Nejdřív si myslel, že to jsou Nicolina koťátka v garáži, ale pak poznal, že zvuky vycházejí z pokoje rodičů. Nechtěl slídit, ale téměř automaticky přistoupil k pootevřeným dveřím a jemně zatlačil. To, co spatřil, způsobilo, že zůstal jako opařený.

Uprostřed pokoje seděla na stoličce jeho matka v noční košili, bosá; plakala s hlavou v dlaních. Otec, stojící za ní, svíral starou břitvu, která patřivala dědovi. Dlouhé prameny černých vlasů pokrývaly podlahu a matčina křehká ramena, zatímco její holá hlava zářila jako mramor v bledém světle, které pronikalo oknem.

Chlapec stál několik vteřin nehnutě jako sloup; nerozuměl tomu, nevěděl, co znamenají ty vlasy na zemi, oholená hlava či břitva v otcově ruce, blýskající se pár milimetrů od skloněné matčiny šíje. Když se vzpamatoval, strašlivě zaječel a jako šílený se vrhl na Johna Colda. Povalil ho na zem. Břitva obloukem prolétla kolem něj a zabodla se opodál. Matka na něj volala a tahala ho za šaty, aby ho od otce odtrhla. Alex jenom slepě rozdával rány, aniž věděl, kam dopadají.

"To nic, uklidni se, nic se neděje," žadonila Lisa Coldová a držela ho z posledních sil, zatímco otec si chránil pažemi hlavu. Konečně k němu matčin hlas pronikl. Zlost okamžitě pominula a místo ní se dostavil zmatek a hrůza z toho, co udělal.

Vstal a vrávoravě ustupoval; pak se rozeběhl a zavřel se ve svém pokoji. Psacím stolem zatarasil dveře a zacpal si uši, aby neslyšel, jak ho rodiče volají. Dlouho stál opřený o zeď se zavřenýma očima a snažil se ovládnout smršť citů, která mu pronikala až do morku kostí. Poté začal systematicky ničit vše, co měl v pokoji. Serval se zdí plakáty a jeden po druhém je trhal na kusy; popadl baseballovou pátku a vrhl se na obrazy a videokazety; rozdrtil sbírku starých aut a letadel z

první světové války; vytrhal stránky z knih; nožem švýcarské armády rozpáral matraci a polštáře; rozstříhal oblečení a prádlo a nakonec kopal do lampy tak dlouho, až byla napadrtá. To vše beze spěchu, metodicky, tiše, jako někdo, kdo plní důležitý úkol. Přestal až tehdy, když mu došly síly a nic k rozbíjení už nezůstalo. Podlahu pokrývalo peří a náplň matrace, sklo, papíry, kusy látek a hraček. Vyčerpaný emocemi a úsilím si lehl doprostřed té pohromy stočený do klubíčka, s hlavou na kolenou a plakal, dokud neusnul.

O pár hodin později probudily Alexandera Colda hlasy sester. Několik minut mu trvalo, než si vzpomněl, co se stalo. Chtěl rozsvítit, ale lampa byla rozbitá. Po hmatu se dostal ke dveřím, zakopl a zaklel, když ucítil pod rukou skleněný stěp. Nepamatoval si, že přemístil stůl a musel ho odtlačit vši silou, aby otevřel dveře. Světlo z chodby ozářilo bitevní pole, ve které se změnil jeho pokoj, a užaslé obličej sester na prahu.

"Měníš výzdobu pokoje, Alexi?" žertovala Andrea a Nicole si zakrývala tvář, aby ztlumila smích.

Alex jim přibouchl dveře před nosem, svezl se na zem a přemýšlel; pořezanou ruku si svíral prsty. Zemřít vykrváčením mu připadalo lákavé, alespoň by nemusel čelit rodičům po tom, co provedl, ale vzápětí změnil názor. Rozhodl se, že si musí vymýt ránu dřív, než se do ní dostane infekce. Navíc ho začínala bolet; bylo to asi hluboké říznutí, mohl by dostat tetanus. Vyšel váhavě z pokoje, hmatal kolem, protože téměř neviděl; ztratil v tom zmatku brýle a oči měl opuchlé pláčem. Nakoukl do kuchyně, kde byl shromážděný zbytek rodiny, i matka s bavlněným šátkem kolem hlavy, takže vypadala jako někdo cizí.

"Je mi to moc líto." koktal Alex s očima upřenýma do země.

Lisa zadržela výkřik při pohledu na synovo tričko potřísněné krví, a když jí dal manžel znamení, vzala dívky za ruce a beze slova je odvedla. John Cold přistoupil k Alexovi, aby mu ošetřil ruku.

"Nevím, co se to se mnou stalo, tati." mumlal Alex a neodvážil se zvednout hlavu.

"Já mám, chlapče, taky strach."

"Umře maminka?" zeptal se Alex tenkým hlasem.

"Nevím, Alexandře. Strč si ruku do studené vody!" poručil mu otec.

John Cold omyl krev, prohlédl zranění a rozhodl se píchnout

synovi anestetikum, aby mohl odstranit střepy a pár stehy zašít ránu. Alex, kterému se obvykle při pohledu na krev dělalo špatně, snášel tentokrát ošetřování bez jediného pohybu a byl vděčný za to, že má v rodině lékaře. Otec mu ruku potřel dezinfekcí a ovázal.

"Matce by vlasy vypadaly tak jako tak, vid'?" zeptal se chlapec.

"Ano, po chemoterapii. Je lepší je ustříhnout najednou, než vidět, jak postupně vypadávají. To je to nejmenší, chlapče, zase jí narostou. Posad' se, musíme si promluvit."

"Promiň mi, tati. Budu pracovat a nahradím všechno, co jsem rozbil."

"To je v pořádku. Chápu, musel sis ulevit. Nemluvme už o tom, jsou důležitější věci, které ti musím říci. Odvezu maminku do nemocnice v Texasu na dlouhé a těžké léčení. Jenom tam s ní můžou něco udělat."

"A uzdraví se?" ptal se chlapec dychtivě.

"To doufám, Alexandře. Samozřejmě pojedou s ní. Dům na nějaký čas zavřeme."

"A co bude s námi, se sestrami a se mnou?"

"Andrea a Nicole budou u babičky Carly. Ty pojedeš k mojí matce," vysvětloval mu otec.

"Ke Kate? Nechci k ní, tati! Proč nemůžu jet se sestrami? Babička Carla umí aspoň vařit."

"Tři děti jsou na starou paní moc."

"Je mi už patnáct, tati. Jsem dost velký na to, aby ses mě aspoň zeptal na můj názor. Je to nespravedlivé, že mě posíláš ke Kate, jako bych byl nějaký balík. Je to pořád stejné, ty rozhodneš a já musím souhlasit. Už nejsem dítě!" popuzeně namítal Alex.

"Někdy se tak ale chováš," odpověděl John Cold a ukázal na ránu na ruce.

"Byla to nehoda, to se může stát každému. Budu se u Carly chovat dobře, to ti slibuju."

"Vím, že to myslíš dobře, ale někdy ztrácíš hlavu."

"Řekl jsem ti přece, že zaplatím, co jsem rozbil!" rozkřikl se Alexander a bouchl pěstí do stolu.

"Vidíš, jak se neovládáš? Každopádně tohle nemá co dělat se zničením tvého pokoje. Už dávno je to dohodnuté s tchyní i s mojí matkou. Musíte k babičkám, není jiné řešení. Za pár dní odjedeš do New Yorku," řekl otec.

"Sám?"

"Sám. Obávám se, že od téhle chvíle budeš muset dělat spoustu věcí sám. Vezmeš si s sebou pas, protože si myslím, že podnikneš s mojí matkou nějakou dobrodružnou cestu."

"Kam?"

"Někam k Amazonce."

"K Amazonce?" zvolal vyděšený Alex. "Viděl jsem o ní dokument. Je tam spousta komárů, kajmanů a banditů. A nemoci, dokonce malomocenství!"

"Věřím, že matka ví, co dělá; nevzala by tě někam, kde bys byl v nebezpečí, Alexandře."

"Kate je schopná mě strčit do řeky plné piraní, tati. S takovou babičkou ani nepotřebuju nepřítele," zamumlal chlapec.

"Lituju, ale v každém případě tam pojedeš."

"A co škola? Zrovna máme zkoušky. Navíc přece nemůžu odejít z orchestru ze dne na den."

"Musíš se přizpůsobit, Alexandře. Naše rodina prožívá krizi. Víš, jaké jsou čínské znaky pro slovo krize? Nebezpečí - příležitost. Možná že nebezpečí maminčiny nemoci ti poskytuje jedinečnou příležitost. Běž si zabalit."

"Co si asi tak budu balit? Moc toho nemám," brblal Alex nazlobeně.

"Tak si vezmeš to málo. Teď běž dát pusu mamince; moc ji trápí, co se děje. Pro ni to je, Alexi, mnohem těžší než pro kohokoliv z nás. Musíme být tak silní jako ona," řekl smutně John Cold.

Ještě před pár měsíci byl Alex šťastný. Nikdy příliš netoužil objevovat věci za bezpečnými hranicemi své existence; věřil, že když nebude dělat hlouposti, všechno půjde dobře. Měl do budoucna jednoduché plány: chtěl být slavným muzikantem jako děda Joseph Cold, oženit se s Cecílií Burnsovou, pokud ho bude chtít, mít dvě děti a žít někde blízko hor. Byl se životem spokojený. Byl dobrý, i když ne vynikající student a sportovec, byl přátelský a neměl velké problémy. Považoval se za celkem normálního člověka, aspoň v porovnání se zrudami jaké na světě existují: například ti kluci, co vešli se samopaly do jedné školy v Coloradu a zmasakrovali spolužáky. A nebylo potřeba chodit tak daleko, i v jeho škole bylo několik odpudivých týpků. Ne, on nebyl takový. Pravdou je, že jediné, co si přál, bylo vrátit se do života, jaký byl ještě před několika měsíci, když matka byla zdravá. Nechtěl jet k Amazonce s Kate Coldovou. Tahle babička mu trochu naháněla hrůzu.

O dva dny později se Alex rozloučil s místem, kde prožil patnáct let života. Odnesl si s sebou obrázek matky, jak stojí ve dveřích domu v čepici zakrývající oholenou hlavu, směje se a mává mu, zatímco jí po tvářích tečou slzy. Vypadala malá, křehká a přesto všechno krásná. Když nastupoval do letadla, myslel na ni a na hrozivou možnost, že ji ztratí. Ne! Nesmím si to představovat, musím pořád doufat, že se maminka uzdraví, šeptal si znovu a znovu na své dlouhé cestě.

Výstřední babička

Alexander Cold se ocitl na newyorském letišti, uprostřed spěchajícího davu, který kolem něho vláčel kufry a zavazadla, strkal se a zakopával o něj. Lidé vypadali jako stroje, polovina měla k uchu přilepený mobil a mluvila do vzduchu jako blázni. Byl sám s batohem na zádech a zmuchlanou bankovkou v ruce; tři další schoval složené do bot. Otec mu radil, aby byl opatrný, protože v té obrovité metropoli to bylo něco jiného než v městečku na kalifornském pobřeží, kde žili a kde se nikdy nic zvláštního nedělo. Coldovy děti si hrály na ulici s ostatními dětmi, všechny znaly a chodily k sousedům jako domů.

Chlapec letěl šest hodin z jednoho konce světadílu na druhý; seděl vedle zpoceného tlustocha, jehož tukové záhyby překypovaly přes sedadlo, a tak se Alexův prostor zmenšil na polovinu. Každou chvíli se ten člověk pracně předklonil, strčil ruku do tašky se zásobami a pak přežvykoval nějakou sladkost, takže Alex nemohl v klidu spát ani se dívat na film. Byl strašně unavený a počítal, za kolik hodin muka skončí. Konečně přistáli a mohl si protáhnout nohy. S úlevou vystoupil z letadla a hledal babičku, ale u východu, jak očekával, ji neviděl.

Ještě po hodině tam Kate Coldová stále nebyla a Alexe to začínalo vážně znepokojovat. Nechal ji dvakrát vyvolat, ale bezvýsledně; potřeboval si rozměnit mince, aby si zatelefonoval. Poblahopřál si ke skvělé paměti: byl schopen si bez zaváhání vzpomenout na její číslo stejně jako si pamatoval adresu, aniž by u ní

kdy byl, jen z pohledů, které jí občas posílal. Babiččin telefon vyzváněl marně, zatímco on se upínal k tomu, aby ho někdo zvedl. Co teď budu dělat, mumlal rozladěně. Napadlo ho zavolat otce, aby mu poradil, ale to by ho mohlo stát všechny peníze. A taky se nechtěl chovat jako nějaký usmrkanec. Co tak na tu dálku může otec udělat? Ne, rozhodl se, nesmí ztrácet hlavu jenom proto, že má babička zpoždění; možná stojí v dopravní zácpě nebo ho hledá na letišti a minuli se.

Uběhla další půl hodina, a to už měl na Kate Coldovou takový vztek, že kdyby se objevila, určitě by jí řekl něco ošklivého. Vzpomínal na nezapné žerty, které mu po léta tropila, jako když mu poslala k narozeninám bonbony plněné pálivým krémem. Žádná jiná babička by si nedala tu práci, aby vysála obsah každého bonbonu stříkačkou, nahradila to tabaskem, zabalila čokoládu do stříbrného papíru a znovu ji vrátila do krabice; to jen proto, aby si z vnučat udělala legraci.

Také si vzpomněl na hrůzostrašné příběhy, kterými je děsila, když přijela na návštěvu, a jak trvala na tom, že musí být zhasnuto. Teď už ty historky nebyly tak působivé, ale když byl malý, vždycky umíral strachy. Jeho sestry ještě mívaly noční můry plné upírů a zombie uprchlých z hrobů, které ta zatracená babička vyzývala v temnotách. Nemohl nicméně popřít, že tahle hrůzostrašná vyprávění milovali. Stejně neúnavně naslouchali, když vyprávěla o skutečných či smyšlených nebezpečích, v nichž se ocitla na svých cestách po světě. Nejoblíbenější bylo o osmimetrové krajtě v Malajsii, která jí spolkla fotoaparát.

"Škoda, že nesežrala tebe, babičko," prohlásil Alex, když to babička vyprávěla poprvé, ale ona se neurazila. Stejně drasticky ho za méně než pět minut naučila plavat a to tak, že ho strčila do bazénu, když mu byly čtyři roky. Vyplaval na druhé straně z čiré beznaděje, ale mohl se klidně utopit. Lisa Coldová oprávněně znervózňela vždy, když tchyně přijela na návštěvu; musela zdvojnásobit ostražitost, aby uchránila zdraví svých dětí.

Po hodině a půl marného čekání na letišti Alex už nevěděl, co dělat. Představil si, jaké by Kate Coldové způsobil potěšení, kdyby ho viděla tak sklíčeného, a rozhodl se, že tu radost jí neudělá; musí jednat jako muž. Oblékl si bundu, vzal batoh a vyšel na ulici. Kontrast mezi teplem, ruchem a jasným světlem v budově a zimou, tichem a noční tmou venku s ním pořádně zamával. Neměl tušení, že je zima v New Yorku tak nepříjemná. Byl tam pach benzínu, špinavý sníh na

chodníku a mrazivá vánice bodající do tváří jako jehličky. Uvědomil si, že v tom rozrušení při loučení s rodinou zapomněl rukavice a čepici, které v Kalifornii nikdy nepotřeboval a které měl schované v kufru v garáži spolu se zbytkem lyžařského vybavení. Cítil, jak mu tepe v ráně na levé ruce, která byla dosud v klidu. Jakmile dorazí k babičce, bude si muset obvaz vyměnit. Netušil ale, jak daleko byt je, ani kolik může stát taxík. Potřeboval mapu, ale nevěděl, kde ji sehnat. Se zkřehlýma ušima a rukama v kapsách kráčel k autobusové zastávce.

"Ahoj, jsi sám? Přiblížila se k němu nějaká dívka.

Měla přes rameno tašku z pytloviny, klobouk naražený až po obočí, modře namalované nehty a v nose stříbrný kroužek. Alex se na ni užasle díval; byla skoro tak hezká jako jeho tajná láska, Cecilia Burnsová, a to navzdory roztrhaným kalhotám, vojenským botám a spíš špinavému a vyhladovělému vzezření. Měla jenom krátký kabátek z umělé kůže oranžové barvy, který jí nesahal skoro ani do pasu. Rukavice neměla. Alex zamumlal nejasnou odpověď. Otec ho varoval, aby nemluvil s cizími lidmi, ale tahle dívka nemohla být nebezpečná; byla jen o pár let starší a skoro tak hubená a malá jako jeho matka. Vlastně si vedle ní připadal silný.

"Kam jdeš?" naléhala neznámá a zapálila si cigaretu.

"K babičce, bydlí na rohu Čtrnácté ulice a Druhé avenue. Nevíš, jak se tam dostanu?" zeptal se Alex.

"Jasně, jdu stejným směrem. Můžeme jet autobusem. Jsem Morgana," představila se.

"Takové jméno jsem nikdy neslyšel," podotkl Alex.

"Vybrala jsem si ho sama. Moje pitomá máma mi dala jméno stejně vulgární, jako je sama. A jak se jmenuješ ty?" zeptala se a vydechla kouř nosem.

"Alexander Cold. Říkají mi Alex," odpověděl poněkud pobouřený tím, jak mluvila o své rodině.

Čekali asi deset minut na ulici a kopali do sněhu, aby si zahřáli nohy. Morgana tu dobu využila k tomu, aby mu stručně pověděla o svém životě: už dlouho nechodila do školy - to je jen pro hlupáky a utekla z domu, protože nesnášela otčima, který byl odporné prase.

"Můj sen je rocková skupina. Hrát v ní," dodala. "Jediné, co potřebuju, je elektrická kytara. Ta krabice, co máš přivázanou k batohu, co to je?"

"Flétna."

"Elektrická?"

"Ne, na baterky," smál se Alex.

Zrovna když se mu uši měnily v kousky ledu, objevil se autobus a oba nastoupili. Alex si koupil lístek a dostal nazpět, zatímco Morgana prohledávala jednu a pak druhou kapsu oranžového kabátku.

"Moje peněženka! Asi mi ji ukradli." zakoktala.

"Lituju, děvče. Budeš si muset vystoupit," nařídil šofér.

"Nemůžu za to, že mě okradli!" skoro zakřičela, a uvedla tak Alexe do rozpaků. Děsilo ho vše, co na něj upoutávalo pozornost. "Moje vina to taky není. Běž na policii," suše odpověděl řidič.

Dívka otevřela tašku z pytloviny a do uličky vozu vysypala celý obsah: oblečení, kosmetiku, brambůrky, několik krabiček a balíčků různé velikosti a boty na podpatku, které vypadaly, jako by patřily někomu cizímu, protože bylo těžké si ji v nich představit. Neuvěřitelně pomalu si prohlížela každý kus oblečení, obracela ho, otvírala všechny krabičky a obaly, vyklepávala spodní prádlo před zraky celého autobusu. Alex uhýbal pohledem a měl čím dál větší obavy. Nechtěl, aby si lidi mysleli, že on a ta holka patří k sobě.

"Nemůžu tu čekat celou noc. Musíš vystoupit," opakoval šofér, tentokrát výhružným tónem. Morgana si ho nevšímalá. V tu chvíli už měla sundaný oranžový kabátek a zkoumala podšívku, zatímco ostatní cestující si začínali stěžovat na zpoždění.

"Pujč mi něco!" požádala nakonec Alexe.

Chlapec cítil, jak mu uši roztávají a předpokládal, že červenají, jak se mu to stávalo ve vypjatých chvílích. To byl jeho kříž: uši ho vždy zradily, především tváří v tvář Cecilii Burnsové, dívce, do které byl zamilovaný bez nejmenší naděje na úspěch již od mateřské školky. Alex totiž dospěl k závěru, že neexistuje žádný důvod, proč by si ho měla Cecilia všímat, když si mohla vybírat z nejlepších sportovců na škole. On v ničem nevynikal, uměl jen lézt po horách a hrát na flétnu, ale žádná jen trochu rozumná dívka se nezajímala o kopce ani o flétny. Pokud se nestane zázrak, je odsouzen milovat ji v tichosti po zbytek života.

"Půjč mi na lístek," opakovala Morgana.

Za normálních okolností by Alexovi nevadilo přijít o peníze, ale v tu chvíli nebyl v situaci, aby se choval šlechetně. Na druhou stranu však byl přesvědčený, že žádný muž nemůže opustit ženu v nesnázích. Měl právě tolik, aby jí mohl pomoci, aniž by musel sáhnout na bankovky schované v botách. Zaplatil i druhý lístek. Morgana mu poslala špičkami prstů rozverný polibek, vyplázla jazyk na šoféra,

který se na ni pohoršené díval, rychle sebrala své věci a šla za Alexem do poslední řady, kde si sedli vedle sebe.

"Zachránils mi kůži. Hned jako budu moct, vrátím ti to," ujistila ho.

Alex neodpověděl. Měl jednu zásadu: když někomu půjčíš peníze a už ho neuvidíš, jsou to správně vydané peníze. Morgana ho přitahovala a odpuzovala zároveň, byla úplně jiná než i ty nejopovázlivější dívky od nich z městečka. Aby na ni necivěl s otevřenou pusou jako hlupák, většinu cesty mlčel a upíral pohled do tmavého skla, ve kterém se odrážela Morgana a také jeho vlastní hubený obličej s kulatými brýlemi a tmavými vlasy, jako má matka. Kdy se začne holit? Na rozdíl od většiny spolužáků byl ještě holobrádek, jeden z nejmenších ve třídě. Dokonce i Cecilia Burnsová byla vyšší než on. Jeho jedinou výhodou bylo, že na rozdíl od ostatních dospívajících ve škole měl zdravou pleť, protože jakmile mu vyrašil pupínek, otec mu do něj vpíchl kortizon. Matka ho ubezpečovala, že se nemusí zneklidňovat, že někteří vyrostou dřív a jiní později a že v rodině Coldů jsou všichni muži vysocí. On ale věděl, že genetické dědictví je rozumné a že se snadno může podobat příbuzným z matčiny strany. Lisa Coldová byla malá i na ženu; zezadu vypadala jako čtrnáctiletá holčička a tím spíš od doby, kdy ji nemoc proměnila ve vyhublou trosku. Když na ni pomyslel, cítil, že se mu svírá hrud' a těžko se mu dýchá; jako by ho pod krkem svírala ohromná pěst. Morgana si svlékla oranžový kabát. Pod ním měla krátkou blůzu z černé krajky, která jí odhalovala břicho, a kožený náhrdelník s kovovými hroty jako obojek na divokého psa.

"Co bych dala za čouda," prohlásila.

Alex ukázal na upozornění, že v autobuse se nesmí kouřit. Morgana se rozhlédla kolem. Nikdo si jich nevšímal; kolem bylo několik prázdných míst a ostatní cestující si buď četli, nebo pospávali. Když se ujistila, že se na ně nikdo nedívá, strčila ruku za blůzu a vytáhla umouněný pytlík. Šťouchla do Alexe loktem a zatřásla mu s ním před nosem.

"Tráva," zašeptala.

Alexander Cold zavrtěl hlavou. Nepovažoval se za puritána, nic takového, vyzkoušel párkrát marihuanu a alkohol jako většina spolužáků na gymnáziu, ale nedokázal ocenit jejich kouzlo krom faktu, že byly zakázány. Nerad nad sebou ztrácel kontrolu. Při zlézání hor si oblíbil vzrušení z toho, že ovládá tělo i mozek. Vracel se z výprav s

otcem vyčerpaný, rozbolavělý a hladový, ale naprosto šťastný, plný energie, hrdý na to, že opět překonal strach a nástrahy hor. Cítil se jako zelektrizovaný, mocný, téměř neporazitelný. Při těchto příležitostech ho otec přátelsky poplácal po zádech, bylo to něco jako odměna za hrdinství, ale neříkal nic, aby neživil synovu ješitnost. John Cold nebyl přítel lichotek, nebylo snadné získat od něj slůvko uznání, ale jeho syn nečekal, že ho uslyší, stačilo mu to mužné poplácání.

Po vzoru otce se Alex naučil plnit co nejlépe své povinnosti a ničím se nechlubit; potají se však pyšnil třemi ctnostmi, které považoval za sobě vlastní: odvahou lézt na hory, talentem pro hru na flétnu a jasným myšlením. Těžší bylo přiznat si nedostatky, ačkoliv si uvědomoval, že existují aspoň dva, které by se měl pokusit napravit, jak mu to dala několikrát najevo maminka: skepticismus, který působil, že pochyboval téměř o všem, a zlostná povaha, která vedla k tomu, že vybuchoval v tu nejneočekávanější chvíli. To bylo něco nového, protože ještě před pár měsíci byl důvěřivý a měl vždycky dobrou náladu. Matka ho ujišťovala, že je to věkem a že to přejde, ale nebyl si tak jistý jako ona. Každopádně ho Morganina nabídka nelákala. Když drogy vyzkoušel, necítil, že by letěl do ráje, jak tvrdili někteří kamarádi; měl hlavu plnou kouře a nohy jako z hadrů.

Neexistovalo pro něj větší povzbuzení, než balancovat na laně ve stometrové výšce s plným vědomím toho, jaký další krok musí udělat. Ne, drogy nebyly nic pro něj. A cigarety také ne, protože k lezení a hře na flétnu potřeboval zdravé plíce. Nemohl se nepousmát, když si vzpomněl na metodu, kterou použila babička Kate, aby hned v zárodku zlikvidovala jakékoliv pokušení kouřit. Bylo mu tehdy jedenáct let, a ačkoliv mu otec udělal kázání o rakovině plic a dalších následcích nikotinu, tajně kouřil s kamarády za tělocvičnou. Kate Coldová s nimi přijela strávit Vánoce a svým nosem loveckého psa okamžitě odhalila cigaretový pach; a to navzdory žvýkačce a kolínské, kterými se to snažil zamaskovat.

"Tak mladý a už kouříš, Alexandře? Zeptala se dobrosrdečně. Chtěl to popřít, ale nedala mu šanci. "Pojď se mnou, projedeme se spolu," řekla.

Chlapec nastoupil do auta, pořádně si připnul bezpečnostní pás a v duchu se modlil, aby přežil, protože babička byla pirát silnic. S omluvou, že v New Yorku nikdo nemá auto, řídila, jako by ji pronásledovali. Za neustálého popojíždění a brzdění se dostali k supermarketu, kde nakoupila čtyři obrovské doutníky z černého

tabáku; pak ho odvezla na klidnou ulici, zaparkovala daleko od zvědavců a zapálila pro každého jeden. Kouřili a kouřili se zavřenými dveřmi a okny, až jim kouř znemožnil jakýkoliv výhled.

Alex cítil, jak se mu točí hlava a zvedá žaludek. Za chvíli už to nevydržel, otevřel dveře a vypadl jako balík na ulici; všechno ho bolelo. Babička s úsměvem počkala, až si vyprázdní žaludek, aniž by se nabídla, že mu podrží hlavu či ho utěší, jak by to udělala matka. Potom zapálila další doutník a podala mu ho.

"No tak, Alexandře, ukaž mi, že jsi chlap a vykuř ještě jeden, provokovala a dobře se při tom bavila.

V následujících dnech musel chlapec zůstat v posteli, bílý jako křída a přesvědčený, že na nevolnost a bolesti hlavy brzy umře. Otec se domníval, že se jedná o nějaký virus, zatímco matka podezírala tchyni, ale neodvážila se ji přímo obvinít, že vnuka otráвила. Od té doby se Alexovi z pouhého pomyšlení na kouření, které slavilo takové úspěchy mezi kamarády, dělalo špatně.

"Tahle tráva je výborná," naléhala Morgana a ukazovala obsah pytlíku. "Taky mám tohle, jestli to máš radši, dodala a v dlani měla dvě bílé pilulky.

Alex se znovu upřeně zadíval z okénka autobusu a neodpovídal. Ze zkušenosti věděl, že je lepší mlčet nebo změnit téma. Cokoliv by řekl, znělo by hloupě a dívka by ho považovala za malého kluka nebo náboženského fundamentalistu. Morgana pokrčila rameny a schovala svůj poklad pro lepší příležitost. Přijížděli na autobusové nádraží v samém středu města a museli vystoupit.

Tou dobou ještě na ulicích aut ani lidí neubývalo, a ačkoliv se v kancelářích a obchodech už nepracovalo, bary, divadla, kavárny a restaurace měly otevřeno. Alex míjel lidi, aniž by rozeznával obličejy, viděl jen rychle kráčející nahrbené postavy zachumlané do tmavých kabátů. Na zemi spatřil těla ležící u mříží v chodnících, odkud stoupala pára. Došlo mu, že to jsou bezdomovci, spící schouleni u vývodu domovního topení, jediného zdroje tepla v zimní noci.

Ostrá záře neonů a světla aut dodávaly mokrým a špinavým ulicím neskutečný vzhled. Na nárožích se hromadily černé pytle, některé roztrhané, kolem rozházené odpadky. Žebračka v rozedraném kabátě se v nich přehrabovala holí a recitovala nekonečnou litanii ve vymyšleném jazyce. Alex musel uskočit, aby se vyhnul kryse, která ležela uprostřed chodníku s pokousaným a krvácejícím ocasem. Když ji míjeli, ani se nepohnula.

Vzduch rozráželo troubení aut, policejní sirény a občasné houkání sanitky. Velmi vysoký a sešlý mladý muž přešel kolem a vykřikoval, že nastane konec světa. Vmáčkl Alexovi do ruky zmuchlaný kus papíru, na kterém byla polonahá blondýna s tlustými rty nabízející masáže. Člověk na kolečkových bruslích a se sluchátky na uších vrazil do Alexe a odmrští ho na zeď.

"Koukej se, kam jdeš, blbečku!" zařval útočník. Alexander cítil, jak mu ozývá rána na ruce. Pomyslel si, že se ocitl v hrůzném snu, v jakémsi fantastickém filmu, ve strašlivém velkoměstě z cementu, oceli, skla, špíny a samoty. Zalila ho vlna stesku po místě u moře, kde strávil celý život. Ta klidná a nudná vesnice, odkud tak často toužil utéci, mu nyní připadala úžasná. Morgana přerušila jeho pochmurné myšlenky.

"Umírám hladý. Nenajíme se?" navrhla.

"Už je pozdě, musím se dostat k babičce," vymlouval se.

"Klid, člověče, k babičce tě zavedu. Jsme blízko, ale hodilo by si něco si dát," naléhala.

Aniž stačil odmítnout, vtáhla ho za ruku do hlučného lokálu, který byl cítit po pivu, zatuchlé kávě a připáleném oleji. Za dlouhým výčepním pultem z umakartu servírovali dva Asiaté umaštěné talíře. Morgana se usadila na stoličce u pultu a začala studovat jídelní lístek napsaný křídou na zdi. Alexovi došlo, že jídlo bude platit on, a vydal se na záchod, aby vytáhl peníze z bot.

Stěny toalet pokrývala sprostá slova a neslušné obrázky, na podlaze byly zmuchlané papíry a louže vody, kapající ze zrezivělých trubek. Vešel do kabinky, zavřel dveře na zástrčku a položil batoh na zem; ačkoliv se mu to hnusilo, musel si sednout na mísu, aby si zul boty, což v malém prostoru a se zavázanou rukou nebylo jednoduché. Pomyslel na bakterie a bezpočet nemocí, které -jak říkal otec -je možné chytit na veřejných záchodcích. Musí si však hlídat své omezené jmění.

S povzdechem přepočítal peníze. On si nedá nic a jen doufal, že Morganě bude stačit něco levného; nevypadala, že moc jí. Dokud nebude v bezpečí u babičky Kate, byly ty tři nadvakrát přeložené bankovky všim, co na světě má. Představovaly rozdíl mezi záchranou a smrtí hladem i zimou na ulici, jaká hrozila žebrákům, které před chvílí viděl. Kdyby nenašel babiččin byt, mohl se vždycky vrátit na letiště, strávit noc někde v koutě haly a následující den letět domů; vždyť má zpáteční letenku. Nazul si boty, schoval peníze do jedné kapsy batohu a vyšel z kabinky.

Nikdo jiný na záchodě nebyl. Když procházel kolem umyvadel, položil batoh na zem, upravil si obvaz na levé ruce, důkladně si umyl pravou ruku mýdlem, obličej si postříkal vodou, aby zahnal únavu, a pak se osušil papírovým ručníkem. Když se skláněl, aby zvedl batoh, s hrůzou si všiml, že zmizel.

Vyběhl ze záchodu, srdce mu tlouklo jako splašené. Krádež proběhla v minutě a zloděj nemohl být daleko; když si pospíší, může ho dohnat, než se ztratí v davu na ulici. V baru bylo vše při starém, stejní upocení zaměstnanci za pultem, stejní lhostejní zákazníci, stejné masné jídlo, stejný rámus nádobí a naplno puštěné rockové hudby. Nikdo si nevšímal jeho rozčilení, nikdo se na něj nepodíval, když vykřikl, že ho okradli. Jediný rozdíl byl, že Morgana neseděla u pultu, kde ji zanechal. Nebylo po ní ani stopy.

Alexovi okamžitě došlo, kdo ho opatrně sledoval, kdo čekal na druhé straně dveří toalet na příležitost a kdo ve vhodné chvíli batoh odnesl. Plácl se do čela. Jak mohl být tak naivní?! Morgana ho oklamala, jako by byl malé dítě, a sebrala mu všechno krom oblečení, které měl na sobě. Přišel o peníze, zpáteční letenku a dokonce i o svou krásnou flétnu. Zbýl jen pas, který měl náhodou v kapse bundy. Musel se hodně přemáhat, aby se nerozbrečel jako mimino.

Hroživý muž z pralesa

Líná huba, holé neštěstí" byla jedna ze zásad Kate Coldové. Zaměstnání ji nutilo cestovat na vzdálená místa, kde tohle přísloví už mnohokrát uvedla do praxe. Alex byl spíš nesmělý a bylo pro něj těžké oslovit neznámého člověka, když něco potřeboval; neviděl však jiné řešení. Jakmile se uklidnil a znovu mohl mluvit, přistoupil k muži, přezvykujícímu hamburger, a zeptal se, jak se dostane na roh Čtrnácté ulice a Druhé avenue. Chlápek pokrčil rameny a neodpověděl. Alex to pocítil jako urážku a začervenal se. Několik minut váhal a nakonec se obrátil na jednoho ze zaměstnanců za barem. Muž naznačil neurčitý směr nožem, který držel v ruce, a přes hluk v restauraci vykřikoval instrukce, ale s tak zvláštním přízvukem, že mu nebylo rozumět ani slovo. Chlapec se rozhodl, jít na věc logiky: musí zjistit, kterým směrem leží Druhá avenue, a pak počítat ulice, je to vlastně úplně

jednoduché; když ale zjistil, že je na rohu Čtyřicáté ulice a Osmé avenue, a spočítal si, jak daleko bude muset v té strašlivé zimě jít, už mu to tak snadné nepřišlo. Byl vděčný za tělesnou odolnost získanou horolezectvím; když vydrží šplhat šest hodin jako opice po skalách, dokáže přece klidně ujít pár bloků po rovném terénu. Zapnul si kabát až k límci, hlavu schoval mezi ramena, ruce strčil do kapes a vyrazil.

Bylo po půlnoci a začínalo sněžit, když chlapec dorazil do babiččiny ulice. Čtvrť se mu zdála zchátralá, špinavá a ošklivá; nikde nerostly stromy a už dlouho nespátřil ani živáčka. Pomyslel si, že jen takový chudák jako on se může v podobnou hodinu toulat po nebezpečných ulicích New Yorku; obětí přepadení se nestal jen proto, že žádný lupič neměl chuť v tom mraze ani vystrčit nos. Dům vypadal jako šedivá věž mezi spoustou stejných věží a byl obehnán bezpečnostními mřížemi. Zazvonil a okamžitě se ozval chraplavý a drsný hlas Kate Coldové, kdo se opovažuje rušit v tu noční hodinu. Alex poznal, že na něj čeká, i když by to samozřejmě nikdy nepřiznala. Byl promrzlý až na kost a ještě nikdy v životě se nepotřeboval k někomu tak vrhnout do náruče; když se však konečně otevřely dveře výťahu v jedenáctém patře a stanul před babičkou, rozhodl se, že svou slabost nedá najevo.

"Ahoj, babi," pozdravil, co nejzřetelněji to šlo, protože mu hrozně drkotaly zuby.

"Povídala jsem ti, ať mi tak neříkáš!" pokárala ho.

"Ahoj, Kate."

"Jdeš dost pozdě, Alexandře."

"Nedohodli jsme se, že mě vyzvedneš na letišti?" odpověděl a dával si pozor, aby mu nevytryskly slzy.

"Na ničem jsme se nedohodli. Jestli nejsi schopný dostat se z letiště ke mně, tím méně se mnou můžeš do pralesa," prohlásila Kate Coldová. "Sundej si kabát a boty, přinesu ti hrnek čokolády a připravím ti horkou vanu. Je ti, doufám, jasné, že to dělám jenom proto, abys nedostal zápal plic? Musíš být zdravý na cestu. Nečekej, že tě budu v budoucnu rozmazlovat. Rozumíme?"

"Nikdy jsem nečekal, že mě budeš rozmazlovat," odpověděl Alex.

"Co se ti stalo s rukou?" zeptala se, když uviděla promáčený obvaz.

"To je dlouhé povídání."

Malý byt Kate Coldové byl tmavý, přecpaný a chaotický. Dvě

okna se špinavými skly vedla na světlý dvorek a třetí do cihlové zdi s požárním schodištěm. V koutech viděl kufry, batohy, balíky a krabice a na stolech se hromadily knihy, noviny a časopisy. Byl tam pár lidských lebek přivezených z Tibetu, luky a šípy Pygmejů z Afriky, pohřební džbány z pouště Atacama, zkamenělí skarabeové z Egypta a tisíce dalších předmětů. Celou jednu zeď pokrývala dlouhá hadí kůže. Patřila oné slavné kraitě, která sežrala v Malajsii fotoaparát.

Až do této chvíle Alex nikdy neviděl babičku v jejím prostředí a musel přiznat, že nyní, obklopená svými věcmi, je mnohem zajímavější. Kate Coldové bylo čtyřiašedesát a měla hubenou a šlachovitou postavu; jen svaly a kůže ošlehaná nečasem. Modré oči, které toho už hodně viděly, byly ostré jako dýky. Šedivé vlasy si sama stříhala, aniž by se dívala do zrcadla; trčely na všechny strany, jako by se nikdy nečesala. Chlubila se svými zuby, velkými a silnými, schopnými drtit ořechy a otvírat láhve; také byla hrdá na to, že si nikdy nic nezlomila, že nikdy nebyla u lékaře a že přežila malárii i kousnutí šúra. Pila výhradně vodku a kouřila černý tabák z námořnické dýmky. V zimě i v létě si oblékala stejné volné kalhoty a vestu bez rukávů; ve spouště kapes měla vše potřebné pro přežití v případě živelné katastrofy. Když bylo třeba vypadat elegantně, vestu si sundala a vzala si náhrdelník z medvědíků tesáků, který jí daroval apačský náčelník.

Alexova matka Lisa měla z Kate hrůzu, ale děti se na její návštěvy těšily. Ta výstřední babička, hrdinka neuvěřitelných dobrodružství, přinášela zprávy o tak exotických místech, že bylo obtížné si je jen představit. Tři vnoučata sbírala její vyprávění z cest, která vycházela v řadě časopisů a novin, i pohledy a fotografie, které jim posílala ze všech čtyř světových stran. Ačkoliv se někdy styděly ukázat ji kamarádům, ve skutečnosti byli hrdí na to, že jeden člen rodiny je téměř hvězda.

O půl hodiny později Alex, vyhrátý z vany a zabalený do županu a ve vlněných ponožkách, hlтал masové knedlíčky s bramborovou kaší, což byla jedna z mála věcí, které rád jedl, a to jediné, co Kate uměla uvařit.

"Jsou to zbytky ze včerejška," řekla, ale Alex tušil, že to připravila speciálně pro něj. Nechtěl jí vyprávět o dobrodružství s Morganou, aby nevypadal jako hlupák, ale musel přiznat, že mu ukradli všechno, co měl.

"Předpokládám, že mi teď řekneš, že se mám naučit nikomu

nedůvěřovat," zamumlal chlapec a zrudnul.

"Naopak, chtěla jsem ti říct, aby ses naučil důvěřovat sám sobě. Vidiš, Alexandře, navzdory všemu ses bez problémů dokázal ke mně dostat."

"Bez problémů? Skoro jsem cestou zmrznul. Moji mrtvolu by objevili až s jarní oblevou," odpověděl.

"Cesta dlouhá tisíce mil vždy začíná obtížemi. Co pas?" zjišťovala Kate.

"Zachránil se, protože jsem ho měl v kapse."

"Přilep si ho páskou k hrudi, protože jestli ho ztratíš, teprve nastanou potíže."

"Nejvíc lituju flétny," svěřil se Alex.

"Budu ti muset dát dědovu. Chtěla jsem ji schovat, dokud neprokážeš nějaký talent, ale asi jí bude líp u tebe, než aby se tady válela," nabídla Kate.

Hledala v poličkách, pokrývajících zdi bytu od podlahy až ke stropu, a nakonec mu podala zaprášené pouzdro z černé kůže.

"Tady je, Alexandře. Tvůj děda na ni hrál čtyřicet let, dávej na ni pozor."

V pouzdře ležela flétna Josepha Colda, nejslavnějšího flétnisty století, jak tvrdili kritici po jeho smrti. "Bylo by bývalo líp, kdyby to říkali, dokud chudák Joseph žil," poznamenala Kate, když si to přečetla v tisku. Třicet let byli rozvedeni, ale v závěti odkázal Joseph Cold bývalé manželce polovinu majetku včetně nejlepší flétny. Tu nyní držel jeho vnuk v rukou. Alex s úctou otevřel omšelé kožené pouzdro a flétnu pohladil: byla nádherná. Opatrně ji vzal a přiložil ke rtům. Když zafoukal, vylétly tóny z nástroje s takovou krásou, že ho to samotného překvapilo. Zněla tak odlišně od flétny, kterou mu Morgana ukradla!

Kate Coldová počkala, až si vnuk nástroj vyzkouší a nadšeně jí poděkuje, jak očekávala; pak mu hned dala starou žlutou knihu s utrženými deskami: Průvodce odvážného cestovatele. Chlapec ji náhodně otevřel a přečetl si několik řádků o příznacích smrtelné nemoci, kterou člověk dostane, když pozře mozek předků.

"Já vnitřnosti nejím," řekl.

"Nikdy nevíš, co je v knedlíčcích," odpověděla babička.

Polekaný Alex s nedůvěrou hleděl na zbytky jídla. S Kate Coldovou musel být člověk pořád ve střehu. Bylo nebezpečné mít v rodině někoho jako ona.

"Zítra se musíš dát očkovat proti půl tuctu tropických chorob."

Ukaž mi tu ruku, s infekcí nemůžeš cestovat!" nařídila Kate. Rázně ji prohlédla, usoudila, že její syn John odvedl dobrou práci, do rány mu ale pro všechny případy nalila půl lahvičky dezinfekce a oznámila mu, že příští den mu sama vytáhne stehy. Nic to není, prohlásila, může to udělat kdokoliv. Alex se zachvěl. Babička špatně viděla a nosila poškrábané brýle, které si koupila z druhé ruky na trhu v Guatemale. Zatímco mu Kate dávala nový obvaz, vysvětlovala, že časopis International Geographic financuje expedici do srdce amazonského pralesa mezi Brazílií a Venezuelou; bude pátrat po gigantické bytosti podobné člověku, která tam byla již několikrát spatřena. Našly se obrovské stopy. Ti, co se ocitli v její blízkosti, tvrdili, že to zvíře - nebo ten primitivní lidský tvor - je vyšší než medvěd, má velmi dlouhé paže a je celý pokryt černými chlupy. Podobá se himálajskému yettimu, ale žije v hloubi pralesa.

"Může to být opice". Nadhodil Alex.

"Nemyslíš, že i tahle možnost už někoho napadla?" přerušila ho babička.

"Nejsou ale důkazy, že skutečně existuje." pokračoval Alex.

"Rodný list Netvora nemáme, Alexandře!" "A něco důležitého: říká se, že šíří tak pronikavý pach, že zvířata a lidé v jeho blízkosti ztrácejí vědomí nebo zůstanou zcela ochromeni."

"Když lidi omdlívají, to znamená, že ho vlastně nikdo pořádně neviděl."

"Přesně tak. Ale podle stop se ví, že chodí po dvou. A nenosí boty, pokud by ses chtěl ptát na tohle."

"Ne, Kate, chtěl jsem se zeptat, jestli nosí klobouk!" vybuchl chlapec.

"Nemyslím si."

"Je nebezpečný?"

"Ne, Alexandře. Je nanejvýš laskavý. Nekrade, neunáší děti a neničí soukromý majetek. Jenom zabíjí. Dělá to čistě a tiše; zláme kosti a vykuchá oběti se skutečnou elegancí jako profesionál," posmívala se babička.

"Kolik lidí zabil?" zjišťoval čím dál znepokojenější Alex.

"Ne moc, vezmeme-li v úvahu přelidněnost světa."

"Kolik, Kate?!"

"Několik zlatokopů, pár vojáků, nějaké obchodníky. Prostě přesné číslo neznáme."

"Zabil také indiány? Kolik?" vyptával se Alex.

"To se vlastně neví. Indiáni umí počítat jen do dvou. Navíc pro ně je smrt relativní. Když například věří, že jim někdo ukradl duši, šlapal po jejich stopách či se zmocnil jejich snů, je to pro ně horší než být mrtvý. Naopak někdo, kdo zemřel, může dál žít jako duch."

"Je to pěkně zamotané," prohlásil Alex, který na duchy nevěřil.

"Kdo ti říkal, že je život jednoduchý?"

Kate Coldová pak vysvětlila, že expedici vede slavný antropolog profesor Ludovic Leblanc, který strávil léta výzkumem stop takzvaného yettiho, hrozivého sněžného muže žijícího na hranicích mezi Čínou a Tibetem; nenašel ho však. Také pobýval u jistého indiánského kmene na březích Amazonky a tvrdil, že to jsou největší divoši na celé planetě; pod nejmenší záminkou své zajatce snědí. Tahle informace není právě uklidňující, přiznala Kate. Jako průvodce s nimi půjde Brazilec César Santos, který v oblasti strávil celý život a udržuje s indiány dobré styky. Vlastní poněkud zchátralé, ale ještě fungující letadlo, se kterým se mohou dostat až na území indiánských kmenů.

"Ve škole jsme se učili o amazonském pralese na hodině ekologie," poznamenal Alex.

"Jedna hodina stačí, víc vědět nepotřebuješ," prohlásila Kate.

A dodala: "Předpokládám, že jsi unavený. Můžeš se vyspat na kanapi a brzo ráno pro mě začneš pracovat."

"Co budu dělat?"

"Co ti řeknu. Teď ti nařizuju, abys spal!"

"Dobrou noc, Kate." zamumlal Alex a stočil se na polštářích pohovky.

"Pche!" zabručela babička. Počkala, až usne, a přikryla ho dvěma dekami.

Řeka Amazonka

Kate a Alexander Coldovi letěli dopravním letadlem nad severní Brazílií. Hodiny a hodiny pozorovali ze vzduchu nekonečnou rozlohu lesa, celou ve stejném odstínu zelené, protknutou řekami plazícími se jako zářiví hadi. Ta největší z nich měla barvu kávy s mlékem.

"Amazonka je nejširší a nejdelší řeka na světě; měří pětkrát víc než ostatní. Jen kosmonauti cestou na Měsíc ji spatřili z té výšky celou," přečetl si Alex v turistickém průvodci, který mu babička koupila v Ríu de Janeiru. Nepsalo se v něm, že tuhle ohromnou oblast, poslední ráj na zemi, systematicky ničí chamtivost podnikatelů a dobrodruhů, jak se zase on dozvěděl ve škole. Budovali silnici jako otevřený řez středem pralesa; po ní přijížděly masy osadníků a odjížděly tuny dřeva a nerostů. Kate informovala svého vnuka, že po řece Río Negro se dostanou až k Alto Orinoco, do téměř neprobádaného trojúhelníku, kde žije většina domorodých kmenů. Odtamtud zřejmě pochází i Netvor.

"V téhle knížce se píše, že ti indiáni žijí jako ve středověku. Ještě neobjevili kolo," prohlásil Alex.

"Nepotřebuji ho. V tom terénu je jim na nic, nemají co vozit a nikam nespěchají," odpověděla Kate Coldová, které vadilo, když ji vyrušovali při práci. Strávila většinu cesty psaním poznámek do sešitu; psala malinkatým a pokrouceným písmem připomínajícím stopy much.

"Neznají písmo," dodal Alex.

"Určitě mají výbornou paměť," řekla Kate.

"Umělecké projevy u nich neexistují, jenom si malují tělo a zdobí se peřím," pokračoval Alex.

"Na posmrtné slávě nebo na tom být lepší než ostatní, jim moc nezáleží. Většina našich takzvaných umělců by se měla řídit jejich příkladem," poznamenala.

Směřovali do Manaosu, nejlidnatějšího města v amazonské oblasti, které prosperovalo v dobách kaučuku, tedy na konci 19. století.

"Poznáš nejtajemnější prales na světě, Alexandře. Jsou tam místa, kde se za denního světla objevují duchové."

"Jasně, jako ten hrozný muž z pralesa, kterého hledáme," smál se sarkasticky Alex.

"Říkají mu Netvor. Možná neexistuje jen jeden exemplář; je jich snad víc, celá rodina nebo celý kmen!"

"Na to, kolik ti je, Kate, jsi dost důvěřivá," prohlásil chlapec a nedokázal se vyvarovat posměšného tónu, když viděl, jak babička věří těm povídkám.

"S věkem se člověk stává pokornějším, Alexandře. Čím jsem starší, tím víc cítím, kolik toho ještě neznám. Jenom mladí mají na všechno odpověď. V tvém věku může být člověk namyšlený a je jedno, že ze sebe dělá blázna," odvětila suše.

Když vystoupili v Manaosu z letadla, vzduch se jim přilepil na kůži jako ručník namočený v horké vodě. Setkali se s ostatními členy expedice časopisu International Geographic. Kromě Kate Coldové a jejího vnuka Alexandra ji tvořili Timothy Bruče, anglický fotograf s podlouhlým koňským obličejem a zuby zažloutlými od nikotinu, jeho mexický pomocník Joel González a slavný antropolog Ludovic Leblanc. Alex si Leblanca představoval jako mudrce s bílým plnovousem a impozantním vzhledem, ve skutečnosti to ale byl malý, hubený, nervózní, asi padesátiletý mužíček, s věčným výrazem opovržení či krutosti na rtech a se zapadlými myšima očkami. Byl převlečený za lovce šelem, jaký bývá vidět ve filmech: od zbraní u pasu až po těžké boty a australský klobouk ozdobený barevnými pírky. Kate procedila mezi zuby, že už mu chybí jen mrtvý tygr, o kterého by opřel jednu nohu. V mládí strávil Leblanc krátký čas u Amazonky a napsal obsáhlé pojednání o indiánech, které způsobilo v akademických kruzích senzaci. Brazilský průvodce César Santos, který je měl v Manaosu vyzvednout, nemohl přijet, protože letadlo se porouchalo; bude na ně čekat v Santa Maria de la Lluvia, kam má skupina doplout lodí.

Alex zjistil, že Manaos, ležící na soutoku Amazonky a Río Negro, je velké a moderní město, s vysokými budovami a hlučnou dopravou; babička mu ale vysvětlila, že příroda je i tady nezkrotná a že v době záplav se na dvorech domů a ve výtahových šachtách objevují kajmani a hadi. Bylo to také město obchodníků a překupníků, kde panoval jen křehký, snadno porušitelný zákon: drogy, diamanty, zlato, vzácná dřeva, zbraně. Před necelými dvěma týdny odhalili loď s nákladem ryb a v každé rybě byl balíček kokainu.

Amerického chlapce, který zatím opustil svou vlast jen jednou, aby poznal Itálii, zemi matčiných předků, překvapil kontrast mezi bohatstvím jedněch a extrémní chudobou druhých, to vše na jednom místě. Davy venkovanů bez půdy a dělníků bez práce přijížděly za vidinou lepších možností; mnozí však nakonec zůstali v chatrčích, bez prostředků a bez naděje. Toho dne se slavil nějaký svátek a všichni se veselili jako na karnevalu. Po ulicích vykračovaly hudební skupiny, lidé, mnozí v maskách, tančili a popíjeli. Členové expedice se ubytovali v moderním hotelu, ale nemohli spát kvůli rámusu hudby, petard a rachejtlí. Následující den se po té hrozné noci profesor Leblanc probudil se špatnou náladou a vyžadoval, aby se co nejdříve

nalodili; nechtěl už strávit ani o minutu víc, než je třeba, v tom nestoudném městě, jak ho označil.

Skupina International Geographic vyplula na Río Negro, černou řeku; barvu jí dodávaly usazeniny, které vody unášely. Tekla do Santa Maria de la Lluvia, vesnice ležící přímo v indiánské oblasti. Lod' byla dost prostorná, měla starý, hlučný a čoudící motor a improvizovanou střechu z plastu na ochranu proti slunci a dešti, který padal několikrát denně jako teplá sprcha.

Plavidlo bylo nacpané lidmi, balíky, pytli, trsy banánů a několika domácími zvířaty v klecích nebo jen tak uvázanými za nohy. Cestující měli k dispozici několik stolů, pár dlouhých lavic na sezení a několik sítí zavěšených jednu nad druhou na kůlech. Posádka a většina cestujících byli caboclos, jak se říká lidem od Amazonky, směsice několika ras: bílé, indiánské a černé.

Také s nimi jelo několik vojáků, pár mladých Američanů - byli to mormonští misionáři - a jedna venezuelská lékařka, Omayra Torresová, která chtěla očkovat indiány. Byla to krásná, asi pětaticetiletá mulatka s černými vlasy, pletí barvy jantaru a zelenýma, kočičíma očima ve tvaru mandlí. Pohybovala se půvabně, jako by tančila v tajemném rytmu. Muži ji sledovali obdivným pohledem, ale ona vypadala, jako by si nevšímala dojmu, jaký její krása vyvolává.

"Musíme být dobře připraveni," prohlásil Leblanc a ukázal na své zbraně. Mluvil sice obecně, ale bylo zřejmé, že se obrací jen na doktorku Torresovou. "Najít Netvora, to je to nejmenší. Nejhorší budou indiáni. Jsou to brutální, bezcitní a zrádní bojovníci. Jak píšu ve své knize, zabíjejí, aby ukázali odvahu, a čím víc vražd spáchají, tím výše stojí v kmenové hierarchii."

"Můžete to vysvětlit, profesore?" zeptala se Kate Coldová, aniž by skrývala ironický tón.

"To je prosté, paní. Jak jste to říkala, že se jmenujete?"

"Kate Coldová," opakovala potřetí či počtvrté; profesor Leblanc měl zřejmě špatnou paměť na ženská jména.

"Opakuji: velmi prosté. Je to boj na život a na smrt, který probíhá v přírodě. V primitivních společnostech vládnu ti nejdivočejší muži. Předpokládám, že už jste slyšela pojem, samec alfa. Například u vlků nejagresivnější samec řídí všechny ostatní a vybírá si ty nejlepší samice. U lidí je to stejné: nejdivočejší muži vládnu, získávají víc žen a předávají své geny více dětem. Ostatní se musí spokojit s tím, co zbývá, rozumíte? Jde o přežití toho nejsilnějšího," vysvětloval Leblanc.

"Chcete tvrdit, že brutalita je přirozená?"

"Přesně tak. Soucit je moderní výmysl. Naše civilizace chrání slabé, chudé, nemocné. Z pohledu genetiky to je strašlivá chyba. Proto lidská rasa degeneruje."

"Co byste tedy dělat se slabými ve společnosti, profesore?" zeptala se.

"To, co příroda: nechá je zahynout. V tomto smyslu jsou indiáni moudřejší než my," odpověděl Leblanc.

Doktorka Omayra Torresová, která rozhovor pokorně poslouchala, cítila, že musí také něco poznamenat.

"Se vši úctou, profesore, nezdá se mi, že by indiáni byli tak krutí, jak je popisujete. Naopak, pro ně je válka spíše ceremoniál, rituál prokazující udatnost. Pomalují si tělo, připraví zbraně, zpívají, tančí a provedou vpád do území jiného kmene. Vyhrožují si a párkrát se udeří, ale jen málokdy je více než jeden či dva mrtví. V naší civilizaci je tomu naopak: tam není ceremoniál, pouze masakr, prohlásila.

"Dám vám jeden výtisk své knihy, slečno. Kterýkoliv skutečný vědec vám potvrdí, že Ludovic Leblanc je přes toto téma autoritou. Přerušil ji profesor.

"Nejsem tak vzdělaná jako vy, usmála se doktorka Torresová. "Jsem pouze venkovská lékařka, která v těchto končinách pracuje už více než deset let.

"Věřte mi, ctěná doktorko. Indiáni jsou důkazem toho, že muž není nic jiného než vraždící opice, odpověděl Leblanc.

"A žena? Otázala se Kate Coldová.

"Bohužel vám musím sdělit, že ženy nehrají v primitivních společnostech žádnou roli. Jsou jen válečná kořist.

Doktorka Torresová a Kate Coldová si vyměnily pohledy a obě se pobaveně usmály.

Úvodní část cesty po Río Negro byla především zkouškou trpělivosti. Postupovali hlemýždím tempem, a jakmile zapadlo slunce, museli zastavit, aby do nich nenarážely kmeny unášené proudem. Horko bylo intenzivní, ale večer se vždy ochladilo a na noc bylo třeba se přikrýt dekou. Občas, když byla řeka čistá a klidná, lovili ryby nebo chvíli plavali. Během prvních dvou dnů potkali plavidla nejrůznějšího druhu, od motorových člunů a hausbótů až po jednoduché kánoe vydlabané z kmene stromu; poté zůstali v rozlehlé krajině sami. Ocitli se na vodní planetě: život ubíhal v pomalém plutí, v rytmu řeky,

přilivů, dešťů, záplav. Voda, voda všude kolem. Existovaly stovky rodin, které se rodily a umíraly na svých lodích, aniž by kdy strávily noc na pevnině; jiné žily v příbytcích postavených na kulech u břehu. Doprava probíhala po řece a jediný způsob, jak poslat nebo obdržet zprávu, bylo rádiem. Americkému chlapci se zdálo neuvěřitelné, že se dá žít bez telefonu. Stanice v Manaosu tu nepřetržitě přenášela osobní vzkazy, a tak se lidé dozvídali o tom, co se děje, o svých obchodech a rodinách. Dál po proudu obíhalo jen málo peněz a místo nich tu fungovalo směnné hospodářství; měnili rybu za cukr, nebo benzin za slепice, či služby za karton piva.

Na obou březích řeky se výhruzně tyčil prales. Kapitánovy rozkazy zněly jasně: z žádného důvodu se nevzdalovat, protože v lese se ztrácí orientační smysl. Vědělo se o cizincích, kteří byli jen pár metrů od řeky a zemřeli zoufalstvím, protože ji nemohli nalézt. Na úsvitu zahlédli růžové říční delfíny, jak skáčí ve vodách, a vzduchem poletovaly stovky ptáků. Také spatřili kapustňáky, obrovské vodní savce, jejichž samice daly vzniknout legendě o sirénách. Večer se v houštích objevovaly barevné body: byly to oči kajmanů slídících ve tmě. Jeden caboclo naučil Alexe vypočítat velikost zvířete podle vzdálenosti mezi očima. Když šlo o malý exemplář, caboclo ho ozářil lucernou, pak skočil do vody a chytil ho tak, že ho jednou rukou držel za čelist a druhou za ocas. Když byla vzdálenost očí velká, stranil se ho jako moru.

Čas ubíhal pomalu, hodiny se nekonečně vlekly; Alex se však nenudil. Sedával na přídi a pozoroval přírodu, četl a hrál na dědečkovu flétnu. Zdálo se, jako by prales ožíval a odpovídal na zvuky nástroje. Dokonce i hluční členové posádky a cestující na lodi umlkali a poslouchali; jedině v těchto chvílích mu Kate Coldová věnovala pozornost. Spisovatelka byla skoupá na slovo, trávila dny četbou nebo psaním do sešitů a většinou si ho nevšímalá; nečinila rozdíl mezi ním a kterýmkoliv jiným členem expedice. Bylo zbytečné se na ni obracet se záležitostmi týkajícími se zachování prosté existence, jako je například jídlo, zdraví nebo bezpečí. Prohlížela si Alexe odshora dolů se zřetelným opovržením a tvrdila, že existují dva druhy problémů: ty, co se vyřeší samy, a ty, co řešení nemají, takže ať ji neobtěžuje hloupostmi. Ještě štěstí, že se mu ruka rychle zahojila, jinak by byla schopná celou záležitost ukončit tím, že by navrhla, aby si ji sám amputoval. Byla to žena extrémů. Půjčila mu mapy a knihy o Amazonce, aby si sám našel informace, které ho zajímají. Když pak

Alex komentoval to, co se dočetl o indiánech, nebo jí předkládal teorie o Netvorovi, odpovídala mu, aniž by zvedla oči od stránky, kterou měla před sebou: "Nikdy nevynechej příležitost, kdy můžeš mlčet, Alexandře."

Vše na této cestě bylo tak jiné než svět, ve kterém chlapec vyrostl, že se cítil jako návštěvník z jiné galaxie. Už neměl k dispozici pohodlí, jako je postel, koupelna, tekoucí voda či elektřina, v níž se dřív pohyboval bez přemýšlení. Pořizoval snímky babyččiným fotoaparátem, aby do Kalifornie přinesl důkazy. Kamarádi by mu nikdy neuvěřili, že měl v rukou téměř metrového kajmana!

Jeho největším problémem bylo jídlo. Vždycky byl vybíravý a teď mu předkládali věci, které neuměl ani pojmenovat. To jediné, co na palubě poznal, byly fazole v konzervě, sušené solené maso a káva; na nic z toho neměl chuť. Členové posádky zastřelili pár opic a ten večer, když loď zakotvila u břehu, je upekli. Vypadaly tak lidsky, že mu jen při pohledu na ně bylo zle; podobaly se dvěma spáleným dětem. Následujícího rána ulovili jednu pirarucu, obrovskou rybu, jejíž maso ostatním znamenitě chutnalo; on ji odmítl okusit. Když mu byly tři roky, rozhodl se, že ryby nechce. Matka, unavená neustálým nucením k jídlu, mu od té doby dávala jen to, co mu chutnalo. A toho nebylo moc. Tohle omezení způsobovalo, že byl během cesty hladový; měl jen banány, plechovku kondenzovaného mléka a několik balíčků sušenek. Zdálo se, že babyčce je jedno, že má hlad. A ostatním taky. Nikdo si ho nevšímal.

Několikrát za den se spustil krátký a prudký liják; Alex si musel zvyknout na stálou vlhkost, na to, že oblečení nikdy zcela neuschlo. Když zapadlo slunce, zaútočila mračna komárů. Cizinci se bránili tím, že se celí napustili insekticidy; především Leblanc nikdy nevynechal příležitost, aby vyjmenoval seznam nemocí přenášených hmyzem, od tyfu po malárii. Na lem australského klobouku si ovázal hustou roušku, aby si chránil obličej; trávil většinu dne ukryt pod moskytiérou, kterou si nechal zavěsit na záď lodi. Naproti tomu se zdálo, že domorodci jsou proti štípancům imunní.

Třetího dne v zářivém ránu loď zastavila, protože začal zlobit motor. Zatímco se kapitán snažil poruchu opravit, ostatní se odebrali pod střechu k odpočinku. Bylo příliš horko na to, aby se člověk hýbal, ale Alex usoudil, že je to výborné místo na osvěžení. Skočil do vody, která se zdála mělká a klidná jako talíř polévky, a klesl ke dnu jako kámen.

"Jenom hlupák zkouší hloubku nohama," prohlásila babička, když vynořil hlavu nad hladinu a vyklepával si vodu z uší. Chlapec plaval od lodi - řekli mu, že kajmani dávají přednost břehům - a dlouhou chvíli se vznášel na zádech s roztaženýma rukama a nohama ve vlažné vodě; díval se na nebe a myslel na astronauty, kteří znají jeho nezměrnost. Cítil se tak bezpečně, když něco rychle projelo kolem jeho ruky, trvalo mu chvíli, než zareagoval. Aniž by tušil, jaký druh nebezpečí tam číhá - možná že nakonec se přece jenom kajmani nezdržují jen u břehů - plaval ze všech sil zpět k lodi; zmrazil ho ale hlas babičky, která křičela, ať se nehýbe. Ze zvyku ji poslechl, ačkoliv instinkt mu radil pravý opak. Držel se co nejklidněji na hladině a tehdy vedle sebe zahlédl obrovskou rybu. Myslel si, že je to žralok, a srdce se mu zastavilo. Ryba však udělala malou otočku, zvědavě se vrátila a byla tak blízko, že viděl, jak se doslova usmívá. Tentokrát mu srdce poskočilo a musel se ovládnout, aby nekřičel radostí. Plaval s delfínem!

Následujících dvacet minut, kdy si s ním hrál tak, jak to dělával se psem Ponchem, bylo těch nejšťastnějších v jeho životě. Úžasné zvíře kolem něj obrovskou rychlostí kroužilo, skákalo přes něj, zastavovalo se pár centimetrů od jeho obličejů a s veselým výrazem ho pozorovalo. Občas proplulo tak blízko, že se mohl dotknout jeho kůže, která nebyla hladká, jak si představoval, nýbrž drsná. Alex si přál, aby ta chvíle nikdy neskončila; byl ochoten zůstat v řece navždy, ale delfín náhle zamával ocasem na rozloučenou a zmizel.

"Vidělas to, babičko? Nikdo mi to nebude věřit!" volal po návratu na palubu, tak rozrušený, že téměř nemohl mluvit.

"Tady jsou důkazy," usmála se a ukázala na fotoaparát. Také Bruče a González, fotografové expedice, scénu zachytili.

Jak pronikali po Río Negro hlouběji, rostlinstvo bylo čím dál bujnější, vzduch hustší a voňavější, čas pomalejší a vzdálenosti nedozírnější. Postupovali jako ve snách úchvatnou krajinou. Loď se postupně vyprazdňovala, cestující vystupovali se svými balíky a zvířaty u chatrčí či malých osad na břehu. Rádia na palubě již nedostávala osobní vzkazy z Manaosu ani nevyhrávala oblíbené rytmy; lidé mlčeli, zatímco příroda se rozeznávala orchestrem ptáků a opic. Jen zvuk motoru prozrazoval přítomnost lidí v obrovité samotě pralesa. Když nakonec dorazili do Santa Maria de la Lluvia, zbývala na palubě jen posádka, expedice International Geographic, doktorka Omayra Torresová a dva vojáci. Také s nimi dosud byli dva mladí mormoni,

kterí se nakazili nějakou střevní bakterií. Navzdory antibiotikům, která jim lékařka podávala, byli tak zesláblí, že téměř nemohli otevřít oči a občas si pletli horký prales se svými zasněženými horami v Utahu.

"Santa Maria de la Lluvia je poslední výspa civilizace," prohlásil kapitán lodi, když se v zákrutu řeky objevila vesnice.

"Dále je už jen magické území, Alexandře," upozornila Kate Coldová vnuka.

"Existují ještě indiáni, kteří neměli žádný kontakt s civilizací?" zeptal se.

"Takových jsou dva nebo tři tisíce, ale vlastně to nikdo neví jistě," odpověděla doktorka Omayra Torresová.

Santa Maria de la Lluvia se tyčila jako lidský omyl uprostřed ohromující přírody, která hrozila, že osadu kdykoliv pohltí. Tvořilo ji asi dvacet domů, hangár, který někdy sloužil jako hotel, další menší bouda, kde byla nemocnice vedená dvěma jeptiškami, pár malých obchůdků, katolický kostel a kasárna. Vojáci hlídali hranici a obchod mezi Venezuelou a Brazílií. Podle zákona měli také chránit indiány před zneužíváním ze strany osadníků a dobrodruhů, ale ve skutečnosti tak nečinili. Cizinci obsazovali území, aniž by jim v tom někdo bránil, a zatlačovali indiány hlouběji a hlouběji na nedobytná místa nebo je beztrusně zabíjeli. Na mole Santa Maria de la Lluvia je očekával vysoký muž, s ostře řezaným orlím profilem, mužnými rysy a přímým pohledem; pleť měl ošlehanou nečasem a tmavé vlasy svázané na zátylku do culíku.

"Vítám vás. Jsem César Santos a tohle je moje dcera Nadia," představil se.

Alex odhadoval, že dívka je asi tolik jako jeho sestře Andree, tak dvanáct nebo třináct let. Měla kudrnaté rozčuchané vlasy vybledlé sluncem, oči a pleť medové barvy; na sobě kraťasy, tričko a umělohmotné sandály. Kolem zápěstí nosila několik barevných pásků, za jedním uchem měla žlutý květ a dlouhé zelené péro v lalůčku druhého. Alex si pomyslel, že kdyby Andrea viděla tyhle ozdoby, okamžitě by je napodobila, a Nicole, jeho mladší sestra, by při pohledu na černou opičku, kterou dívka nesla na rameni, uměla závistí.

Zatímco doktorka Torresová s pomocí dvou jeptišek, které ji přišly přivítat, odnášela mormonské misionáře do miniaturní nemocnice, César Santos řídil vykládání mnoha zavazadel expedice. Omluvil se, že je nečekal v Manaosu, jak bylo dohodnuto. Vysvětlil, že jeho letadlo sice přeletělo celou Amazonku, ale je už velmi staré a v

posledních týdnech mu odpadly nějaké součásti motoru. Protože se málem zřítilo, rozhodl se, že objedná nový motor, který má dorazit v těchto dnech. S úsměvem dodal, že nemůže udělat z dcery Nadii sirotka. Pak je dovedl do hotelu, což byla dřevěná stavba na kulech, podobající se ostatním zchátralým domům ve vesnici. Všude se kupily krabice s pivem a na výčepním pultu stály v řadě lahve likéru. Alex si během cesty všiml, že navzdory horku muži neustále popíjejí litry alkoholu. Tohle primitivní stavení jim bude sloužit jako operační základna, ubytování, restaurace a bar. Kate Coldové a profesoru Leblancovi přidělili místnosti, které byly oddělené od zbytku pouze prostěradly zavěšenými na šňůrách. Ostatní budou spát v sítích chráněných moskytiérami.

Santa Maria de la Lluvia byla ospalá a tak zapadlá vesnice, že téměř nefigurovala na mapách. Několik osadníků chovalo krávy s dlouhatánskými rohy; jiní těžili zlato z říčního dna nebo dřevo a kaučuk z lesů; pár odvážlivců se vydávalo do pralesa hledat diamanty. Většina však jen přežívala v očekávání, že jim spadne z nebe nějaká záračná příležitost. To byla ta viditelná činnost. Ta skrytá spočívala v obchodování s exotickými ptáky, drogami a zbraněmi. Skupiny vojáků s puškami přes rameno a v propocených košilích hrály ve stínu karty nebo kouřily. Skrovné obyvatelstvo malátnělo, omámené horkem a nudou. Alex spatřil několik holohlavých a bezzubých jedinců, poloslepých, s vyrážkou na kůži, jak gestikulují a mluví sami se sebou; byli to horníci, kteří zešileli vlivem rtuti a pomalu umírali. Potápěli se na dno řeky a mohutnými trubicemi nasávali písek plný zlatého prášku. Někteří se utopili; jiní zemřeli, protože jim soupeři přeřízli hadici s kyslíkem; většina umírala pomalu na otravu rtutí, používanou na oddělování zlata od písku.

Naproti tomu děti z vesnice si spokojeně hrály v bahně, spolu s několika domácími opičkami a vychrtlými psy. Bylo tam i několik indiánů; někteří nosili tričko nebo kraťasy, jiní chodili nazí jako děti. Zpočátku se rozpačitý Alex neodvažoval pohlédnout na ženská řadra, ale oči rychle přivykly a po pěti minutách už ho nezajímala. Jak jim vysvětloval César Santos, tihle indiáni žijí již několik let v civilizaci a ztratili mnoho ze svých tradic a zvyků. Průvodcova dcera Nadia s nimi rozmlouvala v jejich jazyce a oni se k ní za to chovali, jako by patřila k nim. Jestli tohle byli ti ukrutní domorodci popisovaní Leblancem, nepůsobili žádným ohromujícím dojmem. Byli malí, muži měřili méně než metr padesát a děti vypadaly jako lidské zmenšeniny.

Poprvé v životě si Alex připadal vysoký. Měli bronzovou kůži a vystouplé lícni kosti; muži nosili vlasy ostříhané ve výšce uší jako talíř kolem hlavy, což zdůrazňovalo jejich asiatské vzezření. Byli to potomci obyvatel ze severní Číny, kteří sem před deseti až dvaceti miliony let přišli přes Aljašku. Během conquisty v 16. století se zachránili před otroctvím, protože žili odříznutí od civilizace. Španělští a portugalsí vojáci nedokázali zvítězit nad bažinami, komáry, vegetací, nezměrnými řekami a vodopády amazonského kraje.

Když se ubytovali v hotelu, César Santos začal uspořádat zavazadla expedice a plánovat zbytek cesty se spisovatelkou Kate Coldovou a fotografy, protože profesor Leblanc se rozhodl odpočívat, dokud se trochu neochladí. Teplo snášel špatně. Mezitím průvodcov dcera Nadia pozvala Alexe na prohlídku okolí.

"Po západu slunce nevycházejte za hranice vesnice, je to nebezpečné," upozornil je César Santos.

Podle pokynů Leblanca, který vystupoval jako odborník přes nebezpečí pralesa, si Alex zastrčil kalhoty do ponožek a bot, aby zabránil nenasytným pijavicím sát mu krev. Nadia, která chodila bosá, se zasmála.

"Na havěť a horko si zvykneš," řekla mu. Mluvila výborně anglicky, protože její matka byla Kanadanka. "Maminka odešla před třemi lety," vysvětlila dívka.

"Proč odešla?"

"Nemohla si tu zvyknout, měla špatné zdraví a zhoršilo se to, když kolem začal obcházet Netvor. Cítila jeho pach, chtěla utéci daleko, nemohla být sama, křičela. Nakonec ji doktorka Torresová odvezla letadlem. Teď je v Kanadě," řekla Nadia.

"Tvůj otec s ní nešel?"

"Co by tatínek dělal v Kanadě?"

"A proč tě nevzala s sebou?" naléhal Alex, který zatím nikdy neslyšel, že by matka opustila své děti.

"Protože je v sanatoriu. A navíc, já nechci odejít od tatínka."

"Nemáš strach z Netvora?"

"Všichni z něj mají strach. Ale jestli přijde, Borobá mě včas upozorní," odpověděla dívka a pohladila černou opičku, která se od ní ani nehнула.

Nadia ukázala novému kamarádovi vesnici, což jim zabralo jen 3 hodiny, protože toho moc k vidění nebylo. Náhle se rozpoutala bouře s blesky, křižujícími oblohu všemi směry, a spustil se prudký liják.

Děšť, teplý jako polévka, proměnil úzké uličky v parnaté bahniště. Lidé se většinou schovali pod nějakou střechu, ale děti a indiáni pokračovali v tom, co dělali, lhostejní k lijavci. Alex pochopil, že babička měla pravdu, když mu doporučila vzít si místo džínů lehké bavlněné oblečení, které je chladnější a lépe schne. Aby utekli před deštěm, schovali se do kostela, kde narazili na vysokého a statného muže se širokými rameny a bílými vlasy; Nadia ho představila jako otce Valdomera. Naprosto mu scházela vážnost, kterou člověk očekává u faráře: až na trenýrky byl nahý a ze žebříku natíral stěny vápnem. Na podlaze stála láhev rumu.

"Otec Valdomero tady žije od dob před invazí mravenců," vysvětlila Nadia.

"Přišel jsem, když se vesnice zakládala, téměř před čtyřiceti lety, a byl jsem tady, když přišli mravenci. Museli jsme tu všechno nechat a utéct dolů po řece. Vynořili se jako obrovská tmavá skvrna, nesmiřitelně postupovali a ničili vše, co jim stálo v cestě." Vyprávěl kněz.

"A co bylo pak?" zeptal se Alex, který si nedokázal představit vesnici zničenou hmyzem.

"Než jsme odešli, zapálili jsme domy. Požár mravence odvedl pryč a po pár měsících jsme se mohli vrátit. Žádná z budov, které vidíš, není starší patnácti let," vysvětloval.

Kněz měl podivné domácí zvíře: obojživelného psa, který, jak řekl, pochází od Amazonky. Tento druh však již byl téměř vyhuben. Pes trávil velkou část života v řece a vydržel několik minut s hlavou ponořenou ve vodě. Nedůvěřivě přivítal hosty z opatrné vzdálenosti. Jeho štěkot zněl jako ptačí cvrlikání; zdálo se dokonce, že zpívá.

"Otce Valdomera unesli indiáni. Co bych za to dala, kdybych měla takové štěstí!" zvolala obdivně Nadia.

"Neunesli mě, holčičko. Ztratil jsem se v pralese a oni mi zachránili život. Strávil jsem s nimi několik měsíců. Jsou to dobří a svobodní lidé. Volnost je pro ně důležitější než sám život; bez ní nemohou existovat. Zajatý indián je mrtvý indián: uzavře se do sebe, přestane jíst, dýchat a zemře," prohlásil otec Valdomero.

"Někteří tvrdí, že jsou mírumilovní, jiní zase, že jsou naprosto divocí a krutí," řekl Alex.

"Nejnebezpečnější lidé, které jsem tu viděl, nejsou indiáni, ale obchodníci se zbraněmi, drogami a diamanty, sběrači kaučuku, hledači zlata, vojáci a dřevaři, kteří zamořují a vykořisťují tuhle oblast,"

odporoval mu kněz. Dodal, že indiáni jsou možná primitivní v materiálním smyslu, ale velice rozvinutí v duchovní oblasti; jsou spojeni s přírodou jako dítě s matkou.

"Vyprávějte nám o Netvorovi. Je pravda, že jste ho spatřil na vlastní oči, otče?" zeptala se Nadia.

"Myslím, že jsem ho viděl, ale byla noc a oči mi už neslouží tak jako dřív," odpověděl otec Valdomero a nalil si do krku pořádný lok rumu.

"Kdy to bylo?" zeptal se Alex a v duchu si říkal, že babička tyto informace ocení.

"Před pár lety."

"Co jste přesně viděl?"

"Už jsem to mnohokrát povídal: obra vysokého víc než tři metry, který se pohyboval pomalu a vylučoval strašný pach. Strnul jsem hrůzou."

"Nenapadl vás, otče?"

"Ne. Něco řekl, pak se otočil a zmizel v lese."

"Něco řekl? Asi chcete říct, že vydával zvuky, něco jako chrochtání," naléhal Alex.

"Ne, synu. Ten tvor zřetelně promluvil. Nerozuměl jsem ani slovo, ale bezpochyby šlo o artikulovanou řeč. Omdlel jsem. Když jsem se probal, nebyl jsem si jistý, co se stalo, ale z oblečení, vlasů a kůže vycházel pronikavý puch. Tak jsem si uvědomil, že se mi to nezdálo."

Šaman

Bouřka ustala tak náhle, jak začala, a noc byla jasná. Alex a Nadia se vrátili do hotelu, kde se členové expedice shromáždili kolem Césara Santose a doktorky Omayi Torresové; studovali mapu a diskutovali o přípravách na cestu. Profesor Leblanc, který se už trochu vzpamatoval z vyčerpání, byl přítomen také. Potřel se od hlavy k patě repelentem a našel si indiána jménem Karakawe, který ho ovíval banánovým listem. Leblanc požadoval, aby se expedice vydala na cestu k Alto Orinocp již následujícího dne, protože on přece nemůže

ztrácet čas v téhle bezvýznamné vesnici. Prohlásil, že má jen tři týdny na to, aby dopadl tu záhadnou bytost z pralesa.

"Nikomu se to zatím nepovedlo ani za několik let, profesore." poznamenal César Santos.

"Bude se muset ukázat brzy, protože já musím přednášet v Evropě," odpověděl.

"Doufám, že Netvor pochopí vaše důvody," řekl průvodce, ale profesor nedal najevo, že by si všiml jeho ironie.

Kate Coldová vyprávěla vnukovi, že Amazonka je pro antropology nebezpečným místem, neboť tady přicházejí často o rozum. Vymýšlejí si protichůdné teorie a navzájem se střílejí či napadají noži; jiní tyranizují kmeny a nakonec uvěří, že jsou bohové. Jednoho z takových, který tady zešílel, museli odvést do vlasti svázaného.

"Předpokládám, že víte, že já taky patřím k výpravě, profesore Leblancu," prohlásila doktorka Omayra Torresová, na kterou se antropolog každou chvíli po očku díval, fascinován její nespoutanou krásou.

"Nic bych si nepřál více, slečno, ale."

"Doktorka Torresová," přerušila ho lékařka.

"Můžete mi říkat Ludovic," navrhl koketně Leblanc.

"Mně říkejte doktorka Torresová," odpověděla suše.

"Nemůžu vás vzít s sebou, má ctěná doktorko. Je tam místo sotva pro nás, kteří jsme byli najati časopisem International Geographic. Rozpočet je štědrý, ale ne bezedný," řekl Leblanc." V tom případě nepojedete ani vy, profesore. Patřím k Národní zdravotnické službě. Jsem tady, abych chránila indiány. Žádný cizinec je nesmí kontaktovat bez potřebných preventivních opatření. Jsou velmi citliví na nemoci, a to hlavně bílých lidí," prohlásila lékařka.

"Obyčejné nachlazení je pro ně smrtelné. Před třemi lety vymřel celý kmen na dýchací potíže, když přijeli nějací novináři, aby natočili dokumentární film. Jeden z nich kašlal, nabídl svou cigaretu jednomu indiánovi, a tak nakazil celý kmen," dodal César Santos.

V tu chvíli dorazili šéf místní posádky kapitán Ariosto Mauro Carías, nejbohatší podnikatel v okolí. Nadia šeptem vysvětlila Alexovi, že Carías je velmi mocný, obchoduje s prezidenty a generály z několika jihoamerických zemí. Dodala, že srdce nemá v těle, ale že ho nosí v tašce. Ukázala na kožený kufřík, který Carías držel v ruce. Na Ludovika Leblanca učinil Carías velký dojem, protože expedice

vznikla právě díky mezinárodním kontaktům tohoto muže. Byl to on, kdo vzbudil zájem časopisu International Geographic o legendu o Netvorovi.

"To podivné stvoření děsí ty dobré lidi na Alto Orinoco. Nikdo se nechce vydat do pomyslného trojúhelníku, kde se zřejmě nachází," řekl Mauro Carías.

"Pokud vím, ta oblast ještě nebyla prozkoumána," prohlásila Kate Coldová.

"Je to tak."

"Předpokládám, že to území je bohaté na nerosty a drahé kameny," dodala spisovatelka.

"Bohatství amazonské oblasti představuje především půda a dřevo," odpověděl Carías.

"A rostliny," doplnila doktorka Torresová. "Neznáme ani deset procent léčivých látek, které se zde nacházejí. Jestliže postupně zmizí šamani a domorodí léčitelé, přijdeme navždy o tyto znalosti."

"Dovedu si představit, že Netvor překáží vašim obchodům, pane Caríasi, stejně jako jim překáží indiánské kmeny," pokračovala Kate Coldová, která - když se o něco zajímala - kořist jen tak snadno nepustila.

"Netvor je problémem pro všechny. Dokonce i vojáci se ho bojí," připustil Mauro Carías.

"Pokud Netvor existuje, najdu ho. Ještě se nenarodil člověk, a tím méně zvíře, který by se mohl vysmívat Ludovicu Leblancovi," odpověděl profesor, který většinou hovořil sám o sobě ve třetí osobě.

"Mí vojáci jsou vám k dispozici, profesore. Navzdory tomu, co tvrdí můj dobrý přítel Carías, to jsou stateční muži," nabídl pomoc kapitán Ariosto.

"Počítejte i s mými prostředky, vážený profesore Leblancu. Mám motorové čluny a kvalitní rádiové zařízení," dodal Mauro Carías.

"A já pomohu v případě zdravotních problémů nebo nehod, ke kterým může dojít," dodala jemně doktorka Torresová, jako by zapomněla, že ji Leblanc odmítl vzít s sebou.

"Jak jsem vám řekl, slečno."

"Doktorko," opravila ho znovu.

"Jak jsem vám řekl, rozpočet výpravy je omezený, nemůžeme brát turisty," řekl důrazně Leblanc.

"Nejsem turistka. Výprava nemůže pokračovat bez lékaře s oprávněním a potřebných očkovacích látek."

"Doktorka má pravdu. Kapitán Ariosto vám vysvětlí zákon," vložil se do toho César Santos, který lékařku znal a zřejmě ho přitahovala.

"Ehm, dobrá. Je pravda, že." Mumlal voják a zmateně pozoroval Maura Caríase.

"Není problém Omayru přibrat. Já sám zaplatím náklady," usmál se podnikatel a položil paži kolem ramen mladé lékařky.

"Děkuju, Mauro, ale nebude to třeba, mé náklady hradí vláda," řekla a zvolna se odtáhla.

"Dobrá, v tom případě není o čem dál mluvit. Doufám, že najdeme Netvora, jinak tahle cesta bude zbytečná," prohlásil fotograf Timothy Bruče.

"Spolehněte se na mě, mladíku. Mám zkušenosti s tímhle druhem zvířat a sám jsem navrhl spolehlivé pasti. Můžete se podívat na jejich modely do mého spisu o hrozivém muži z Himaláje," objasnil profesor s výrazem uspokojení a vybídl Karakaweho, aby ho ovíval silněji.

"A chytil jste ho?" Zeptal se Alex s předstíranou nevinností, ačkoliv odpověď velmi dobře znal.

"On neexistuje, mladíku. Ta domnělá himálajská bytost je výmysl. Možná že ten slavný Netvor je to samé."

"Jsou lidé, co ho viděli," prohlásila Nadia.

"Určitě nevzdělanci, děvenko," rozhodl profesor.

"Otec Valdomero není nevzdělaný," odpovídala Nadia. "Kdo je to?"

"Katolický misionář, kterého unesli divoši a od té doby je blázen," zapojil se kapitán Ariosto. Mluvil anglicky se silným venezuelským přízvukem, a protože měl vždy v ústech cigaretu, nebylo mu moc rozumět.

"Neunesli ho a není blázen!" zvolala Nadia.

"Uklidni se, holčičko," usmál se Mauro Carías a pohládl Nadiu po vlasech, ta se mu však rychle vytrhla.

"Ve skutečnosti je otec Valdomero mudrc. Mluví několika indiánskými jazyky, zná flóru a faunu amazonské oblasti lépe než kdo jiný; spravuje zlomeniny kostí, trhá stoličky a párkrát operoval oční zákal skalpelem, který si sám vyrobil," dodal César Santos.

"Ano, ale nedaří se mu bojovat s neřestmi v Santa Maria de la Lluvia či přivést indiány na víru. Vidíte, že ještě chodí nazí," vysmíval se Mauro Carías.

"Pochybuju, že se indiáni potřebují stát křesťany," namítl César Santos.

Vysvětlil, že jsou silně duchovně založení. Věří, že vše má duši: stromy, zvěř, řeky, oblaka; duch a hmota nejsou podle nich oddělené. Nechápu jednoduchost náboženství cizinců, říkají, že je to pouze jeden jediný opakující se příběh; naproti tomu oni mají mnoho příběhů o bozích, démonech, duších nebe a země.

Otec Valdomero jim přestal vysvětlovat, že Kristus zemřel na kříži, aby zachránil lidstvo před hříchem, neboť myšlenka takové oběti vzbuzuje v indiánech úžas. Neznají vinu. Také nechápu potřebu se v tomto počasu oblékat nebo hromadit majetek, když si člověk po smrti s sebou nemůže na onen svět nic vzít.

"Je to škoda, že jsou odsouzeni k zániku; jsou snem každého antropologa, nemám pravdu, profesore Leblancu?" poznamenal posměšně Mauro Carías.

"Je to tak. Naštěstí jsem o nich napsal ještě dříve, než podlehnou pokroku. Díky Ludovicu Leblancovi budou v dějinách," odpověděl profesor, zcela netečný ke Caríasově sarkasmu.

Toho dne se večere skládala z kusů pečeného tapíra, fazolí a placek z manioku; nic z toho nechtěl Alex ani ochutnat, ačkoliv měl hlad jako vlk.

Po večeři, zatímco babička popíjela vodku a kouřila dýmku spolu s muži z výpravy, šel Alex s Nadiou do přístavu. Měsíc zářil na nebi jako žlutá lampa. Prales zvučel v pozadí jako hudba: křik ptáků, vřeštění opic, kvákání žab a cvrlikání cvrčků. Všude prolétávaly tisíce světlušek a lehce se dotýkaly jejich tváří. Nadia jednu chytla do ruky a zapletla si ji do vlasů, kde poblikávala jako světýlko. Dívka seděla na molu s nohama v tmavých vodách řeky. Alex se jí zeptal na piraně, které viděl vysušené v obchodech pro turisty v Manaosu; podobaly se miniaturním žralokům: měřily asi píd' a měly ohromné čelisti a zuby ostré jako nože.

"Piraně jsou velmi užitečné, čistí vodu od mrtvol a smetí. Tatínek říká, že útočí, jenom když cítí krev nebo mají hlad," vysvětlovala.

Vyprávěla mu, že jednou viděla, jak se kajman, těžce zraněný jaguárem, dovlekl do vody, kde mu do rány pronikly piraně a zevnitř ho za pár minut vyžraly a nechaly jen neporušenou kůži.

V tu chvíli dívka zpozorněla a naznačila mu, aby byl potichu. Opička Borobá začala rozrušeně skákat a vrískat, ale Nadia jí něco

zašeptala do ouška a hned ji zklidnila. Alex měl dojem, že zvíře slovům své paní dokonale rozumí. Viděl jen stíny rostlin a černé zrcadlo vody. Když se Nadia postavila, bylo zřejmé, že něco vzbudilo její pozornost. Zdálky zněl tlumený zvuk, jak někdo ve vesnici brnkal na kytaru. Když se Alex otočil, viděl za zády světla domů, ale tady byli sami.

Nadia dlouze a ostře vykřikla, chlapci ten zvuk připomínal sovu a o chvíli později se ozval podobný křik z druhého břehu. Zopakovala ho dvakrát a pokaždé se jí dostalo stejné odpovědi. Pak vzala Alexe za ruku a vybídla ho, aby ji následoval. Chlapec si vzpomněl na varování Césara Santose, aby po setmění zůstali ve vesnici, a také na historky, které slyšel o hadech, šelmách, banditech a ozbrojených opilcích. A to nemluvě o divokých indiánech, popsanych Leblancem, nebo o Netvorovi. Ale nechtěl vypadat před nějakou holkou jako zbabělec; následoval ji beze slova a v ruce svíral svůj otevřený nožik.

Nechali za sebou poslední chatrče vesnice a opatrně pokračovali jen ve světle měsíce. Prales byl prostupnější, než Alex čekal; porost byl hustý na březích řeky, ale pak řídł a postupovali bez větších obtíží. Nedošli daleko a soví houkání se opakovalo. Ocitli se na mýtině, kde bylo vidět měsíc zářící na nebi. Nadia se zastavila a nehybně čekala; dokonce i Borobá byla klidná, jako by věděla, co se stane. Náhle Alex překvapením povyskočil: ani ne tři metry před nimi se vynořila postava, vycházející ze tmy. Náhlá a mlčenlivá jako duch. Chlapec tasil nožik odhodlaný se bránit, ale klidné Nadiino chování jej zadrželo.

"Aía," zamumlala tiše dívka.

"Aía, aía." Opakoval hlas, který nepřipadal Alexovi jako lidský; zněl jako zavanutí větru.

Postava se o krok přiblížila, až byla téměř u dívky. To už si Alexovy oči trochu zvykly na šero a on spatřil v měsíčním světle neuvěřitelně starého muže. Navzdory vzpřímenému držení těla a hbitým pohybům se zdálo, že je na světě už celá staletí. Byl velmi malý, Alex odhadoval, že měří méně než jeho sestra Nicole, které bylo jen devět let. Měl na sobě krátkou zástěrku z rostlinných vláken a na hrudi tučet náhrdelníků z mušlí, semínek a kancích zubů. Pokožka, vrásčitá jako kůže prastarého slona, splývala v záhybech po křehké kostře. Nesl krátký oštěp a hůl, na které viselo několik kožených pytlíků a váleček z křemene, znějící jako dětská rolnička. Nadia si

rukou sáhla do vlasů, vyprostila světlušku a nabídla mu ji; stařec ji přijal a dal ji mezi náhrdelníky. Dívka si sedla na bobek a vybídla Alexe, aby tak na znamení úcty učinil i on. Indián se také okamžitě přikrčil, a tak byli ve stejné výšce.

Borobá skočila a sedla si starci na ramena a tahala ho za uši; Nadia ji plácnutím shodila a stařec se s chutí rozesmál. Alexovi se zdálo, že nemá v ústech jediný zub; bylo tam ovšem jen málo světla, a proto si nemohl být jistý. Indián a Nadia se pustili do dlouhého rozhovoru složeného z posunků a zvuků v jazyce, v němž slova zněla tak sladce jako vánek, voda a ptáci. Alex předpokládal, že mluví o něm, protože na něj ukazovali. V jednu chvíli muž vstal a rozzlobeně zamával oštěpem; ona ho dlouhým vysvětlováním uklidnila. Nakonec si stařec sundal z krku amulet, kus vyřezávané kosti, přiložil ho k ústům a foukl do něj. Byl to stejný zvuk jako sova, kterou slyšeli předtím a kterou Alex poznal, protože sovy sídlily v hojném počtu blízko jejich domu v severní Kalifornii. Záhadný stařec pověsil amulet Nadie kolem krku, položil jí ruce na ramena na rozloučenou a okamžitě se vytratil. Stejně tajemně jako se zjevil. Chlapec by přísahal, že ho neviděl odcházet; jednoduše zmizel.

"To byl Walimai," pošeptala mu do ucha Nadia.

"Walimai?" Zeptal se, rozrušený tím zvláštním setkáním.

"Pššš! Neříkej to nahlas! Nikdy nesmíš vyslovit skutečné indiánovo jméno v jeho přítomnosti, je to tabu. A už vůbec nesmíš jmenovat mrtvé, to je ještě mnohem silnější tabu, strašlivá urážka," vysvětlila mu Nadia.

"Kdo je to?"

"Šaman, velmi mocný čaroděj. Hovoří prostřednictvím snů a vidění. Kdykoliv se mu zachce, může se vydat do světa duchů. Je jediný, kdo zná cestu k El Doradu."

"El Dorado? Zlaté město, které si vymysleli dobyvatelé? To je přece jenom povídačka!" namítl Alex.

"Walimai tam mnohokrát byl se svou ženou. Vždycky s ní chodí," odporovala dívka.

"Neviděl jsem ji," přiznal Alex.

"Je to duch. Ne všichni ji vidí."

"A ty ano?"

"Ano. Je mladá a velmi hezká."

"Co ti ten čaroděj dal? O čem jste mluvili?" zeptal se Alex.

"Dal mi talisman. Budu s ním vždycky v bezpečí. Nikdo, ani lidé, ani zvířata, ani strašidla mi nemohou ublížit. Slouží také k tomu, abych čaroděje přivolala. Stačí jen zafoukat a objeví se. Dosud jsem ho nemohla volat, musela jsem čekat, až přijde.

Walimai říká, že ho budu potřebovat, protože hrozí velké nebezpečí: Rahakanariwa, strašlivý duch ptáka lidožrouta, je volný! Když se objeví, znamená to smrt a zkázu. Mě ale talisman ochrání."

"Jsi dost divná holka." Povzdychl si Alex a nevěřil ani půlce z toho, co říkala.

"Walimai tvrdí, že by cizinci neměli hledat Netvora. Říká, že jich několik zemře. Ale ty a já musíme jít. Byli jsme povoláni, neboť máme bílou duši."

"Kdo nás povolal?"

"Nevím, ale když to říká Walimai, je to pravda."

"Ty těmhle nesmyslům opravdu věříš, Nadio? Věříš v čaroděje, ptáky kanibaly, El Dorado, neviditelné manželky, v Netvora?"

Dívka se otočila a bez odpovědi se vydala k vesnici. Šel těsně za ní, aby se neztratil.

Plán

Tu noc spal Alexander Cold neklidně. Necítil se dobře, jako by se tenké zdi, dělící ho od pralesa, rozplynuly a on byl vystaven všem nebezpečím neznámého světa. Hotel postavený z desek na kůlech, se zinkovým stropem a nezasklenými okny taktak chránil před deštěm. Rámus žab a jiných zvířat venku se přidával k chrápání ostatních v pokoji. Sít' se s ním několikrát převrátila a shodila ho na podlahu, dokud si nevzpomněl, jak se používá: v úhlopříčce, aby se udržela rovnováha. Nebylo horko, ale potil se. Dlouho setrval ve tmě vzhůru, pod moskytiérou napuštěnou repelentem, a myslel na Netvora, na tarantule, štůry, hady a další nebezpečí, která číhají ve tmě. Přehrál si podivnou scénu mezi indiánem a Nadiou, které byl svědkem.

Šaman předpověděl, že několik členů expedice zemře. Alexovi připadalo neuvěřitelné, že se za několik dní jeho život tak radikálně změnil. Náhle se ocitl na fantastickém místě, kde - jak mu předem oznámila babička - se duchové procházejí mezi živými. Skutečnost se

pokřivila, už nevěděl čemu věřit. Stýskalo se mu po domově a rodině, dokonce po psu Ponchovi. Cítil se sám a daleko od všeho známého. Kdyby mohl zjistit, jak je na tom matka! Ale telefonovat z té vesnice do nemocnice v Texasu bylo jako snažit se navázat kontakt s planetou Mars. Kate nebyla právě skvělá spoléčnice, tím méně útěcha. Jako babičce jí k dokonalosti scházelo mnoho, dokonce se ani nenamáhala odpovídat na jeho dotazy. Zastávala totiž názor, že jediné, co se člověk naučí, je to, co si zjistí sám. Tvrdila, že zkušenost je poznatek, který člověk získá těsně poté, co ho potřeboval.

Převracel se ve visutém lůžku a nemohl usnout, když tu zaslechl hlasy. Mohl to být jen šum pralesa, ale rozhodl se to raději zjistit. Bosý a ve spodním prádle se tiše připlížil k síti, kde vedle otce spala Nadia; zašeptal její jméno do ucha a snažil se přitom nikoho jiného nevzbudit. Otevřela vystrašeně oči, ale když ho poznala, uklidnila se a vylezla ze sítě mrštně jako kočka.

Důrazně přikázala Borobá, aby zůstala na místě. Opička okamžitě poslechla a stočila se do sítě. Alex si vzpomněl na svého psa Poncha, který se nikdy nenaučil ani ten nejjednodušší povel.

Tiše vyšli ven a podél hotelové zdi se plížili k terase, odkud hlasy přicházely. Schovali se do rohu dveří, přilepení ke zdi, a spatřili kapitána Ariosta a Maura Caríase, jak sedí u stolku, kouří, popíjejí a tiše hovoří. Obličeje byly ve svitu cigaret a svíčky odpuzující hmyz, která hořela na stole, dobře viditelné. Alex byl rád, že zavolal Nadiu, protože muži mluvili španělsky.

"Víš, co máš dělat, Ariosto, řekl Carías.

"Nebude to jednoduché."

"Kdyby to bylo jednoduché, nepotřeboval bych tě a neplatil bych ti, člověče, poznamenal Mauro Carías.

"Fotografové se mi nelíbí, můžeme se pěkně zaplést. A co týče té spisovatelky, dovol mi konstatovat, že mi připadá jako dost mazaná ženská, řekl kapitán.

"Antropologa, spisovatelku a fotografy pro náš plán nutně potřebujeme. Odejdou odsud a budou vyprávět přesně ten příběh, který se nám hodí; vyvrátí tak jakékoliv podezření proti nám. Zabráníme, aby parlament vyslal komisi, která by události vyšetřovala, jak se už před časem stalo. Tentokrát bude svědkem výprava International Geographic" odpověděl Carías.

"Nechápu, proč vláda tu hrstku divochů chrání. Zabírají tisíce kilometrů čtverečních. Kdyby se rozdělili mezi osadníky, dorazil by do tohohle pekla pokrok, poznamenal kapitán.

"Všechno má svůj čas, Ariosto. Na tom území jsou smaragdy a diamanty. Než přijdou osadníci kácet stromy a chovat krávy, ty a já zbohatneme. Dobrodruhy tady ještě nechci!"

"Tak tady nebudou. Na to máme vojsko, přáteli Caríasi, aby uplatňovalo zákon. Nemáme snad chránit indiány?" Řekl kapitán Ariosto a oba se rozesmáli.

"Všechno je naplánované. Jeden můj důvěryhodný člověk půjde s výpravou."

"Kdo?"

"Zatím bych nerad prozrazoval jeho jméno. Netvor je jen záminka, aby ten hlupák Leblanc a novináři šli přesně tam, kam chceme, a informovali o tom svět. Narazí na indiány, to je jasné. Nedostanou se do trojúhelníku Alto Orinoco, aby hledali Netvora, aniž by je nepotkali," poznamenal podnikatel.

"Tvůj plán mi přijde zbytečně složitý. Mám přece diskrétní lidi, mohou tu práci udělat a nikdo se to nedozví," ujišťoval kapitán Ariosto a přiložil sklenici k ústům.

"Ne, člověče! Neříkal jsem ti, že musíme být trpěliví?" odpověděl Carías.

"Vysvětlí mi to znovu," žádal Ariosto.

"Nedělej si starosti, plán mám na starosti já. Ani ne za tři měsíce bude oblast vyklizená."

V tu chvíli Alex ucítil něco na noze a ztlumil výkřik: po bosé noze se mu plazil had. Nadia přiložila prst k ústům a naznačila, aby se nehýbal. Carías a Ariosto opatrně vstali a oba naráz tasili zbraň. Kapitán rozsvítil svítilnu a prohlédl okolí; paprsek světla proběhl jen pár centimetrů od místa, kde se děti schovávaly. Alex byl tak vyděšený, že by raději čelil pistolím, jen kdyby se zbavil hada, kteří se mu teď omotával kolem kotníku; Nadiina ruka mu však svírala paži a došlo mu, že nemůže riskovat také její život.

"Kdo je tam?" zašeptal kapitán, aniž by zvýšil hlas, aby nevzbudil ty, kteří spali v hotelu.

Ticho.

"Pojďme, Ariosto!" přikázal Carías.

Voják opět prozkoumal místo svítilnou a pak oba, stále se zbraní v ruce, couvali ke schodům vedoucím na ulici. Uběhla jedna či

dvě minuty, než se děti osmělily pohnout a doufaly, že nevzbudí pozornost. V tu chvíli se už had kroutil kolem lýtky, měl hlavu na úrovni kolena a po chlapcově těle stékal proudem pot. Nadia si svlékla tričko, obalila si jím pravou ruku a opatrně uchopila hada těsně za hlavou. Alex ucítil, že ho plaz tiskne silněji a zuřivě tluče ocasem; dívka ho však pevně držela a pak ho jemně odtahovala od nohy svého nového kamaráda, až jí had visel v ruce. Roztočila paži, aby získala sílu, a pak hada odhodila přes zábradlí terasy do tmy. Hned nato si s naprostým klidem oblékla tričko.

"Byl jedovatý?" zeptal se rozechvělý chlapec, jakmile dokázal promluvit.

"Ano, myslím, že to byl surucucú, ale nebyl moc velký. Měl malou tlamu, a protože neumí pořádně otevřít čelisti, mohl by tě kousnout jedině do prstu, ne do nohy," odpověděla Nadia. Pak mu začala překládat rozhovor Caríase a Ariosta.

"Jaký mají asi ti ničemové plán? Co můžeme dělat?" přemýšlela nahlas Nadia.

"Nevím. Jediné, co mě napadá, je povědět to babičce. Ale nevím, jestli by mi uvěřila; říká, že jsem paranoidní, že všude vidím nepřátele a nebezpečí," odpověděl chlapec.

"Zatím můžeme jen čekat a dávat pozor, Alexi."

Děti se vrátily do svých sítí. Zcela vyčerpaný Alex okamžitě usnul a až za svítání ho probudil ohlušující křik opic. Měl takový hlad, že by si rád dal i otcovy palačinky, ale nebylo tady nic k jídlu; musel čekat dvě hodiny, než byli ostatní členové výpravy připraveni na snídani. Nabídli mu černou kávu, vlažné pivo a studené zbytky tapíra z předchozího večera. Vše zhnuseně odmítl. Nikdy tapíra neviděl, ale představoval si ho jako velkou krysu; o pár dní později byl překvapený, když zjistil, že je to více než stokilové zvíře, podobné praseti, jehož maso se velmi cení. Vzal si banán, ale byl hořký a zanechal mu na jazyku trpkou chuť; dozvěděl se, že tenhle druh je třeba vařit. Nadia, která se brzy odešla koupat do řeky s dalšími děvčaty, se vrátila s čerstvým květem za jedním uchem a svým zeleným perem v druhém. Nesla půlku ananasu a Borobá se jí držela kolem krku. Alex se dočetl, že jediné bezpečné ovoce v tropickém klimatu je to, které si člověk sám oloupe, ale rozhodl se, že riziko tyfu je lepší než smrt hladem. Zhltl s vděčností ananas, který mu nabídl.

Průvodce César Santos se objevil po chvíli, stejně příjemně osvěžený jako jeho dcera; vyzval zbytek upocených členů expedice,

aby si také dopřáli koupel v řece. Všichni ho následovali, kromě profesora Leblanca, který poručil Karakawemu přinést několik kbelíků vody, aby se umyl na terase; představa plavání ve společnosti rejnoků ho nevábila. Někteří byli velcí jako široký koberec a jejich mocné ocasy nejen řezaly jako pily, ale také vystříkovaly jed. Alex došel k názoru, že po zážitku s hadem z předchozí noci nehodlá couvnout před nebezpečím setkání s rybou, ať má jakkoliv špatnou pověst. Po hlavě skočil do vody.

"Jestli tě rejnok napadne, znamená to, že tyhle vody nejsou pro tebe," to byla jediná poznámka babičky, která se odešla koupat s ženami na druhou stranu.

"Rejnoci jsou plaší a žijí na dně řeky. Většinou utečou, když ucítí pohyb ve vodě, ale každopádně je správné se pohybovat opatrně, aby na ně člověk nešlápl," poučil ho César Santos. Koupel byla lahodná a Alex se cítil svěží a čistý.

Černý jaguár

Následovali Maura Caríase na prostranství tvořené do kruhu postavenými přívěsy; ve středu byla klec, narychlo vyrobená z tyčí a pletiva kurníku. V ní zmateně pobíhala velká kočka, jako to dělávají šelmy v zajetí. Byl to černý jaguár, jeden z nejkrásnějších exemplářů, které byly v této oblasti k vidění. Měl lesklou kůži a uhrančivé oči barvy topasu. Borobá pronikavě vykřikla, když ho spatřila, seskočila z Nadiina ramene a co nejrychleji zmizela; dívka ji marně volala zpátky. Alexe to překvapilo, protože do té doby nikdy neviděl, že by se opička dobrovolně vzdálila od své paní. Fotografové okamžitě zaostřili na šelmu a také Kate Coldová vytáhla z tašky malý fotoaparát. Profesor Leblanc udržoval bezpečnou vzdálenost.

"Černí jaguáři jsou nejobávanějšími zvířaty Jižní Ameriky. Před ničím necouvnu, jsou stateční," řekl Carías.

"Když ho obdivujete, proč ho nepustíte? Téhle ubohé kočce by bylo lépe mrtvé než uvězněné," podotkl César Santos.

"Pustit ho? V žádném případě, člověče! Mám u svého domu v Ríu de Janeiru malou zoologickou zahradu. Čekám, až přijde vhodná klec, abych ho tam poslal."

Alex se přiblížil jako u vytržení, fascinovaný pohledem na obrovskou šelmu. Babička ho varovala, ale on ji neslyšel a šel dál, až se oběma rukama dotkl drátů, které ho dělily od zvířete. Jaguár se zastavil, strašně zařval a pak na Alexe upřel žluté oči; zůstal nehybně stát, s napjatými svaly a s pulzující kůží v barvě ugle. Chlapec si sundal brýle, které nosil od sedmi let, a pustil je na zem. Byl tak blízko, že rozeznával každou zlatavou skvrnu, v panence šelmy, zatímco oči obou vedly tichý rozhovor. Vše zmizelo: ocitl se sám tváří v tvář zvířeti na rozlehlé zlaté planině, obklopené vysokánskými černými věžemi, pod bílou oblohou, na které plulo šest měsíců, průhledných jako medúzy. Viděl, jak šelma otvírá chřtán, kde se třpytily velké zuby barvy perel, a jak lidským hlasem, který jakoby vystupoval z hlubin jeskyně, vyslovuje jeho jméno: Alexander. A on odpověděl svým hlasem, který však také zněl dutě: Jaguár. Zvíře a chlapec zopakovali ta slova třikrát: Alexander, Jaguár, Alexander, Jaguár, Alexander, Jaguár. Tehdy začal písek planiny světélkovat, obloha potemněla a šest měsíců začalo kroužit na svých oběžných drahách a pohybovat se jako komety.

Mezitím vydal Mauro Carías rozkaz a jeden ze zaměstnanců přitáhl na provaze opici. Když spatřila jaguára, reagovala stejně jako Borobá: začala vískat, poskakovat a máchat tlapami, ale nemohla se uvolnit. Carías ji chytl za krk, a dříve než kdokoliv uhádl jeho záměr, otevřel jediným přesným pohybem klec a hodil vyděšené zvířátko dovnitř.

Překvapeným fotografům chvíli trvalo, než si uvědomili, že drží v rukou aparáty. Leblanca fascinoval každý pohyb nešťastné opice, která šplhala po kleci a hledala cestu ven, a šelmy, která ji sledovala očima, přikrčená, připravená ke skoku. Aniž by pomyslel na to, co dělá, Alex se rozeběhl a rozšlápl při tom napadrt' brýle, stále ležící na zemi. Vrhł se ke dveřím klece, odhodlaný obě zvířata zachránit; opici od jisté smrti a jaguára z vězení. Když Kate spatřila, jak vnuk otvírá zámek, také se dala do běhu, ale dříve než ho dohonila, dva Caríasovi zaměstnanci popadli chlapce za ruce a snažili se ho odtáhnout.

Vše se udalo náraz a tak rychle, že Alex si později nemohl vzpomenout na pořadí událostí. Jedním úderem tlapy jaguár povalil opici a rozdrtil ji stiskem svých obávaných čelistí. Krev vystříkla všemi směry. V tu chvíli César Santos vytáhl od pasu pistoli a střelil šelmu přímo do čela. Alex ucítil náraz, jako by rána zasáhla mezi oči

jeho, a upadl by na záda, kdyby ho Caríasovi strážci prakticky nedrželi ve vzduchu.

"Cos to udělal, hlupáku!" Vykřikl obchodník, tasil zbraň a otočil se na Césara Santose.

Strážci pustili Alexe, který ztratil rovnováhu a spadl na zem, aby se postavili průvodci; neopovážili se ale na něj vztáhnout ruku, protože ještě stále třímал kouřící pistoli.

"Pustil jsem ho na svobodu," odpověděl César Santos se zarážejícím klidem.

Mauro Carías se pokusil ovládnout. Došlo mu, že se s ním nemůže utkat před novináři a Leblancem.

"Klid!" Nařídil Mauro Carías strážím.

"Zabil ho! Zabil ho!" Opakoval Leblanc, rudý vzrušením. Smrt opice a šelmy ho uvedly do transu, choval se jako opilý.

"Nedělejte si starosti, profesore Leblancu. Mohu si obstarat tolik zvířat, kolik budu chtít. Omluvte mě, obávám se, že to nebylo představení příliš vhodné pro slabší povahy," prohlásil Carías. Kate Coldová pomohla vnukovi na nohy, pak vzala Césara Santose za paži a vedla ho k východu. Zjevně chtěla zabránit tomu, aby se situace ještě víc nevyhrotila. Průvodce se nechal spisovatelkou odvést; odešli, následováni Alexem. Venku našli Nadiu a vyděšenou Borobá, která se jí držela kolem pasu.

Alex se pokoušel vysvětlit Nadie, k čemu došlo mezi ním a jaguárem, než dal Mauro Carías opici do klece, ale vše se mu v hlavě pletlo. Byl to tak reálný zážitek, že by chlapec mohl odpřisáhnout, že se na několik minut ocitl v jiném světě; světě zářícího písku, se šesti měsíci kroužícími na nebi, světě, kde on a jaguár splynuli v jeden jediný hlas. Ačkoliv mu chyběla slova na to, aby pověděl kamarádce, co cítil, zdálo se, že ona mu rozumí, aniž by potřebovala slyšet podrobnosti.

"Jaguár tě poznal, protože je tvým totemovým zvířetem," řekla. "Každého doprovází duch nějakého zvířete. Je jako naše duše. Ne každý své zvíře najde; podaří se to jen velkým bojovníkům a šamanům. Tys ho našel, aniž bys ho hledal. Tvé jméno je Jaguár!"

"Jaguár?"

"Alexander je jméno, které ti dali rodiče. Jaguár je tvé skutečné jméno; abys ho však mohl používat, musíš mít povahu jaguára."

„A jakou má povahu? Krutou a krvelačnou?" Zeptal se Alex a myslel na chřtán šelmy, když trhala opici v Caríasově kleci.

"Zvířata nejsou krutá jako lidé, zabíjejí jen v obraně, nebo když mají hlad."

"Ty máš taky totemové zvíře, Nadio?"

"Ano, ale ještě se mi neukázalo. Najít své zvíře je pro ženy méně důležité, protože my čerpáme sílu ze země. My jsme příroda," řekla.

"Odkud tohle všechno víš?" zeptal se Alex, který už pochyboval o slovech své nové kamarádky méně než dříve.

"Naučil mě to Walimai."

"Šaman je tvůj přítel?"

"Ano, Jaguáre, ale nikomu jsem neřekla, že s ním mluvím, dokonce ani tatínkovi ne."

"Proč?"

"Protože Walimai je nejraději sám. Jediná společnost, kterou snáší, je duch zemřelé manželky. Jen občas se ukáže v některém shabono, aby vyléčil nemoc nebo se účastnil slavnosti mrtvých. U nahabů se neobjevuje nikdy."

"Nahabů?"

"Cizinců."

"Ty jsi taky cizinka, Nadio."

"Walimai tvrdí, že já nepatřím nikam; nejsem indiánka, ani cizinka, ani žena, ani duch."

"Co tedy jsi?" zeptal se Jaguár.

"Já jsem, nic víc," odpověděla.

César Santos vysvětlil členům expedice, že poplují po řece na motorových člunech a zamíří do indiánských oblastí až k úpatí vodopádů na Alto Orinoco. Tam postaví tábor, a pokud to bude možné, vyčistí pruh lesa, aby vybudovali malou přistávací dráhu. On se vrátí do Santa Maria de la Lluvia pro letadlo, které poslouží jako rychlý spoj s vesnicí. Nový motor snad už bude na místě a bude to jen otázka jeho instalace. S letadýlkem mohou proniknout do nedobytné oblasti hor, kde by podle svědectví některých indiánů a dobrodruhů mohl mít úkryt bájný Netvor.

"Jak se pohybuje tak obrovitý tvor v terénu, který my údajně nemůžeme zdolat?" zajímala se Kate Coldová.

"To zjistíme," odpověděl César Santos.

„A jak se tam bez letadla dostanou indiáni?" naléhala dále.
"Znají svůj kraj. Indiáni dokáží vyšplhat na vysokou palmu, jejíž kmen

je posetý trny. Také umí vylézt na skalní stěny vodopádů, které jsou hladké jako zrcadlo," řekl průvodce.

Strávili větší část dopoledne nakládáním člunů. Profesor Leblanc měl víc zavazadel než fotografové, včetně zásob kartonů lahví vody, kterou používal i na holení, protože se bál otravy rtutí. Bylo zbytečné, že mu César Santos dokola opakoval, že budou tábořit daleko po proudu, vzdálení od zlatých dolů. Na průvodcovo doporučení zaměstnal Leblanc indiána Karakaweho, který ho předchozí večer ovíval; jako osobní asistent se o něj měl po zbytek cesty starat. Profesor vysvětloval, že má nemocná záda a že nemůže nést ani ten nejmenší náklad.

Alexander měl od počátku tohoto dobrodružství na starosti babiččiny věci. To byla část jeho práce; malá odměna mu bude vyplacena po návratu, pokud vše půjde dobře. Denně si Kate Coldová zaznamenávala do sešitu hodiny, které vnuk odpracoval, a on pak stránku podepsal; tak vedli účty. Ve chvíli upřímnosti jí vyprávěl, jak před odjezdem rozbil všechno ve svém pokoji. Nezdálo se jí to nijak vážné, protože zastávala názor, že člověk toho na tomhle světě potřebuje jen málo; nabídla mu nicméně plat, aby mohl zničené věci nahradit. Babička cestovala s třemi soupravami bavlněného oblečení, vodkou, tabákem, šamponem, mýdlem, repelentem proti hmyzu, moskytiérou, dekou, papíry a krabičkou tužek, to vše v tašce z pytloviny.

Také měla úplně obyčejný automatický fotoaparát, který vyvolal pohrdavý smích profesionálních fotografů Timothyho Bruceho a Joela Gonzáleze. Kate je nechala smát se, aniž by to komentovala. Alex měl ještě méně oblečení než babička plus jednu mapu a pár knih. Na opasek si zavěsil svůj švýcarský nožík, flétnu a kompas. Když César Santos přístroj spatřil, vysvětlil mu, že v pralese, kde se nemůže postupovat přímo vpřed, není k ničemu.

"Zapomeň na kompas, chlapče. Nejlepší bude, když půjdeš za mnou a nikdy mě nespustíš z očí," doporučil mu.

Ale Alexovi se líbilo, že může určit sever, ať je kdekoliv. Naproti tomu hodinky nepotřeboval, protože amazonský čas byl jiný než na zbytku planety; neměřil se na hodiny, nýbrž na úsvity, přílivy, roční období, deště.

Pět vojáků, které poskytl kapitán Ariosto, a Matuwe, indiánský průvodce najatý Césarem Santosem, byli dobře vyzbrojeni. Matuwe a Karakawe používali tato jména, aby se dorozuměli s cizinci; pravým

jménem je směji nazývat jen jejich rodiny a důvěrní přátelé. Oba opustili v mládí své kmeny a vzdělávali se v misionářských školách, kde přijali křesťanství; udržovali však i nadále kontakt s indiány. Nikdo se v oblasti nedokázal orientovat lépe než Matuwe, který nikdy nepotřeboval mapu, aby zjistil, kde je. Karakawe byl považován za "městského člověka", protože často jezdil do Manaosu a Caracasu a protože měl, jako tolik městských lidí, nedůvěřivou povahu.

César Santos vzal nezbytné věci na vybudování tábora: stany, jídlo, kuchyňské náčiní, svítilny a rádio na baterky, nářadí, síť na výrobu pastí, mačety, nože a pár cetek ze skla a umělé hmoty jako dárky pro indiány. Poslední dorazila jeho dcera s černou opičkou zavěšenou na boku, amuletem od Walimaiho na krku a bez jediného zavazadla krom bavlněné vesty uvázané kolem krku; oznámila, že je připravena k nalodění. Upozornila otce, že nehodlá zůstat v Santa Maria de la Lluvia u jeptišek z nemocnice tak, jako to dělávala jindy, protože se kolem potuluje Mauro Carías a jí se nelíbí, jak se na ni dívá a snaží se jí dotýkat. Bála se muže, který "nosí srdce v tašce".

Profesor Leblanc se rozzuřil. Již dříve ostře protestoval proti přítomnosti vnuka Kate Coldové, ale jelikož nebylo možné poslat ho zpátky do Spojených států, musel se s tím smířit; nyní však nebyl v žádném případě ochoten svolit, aby jela i průvodcova dcera,

"Tohle není mateřská školka, je to vysoce riziková vědecká výprava! Oči celého světa jsou upřeny na Ludovica Leblanca," tvrdil rozlíceně.

Jelikož mu nikdo nevěnoval pozornost, odmítl vstoupit na palubu. Bez něj nemůžou odjet; jen obrovská prestiž jeho jména funguje jako záruka pro International Geographic, prohlásil. César Santos se ho snažil přesvědčit, že dcera s ním pobývá vždy a že nebude žádnou přítěží; naopak, může být velmi užitečná, protože mluví několika indiánskými nářečími. Leblanc zůstal neoblomný. O půl hodiny později teplota překračovala čtyřicet stupňů, ze všech věcí kapala vlhkost a nálada členů výpravy byla tak rozehrátá jako počasí. Zasáhla Kate Coldová.

"Mě taky bolí záda, profesore. Potřebuji osobní asistentku. Najala jsem Nadiu Santosovou, aby mi nosila sešity a ovívala mě banánovým listem," prohlásila.

Všichni se rozesmáli. Dívka důstojně nastoupila do člunu a sedla si vedle spisovatelky. Opička se jí uvelebila na sukni a odtamtud

vyplazovala jazyk a šklebila se na profesora Leblanca, který - celý rudý zlostí - konečně nasedl také.

Výprava

Skupina se znovu vydala na cestu proti proudu řeky. Tentokrát jelo třináct dospělých a dvě děti na dvou motorových člunech; oba patřily Mauru Caríasovi, který je poskytl Leblankovi.

Alex čekal na příležitost, aby v soukromí převyprávěl babičce podivný rozhovor mezi Maurem Caríasem a kapitánem Ariostem, který mu Nadia přeložila. Kate pozorně poslouchala a ani neprojevila známky nedůvěry, jak se její vnuk obával; naopak byl na ní vidět velký zájem.

"Carías se mi nelíbí. Jaký má asi plán na vyhubení indiánů?" Zeptala se.

"To nevím."

"Jediné, co můžeme zatím dělat, je čekat a mít se na pozoru."

"To samé říkala Nadia."

"Ta dívka by měla být moje vnučka, Alexandře."

Cesta po řece se podobala té, kterou vykonali z Manaosu do Santa Maria de la Lluvia, ačkoliv krajina se změnila. Chlapec se rozhodl, že se bude chovat stejně jako Nadia, a místo toho, aby s komáry bojoval tak, že se namočí do repelentu, nechával je, aby útočili, a překonával pokušení se škrabat. Také si zul boty, když zjistil, že jsou pořád vlhké a že ho pijavice koušou stejně, jako by je neměl. Nejdřív si toho nevšiml, dokud ho babička neupozornila, že má ponožky od krve. Sundal si je a spatřil ty odporné živočichy, přísáté ke kůži a nafouklé krví.

"Nebolí to, protože než začnou sát krev, vypustí anestetikum," vysvětlil mu César Santos.

Pak ho naučil, jak se pijavice uvolňují tak, že se spálí cigaretou, aby se zabránilo tomu, že jejich kusadla zůstanou v kůži a způsobí infekci. Metoda byla pro Alexe poněkud složitá, protože nekouřil, ale trocha horkého tabáku z babiččiny dýmky posloužila stejně dobře. Bylo jednodušší je sundávat, než si dělat starosti, jak se jim vyhnout.

Od začátku se Alexovi zdálo, že mezi dospělými členy výpravy existuje hmatatelné napětí: nikdo nikomu nedůvěřoval. Také se nemohl zbavit pocitu, že jsou sledováni a tisíce očí kolem pozorují sebemenší pohyb členů. Každou chvíli se díval přes rameno, ale nikdo za nimi na řece nebyl.

Pět vojáků byli cábclos narození v této oblasti; Matuwe, průvodce najatý Césarem Santosem, byl domorodec a měl působit jako tlumočník při styku s kmeny. Dalším čistokrevným indiánem byl Leblancův pomocník Karakawe, Podle doktorky Omayry Torresové se Karakawe nechoval jako jiní indiáni a zřejmě již nikdy nebude moci žít se svým kmenem.

Indiáni se o vše dělí a jediným soukromým majetkem je několik zbraní a primitivní nástroje, které může každý nosit u sebe. Každý kmen má shahono, velkou společnou chýši kruhového tvaru se slaměnou střechou, která je otevřená do vnitřního dvorku. Žijí všichni dohromady a sdílejí vše, od jídla až po výchovu dětí. Kontakty s cizinci však kmeny ničí: nejenom že přenášejí nemoci těla, ale také ducha. Jakmile indiáni vyzkoušejí mačetu, nůž nebo jakýkoliv jiný kovový předmět, jejich životy se navždy změní. S jedinou mačetou mohou tisíckrát znásobit úrodu malých zahrádek, kde pěstují maniok a kukuřici. S nožem se každý bojovník cítí jako bůh. Indiáni zažívají stejnou posedlost ocelí jako cizinci zlatem. Karakawe prošel údobím mačety a nyní byl u střelných zbraní: svou zastaralou pistoli nikdy neodkládal. Pro takové, kteří myslí víc na sebe než na svou komunitu, není v kmeni místo. Individualismus je považován za druh pomatenosti; je to jako být posedlý démonem.

Karakawe byl příkrý a úsečný člověk; když nebylo vyhnutí, odpovídal jedním či dvěma slovy. Nevycházel dobře s cizinci, s cábclos ani s indiány. Sloužil Ludovicu Leblancovi neochotně a v očích mu žhnula nenávist, když musel antropologa oslovit. Nejedl s ostatními, nepil ani kapku alkoholu, a když se večer utábořili, vzdaloval se od skupiny. Nadia a Alex ho jednou překvapili, když prohrabával zavazadla doktorky Omayry Torresové.

"Tarantule," řekl na vysvětlenou.

Alexander a Nadia se rozhodli, že ho budou hlídat. Jak postupovali, plavba byla čím dál obtížnější, protože řeka se zužovala a valila se v peřejích, hrozících, že převrhnou čluny. Jinde zase jakoby voda stála; plavala v ní mrtvá zvířata, shnilé kmeny a větve, které bránily v proplutí. Museli vypnout motory a veslovat; na odhrnutí

zetlených zbytků používali bambusové tyče. Několikrát se ukázalo, že to jsou vlastně velcí kajmani, kteří seshora vypadali jako kmeny. César Santos jim vysvětlil, že když je málo vody, objevují se kajmani, a když je vody hodně, přijdou hadi. Viděli dvě obrovské želvy a metr a půl dlouhého úhoře, který - jak říkal César Santos - útočí mohutným elektrickým výbojem. Vegetace byla hustá a šířil se z ní pach rozkládající se organické hmoty; občas se však k večeru rozvířaly velké květy propletené ve větvích stromů a tehdy se vzduch plnil sladkou vůní vanilky a medu. Bílé volavky je nehybně pozorovaly z vysoké trávy na březích řeky a všude poletovali motýli zářivých barev.

César Santos zastavoval čluny před stromy, jejichž větve se nakláněly nad vodu; stačilo tak natáhnout ruku a utrhnout si ovoce. Alex ho nikdy dřív neviděl a nechtěl ho ani ochutnat, ale ostatní ho s potěšením jedli. Jednou průvodce odklonil loď, aby utrhl rostlinu, která, jak řekl, skvěle pomáhá při zajižvování ran. Doktorka Omayra Torresová s tím souhlasila a poradila chlapci, aby si potřel jizvu na ruce šťávou z rostliny, i když to vlastně nebylo třeba, protože se dobře hojila. Zůstala po ní jen červená skvrna, která mu nijak nevadila.

Kate Coldová vyprávěla, že mnozí muži hledali v této oblasti mytické město El Dorado, kde podle legendy byly ulice vydlážděny zlatem a děti si hrály s drahokamy. Mnozí dobrodruzi se vydali do pralesa a pluli po Amazonce a Orinoku, ale nikdy se nedostali do srdce toho začarovaného kraje, kde se svět zdál být nevinný jako zrození lidského života na planetě. Zemřeli nebo odešli, poražení indiány, komáry, šelmami, tropickými nemocemi, podnebím a nástrahami terénu.

Již se nacházeli na venezuelském území, ale hranice tu nic neznamenaly, vše tvořilo jediný prehistorický ráj. Na rozdíl od Río Negro byly vody těchto řek opuštěné. Nepotkali jiná plavidla, neviděli kanoe, domy na kůlech ani jediného člověka. Naproti tomu flóra a fauna byly úžasné, fotografové jásali, nikdy neměli na dosah svých čoček tolik druhů stromů, rostlin, květů, hmyzu, ptáků a zvířat. Spatřili zelené a rudé papoušky, elegantní plameňáky, tukany s tak obrovským a těžkým zobákem, že ho taktak udrželi na křehkých lebkách, stovky kanárků a andulek. Mnohým z těchto ptáků hrozilo vyhynutí, protože obchodníci je bez milosti chytali a pašovali do dalších zemí.

Zdálo se, jako by je opice různých druhů, téměř lidské svými výrazy a hrami, zdravily se stromů. Žila tam vysoká, mravenečníci,

veverky i další malí savci. Rozmanití nádherní papoušci - arakangy, jak se jim také říká - je sledovali dlouhé úseky cesty.

Ti velcí pestrobarevní ptáci poletovali s neuvěřitelným půvabem nad čluny, jako by byli zvědaví na podivné bytosti, které na nich cestovaly. Leblanc na ně vystřelil z pistole, ale César Santosovi se podařilo seknout ho rukou do paže, takže ránu odchýlil. Výstřel vystrašil opice a ptáky, nebe se pokrylo křídly, ale chvíli nato se papoušci vrátili klidní jako dříve.

"Nejsou k jídlu, profesore! Maso mají hořké. Není důvod je zabíjet," pokáral César Santos antropologa.

"Líbí se mi jejich peří," prohlásil Leblanc, dotčený průvodcovým zásahem.

"Kupte si je v Manaosu," řekl suše César Santos.

"Arakangy je možné ochočit. Matka má jednu u nás doma v Boa Vista. Všude ji doprovází a vždy letí dva metry nad její hlavou. Když jde matka na trh, arakanga sleduje autobus, dokud nevystoupí, čeká na ni na stromě, když nakupuje, a pak se s ní vrací jako hlídací pes," vyprávěla doktorka Omayra Torresová.

Alex se znovu přesvědčil, že hudba flétny působí mezi opicemi a ptáky rozruch. Obzvlášť Borobá se zdála flétnou přitahována. Když hrál, opička nehybně poslouchala, se slavnostním a zvědavým výrazem; někdy na něj skočila a tahala za nástroj vyžadujíc hudbu. Alex jí vždy vyhověl; byl rád, že konečně našel vděčné publikum poté, co léta musel přesvědčovat sestry, aby ho nechaly v klidu cvičit. Členy výpravy hudba, která je provázela, když se krajina stávala čím dál nepřátelštější a tajuplnější, těšila. Chlapec hrál bez námahy, noty samy přicházely, jako by ten křehký nástroj měl paměť a vzpomínal na dokonalé mistrovství bývalého majitele, slavného Josepha Colda.

Stále vtíravější pocit, že jsou sledováni, se zmocnil všech. Nemluvili o tom, protože co se nepojmenuje, jakoby neexistovalo; jen se bedlivě rozhlíželi po krajině. Profesor Leblanc trávil celé dny s dalekohledem v ruce a zkoumal říční břehy; napětí ho učinilo ještě nesnesitelnějším. Jediní, kdo se nenakazili kolektivní nervozitou, byli Kate Coldová a Angličan Timothy Bruče. Oba již spolu mnohokrát pracovali, procestovali půlku světa, psali cestopisné články, byli v několika válkách a revolucích, šplhali po horách a potápěli se na mořské dno, takže bylo jen málo věcí, které jim nedaly spát. Navíc rádi stavěli na odiv svou netečnost.

"Nezdá se ti, že nás sledují, Kate?" Zeptal se jí vnuk.

"Ano."

"Nemáš strach?"

"Je několik způsobů, jak strach překonat, Alexandre. Žádný nefunguje." Odpověděla.

Sotva vyslovila tato slova, jeden z vojáků, kteří jeli na lodi, jí padl beze slova k nohám. Kate Coldová se k němu sklonila, aniž by zpočátku věděla, co se stalo, dokud nespátřila cosi jako dlouhý trn zabodnutý do mužovy hrudi. Zjistila, že je na místě mrtvý. Trn čistě pronikl mezi žebry a prošel srdcem. Alex a Kate zburcovali ostatní cestující, kteří si ničeho nevšimli, tak nehlučný to byl útok. O chvíli později vypálilo do houštin půl tuctu střelných zbraní. Když se rozptýlil lomoz, střelný prach a splašení ptáci, viděli, že nic jiného se v pralese nepohnulo. Ti, kdo vyslali smrtící střelu, byli schovaní, nehybní, tiší. Jedním trhnutím vyrval César Santos trn z mrtvol; spátřili, že měří asi píd' a je tak pevný a ohebný jako ocel.

Průvodce poručil pokračovat co nejrychleji v plavbě, protože řeka v těch místech byla úzká, a plavidla tak sloužila jako snadný terč pro šipy útočníků. Zastavili až po dvou hodinách, když si myslel, že jsou v bezpečí. Až pak prozkoumali šíp zdobený záhadnými znaky červené a černé barvy, které nikdo nedokázal rozluštit. Karakawe a Matuwe tvrdili, že je vidí poprvé, nepatří jejich kmenům ani jiným, které znali. Ujišťovali však, že všichni indiáni v oblasti používají bambusové foukačky. Doktorka Omayra Torresová jim vysvětlila, že i kdyby šíp nezasáhl srdce s tak úžasnou přesností, v každém případě by muže v několika minutách zabil, ačkoliv bolestnějším způsobem; špička byla napuštěná smrtelným jedem curare, který indiáni používají při lovu a v boji. Není znám protijed.

"To je nepřípustné! Ten šíp mohl zasáhnout mě!" protestoval Leblanc.

"Jistě," připustil César Santos.

"To je vaše vina!" Dodal profesor.

"Moje vina?" Opakoval César Santos zmatený neobvyklým obratem v celé záležitosti.

"Vy jste průvodce! Vy jste zodpovědný za naši bezpečnost! Za to vás platíme!"

"Nejsme přece na nějakém turistickém zájezdu, profesore," namítl César Santos.

"Otočíme a okamžitě se vrátíme! Uvědomujete si, jaká by to byla ztráta pro vědecký svět, kdyby se Ludovicu Leblancovi něco stalo?" dal se slyšet profesor.

Překvapení členové výpravy mlčeli. Nikdo nevěděl co říci, až zasáhla Kate Coldová.

"Byla jsem najata, abych psala o Netvorovi, a hodlám tak učinit, s otrávenými šípy či bez nich, profesore. Jestli se chcete vydat nazpátek, můžete jít pěšky nebo plavat, podle toho, čemu dáváte přednost. My ostatní budeme pokračovat podle plánu!" prohlásila.

"Babo, jak se opovažujete.!" Ječel profesor.

"Neurážíte, mužičku," přerušila ho spisovatelka klidně, popadla ho pevně za košili a umlčela ho mrazivým pohledem modrých očí.

Alex si pomyslel, že antropolog vrazí babičce facku, a vykročil, aby ji chránil, ale nebylo to třeba. Pohled Kate Coldové jako zázrakem rozlíceného Leblanca zchladil.

„Co uděláme s tělem toho ubožáka?“ zeptala se doktorka a ukazovala na mrtvolu.

"V tomhle podnebí ho nemůžeme vzít s sebou, Omayro, vždyť víš, že rozklad tady postupuje velmi rychle. Myslím, že ho musíme hodit do řeky." Navrhl César Santos.

"Jeho duch by se rozzlobil a pronásledoval by nás, aby nás zahubil," namítl vyděšený indiánský průvodce Matuwe.

"Tak to uděláme jako indiáni, když musejí zpopelnění odložit; necháme ho tak, aby ptáci a zvířata zužitkovali jeho ostatky," rozhodl César Santos.

"Copak nebude obřad, jak má být?" trval na svém Matuwe.

"Nemáme čas. Náležitý pohřeb by zabral několik dní. Navíc ten muž byl křesťan," vysvětloval César Santos.

Nakonec se dohodli, že mrtvého zabalí do plachty a položí na lůžko z kůry, které umístí do koruny stromu. Kate Coldová, která sice nebyla nábožensky založená, ale měla dobrou paměť a pamatovala si z dětství modlitby, odříkala krátký křesťanský obřad. Timothy Bruče a Joel González natočili a vyfotografovali tělo a pohřeb na důkaz toho, co se stalo. César Santos vyryl kříže do stromů na břehu a místo co nejpřesněji zaznamenal do mapy, aby ho poznali, až se budou vracet pro kosti, které odevzdají rodině pozůstalého v Santa Maria de la Lluvia.

Od té chvíle byla cesta čím dál svízelnější. Porost zhoustl a sluneční svit se k nim prodral, jen když pluli středem řeky. Byli tak nepohodlně namačkaní, že nemohli na člunech spát. Navzdory nebezpečí ze strany indiánů a divoké zvěře museli proto tábořit na břehu. César Santos přiděloval potraviny, organizoval lov a rybolov a určoval mužům noční hlídky. Vynechal profesora Leblanca, protože bylo zřejmé, že mu ze sebemenšího důvodu selhávají nervy. Kate Coldová a doktorka Omayra Torresová žádaly, aby se mohly na hlídání také podílet. Uráželo je, že s nimi nepočítají, protože jsou ženy. Obě děti také naléhaly, aby jim to dovolili, částečně proto, že chtěli dozírat na Karakaweho. Viděli ho, jak si sype hrsti nábojů do kapes a obchází kolem rozhlasového přístroje, kterým se César Santos občas dokázal spojit s velkými obtížemi s operátorem v Santa Maria de la Lluvia, aby mu sdělil jejich pozici na mapě. Rostlinná kupole pralesa fungovala jako deštník a bránila průchodu rádiových vln.

"Co je horší, indiáni nebo Netvor?" zeptal se Alex žertem Ludovica Leblanca.

"Indiáni, mladíku. Jsou to kanibalové, nejedí pouze nepřátele, ale i mrtvé z vlastního kmene!" odpověděl vzrušeně profesor.

"Opravdu? To jsem nikdy neslyšela," ironicky poznamenala doktorka Omayra Torresová.

"Přečtěte si mou knihu, slečno."

"Doktorko," opravila ho už posté.

"Tihle indiáni vraždí, aby získali ženy," ujišťoval Leblanc.

"Kvůli tomu byste možná zabíjel vy, profesore, ale indiáni ne, protože jim ženy nechybějí, spíš naopak," odpověděla lékařka.

"Viděl jsem to na vlastní oči! Útočí na jiné shabono, aby unesli dívky."

"Co já vím, nemohou nutit dívky, aby s nimi zůstaly proti jejich vůli. Pokud chtějí, odejdou. Když je válka mezi dvěma shabono, je to proto, že jeden použil kouzlo, aby ublížil druhému, ze msty anebo se někdy jedná o pouhé obřadní boje, ve kterých se utkají, ale nechťejí nikoho usmrtit," prohlásil César Santos.

"Mýlíte se, Santosi. Podívejte se na dokument Ludovica Leblanca a pochopíte mou teorii," přesvědčoval ho Leblanc.

"Domnívám se, že jste v jednom shabono rozdál mačety a nože a slíbil jste indiánům, že jim dáte víc dárků, když budou před kamerami vystupovat podle vašich pokynů." Nadhodil průvodce.

"To je pomluva! Podle mé teorie."

"Také jiní antropologové a novináři přijeli k Amazonce s vlastními názory na indiány. Jeden natočil dokument, ve kterém chlapci chodili oblečení jako ženy, líčili se a používali deodoranty," dodal César Santos.

"Á! Ten kolega měl vždycky poněkud divné nápady." Připustil profesor.

Průvodce naučil Alexe a Nadiu nabíjet a používat pistoli. Dívka neprokázala velkou zručnost ani zájem; zdálo se, že není schopna zasáhnout cíl ze tří metrů, zato Alex tím byl fascinován. Váha pistole v ruce mu dodávala pocit neporazitelnosti; poprvé chápal posedlost tolika lidí zbraněmi.

"Rodiče nesnášejí střelné zbraně. Kdyby mě s tím viděli, omdleli by," prohlásil.

"Neuvídí tě," ujišťovala babička, když ho fotila.

Alex se příkrčil a předstíral výstřel tak, jak to dělával, když si jako dítě hrál.

"Bezpečný způsob jak chybit, je zamířit a ve spěchu vystřelit," řekla Kate Coldová. "Jestli na nás zaútočí, uděláš to přesně tak, Alexandře. Nedělej si ale starosti, protože se na tebe nebude nikdo dívat. Pravděpodobně už budeme v tu chvíli všichni mrtví."

"Nevěříš, že bych tě mohl ochránit, víd'?"

"Ne. Ale chci radši umřít zavražděná indiány u Amazonky než stárím v New Yorku." Odpověděla babička.

"Tys jedinečná, Kate!" usmál se chlapec.

"Všichni jsme jedineční, Alexandře," usadila ho.

Třetí den plavby zahlédli na malé mýtině u řeky rodinku vysoké. Zvířata, zvyklá na bezpečí lesa, přítomnost člunů neděsila. César Santos nařídil zastavit. Jeden kus zastřelil, zatímco ostatní se rozutekli. Večer se dobře najedí; toto maso je velmi ceněno navzdory vláknité struktuře. Po tolika dnech se stále stejnou rybí stravou to bude svátek. Matuwe měl u sebe jed, který indiáni z jeho kmene házejí do řeky. Když se jed dostane do vody, paralyzuje ryby a je možné je snadno nabodnout na oštěp nebo šíp přivázaný na liánu. Jed nezanechává stopy v rybím mase ani ve vodě a zbytek ryb se po chvíli zotaví.

Místo, kde řeka vytvářela malé jezírko, bylo klidné a vhodné pro několikahodinovou zastávku na jídlo a nabrání sil. César Santos je upozornil, aby dávali pozor, protože voda byla kalná a před několika hodinami zahlédli kajmany; všichni však byli rozpálení a měli žízeň.

Vojáci prohledali vodu bidly, ale stopy po kajmanech nenašli. Krom profesora Ludovica Leblanca, který nevskočil do řeky za žádných okolností, se všichni rozhodli vykoupat. Opička Borobá neměla vodu ráda, ale Nadia ji nutila se občas namočit, aby ji zbavila blech. Zvířátko, sedící na hlavě své paní, křičelo hrůzou pokaždé, když na něj padlo pár kapek. Členové výpravy se chvíli máchali, zatímco César Santos a dva jeho lidé čtvrtili zvěřinu a zapalovali oheň, aby ji upekli.

Alex viděl, jak si babička svléká kalhoty a košili, aby si zaplavala ve spodním prádle; to vše bez náznaku studu, přestože když se namočila, byla skoro jako nahá. Snažil se na ni nedívat, ale brzy mu došlo, že tady, uprostřed přírody a tak daleko od známého světa, ostych z obnaženého těla nemá místo. Vyrosl v úzkém kontaktu s matkou a sestrami a ve škole si zvykl na společnost opačného pohlaví, ale v poslední době ho vše ženské vábilo jako něco vzdáleného, jako zakázané tajemství. Věděl, co se děje: pořádně splašené hormony ho nenechávaly v klidu myslet. Dospívání je pěkný zmatek, to nejhorší z nejhoršího, pomyslel si. Měli by vymyslet přístroj s laserovými paprsky, kam by si člověk na minutu vlezl a blik!, vylezl by jako dospělý.

V nitru mu zuřila vichřice. Někdy se cítil rozjařeně, jako vládce světa, odhodlaný zápolit holýma rukama s lvem; jindy byl zase jenom malý kluk. Od začátku cesty si však na hormony nevzpomněl, neměl ani čas uvažovat nad tím, zda stojí zato dál žít, což byla donedávna nejistota, která ho trápila minimálně jednou denně. Babiččino tělo - vyschlé, sukovité, se svrasklou kůží - nyní srovnával s jemnými zlatavými křivkami doktorky Omayry Torresové v nenápadných černých plavkách a s ještě dětským půvabem Nadii. Uvažoval o tom, jak se tělo v různém věku mění, a došel k názoru, že všechny tři ženy jsou svým způsobem stejně krásné. Začervenal se, když na to pomyslel. Před dvěma týdny by ho nikdy nenapadlo, že se mu vlastní babička bude zdát přitažlivá. Spalují mu snad ty hormony mozek?

Z vážných myšlenek probudil Alexe hrozivý ječet. To vykřikl Joel González, jeden z fotografů, který se zoufale zmítal v bahně u břehu. Zpočátku nikdo nechápal, co se děje; viděli jen mužovy paže, jak máchají ve vzduchu, a hlavu, která se potápěla a zase vynořovala. Alex, který byl členem školního plaveckého družstva, ho dostihl dvěma či třemi tempy jako první. Když se přiblížil, zděšeně zjistil, že kolem fotografova těla je omotaný had tlustý jako hasičská hadice. Alex popadl Gonzáleze za paži a pokoušel se ho dovléci na souš, ale

muž a plaz na něj byli příliš těžcí. Oběma rukama se snažil zvíře odtrhnout; tahal za něj všemi silami, ale had tiskl oběť ještě víc. Vzpomněl si na hrozný zážitek se surucucú, který se mu obtočil kolem nohy před několika dny. Tohle ale bylo tisíckrát horší. Fotograf se už ani nezmítal, ani nekřičel; upadl do bezvědomí.

"Tati, tati! Anakonda!" Zvolala Nadia a přidala se k Alexovým výkřikům.

V tu chvíli tu již byli Kate Coldová, Timothy Bruče a dva vojáci a všichni bojovali s mohutným plazem, aby ho dostali z těla nešťastného Gonzáleze. Zápas zkalil bahno na dně jezírka a voda ztmavla a zhoustla jako čokoláda. V tom zmatku nebylo vidět, co se děje; každý křičel a vydával rozkazy bez jakéhokoli účinku. Snaha se zdála marná, dokud nedorazil César Santos s nožem na čtvrcení zvěřiny. Průvodce se neodvážil použít ho naslepo, protože se bál, že zraní Gonzáleze nebo někoho z těch, kdo bojovali s plazem. Musel čekat na chvíli, kdy se hlava anakondy vynoří z bahna a jedinou přesnou ranou ji usekl. Voda se naplnila krví a zbarvila se jako rez. Potřebovali dalších pět minut, aby fotografa vysvobodili, protože hadí tělo ho nadále reflexivně svíralo. Odvlekli Joela Gonzáleze na břeh, kde zůstal ležet jako mrtvý.

Profesor Leblanc byl tak rozrušený, že z bezpečného místa střelil do vzduchu, což přispívalo k obecnému zmatku a rozruchu, dokud mu Kate Coldová pistoli nesebrala a nevyzvala ho, aby toho nechal. Zatímco ostatní bojovali ve vodě s anakondou, Omayra Torresová vylezla zpět na loď pro svůj kufřík. Potom si klekla s injekční stříkačkou v ruce vedle muže v bezvědomí. Pracovala tiše a klidně, jako by útok anakondy byl v jejím životě zcela běžnou událostí. Píchla Gonzálezovi injekci adrenalinu, a když se ujistila, že dýchá, začala ho prohlížet.

"Má několik zlomených žeber a je v šoku," řekla. "Doufejme, že mu kost neprotrhla plíce a že nemá zlomený vaz. Musíme ho znehybnit."

"Jak to uděláme?" Zeptal se César Santos.

"Indiáni používají kůru stromů, bahno a láány," navrhla Nadia, která se ještě trásla z toho, co právě viděla.

"Výborně, Nadio," souhlasila doktorka.

Průvodce vydal potřebné pokyny a brzy doktorka s pomocí Kate a Nadii zabalila raněného od kyčlí až po krk do hadrů namočených v čerstvém bahně; na to položila dlouhé pruhy kůry a pak

ho ovázala. Až bahno uschne, bude mít primitivní zábal stejný účinek jako moderní sádrový korzet. Omámený a rozbolavělý Joel González ještě netušil, co se vlastně přihodilo, ale přišel k sobě a podařilo se mu pronést pár slov.

"Musíme Joela okamžitě dopravit do Santa Maria de la Lluvia. Odtamtud ho budou moci převézt do nemocnice letadlem Maura Cariase," rozhodla doktorka.

"To se snadno řekne! Máme jen dva čluny. Nemůžeme poslat jeden zpátky," namítl profesor Leblanc.

"Cože? Včera jste chtěl jeden člun pro útěk a teď ho odmítáte poslat zpět s mým těžce raněným kamarádem?" zeptal se Timothy Bruče a musel se hodně ovládat, aby zachoval klid.

"Bez patřičné péče může Joel zemřít," vysvětlovala doktorka. "Nepřehánějte, dobrá ženo. Ten muž na tom není špatně, je jen vylekaný. Trochu si odpočine a za pár dní se zotaví," prohlásil Leblanc.

"Je to od vás velmi ohleduplné, profesore," zamumlal Timothy Bruče a sevřel pěsti.

"Dost, pánové! Rozhodneme zítra. Už je příliš pozdě na cestu, brzy se setmí. Musíme se tady utábořit," rozhodl César Santos. Doktorka Torresová přikázala, aby u raněného zapálili oheň; bude v suchu a teple po celou noc, která bývá velice chladná. Dala mu morfium, aby lépe snášel bolest; proti infekci mu začala podávat antibiotika. Smíchala v láhvi několik lžic vody s trochou soli a poučila Timothyho Bruceho, jak má tekutinu příteli po lžičkách dávat, aby nedošlo k dehydrataci; bylo totiž zřejmé, že v následujících dnech nebude moci pozít pevnou stravu. Anglický fotograf, který jen zřídka měnil netečný výraz na svém koňském obličejí, byl upřímně znepokojen a vykonával příkazy s mateřskou péčí. I rozladěný profesor Leblanc musel sám pro sebe přiznat, že účast lékařky je při podobném dobrodružství nepostradatelná.

Zatím tři vojáci a Karakawe odtáhli tělo anakondy na břeh. Když ji změřili, zjistili, že je dlouhá šest metrů. Profesor Leblanc vyžadoval, aby ho vyfotili s anakondou obtočenou kolem těla tak, aby nebylo vidět, že nemá hlavu. Pak vojáci stáhli plazovi kůži a přibili ji na kmen, aby vyschla; tak ji prodlouží o dvacet procent a turisté za ni dobře zaplatí. Nebudou ji však muset brát až do města, protože profesor Leblanc nabídl, že ji na místě odkoupí, když se přesvědčil, že zadarmo mu ji nedají. Kate Coldová žertem pošeptala vnukovi, že

antropolog ji určitě bude za několik týdnů předvádět na svých přednáškách jako trofej a bude vyprávět, jak ji vlastnoručně ulovil. Získá si tak pověst hrdiny mezi studenty antropologie na celém světě; už teď je fascinovala jeho teorie, že vrahové mají dvakrát víc žen a třikrát víc dětí než mírumilovní muži. Jeho tvrzení o výhodách dominantního samce, schopného spáchat jakoukoliv brutalitu, jen aby přenesl své geny, přitahovala znužené studenty, odsouzené ke krotkému životu uprostřed civilizace.

Vojáci hledali v jezírku anakondinu hlavu, ale nemohli ji najít; klesla do bahna na dně nebo ji unesl proud. Neodvážili se pátrat dál, protože se říkalo, že tihle plazi se vždy pohybují po dvou a nikdo se nechtěl střetnout s dalším exemplářem. Omayra Torresová vysvětlovala, že indiáni i caboclos přisuzují hadům léčitelské a vědecké síly. Suší je, rozemílají a prášek používají na léčení tuberkulózy, plešatosti a nemocí kostí. A také jako kouzlo při výkladu snů. Hlava takové velikosti, ujišťovala, by měla ohromnou cenu; je škoda, že se ztratila. Muži nakrájeli hadí maso, nasolili ho a pekli na silných prutech.

Alex, který až dosud odmítl ochutnat pirarueú, mravenečníka, tukana, opici či tapira, pocítil náhlé nutkání dozvědět se, jak chutná maso toho obrovitého vodního hada. Měl na zřeteli především to, jak vzroste jeho prestiž u Cecílie Burnsové a spolužáků v Kalifornii, až se dozvedí, že povečřel anakundu uprostřed amazonského pralesa. Postavil se před hadí kůži s kusem masa v ruce a žádal babičku, aby to zvětčila na fotografii. Maso, dost připálené, protože nikdo z členů výpravy nebyl dobrý kuchař, vypadalo jako tuňák a chutnalo jako kuře. V porovnání se zvěřinou bylo mdlé, ale Alex rozhodl, že je to v každém případě lepší než otcovy gumové palačinky. Náhlá vzpomínka na rodinu ho zasáhla jako políček. S kouskem anakondy nabodnutým na klacku zíral upřeně do noci.

"Co vidíš?" zeptala se ho šepem Nadia.

"Maminku," odpověděl chlapec a vzlykl.

"Jak jí je?"

"Je nemocná, moc nemocná," odpověděl.

"Tvá matka má nemocné tělo, ta moje má nemocnou duši."

"Dokážeš ji vidět?" vyptával se Alex.

"Někdy," řekla.

"Je to poprvé, kdy někoho takhle vidím," vysvětloval Alex.

"Měl jsem hrozně zvláštní pocit, jako bych ji zahlédl úplně jasně na

nějakém plátně, ale nemohl jsem se jí dotknout či s ní mluvit."

"Všechno je věc cviku, Jaguáre. Šamani jako Walimai dokáží dotýkat se a mluvit srdcem na dálku. Je možné se to naučit," vysvětlila mu Nadia.

Tu noc zavěsili síť mezi stromy a César Santos určil hlídky, aby po dvou hodinách střežily a udržovaly oheň. Úkol bdít příštích osm hodin připadl po smrti muže, kterého zasáhl šíp, a po nehodě Joela Gonzáleze na deset dospělých a dvě děti, neboť s Leblancem se nedalo počítat. Ludovic Leblanc se považoval za vůdce výpravy, a tak se musel "udržovat čerstvý". Argumentoval, že bez pořádného spánku by nebyl dost bystrý na to, aby správně rozhodoval. Ostatní to potěšilo, protože vlastně nikdo nechtěl držet hlídku s člověkem, který propadne panice i při pohledu na veverku. První hlídku, která bývá obvykle nejjednodušší, protože mnozí jsou ještě vzhůru a není moc zima, měla držet doktorka Omayra Torresová, jeden caboclo a Timothy Bruče, stále otřesený z toho, co se přihodilo kolegovi. Bruče a González spolu pracovali dlouhá léta a ctili se jako bratři. Druhou hlídku měl další voják, Alex a Kate Coldová; třetí Matuwe, César Santos a Nadia. Čas svítání byl svěřen dvěma vojákům a Karakawemu.

Všem se obtížně usínalo, protože ke sténání nešťastného Joela Gonzáleze se přidal podivný a vytrvalý pach, který jakoby zamořil les. Slyšeli samozřejmě o puchu, který, jak se říkalo, je charakteristický pro Netvora. César Santos jim ale vysvětlil, že jsou zřejmě blízko iraras, druhu lasiček, které sice vypadají mile, ale vydávají podobný zápach jako skunk. Tohle vysvětlení nikoho neuklidnilo.

"Motá se mi hlava a zvedá žaludek," stěžoval si pobledlý Alex.

"Když tě smrad nezabije, posilní tě," prohlásila Kate, jediná, koho zápach nechával v klidu.

"Je to přišerné!"

"Řekněme, že je to jiné. Smysly jsou subjektivní, Alexandře. Co tebe odpuzuje, může jiného přitahovat. Možná, že Netvor šíří tenhle pach jako milostné vábení, aby přilákal svého partnera," poznamenala s úsměvem babička.

"Fuj! Smrdí to jako mrtvá krysa smíchaná se sloní močí, shnilým jídlem a."

"Takže jako tvoje ponožky," utnula ho babička.

Členové výpravy měli nadále pocit, že je z houští pozorují stovky očí. Osvětlení třepotavým plamenem a několika petrolejkami se

cítili vystaveni nebezpečí. První část noci proběhla bez větších překvapení až do hlídky Alexe, Kate a jednoho vojáka.

Chlapec se první hodinu díval do noci, na odrazy ve vodě a hlídal spánek ostatních. Myslel na to, jak se za těch pár dní změnil. Teď dokázal trávit spoustu času v klidu a tise, zabrán do vlastních myšlenek, aniž by potřeboval videohry, kolo nebo televizi jako dřív. Zjistil, že se dokáže přenést do oné niterné oblasti klidu, o nějž usiloval, když lezl po horách. První lekce horolezectví, kterou mu dal otec, říkala, že dokud bude napjatý, nedočkavý nebo uspěchaný, polovina jeho síly se vytratí. Aby byla hora dobytá, je třeba zachovat klid. Dokázal se řídit touhle radou, když lezl, ale až do této chvíle mu to bylo jen málo platné v jiných oblastech života. Uvědomil si, že je spousta věcí, o nichž může přemýšlet, ale představa, která se mu nejvíc vracela, byla jeho matka. Jestli umře. Tam se vždy zastavil. Rozhodl se si tuhle možnost nepřipouštět, protože to bylo jako přivolávat neštěstí. Soustředil se naopak na to, aby jí vysílal kladnou energii. Tolik jí chtěl pomoci!

Náhle ho vyrušil nějaký zvuk. Zřetelně slyšel kroky obra, drtícího okolní keře. Pocítil v hrudi křeč, jako by se dusil. Poprvé od chvíle, kdy v táboře Maura Caríase přišel o brýle, je postrádal, protože ve tmě viděl daleko hůř. Aby své vzrušení ovládl, držel pistoli oběma rukama tak, jak to viděl ve filmech, a čekal, aniž by věděl, co dělat. Když zahlédl, že se porost hýbe velmi blízko, jako by se tam plížil oddíl příkrčených nepřátel, vydal ze sebe úzkostný táhlý výkřik; zněl jako siréna ztroskotané lodi a všechny vzbudil. Babička se v mžiku objevila vedle něj a svírala pušku.

Oba se ocitli tváří tvář hlavě zvířete, které zprvu nemohli poznat. Bylo to divoké prase, velký divočák. Nepohnuli se, ochromeni překvapením. To je zachránilo, protože zvíře stejně jako Alex ve tmě špatně vidělo. Naštěstí foukal vítr opačným směrem, takže je neucítilo. César Santos se jako první opatrně připlížil od své sítě, aby zjistil, co se děje, i když viditelnost byla velmi špatná.

"Ať se nikdo nehýbe." Přikázal téměř šeptem, aby divočáka nepřivolal. Jeho maso je chutné a stačilo by jim na několikadenní hostinu, ale na střelbu bylo příliš málo světla a nikdo si netroufl vztá mačetu a tak nebezpečné zvíře napadnout. Prase se klidně procházelo mezi sítěmi, očichalo zásoby, které visely na provazech, aby byly chráněny před krysami a mravenci, a nakonec strčilo čumák do stanu profesora Ludovica Leblanca, který málem dostal leknutím infarkt.

Nezbývalo, než čekat, až dotěrného hosta přestane procházka po tábořišti bavit a odejde. Byl tak blízko, že by se Alex mohl rukou dotknout jeho huňaté srsti. Pak napětí opadlo a začali žertovat; chlapec si připadal jako nějaká hysterka, protože tak ječel, ale César Santos ho ujistil, že se zachoval správně. Průvodce opakoval pokyny pro případ poplachu: nejdřív se příkrčit a křičet, pak teprve střílet. Ještě to ani nedořekl, když zazněl výstřel: byl to Ludovic Leblanc, který střílel do vzduchu deset minut poté, co nebezpečí pominulo. Jak prohlásila Kate Coldová, profesor měl na kohoutku lehkou ruku.

Třetí hlídka, kdy byla noc nejchladnější a nejtmavější, připadla na Césara Santose, Nadiu a jednoho z vojáků. Průvodce váhal, zda budít dceru, která tvrdě spala a objímala Borobá, ale uhádl, že by mu neodpustila, kdyby to neudělal. Dívku probudily dva loky černé kávy se spoustou cukru; navlékla na sebe všechno, co mohla: dvě trička, vestu a otcův kabát. Alex spal jen dvě hodiny a byl velmi unavený, ale když spatřil v tlumeném světle ohně, že se Nadia chystá na hlídku, vstal také, odhodlaný ji doprovázet.

"Jsem v bezpečí, nedělej si starosti. Mám talisman, který mě chrání," zašeptala, aby ho uklidnila.

"Vrať se do své sítě," nařídil mu César Santos. "Všichni musíme spát. Proto jsme stanovili pořadí."

Alex nerad poslechl a rozhodl se zůstat vzhůru, po pár minutách ho však spánek přemohl. Nevěděl, jak dlouho spal, ale muselo to být víc než dvě hodiny, protože když ho probudil hluk kolem, Nadiina hlídka již před nějakou dobou skončila. Začínalo pomalu svítat, šero bylo mlhavé a chlad velký, ale všichni již byli na nohou. Ve vzduchu se vznášel tak hustý zápach, že by se dal nožem krájet.

"Co se stalo?" Zeptal se Alex a ještě omámený spánkem se skulil z hamaky.

"Nikdo nesmí z žádného důvodu opustit tábořiště! Přiložte do ohně!" Nařídil César Santos, který si ovázal kolem obličeje šátek a s puškou v jedné ruce a svítilnou v druhé prozkoumával chvějící se šedivou mlhu, která za úsvitu pohltila les.

Kate, Nadia a Alex pospíšili, aby dali na oheň víc dřeva a přibýlo trochu světla. Poplach vyvolal Karakawe: zmizel jeden z coboclos, který s ním hlídal. César Santos dvakrát vystřelil do vzduchu a volal ho, ale protože se nedočkal odpovědi, rozhodl se prozkoumat okolí s Timothyem Brucem a dvěma vojáky; ostatní nechal s pistolemi u

ohně. Všichni měli následovat průvodcova příkladu a ovázat si nos a ústa šátkem, aby mohli dýchat.

Uběhlo několik minut. Zdály se být nekonečné; nikdo nepromluvil. Tou dobou se vždy začínaly probouzet v korunách stromů opice a jejich vřeštění, které znělo jako psí štěkot, oznamovalo začátek dne. Toho rána ale panovalo hrůzostrašné ticho. Po zvířatech, a dokonce i po ptácích ani vidu. Náhle zazněl výstřel. Po něm hlas Césara Santose a pak výkřiky ostatních mužů. Po minutě přiběhl bez dechu Timothy Bruče: našli caboclo.

Muž ležel na břiše mezi kapradím. Obličej měl vyvrácený dozadu, jako kdyby někdo otočil hlavu o devadesát stupňů a zlomil mu vaz. Z tváře, znetvořené bezmezným děsem, zíraly vypoulené oči. Když ho obrátili, spatřili, že hrud' a břicho jsou rozpárány hlubokými řezy. Po těle mu lezly stovky podivných brouků, klíšťat a malých chrobáků. Doktorka Torresová potvrdila zřejmé: byl mrtev. Timothy Bruče běžel pro fotoaparát, aby zachytil svědectví o tom, co se stalo. Mezitím César Santos sebral několik brouků a dal je sáčku, aby je odvezl do Santa Maria de la Lluvia otci Valdomerovi, který měl znalosti entomologie a sbíral druhy z této oblasti. Puch zde byl ještě mnohem horší a museli vynaložit velké úsilí, aby hned neutekli pryč.

César Santos dal pokyny jednomu z vojáků; měl se vrátit a hlídat Joela Gonzáleze, který zůstal v táboře sám. Karakawe a další voják měli prohledat okolí. Hluboce rozrušený indiánský průvodce Matuwe pozoroval mrtvolu; zesinal, jako by viděl strašidlo. Nadia se přitiskla k otci a schovala tvář na jeho hrudi, aby tu hrůzu neviděla.

"Netvor!" vykřikl Matuwe.

"Žádný Netvor, člověče, tohle udělali indiáni," odporoval profesor Leblanc, bledý rozčilením, s šátkem namočeným v kolínské v třesoucí se ruce; v druhé třímal pistoli.

V ten moment Leblanc couvl, zakopl a spadl do bahna. Zaklel a chtěl se postavit, ale ať se hnul jakkoliv, klouzal víc a víc a válel se v tmavé, měkké a hrudkovité hmotě. Podle strašného smradu zjistili, že to není bahno, nýbrž obrovská kaluž trusu: slavný antropolog byl doslova pokrytý výkaly od hlavy k patě.

César Santos a Timothy Bruče mu podali větev, aby ho přitáhli a pomohli mu ven; pak ho z bezpečné vzdálenosti, aby se ho nedotkli, dovedli k řece. Leblancovi nezbývalo než se máchat hodně dlouho; zuby mu drkotaly ponížením, zimou, strachem a vztekem. Jeho osobní asistent Karakawe ho důrazně odmítl namydřit a vyprat mu oblečení a

navzdory tragickým okolnostem si ostatní museli dávat pozor, aby ze samé nervozity nevybuchli smíchem. V hlavách všech se uhnízдила stejná představa: tvor, který si takto ulevil, musí být velký jako slon.

"Jsem si téměř jistá, že jí smíšenou stravu; zeleninu, ovoce a trochu syrového masa," řekla doktorka, která si uvázala kolem nosu a úst šátek a pod lupou zkoumala trochu oné hmoty. Mezitím Kate Coldová na čtyřech pozorovala zem a rostliny kolem a její vnuk ji napodoboval.

"Podívej, babičko, jsou tu polámané větve a někde jsou keře sešlapány jakoby obrovským nohama. Našel jsem pár černých tvrdých chlupů." Ukazoval chlapec.

"Mohl to být divočák," prohlásila Kate.

"Také je tu spousta hmyzu, stejného jako na mrtvole. Nikdy dřív jsem podobný neviděl."

Jakmile se začalo rozednívat, César Santos a Karakawe pověsili tělo nešťastného vojáka, zabalené do sítě, co nejvýše na strom. Profesor, tak nervózní, že dostal tik do pravého oka a rozklepala se mu kolena, dospěl k rozhodnutí. Řekl, že jim všem hrozí smrt a on, Ludovic Leblanc, jako člověk odpovědný za výpravu, je tím, kdo rozhoduje. Vražda prvního vojáka potvrzuje jeho teorii o tom, že indiáni jsou od přírody lstiví a zrádní vrahové. Zabití druhého za tak podivných okolností může být příknuto také indiánům. Přiznal ale, že není možné vyloučit Netvora. Nejlepší bude umístit pasti, které vymyslel, a možná s trochou štěstí se stvůra, kterou hledají, chytí dřív, než zabije někoho dalšího. Pak je třeba se okamžitě vrátit do Santa Maria de la Lluvia, kde jim mohou poskytnout helikoptéry. Ostatní usoudili, že ten chlapík se přece jen něčemu pádem do výkalů naučil.

"Kapitán Ariosto se neodvází odmítnout pomoc Ludovicu Leblancovi!" prohlásil profesor. Jak stále postupovali do neznámé oblasti, a Netvor projevoval známky existence, vynikala čím dál víc antropologova vlastnost mluvit o sobě ve třetí osobě. Několik členů expedice souhlasilo. Kate Coldová však byla rozhodnuta pokračovat a žádala Timothyho Bruceho, aby zůstal s ní; nebylo by k ničemu tvora najít, když nebudou mít jako důkaz jeho fotografie. Profesor navrhl, aby se rozdělili. Ti, kdo chtějí, ať se vrátí do vesnice na jednom z člunů. První si přáli odjet vojáci a indiánský průvodce Matuwe. Byli nadmíru vydešení. Naproti tomu doktorka Omayra Torresová prohlásila, že sem přišla s úmyslem očkovat indiány, že možná v

budoucnu nebude mít jinou příležitost to udělat a že tedy necouvne před první překážkou.

"Jsi velmi statečná, Omayro," poznamenal obdivně César Santos. "Já také neodejdu. Jsem průvodce, nemůžu vás tady nechat!" Alex a Nadia si vyměnili spiklenecký pohled; všimli si, jak César Santos sleduje doktorku pohledem a nevynechá příležitost, aby jí byl nablízku. Oba uhádli, dřív než to řekl, že když zůstane ona, zůstane i on.

„A jak se my ostatní bez vás vrátíme?" chtěl vědět dost znepokojený Leblanc.

"Povede vás Karakawe," řekl César Santos.

"Zůstávám," odmítl tento stejně lakonicky jako vždy.

"Já taky, nenechám babičku samotnou," prohlásil Alex.

"Nepotřebuju tě! Nebudu se tahat s usmrkancem, Alexandře," zabručela babička, ale všichni viděli v jejích očích záblesk hrdosti nad vnukovým rozhodnutím.

"Já přivedu posily," řekl Leblanc.

"Nemáte tuhle výpravu na starosti, profesore?" Zeptala se chladně Kate Coldová.

"Budu užitečnější tam než tady." Vykotkal zmateně antropolog.

"Dělejte, co chcete, ale jestli odejdete, postarám se o zveřejnění v International Geographic, ať všichni vědí, jaký je profesor Leblanc hrdina," vyhrožovala mu.

Nakonec se dohodli, že jeden z vojáků a Matuwe odvezou Joela Gonzáleze zpět do Santa Maria de la Lluvia. Cesta bude kratší, protože poplují po proudu. Ostatní, včetně Ludovica Leblanca, který se neodvážil provokovat Kate Coldovou, zůstanou na místě, dokud nedorazí posily. V půli dopoledne bylo vše připraveno, členové výpravy se rozloučili a člun se zraněným vyrazil na zpáteční cestu.

Zbytek dne a velkou část následujícího připravovali podle profesorových pokynů past pro Netvora. Byla dětinsky prostá: velká jáma v zemi přikrytá sítí maskovanou listím a větvemi. Předpokládalo se, že když na ni kořist stoupne, spadne dolů a stáhne síť s sebou. Na dně jámy bylo poplašné zařízení, které mělo hned spustit a upozornit expedici. Další postup spočíval v tom, že bylo třeba se přiblížit dřív, než se tvor vymotá ze sítě a dostane z pasti, a vystřelit na něj několik dávek silného anestetika, schopného uspat i hrocha.

Nejkrušnější bylo kopat tak hluboko, aby byla jáma pro Netvora dostatečná. U lopaty se vystřídali všichni kromě Nadii a Leblanca;

dívka proto, že byla proti tomu, aby se zvířeti ubližovalo, a profesora pochopitelně opět bolela záda. Terén však byl jiný, než se Leblanc domníval, když navrhoval past pohodlně za psacím stolem své pracovny, tisíce mil odsud. Byla tu tenká vrstva humusu, pod ní tvrdý propletenec kořenů, dále jí kluzký jako mýdlo. Jak kopali, jáma se plnila načervenalou vodou, v níž plavali nejrůznější živočichové. Nakonec je překážky přinutily akci vzdát. Alex navrhl použít sítě tak, že by se pomocí lan zavěsily na stromy a pod ně by dali návnadu. Když se tvor přiblíží, aby se jí zmocnil, zazní poplašné zařízení a síť okamžitě spadne. Všichni krom Leblanca uznali, že teoreticky by to mohlo fungovat, byli ale příliš vyčerpaní na to, aby to vyzkoušeli. Rozhodli se proto odložit tenhle nápad na následující ráno.

"Doufám, že tvůj plán bude nanic, Jaguáre," řekla Nadia.

"Netvor je nebezpečný," namítl chlapec.

"Co s ním udělají, když ho chytanou? Zabijí ho? Rozřežou na kousky, aby ho zkoumali? Strčí ho na zbytek života do klece?"

"A co navrhuješ ty, Nadio?"

"Promluvit s ním a zeptat se ho, co chce."

"No, to je báječný nápad! Můžeme ho pozvat na čaj." Posmíval se.

"Všechna zvířata komunikují," ujišťovala Nadia.

"To tvrdí i má sestra Nicole, ale je jí devět let."

"Vidím, že v devíti toho ví víc než ty v patnácti," odpověděla Nadia.

Nalézali se na krásném místě. Hustá a spleťtá pobřežní vegetace se směrem do vnitrozemí projasňovala a les se stával majestátním. Vysoké a rovné kmeny stromů tvořily sloupky nádherné zelené katedrály. Z větví visely orchideje a další květiny a zářivé kapradí pokrývalo zem. Fauna byla tak různorodá, že nikdy nepanovalo ticho; od svítání až do pozdní noci bylo slyšet tukany a papoušky; večer propukal povyk žab a vrískajících opic. Tato rajská zahrada ovšem ukrývala mnohá nebezpečí: vzdálenosti byly obrovské, samota naprostá a bez znalosti terénu nebylo možné se orientovat. Podle Leblanca - a v tom s ním César Santos souhlasil - jediný možný způsob, jak se v této oblasti pohybovat, je s pomocí indiánů. Musí je přivolat.

Největší zájem na tom měla Omayra Torresová. Jak vysvětlovala, chce splnit svůj úkol: očkovat je a vytvořit systém zdravotních kontrol.

"Nemyslím si, že indiáni dobrovolně natáhnou ruku, abys je píchla, Omayro. V životě neviděli jehlu," usmál se César Santos. Mezi oběma panovaly jisté sympatie a chovali se k sobě důvěrněji.

"Řekneme jim, že jsou to mocné čáry bílých," prohlásila a mrkla na něj.

"Což je naprostá pravda," souhlasil César Santos.

Podle průvodce žilo v okolí několik kmenů, které měly v minulosti nějaký, i když krátký kontakt s okolním světem. Z letadla zahlédl několik shabono, ale protože nebylo kde přistát, pouze je zakreslil do mapy. Společná obydlí, která spatřil, byla spíš malá, což znamenalo, že se každý kmen skládá jen z pár rodin. Jak ujišťoval profesor Leblanc, který o sobě tvrdil, že je odborník přes tyto otázky, minimální počet obyvatel na jeden shabono činí kolem padesáti osob - méně by se neubránilo nepřátelským útokům - a jen zřídka překročí dvě stě padesát. César Santos také tušil existenci izolovaných kmenů, které ještě nikdo neviděl, v což doufala doktorka Torresová. Dalo se k nim dostat jedině vzduchem. Musejí proniknout do pralesa na náhorní rovině, do čarovného kraje vodopádů, kam se před vynálezem letadel a helikoptér žádný cizinec nemohl dostat.

Aby přilákal indiány, natáhl průvodce mezi dva stromy provaz a zavěsil na něj různé dárky: korálkové náhrdelníky, barevné látky, zrcátka a cetky z umělé hmoty. Mačety, nože a ocelové nástroje schoval na později, až začnou skutečná jednání a výměny darů.

To odpoledne se César Santos pokusil navázat rádiový kontakt s kapitánem Ariostem a Maurem Caríasem v Santa Maria de la Lluvia; přístroj bohužel nefungoval. Profesor Leblanc se procházel po táboře, rozružený touhle novou nesnází, zatímco ostatní se střídali a nadarmo se snažili vyslat či přijmout nějakou zprávu. Nadia vzala Alexe stranou, aby mu pověděla, že předchozí noc, během Karakaweho hlídky, než byl zabit voják, viděla indiána, jak s rádiem něco dělá. Řekla, že když jí skončila hlídka, lehla si, ale hned neusnula a ze své hamaky zahlédla Karakaweho poblíž přístroje.

"Viděla jsi ho dobře, Nadio?"

"Ne, protože byla tma, ale jediní, kdo byli na nohou během té hlídky, byli ti dva vojáci a on. Jsem si téměř jistá, že to nebyl ani jeden z vojáků," odpověděla. "Myslím si, že Karakawe je ta osoba, o které se zmínil Mauro Carías. Možná, že podle plánu nemáme mít jak zavolat pomoc."

"Musíme upozornit tvého tatínka," rozhodl Alex.

Césara Santose zpráva příliš nezaujala, upozornil je pouze, že dříve než někoho obviní, si musí být naprosto jisti. Existuje spousta příčin, proč tak zastaralý rádiový přístroj může selhat. Navíc, jaký důvod by měl Karakawe, aby ho rozbil? Ani jemu se nehodilo ocitnout se bez spojení. Uklidňoval je a říkal, že za tři nebo čtyři dny dorazí posily.

"Nejsme ztraceni, jen odříznuti," uzavřel.

„A Netvor, tatínku?“ zeptala se znepokojeně Nadia.

"Nevíme, jestli existuje, holčičko. Naopak indiány si můžeme být jisti. Dříve nebo později se objeví a doufejme, že tak učiní v míru. Každopádně jsme dobře ozbrojeni."

"Voják, který zemřel, měl pušku, ale nebyla mu k ničemu," namítl Alex.

"Nedával pozor. Od této chvíle musíme být mnohem opatrnější. Bohužel máme jen šest dospělých na hlídky."

"Já jsem jako dospělý," ujišťoval Alex.

"Dobrá, ale Nadia ne. Bude na hlídce jediné se mnou," rozhodl César Santos.

Toho dne Nadia objevila blízko tábora strom unicu, utrhla několik plodů, které vypadaly jako chlupaté mandle, rozloupala je a zevnitř vybrala červená semínka. Když je stiskla mezi prsty a smíchala s trochou slin, vytvořila se červená kaše, která měla složení jako mýdlo; indiáni ji používají spolu s dalšími rostlinnými barvami na zdobení těl. Nadia a Alex si nakreslili na obličej čáry, kruhy a tečky a pak si na paže přivázali péra a semena.

Když je spatřili Timothy Bruče a Kate Coldová, trvali na tom, že je vyfotografují; Omayra Torresová zase chtěla učesat dívčiny kudrnaté vlasy a ozdobit je drobnými orchidejemi. César Santosovi to však radost neudělalo; pohled na dceru nazdobenou jako indiánská panna ho, jak se zdálo, naplňoval smutkem.

Když se zešeřilo, věděli, že se slunce někde připravuje zmizet za obzor a přenechat místo noci; pod kupolí stromů se objevovalo jen zřídka, jeho záře byla nejasná a stěží pronikala zeleným krajkovým přírody. Jen někdy bylo jasně vidět modré oko nebe na místě, kde spadl strom. Tou dobou je stíny rostlin začínaly zahalovat jako v obklíčení; za méně než hodinu les zčerná a ztěžkne. Nadia požádala Alexe, aby zahrál na flétnu pro lepší náladu. Na chvíli tak jemná a průzračná hudba naplnila prales. Opička Borobá melodii sledovala a pokyvovala hlavou v rytmu not. César Santos a doktorka Torresová,

skrčení u ohně, pekli ryby k večeři. Kate Coldová, Timothy Bruče a jeden z vojáků upevňovali stany a zabezpečovali zásoby před opicemi a mravenci. Karakawe a druhý voják, ozbrojení a ostražití, hlídali. Profesor Leblanc diktoval poznámky, které mu proudily hlavou, do kapesního diktafonu. Měl ho vždy po ruce pro případ, že by ho napadla vynikající myšlenka, o kterou lidstvo nemělo přijít. Stávalo se to tak často, že znechucené děti čekaly na příležitost, aby mu ukradly baterky. Asi po patnácti minutách flétnového koncertu pozornost Borobá náhle upoutalo něco jiného; opice začala poskakovat a neklidně tahala svou paní za oblečení. Zpočátku si toho Nadia nevšímal, ale zvíře jí nedalo pokoj, dokud nevstala. Poté, co se porozhlédla po houštích, přivolala posunkem Alexe a vedla ho daleko od kruhu světla ohně, aniž by vzbudili pozornost ostatních.

"Pššš." Zašeptala a přiložila prst k ústům.

Ještě zbývala trocha denního světla, ale barvy nebyly téměř vidět; svět měl jen šedé a černé tóny. Alex si již od chvíle, kdy opustili Santa Maria de la Lluvia, připadal neustále špehován, ale právě to odpoledne se ten pocit vytratil. Cítil takový klid a bezpečí, jako už mnoho dní ne. Také zmizel pronikavý zápach, který předchozí noc provázal vraždu vojáka. Obě děti a Borobá se ponořily několik metrů do porostu a tam čekaly, spíš zvědavé než neklidné. Aniž si to řekly, předpokládaly, že pokud jsou kolem indiáni s úmyslem jim ublížit, již by to udělali. Členové výpravy byli totiž tak dobře ozáření ohněm v táboře, že byli výborným terčem pro indiánské otrávené šípky a oštěpy. Klidně čekaly a cítily, jak se noří do husté mlhy, jako by s příchodem noci zmizely obvyklé rozměry skutečnosti. Tehdy, kousek po kousku, začal Alex rozeznávat bytosti, které je obklopovaly. Byly nahé, pomalované čarami a skvrnami, s péry a koženými pásky přivázanými k pažím, tiché, lehké, nehybné.

Ačkoliv stály vedle nich, bylo těžké je spatřit; tak dokonale splývaly s přírodou, že vypadaly neviditelné jako průzrační duchové. Když je Alex rozpoznal, odhadl, že je jich nejméně dvacet; samí muži s primitivními zbraněmi v rukou.

"Aíá," zašeptala Nadia velmi klidně.

Nikdo neodpověděl, ale téměř nezatelný pohyb mezi listím naznačoval, že se indiáni přibližují. V šeru a bez brýlí si Alex nebyl jistý tím, co vidí. Cítil, jak mu srdce tlučte jako o závod a krev mu buší ve spáncích. Zachvátil ho stejný marnivý pocit, že prožívá sen, jako když byl s černým jaguárem na dvoře Maura Cariase. Panovalo

podobné napětí, jako by se události odehrávaly ve skleněné bublině, která se může kdykoliv roztříštit. Nebezpečí viselo ve vzduchu jako tentokrát u jaguára, ale chlapec se nebál; necítil se ohrožen těmi průhlednými bytostmi, vznášejícími se mezi stromy. Místo toho mu jako blesk prolétla hlavou scéna z jednoho filmu: setkání dítěte s mimozemšťanem. Situace, ve které se nyní nacházel, byla podobná. S údivem si pomyslel, že by tenhle zážitek nevyměnil za nic na světě.

"Aía," opakovala Nadia.

"Aía," zamumlal také.

Odpověď nepřišla.

Děti čekaly, aniž by se přestaly držet za ruce, nehybné jako sochy; také Borobá strnula v očekávání, i ona snad poznala, že se děje něco zvláštního. Ubíhaly nekonečné minuty, na vše rychle padla tma a zcela je pohltila. Nakonec si všimly, že jsou samy; indiáni se vytratili se stejnou lehkostí, jako se z ničeho vynořili.

"Kdo to byl?" Zeptal se Alex, když se vrátili do tábora.

"Musejí to být lidé z mlhy, neviditelní, nejvzdálenější a nejzáhadnější obyvatelé amazonského pralesa. Ví se, že existují, ale vlastně s nimi nikdo nemluvil."

"Co od nás chtějí?" zeptal se Alex.

"Možná poznat, jak vypadáme." Nadhodila.

"To chci i já."

"Neříkejme nikomu, že jsme je viděli, Jaguáre."

"Je divné, že na nás nezaútočili a že je ani nepřivábily dárky, které rozvěsil tvůj tatínek," povídal chlapec.

"Myslíš, že to byli oni, kdo zabil vojáka na člunu?" Zeptala se Nadia.

"Nevím, ale jestli jsou to ti samí, proč dnes nenapadli nás?" Tu noc hlídal Alex spolu s babičkou beze strachu, protože necítil pach Netvora a indiáni mu nedělali starosti. Po podivném setkání s nimi byl přesvědčený, že kdyby se rozhodli na ně zaútočit, pár pistolí by bylo k ničemu. Jak zamířit na téměř neviditelné bytosti? Indiáni se rozplývali v temnotě jako stíny, byli to němí duchové, kteří se na ně mohli vrhnout a zavraždit je v krátké chvilce, aniž by si to vůbec stačili uvědomit. V podstatě si však byl jistý, že lidé z mlhy takové úmysly nemají.

Následující den utíkal pomalu a otravně. Pršelo tak, že nestihli ani usušit oblečení, než se spustil další liják. Tutěž noc zmizeli během své hlídky oba vojáci a ostatní brzo zjistili, že tam není ani člun. Muži,

od smrti svých druhů vyděšení, prchli po řece. Skoro se vzbouřili, když jim nedovolili se vrátit do Santa Maria de la Lluvia na prvním člunu; prohlásili, že jim nikdo neplatí za to, aby riskovali životy. César Santos jim odpověděl, že právě za to jsou placeni: nejsou snad vojáky? Odhodlání utéci je mohlo stát hodně, ale rozhodli se raději předstoupit před vojenský soud než zahynout v rukou Netvora nebo indiánů. Pro zbytek členů výpravy člun znamenal jedinou možnost návratu do civilizace; bez něj a bez rádia byli naprosto odříznuti.

"Indiáni vědí, že jsme zde. Nemůžeme tu zůstat!" křičel profesor Leblanc.

"Kam chcete jít, profesore? Jestli se odsud hñeme, helikoptéry nás nenajdou. Ze vzduchu je vidět jen zeleň, nikdy nás neobjeví," vysvětloval mu César Santos.

"Nemůžeme sledovat řeciště a pokusit se vrátit do Santa Maria de la Lluvia vlastními silami?" Navrhla Kate Coldová.

"Pěšky to nejde. Je tam příliš překážek a oklik," odpověděl průvodce.

"Je to vaše vina, Coldová! Měli jsme se všichni vrátit do Santa Maria de la Lluvia, jak jsem navrhoval," rozčiloval se profesor.

"Dobrá, tak je to moje vina. Co s tím uděláte?" zeptala se spisovatelka.

"Obviním vás! Zničím vaši kariéru!"

"Možná to budu já, kdo zničí tu vaši," odpověděla s naprostým klidem.

César Santos je přerušil a prohlásil, že místo hádek by měli spojit síly a zhodnotit situaci: indiáni jim nedůvěřují a neprojevili žádný zájem o dárky; jen je pozorují, ale nepřepadli je.

"Zdá se vám snad málo to, co provedli tomu nebohému vojákovi?" zeptal se sarkasticky Leblanc.

"Nemyslím, že to byli indiáni, to není jejich způsob boje. Jestli máme štěstí, může jít o mírumilovný kmen," odvětil průvodce.

"Ale jestli štěstí nemáme, sežerou nás," zabručel antropolog.

"To by bylo perfektní, profesore. Tak byste mohl nejlíp dokázat svou teorii o krutosti indiánů," prohlásila Kate.

"Dobrá, dost hloupostí. Musíme se rozhodnout. Zůstaneme, nebo odejdeme." Přerušil je Timothy Bruče.

"Uběhly téměř tri dny od odjezdu prvního člunu. Protože jedou po proudu a Matuwe zná cestu, už by měli být v Santa Maria de la Lluvia. Zítra nebo nejpozději za dva dny dorazí vrtulníky kapitána

Ariosta. Poletí ve dne, takže musíme mít stále zapálený oheň, aby viděli kouř. Situace je složitá, jak jsem řekl, ale ne vážná. Spousta lidí ví, kde jsme, přijedou pro nás," ujišťoval César Santos.

Nadia byla klidná, objímala svou opičku, jako by nechápala význam toho, co se děje. Naproti tomu Alex dospěl k názoru, že nikdy nebyl v takovém nebezpečí - ani když zůstal viset ze strmé skály El Capitán, na kterou si troufnou jen ti nejzkušenější. Kdyby nebyl přivázán lanem k otcově pasu, zabil by se.

César Santos varoval členy expedice před různým hmyzem a zvířaty pralesa, od tarantulí po hady, ale zapomněl na mravence. Alex se nošení bot vzdal. Nejen že byly neustále vlhké a páchly, ale také proto, že ho tlačily; předpokládal, že se vodou srazily. Ačkoliv si první dny nesundával sandály, které mu dal César Santos, nohy se mu pokryly strupy a puchýři.

"Tohle není místo pro citlivé nohy," byla jediná babiččina poznámka, když jí ukázal krvácející ranky.

Její lhostejnost se změnila v neklid, když vnuka kousl ohňový mravenec. Chlapec nedokázal zadržet výkřik; cítil, jako by kotník pálili cigaretou. Mravenec po sobě nechal malou bílou skvrnku, která po pár minutách zrudla a natekla jako třešeň. Bolest stoupala jako plameny po noze a nemohl udělat ani krok. Doktorka Torresová ho upozornila, že jed bude působit několik hodin a je třeba to vydržet jen za pomoci teplých obkladů.

"Doufám, že nejsi alergický, protože v tom případě by následky byly vážnější," poznamenala.

Alex alergii neměl, ale štípnutí mu každopádně zkazilo větší část dne. Odpoledne když mohl sotva došlápnout na nohu a udělat pár kroků, mu Jadia vyprávěla, že zahlédla Karakaweho, jak nepovšimnut obchází kolem krabic s očkovacími látkami. Když zjistil, že ho uviděla, popadl ji za paži tak hrubě, že jí otiskl prsty do kůže, a varoval ji. Jestli o něm řekne jenom slovo, přijde ji to draho. Byla si jistá, že ten člověk hrozby splní, ale Alex se domníval, že nemohou mlčet a musí upozornit doktorku.

Nadia, která se do doktorky zamilovala stejně jako její otec a hýčkala se nadějí, že by se Omayra mohla stát její nevlastní matkou, jí chtěla povědět také o rozhovoru mezi Maurem Caríasem a kapitánem Ariostem, který vyslechli v Santa Maria de la Lluvia. Byla i nadále přesvědčená, že Karakawe je onou osobou pověřenou plněním Caríasových ponurých plánů.

"O tom ještě nic neřekneme," žádal ji Alex.

Čekali na vhodný okamžik, kdy Karakawe odešel rybařit k řece a vyprávěli doktorce, co viděli. Poslouchala je velmi pozorně a poprvé od chvíle, co ji znali, dala najevo znepokojení. Dokonce ani v nejvypjatějších chvílích neztrácela tato okouzující žena klid; měla nervy pevné jako samuraj. Tentokrát se také nevyplašila, ale chtěla znát podrobnosti. Když zjistila, že Karakawe bedny otevřel, ale neporušil pečeteř na lahvičkách, oddechla si.

"Ty vakcíny jsou pro indiány jedinou nadějí na život. Musíme je hlídat jako poklad," řekla.

Alex a já Karakaweho sledujeme; myslíme si, že to on rozbil rádio ale tatínek tvrdí, že bez důkazů ho nemůžeme obvinít," prohlásila Nadia.

"Nepřidělávejme tvému tatínkovi starosti dohady, Nadio. Má už i tak dost problémů. Vy dva a já, děti, můžeme společně Karakaweho zneškodnit. Nespouštějte ho z očí! ". Požádala je Omayra Torresová a oni jí to slíbili.

Den uběhl, aniž se cokoliv přihodilo. César Santos se i nadále pokoušel provoznit vysílací stanici, ale marně. Timothy Bruče měl rádio, ze kterého během první části cesty poslouchali zprávy z Manaosu, ale vlny tak daleko nesahaly. Nudili se, protože když chytili pár ptáků a dvě ryby na den, neměli co dělat; bylo zbytečné lovit víc, protože maso se brzy pokrylo mravenci nebo za pár hodin shnilo. Konečně Alex začínal chápat mentalitu indiánů, kteří nic neshromažďují. Všichni se střídali u udržování ohně sloužícího jako znamení pro případ, že by je hledali.

Podle Césara Santose však na to bylo ještě příliš brzy. Timothy Bruče vytáhl opotřebovaný balíček karet a hráli poker, blackjack a gin rummy, dokud se nezačalo smrákat. Netvorův pach se už nevrátil.

Nadia, Kate Coldová a doktorka se odešly umýt k řece. Platila dohoda, že se nikdo nesmí vzdálit z tábora samotný. Při nejintimnějších činnostech chodily tři ženy společně, jinak se všichni střídali po dvojicích. César Santos to vždy zařídil tak, aby šel s Omayrou Torresovou, což dost vadilo Timothymu Brucemu, protože Angličana doktorka také okouzila. Po cestě ji neustále fotografoval, dokud mu neodmítla dál pózovat, a to přesto, že ho Kate Coldová upozorňovala, aby si nechal film také na Netvora a indiány. Zdálo se, že jen na spisovatelku a Karakaweho nečiní mladá žena žádný dojem. Kate zamumlala, že už je příliš stará na to, aby si všímala hezké

tvářičky, což Alexovi znělo jako projev žárливosti, nehodné někoho tak chytřejšího, jako je babička.

Profesor Leblanc, jenž nemohl soupeřit vzhledem s Césarem Santosem či mládím s Timothyem Brucem, se snažil na Omayru zapůsobit vahou své proslulosti a nenechal si ujít příležitost, aby jí předčítal odstavce ze své knihy, v níž detailně popisoval hrůzostrašné historky, které zažil u indiánů. Stálo ji to velké úsilí představit si bázlivého Leblanca, jak oblečený jen do trenýrek zápasí holýma rukama s indiány a šelmami, loví šípy a přežívá - jak vyprávěl - bez pomoci všechny druhy přírodních katastrof. Soupeření mužů z výpravy o pozornost Omayry Torresové každopádně vytvářelo jisté napětí, které stoupalo s počtem hodin skličujícího čekání na vrtulníky.

Alex si prohlédl kotník. Ještě bolel a byl trochu nateklý, ale tvrdá červená boule tam, kde ho mravenec štípł, se zmenšila; teplé obklady přinesly dobré výsledky. Aby se rozptýlil, vzal flétnu a začal hrát matčin oblíbený koncert, sladkou a romantickou hudbu od jednoho evropského skladatele, který zemřel před více než sto lety, ale jehož melodie souzněla s okolním pralesem. Dědeček Joseph Cold měl pravdu: hudba je univerzální jazyk. Při prvních notách přiskákala Borobá a usedla mu s vážností kritika k nohám a po chvíli se vrátila Nadia s doktorkou a Kate Coldovou. Dívka počkala, dokud se všichni nezačali zabývat přípravou tábora na noc, a pak dala Alexovi znamení, aby ji nepozorovaně následoval.

"Zase jsou tady, Jaguáre," zašeptala mu do ucha.

"Indiáni.?"

"Ano, lidé z mlhy. Myslím, že přicházejí za hudbou. Nedělej rámus a pojď za mnou."

Pronikli několik metrů do houští a tak, jak to udělali už dříve, nehybně čekali. Ať však Alex ostřil zrak sebevíc, nikoho mezi stromy neviděl; indiáni splývali s okolím. Náhle ucítil ruce, které ho silou uchopily, a když se otočil, spatřil, že Nadia a on jsou obklíčeni. Indiáni nezůstali opodál jako minule; nyní Alex cítil sladkou vůni jejich těl. Znovu si všiml, že jsou malé postavy a hubení, ale nyní mohl také zjistit, že jsou velmi silní a v jejich chování je cosi sveřepého. Má snad Leblanc pravdu, když ujišťuje, že jsou divocí a krutí?

"Aíá," zkusil pozdravit.

Nějaká ruka mu zakryla ústa, a než si stačil uvědomit, co se děje, někdo ho zvedl za kotníky a podpaží do vzduchu. Začal sebou mlít a kopat, ale ruce ho nepustily. Cítil, že ho tloučou do hlavy,

nevěděl, jestli pěstmi nebo kamenem, ale došlo mu, že bude lepší se nechat nést, jinak ho nakonec omráčí či zabijí. Pomyslel na Nadiu a na to, zda i ji vlečou násilím. Zdálo se mu, že slyší, jak ho zdálky volá babiččin hlas, zatímco indiáni jako noční duchové ho vlekli do tmy.

Alexander Cold cítil palčivé bodání v kotníku, kam ho kousl ohňový mravenec a který nyní svírala ruka jednoho ze čtyř indiánů, kteří ho unášeli. Klusali a při každém kroku se chlapcovo tělo prudce zhouplo; bolest v ramenou byla tak velká, jako by je měl vymknutá. Sundali mu tričko a uvázali mu ho kolem hlavy, čímž ho oslepili a umlčeli. Téměř nemohl dýchat a tam, kam ho udeřili, mu v hlavě tepalo; utěšovalo ho však, že neztratil vědomí, neboť to znamenalo, že ho válečníci neuhodili silně a nechtějí ho zabít. Alespoň prozatím. Zdálo se mu, že jdou velký kus cesty, až se konečně zastavili a pustili ho na zem jako pytel brambor.

Úleva ve svalech a kostech byla téměř okamžitá, ačkoliv kotník strašně pálil. Neodvážil se sundat si tričko, které mu zakrývalo hlavu, aby neprovokoval útočníky, ale když se po chvíli čekání nic nedělo, rozhodl se si ho strhnout. Nikdo mu nebránil. Když si oči zvykly na jemný svit měsíce, viděl, že je uprostřed lesa, pohozený na vrstvě prsti, pokrývající zemi. V úzkém kruhu kolem sebe vycítil přítomnost indiánů, ačkoliv je nemohl v tak slabém světle a bez brýlí spatřit. Vzpomněl si na svůj švýcarský nůž a opatrně sunul ruku k pasu, aby ho našel. Nestačil však pohyb dokončit. Pevná pěst mu sevřela zápěstí. Vtom zaslechl Nadiin hlas a ucítil štíhlé tlapky Borobá ve vlasech. Vykřikl, protože opička se prsty dotkla boule způsobené úderem.

"Klid, Jaguáre. Mohou nám ublížit," řekla dívka.

"Co se stalo?"

"Lekli se, mysleli, že budeš křičet, proto tě museli odvést násilím. Chtějí jen, abychom šli s nimi."

"Kam? Proč?" Mumlal chlapec a snažil se posadit. Cítil, jako by mu v hlavě tloukl buben.

Nadia mu pomohla se posadit a dala mu napít vody z tykve. Jeho oči už si zvykly a viděl, že ho indiáni zblízka pozorují a nahlas to komentují, aniž by měli sebemenší strach, že je někdo uslyší či dostihne. Alex předpokládal, že zbytek výpravy je hledá, ačkoliv nikdo se asi v noci neodváží příliš daleko.

Pomyslel si, že aspoň jednou si babička bude dělat starosti: jak vysvětlí svému synu Johnovi, že ztratila vnuka v pralese? Zdálo se, že s Nadiou zacházejí indiáni jemněji, protože dívka se mezi nimi

pohybovala s důvěrou. Když se narovnal, cítil, jak mu něco vlažného stéká po pravém spánku a kape na rameno. Namočil do toho prst a přiložil ho ke rtům.

"Rozbili mi hlavu!" zašeptal vyděšeně.

"Předstírej, že tě to nebolí, Jaguáre, jako to dělají skuteční bojovníci," vyzvala ho Nadia.

Chlapec dospěl k názoru, že musí prokázat statečnost: postavil se a snažil se, aby nebylo znát, jak se celý třese. Co nejvíc se napřímil a zabušil si na hrud' tak, jak to viděl ve filmech o Tarzanovi; současně ze sebe vyrazil nekonečný řev King Konga. Indiáni o pár kroků ustoupili a užaslí tasili zbraně. Zopakoval úder do prsou a zvuky, jistý si tím, že vyvolal poplach v nepřátelských řadách. Avšak bojovníci, místo aby se vyděšeně dali na útěk, se rozesmáli. Nadia se také usmívala a Borobá poskakovala a cenila zuby v bláznivém šklebu. Chechtot zesiloval, někteří indiáni si sedali, jiní ze samé radosti padali na záda a zvedali nohy, další napodobovali chlapce a vyli jako Tarzan. Smích trval dlouho, až se jím nakazil i Alex, který si sám připadal naprosto směšný. Konečně se uklidnili, utřeli si slzy a přátelsky se poplácali.

Jeden z indiánů, který se v šeru zdál nejmenší, nejstarší a vynikal kulatým věncem z peří, jedinou ozdobou na nahém těle, zahájil dlouhý projev. Nadia pochytila smysl proslovu; uměla několik indiánských jazyků, a ačkoliv lidé z mlhy hovoří vlastní řečí, mnohá slova se podobají. Byla si jistá, že je schopna se s nimi domluvit. Z proslovu muže s věncem z peří pochopila, že mluví o Rahakanariwovi, duchovi ptáka lidožrouta, o kterém se zmínil Walimai, o nahabech - tak říkali cizincům - a o mocném šamanovi. Ačkoliv jeho jméno nevyslovil, protože by to bylo velmi nezdvořilé, usoudila, že se jedná o Walimaie. S pomocí posunků a slov, která znala, dívka ukázala na vyřezávanou kost, kterou nosila na krku, dárek od čaroděje. Muž, který vystupoval jako vůdce, talisman dlouze zkoumal a vyjádřil obdiv a úctu; poté pokračoval v projevu, ovšem tentokrát se obracel na bojovníky, kteří po jednom přicházeli, aby se amuletu dotkli.

Vzápětí se indiáni posadili do kruhu a rozhovory pokračovali; rozdělovali si při tom kousky uvařeného těsta, které připomínalo nekvašený chléb. Alex si uvědomil, že mnoho hodin nic nejedl a že má velký hlad; přijal svou porci večeře, aniž by si všiml špíny a aniž by zjišťoval, z čeho je pokrm připravený. Upejpání v jídle už bylo minulostí. Válečníci okamžitě nechali kolovat zvířecí měchýř s

lepkavou šťávou štiplavé vůně a octové chuti a mezitím zpívali píseň na zahnání duchů, způsobujících noční můry. Nadie pití nenabídli, ale byli tak laskaví, že ho předložili Alexovi, kterého však vůně nelákala, a tím méně představa, že má sdílet stejnou nádobu s ostatními. Vzpomněl si, jak jim César Santos vyprávěl příběh o jednom kmeni, který se celý nakazil z jediné cigarety novináře. To poslední, co chtěl, bylo předat své bakterie indiánům, jejichž imunitní systém není vůči nim odolný; Nadia ho však varovala, že odmítnutí je považováno za urážku. Poučila ho, že je to masato, kvašený nápoj vyrobený z rozžvýkaného manioku a slin, který pijí jen muži. Alex se bál, že se pozvrací, ale neodvážil se odmítnout.

Po úderu do hlavy a pití masata se chlapec snadno přenesl do světa zlatého písku a šesti měsíců na světélkujícím nebi, který spatřil na dvoře Maura Caríase. Byl tak zmatený a opojený, že by nebyl schopen udělat ani krok, ale naštěstí to nebylo třeba, protože bojovníci také pocítili účinky nápoje a brzy všichni leželi na zemi a chrápali. Alex předpokládal, že nebudou pokračovat v cestě, dokud nebude trochu světle, a utěšoval se nejasnou představou, že ho babička za svítání dohoní. Schoulený na zemi se propadl do spánku, aniž by vzpomněl na strašidla z nočních můr, ohňové mravence, tarantule či hady. Neprobral se, ani když vzduch naplnil hrůzný Netvorův pach.

Když se Netvor objevil, byly vzhůru a střízlivé jen Nadia a Borobá. Opice okamžitě ztuhla. Než pach omráčil i dívku, zahlédla ve svitu měsíce obrovitou postavu. Později opakovala kamarádovi totéž, co říkal už otec Valdomero: byl to tvor podobný člověku, vzpřímený, asi tři metry vysoký, s mohutnými pažemi zakončenými drápy, zahnutými jako turecké šavle, s malou hlavou, neúměrnou k velikosti těla. Nadie se zdálo, že se pohybuje velmi pomalu; kdyby však chtěl, mohl je Netvor všechny rozmačkat. Zápach, který vylučoval, nebo snad naprosté zděšení, jež vyvolával u svých obětí, působily jako droga. Než omdlela, chtěla křičet nebo utéci, ale nemohla pohnout ani prstem; v záblesku vědomí zahlédla vojákovo tělo rozsápané jako dobytek a dokázala si představit děs, bezmoc a strašlivou smrt, které muž zakusil.

Alex se probudil zmatený a snažil se rozpomenout, co se stalo; byl zesláblý po záhadném nápoji z předešlé noci a z pachu, který se stále ještě vznášel ve vzduchu. Viděl Nadiu s opičkou Borobá schoulenou v klíně, jak sedí se zkříženými nohama a s pohledem upřeným do prázdna. Chlapec k ní přilezl, trápen podrážděným žaludkem.

"Viděla jsem ho," vydechla Nadia, jako by byla v transu.

"Koho jsi viděla?"

"Netvora. Byl tady. Je velikánský! Je to obr."

Alex odešel za kapradí ulevit žaludku, ale ze zápachu ve vzduchu se mu stále dělalo špatně. Když se vrátil, bojovníci byli připraveni na cestu. V jítřním světle si je mohl poprvé dobře prohlédnout. Jejich hrozivý vzhled se přesně shodoval s Leblancovým popisem. Byli nazí, s červeně, černě a zeleně pomalovanými těly, měli náramky z peří a vlasy zastřižené dokulata. Temeno si vyholovali na způsob kněžské tonzury. Na zádech nesli luky, šípy a malou tykev pokrytou kouskem kůže, která, jak mu prozradila Nadia, obsahuje smrtící curare pro šípy a oštěpy. Několik jich třímalo tlusté hole a všichni měli na hlavě jizvy, které platily za cenná vyznamenání z bojů: udatnost a síla se měřily stopami utržených ran.

Alex musel s Nadiou zatřást, aby se probrala z hrůzy, kterou způsobilo spatření Netvora minulou noc. Dívce se podařilo vysvětlit, co viděla, a válečníci jí pozorně naslouchali. Nedali však najevo překvapení a o zápachu také nemluvili.

Skupina vyrazila okamžitě; klusala v řadě za vůdcem, kterému Nadia říkala Mokarita, protože se ho nemohla zeptat na pravé jméno. Podle stavu jeho kůže, zubů a neforemných nohou byl Mokarita mnohem starší, než Alex předpokládal, když ho zahlédl v šeru. Byl ale stejně mrštný a odolný jako ostatní bojovníci. Jeden z mladých mužů se od ostatních lišil. Byl vyšší, statnější a celé tělo měl pomalované černě, kromě jakési červené škrabošky kolem očí a čela. Kráčel vždy po vůdcově boku, jako by byl jeho zástupce, a sám o sobě mluvil jako o Tahamovi; Nadia a Alexander se později dozvěděli, že to je čestný titul nejlepšího lovce kmene.

Ačkoliv se krajina zdála stále stejná a nebyly v ní žádné orientační body, indiáni přesně věděli, kam směřují. Ani jednou se neotočili, aby zkontrolovali, zda je cizí děti následují. Věděli, že jim nezbyvá nic jiného, jinak by se ztratily. Občas se Alexovi a Nadie zdálo, že jsou sami, protože lidé z mlhy se ztráceli v porostu, ale ten dojem netrval dlouho. Tak jako se indiáni rozplývali, tak se v kterýkoliv okamžik vynořovali, jako by se cvičili v umění stát se neviditelnými. Alex dospěl k názoru, že schopnost mizet nelze přičítat jen barvám, kterými se maskují, nýbrž že jde především o duševní stav. Jak to dělají? Přemýšlel, jak by mohl být trik s neviditelností užitečný, a předsevzal si, že se ho naučí. V následujících dnech měl pochopit, že

se nejedná o kouzelnictví, nýbrž o schopnost, které se dosahuje stejným cvičením a soustředěním jako při hře na flétnu.

Rychlá chůze se po několik hodin neměnila; zastavovali jen občas u potoků, aby se napili vody. Alex měl hlad, ale byl rád, že ho aspoň už nebolí kotník, kam ho kousl mravenec. César Santos mu vyprávěl, že indiáni jedí, když mohou - ne každý den - a že jejich organismus je zvyklý uchovávat energii. Naproti tomu on měl doma k dispozici vždy plnou ledničku, alespoň když byla matka ještě zdravá, a zmáhalo ho, když musel někdy vynechat nějaké jídlo. Nemohl se než usmát nad naprostou změnou svých zvyků. Krom jiného si několik dní nečistil zuby a nepřevlékl se. Rozhodl se nevšímat si prázdného žaludku, utišit hlad lhostejností. Párkrát se podíval na kompas a zjistil, že kráčejí k severovýchodu. Přijde je někdo zachránit? Co nechávat cestou znamení? Uvidí je z vrtulníku? Necítil se zrovna optimisticky; vždyť popravdě řečeno, jejich situace byla beznadějná. Překvapovalo ho, že na Nadie není únava znát; kamarádka vypadala zcela pohlčena dobrodružstvím.

O čtyři nebo pět hodin později - zde nebylo možné měřit čas - dorazili k průzračné a hluboké řece. Pokračovali několik mil po břehu a náhle se před Alexovým užaslým očima vynořila vysoká hora a pak nádherný vodopád, který se řítí dolů s bouřlivým lomozem a vytvářel obrovitý mrak pěny a stříkající vody.

"To je řeka, která teče z nebe," řekl Tahama.

Neviditelná vesnice

Mokarita, náčelník se žlutými pery, dovolil skupině, aby před výstupem na horu chvíli odpočívala. Kůži na obličeji měl popraskanou jako kůra stromu a na tváři klidný a laskavý výraz.

"Tam já nevylezu," prohlásila Nadia při pohledu na černou, hladkou a mokrou skálu.

Bylo to poprvé, kdy ji Alex viděl přemoženou nějakou překážkou, a chápal ji, protože měl také strach, a to i přesto, že po léta lezl po horách s otcem. John Cold byl jedním z nejzkušenějších a nejdůležitějších horolezců v USA, účastnil se významných expedic na

téměř nedostupná místa, a několikrát ho dokonce zavolali, aby se zúčastnil záchranné výpravy na pomoc jiným horolezcům. Alex věděl, že mu chybí otcova zručnost a odvaha, a tím spíše jeho zkušenosti. Nikdy neviděl tak strmou skalní stěnu, jako byla ta, která se tyčila před nimi. Lézt podél vodopádu bez lan a bez pomoci bylo prakticky nemožné.

Nadia šla k Mokaritovi a snažila se mu posunky a slovy, kterým oba rozuměli, vysvětlit, že tam není schopna vylézt. Náčelník vypadal velmi rozzlobeně, vykřikoval, mával zbraněmi a gestikuloval. Také ostatní indiáni s výhružkami obklopili Nadiu.

Alex se postavil vedle dívky a snažil se bojovnými gesty uklidnit, ale jediné, čeho dosáhl, bylo, že Tahama chytil Nadiu za vlasy a začal ji vláčet k vodopádu, zatímco Borobá tleskala a ječela. V záblesku inspirace - či beznaděje - chlapec uvolnil flétnu z opasku a začal hrát. Indiáni se v mžiku zastavili jako zhypnotizovaní. Tahama pustil Nadiu a všichni obklopili Alexe. Když se nálada trochu zklidnila, Alex přemluvil Nadiu, že jí s pomocí lana pomůže šplhat. Opakoval jí to, co tolikrát slyšel od svého otce: "Dřív než pokoříš horu, je třeba se naučit využívat strach."

"Děsí mě výška, Jaguáre, mám závratě. Pokaždé když letím tatínkovým letadlem, je mi zle." Sténala Nadia.

"Otec tvrdí, že strach je správný, že je to výstraha těla před nebezpečím; ale někdy je nebezpečí prostě tady a tehdy je třeba obavu přemoci."

"Nemůžu!"

"Nadio, poslouchej mě," řekl Alex, chytil ji za paže a přinutil ji dívat se mu do očí.

"Zhluboka dýchej! Uklidni se! Naučím tě zacházet se strachem. Důvěřuj sobě a mně. Pomůžu ti vylézt. Uděláme to spolu! Slibuju!"

Místo odpovědi se Nadia rozplakala Alexovi na rameni. Chlapec nevěděl, co dělat, ještě nikdy se neocitl tak blízko nějaké dívky. Ve své fantazii tisíckrát objímal svou celoživotní lásku Cecílií Burnsovou, ale ve skutečnosti by utekl, kdyby se ho jen dotkla. Cecilia Burnsová byla tak daleko, jako by neexistovala; nemohl si už ani vybavit její obličej. Jeho paže automaticky objaly Nadiu. Cítil, jak mu v hrudi buší srdce jako prchající stádo bizonů, ale náhle si uvědomil, v jak neuvěřitelné situaci se ocitl. Byl uprostřed pralesa, obklopený podivnými zmalovanými válečníky, s ubohou vyděšenou dívkou v

náručí. A na co myslel? Na lásku! Ovládl se, odtáhl Nadiu od sebe a rozhodně poručil:

"Přestaň brečet a řekni těmhle pánům," ukázal na indiány, "že potřebujeme lano. A nezapomínej, že tě ochraňuje talisman."

"Walimai říkal, že mě ochrání před lidmi, zvířaty a duchy, ale už se nezmínil o tom, že spadnu a srazím si vaz," odporovala Nadia.

"Jak říká babička, na něco se umřít musí," utěšoval ji Alex a s pokusem o úsměv dodal: "Neříkalas mi, že je třeba dívat se srdcem? Tohle je výborná příležitost zkusit to!"

Nadia přednesla indiánům chlapcovu žádost. Když ji konečně porozuměli, několik se jich pustilo do práce a rychle spletli provaz z lián. Když viděli, že Alex přivazuje jeden konec lana k dívčině pasu a zbytek si omotává kolem vlastní hrudi, projevovali velkou zvědavost. Nedokázali pochopit, proč cizinci dělají něco tak nesmyslného: když jeden uklouzne, stáhne přece i toho druhého.

Skupina se přiblížila k vodopádu, který volně padal z výšky více než padesáti metrů a dole se tříštil v působivý oblak zvířených kapek, korunovaný nádhernou duhou. Stovky černých ptáků přelétaly nad vodopádem všemi směry. Indiáni zdravili řeku stékající z nebe tasením zbraní a křikem; již byli velmi blízko své zemi. Když se dostali do hor, cítili se chráněni před jakýmkoliv nebezpečím. Tři z nich se na chvíli vzdálili do lesa a vrátili se s několika hroudami; děti je prozkoumaly a zjistily, že jsou z bílé, husté a velmi lepkavé pryskyřice. Po vzoru ostatních si hmotou natřely dlaně a chodidla. Při styku se zemí se na smůlu nalepila hlína a vytvořila jakousi hrbolatou podrážku. První kroky byly obtížné, ale jakmile se dostaly pod mrhnutí vodopádu, pochopily její užitečnost: bylo to jako mít boty a rukavice z přilnavé gumy.

Obešli jezero, které se tvořilo dole, a brzo se celí promáčení dostali k vodopádu, husté vodní cloně vzdálené od hory několik metrů. Hluk vody byl tak silný, že bylo nemožné se dorozumívat a nešlo to ani posunky; viditelnost byla téměř nulová. Vodní pára se ve vzduchu měnila v bílou pěnu. Zdálo se jim, že jdou poslepu středem mraku. Na Nadiin příkaz se Borobá přilepila k Alexově tělu jako velký chlupatý teplý polštářek, zatímco ona sama šla za nimi, přivázána k lanu; jinak by to vzdala. Bojovníci znali terén dobře a postupovali pomalu, ale bez váhání a zvažovali, kam položí nohu. Děti našlapovaly za nimi v co největší blízkosti, protože stačilo vzdálit se o pár kroků a již nebyli

vůbec vidět. Alexe napadlo, že jméno kmene - lidé z mlhy - pochází z hustého oparu, který se vytváří tříštěním vody.

Tenhle stejně jako další vodopády na Alto Orinoco se cizincům nikdy nepodařilo pokořit, indiáni z nich ale učinili své spojení. Věděli přesně, kam položit nohu; byly tam přírodní nebo jimi vydlabané zářezy, které určitě používali již celá staletí. Zářezy ve skále vytvářely za vodopádem schody, vedoucí až na vrchol. Bez znalosti jejich existence a místa, kde se přesně nacházejí, bylo nemožné zdolat hladké, vlhké a kluzké zdi s ohlušující masou vody v zádech. Šokbrtnutí a pád končily jistou smrtí uprostřed lomozíci pěny.

Ještě než je rámus ohlušil, přikázal Alex Nadie, aby se nedívala dolů; dále měla napodobovat jeho pohyby a držet se ho, stejně jako on sledoval Tahamu, kráječícího vpředu. Vysvětlil jí také, že první část výstupu bude těžší kvůli mlze, která se tvoří při dopadu vody na zem, ale jak budou stoupat, bude cesta méně kluzká a bude také lépe vidět. Nadiu to nijak nepovzbudilo, protože její hlavní svízel nebyla viditelnost, nýbrž závrať. Snažila se nevšímat si výšky a ohlušujícího hřmotu vodopádu a myslela na to, že pryskyřice na rukou a nohou jí pomáhá udržet se na vlhké skále. Lano, které ji spojovalo s Alexem, jí dodávalo trochu jistoty, ačkoliv bylo snadné se dovítit, že chybný krok jednoho z nich znamená konec pro oba. Pokoušela se řídit Alexovými pokyny: soustředit se na každý pohyb, na místo, kam správně položit ruku či nohu, vždy jen to či ono, beze spěchu a bez ztráty rytmu. Jakmile získala rovnováhu, opatrně se pohnula a hledala vyšší výstupek nebo trhlínu; vzápětí nohou ohledávala další, a tak mohla vytáhnout tělo o pár centimetrů nahoru. Štěrbiny ve skále byly dostatečně hluboké, aby se do nich zapřela; největší nebezpečí spočívalo v odchýlení těla, musela se proto pohybovat jako přilepená ke stěně. Bleskla jí hlavou Borobá: když má ona sama takový strach, jak je asi ubohé opičce, pověšené na Alexovi?

Jak stoupali, viditelnost se zvětšovala, ale vzdálenost mezi vodopádem a skálou se zmenšovala. Děti cítily vodu čím dál blíže za zády. Zrovna když přemýšlely, jak to udělat, aby mohly lézt dále, výstupky odbočily doprava. Chlapec hmatl prsty a narazil na rovný povrch; ucítil, že ho někdo chytil za zápěstí a táhne ho nahoru. Ze všech sil se vymrštil a přistál v jeskyni, kde se již shromáždili bojovníci. Přitáhl lanem Nadiu, která spadla na něj, zmožená námahou a hrůzou. Nebohá Borobá se nehýbala, přísátá jako klíště k jeho zádům a ztuhlá strachem. Před ústím jeskyně padal hustý vodní závoj, nad

kterým kroužili černí ptáci, odhodlaní bránit hnízda před vetřelci. Alexe fascinovala neuvěřitelná odvaha prvních indiánů, kteří se - možná v pravěku - odvážili za vodopád, našli pár výstupků a vytesali další, objevili jeskyni a připravili cestu potomkům.

Dlouhá a úzká jeskyně: nedovolovala stát; museli lézt po čtyřech nebo se plazit. Přes vodopád sem pronikal bílý a mléčný sluneční svit, ale ozařoval jen vchod, dále byla tma. Alex držící v náruči Nadiu a Borobá viděl, že k němu jde Tahama a gestikuluje směrem k padající vodě. Neslyšel ho, ale pochopil, že někdo uklouznul nebo růstal pozadu. Tahama ukazoval na lano a nakonec Alexovi došlo, že chce slézt pro chybějícího člena kmene. Indián byl těžší než on, a ať byl jakkoliv mrštný, neměl zkušenosti s vysokohorskou záchrannou akcí. Ani Alex nebyl žádný odborník, ale aspoň několikrát doprovázel otce při plnění riskantních úkolů, uměl používat lano a hodně toho o tom přečetl. Horolezectví bylo jeho vášní, dalo se srovnávat jen s láskou k flétně. Ukázal indiánům, že půjde sám až tam, kam budou stačit liány. Odvázal Nadiu a naznačil Tahamovi a ostatním, aby ho spustili dolů.

Sestup, při kterém visel na chatrném provazu nad propastí, a všude kolem hlomozila voda, připadal Alexovi horší než výstup. Špatně viděl, a ani nevěděl, kdo uklouzl ani kde ho hledat. Celá ta smělá akce byla vlastně zbytečná, protože kdokoliv by při výstupu špatně šlápl, už by ležel rozlámaný dole. Co by za takových okolností dělal otec? John Cold by myslel na prvním místě na oběť, pak teprve na sebe. John Cold by to nevzdal, dokud by nevyzkoušel všechny možné prostředky. Zatímco Alexe spouštěli, snažil se něco zahlédnout a dýchat, ale nemohl téměř otevřít oči a cítil, že má plíce plné vody. Houpal se ve vzduchu a modlil se, aby lano z lián nepovolilo. Náhle se jednou nohou dotkl něčeho měkkého a chvíli poté nahnal prsty tělo člověka, které zdánlivě na ničem nedrželo. S úzkostí si uvědomil, že je to náčelník Mokarita. Poznal ho podle klobouku ze žlutého perí, který měl stále pevně na hlavě, ačkoliv nebohý stařec uvízl na tlustém kořenu, který čněl ze skály a jako zázrakem zadržel jeho pád. Alex neměl, čeho se chytit a bál se, že když se opře o kořen, zlomí ho a Mokarita spadne do propasti. Uvědomil si, že má jen jednu šanci ho chytit a že bude lepší to udělat důkladně. Jinak mu ten zmáčený muž proklouzne mezi prsty jako ryba.

Alexander se odrazil, téměř poslepu se rozhoupal a pak se nohama a rukama ovinul kolem vysíleného těla. Bojovníci v jeskyni

ucítili trhnutí a váhu lana a začali opatrně, pomalounku táhnout, aby tření nezpřetrhalo liány a kývání nehodilo Alexe a Mokaritu na skálu. Chlapec nevěděl, jak dlouho celá operace trvala; možná jen pár minut, ale jemu to připadalo jako věčnost. Konečně ho několik paží popadlo a vtáhlo do jeskyně. Indiáni se ním museli přetahovat, aby Mokaritu pustil; svíral ho totiž jako piraňa kořist.

Náčelník si upravil péra a slabounce se pousmál. Z nosu a úst mu vytékaly pramínky krve, ale jinak se zdálo, že není zraněný. Na indiány záchranná akce zapůsobila a předávali si obdivně lano z ruky do ruky; nikoho však nenapadlo připisovat záchranu náčelníka mladému cizinci. Děkovali spíš Tahamovi, že na to přišel. Vyčerpanému a rozbolavělému Alexovi bylo líto, že se nedočkal žádného vděku. Dokonce ani Nadia si ho nevšímalá. Schoulená v koutě s opičkou Borobá ani nezaznamenala hrdinský čin svého kamaráda, neboť se jen pomalu vzpamatovávala z výstupu na horu.

Zbytek cesty byl snazší, protože kousek od vody, na místě, kde bylo možné stoupat s menším rizikem, se tunel rozšiřoval. S pomocí lana vytáhli indiáni Mokaritu, kterému nohy vypovídaly službu, a Nadiu, protože té zase vypověděla službu odvaha. Nakonec se však všichni ocitli na vrcholu.

"Neříkal jsem ti, že talisman funguje i v nebezpečných výškách?" Dělal si legraci Alex.

"Opravdu!" Připustila s přesvědčením Nadia.

Vynořilo se před nimi Oko světa, jak lidé z mlhy nazývají svou zemi. Byl to ráj hor a nádherných vodopádů, nekonečný les obývaný zvířaty, ptáky a motýly, s mírným podnebím a bez mračen komárů, kteří je sužovali v nížině. V dáli se tyčily podivné útvary jako vysokánské válce z černé žuly a červené hlíny.

Mokarita, který ležel na zemi, aniž by se mohl pohnout, na ně s úctou ukázal:

"To jsou tepuis, sídla bohů," Pronesl slabounkým hlasem.

Alex je okamžitě poznal: působivé náhorní plošiny byly stejné jako velkolepé věže, které spatřil, když se postavil černému jaguárovi na dvoře Maura Caríase.

"Jsou to nejstarší a nejtajemnější hory na zemi," řekl.

"Jak to víš? Už si je viděl dřív?" Ptala se Nadia.

"Viděl jsem je ve snu," odpověděl Alex.

Indiánský náčelník na sobě nedával znát bolest, jak přísluší bojovníkovi jeho postavení, ale zbývalo mu jen málo sil; občas zavíral

oči a zdálo se, že omdlévá. Alex nevěděl, zda má zlomené kosti nebo četné vnitřní pohmožděniny; bylo jasné, že se nemůže postavit. S Nadiou jako tlumočnicí se mu podařilo dosáhnout toho, že indiáni vyrobili nosítka ze dvou dlouhých tyčí a několika propletených lián, na něž položili kus kůry ze stromu. Bojovníci zmatení slabostí starce, který po několika desetiletí vedl kmen, plnili Alexovy pokyny bez řečí. Dva z nich uchopili konce nosítek a všichni pod Tahamovým vedením pokračovali v pochodu po břehu řeky asi půl hodiny, dokud je Mokarita nevyzval, aby zastavili a chvíli si odpočinuli.

Výstup kolem vodopádu trval několik hodin. Všichni byli vyčerpaní a vyhladovělí. Tahama a další dva muži se vypravili do lesa a po chvíli se vrátili s několika ptáky, pásovcem a opicí, které ulovili šípy. Opice, ještě živá, ale paralyzovaná curare, byla zabita ranou kamenem do hlavy ke zděšení Borobá, která se schovala pod Nadiino tričko. Rozdělali oheň třením dvou kamenů - ještě jako skaut se o to Alex marně pokoušel - a opekli kořist napíchnutou na klaccích. Lovce nejedl maso své oběti, to znamenalo špatné vychování a přinášelo to smůlu; musel počkat, až mu jiný lovec nabídne ze svého. Tahama ulovil vše krom pásovce, takže večere se značně protáhla, protože museli splnit přísný protokol výměny jídel. Když měl Alex konečně svou porci v rukou, zhltl ji, aniž by si všiml peří a chlupů, které na mase zůstaly. Pokrm mu připadal vynikající. Do západu slunce zbývalo pár hodin a na náhorní rovině, kde byla rostlinná kupole méně hustá, setrvávalo denní světlo déle než v údolí. Po dlouhém rokováání s Tahamou a Mokaritou se skupina znovu vydala na cestu.

Vesnice lidí z mlhy Tapirawa-teri vyvstala znenadání uprostřed lesa, jako by měla stejnou schopnost jako její obyvatelé: činit se viditelnou či neviditelnou podle přání. Chránila ji skupina obrovských kaštanovníků, nejvyšších stromů v pralese, z nichž některé měly obvod kmene větší než deset metrů. Koruny stínily vesnici jako velikánské deštníky. Tapirawa-teri byla jiná než typický shabono, což potvrzovalo Alexovy domněnky, že lidé z mlhy nejsou jako ostatní indiáni a že rozhodně udržují jen málo kontaktů s jinými amazonskými kmeny. Osada nesestávala z jediného kruhového obydlí s dvorkem uprostřed, kde by žil celý kmen, nýbrž z malých chýší postavených z jlu, kamenů, kůlů a slámy. Byly pokryté větvemi a keřiky, takže dokonale splývaly s okolím. Člověk mohl stát pár metrů od nich, aniž by tušil, že se hned vedle nalézá lidské obydlí. Alexovi došlo, že když je tak těžké vesnici rozpoznat, třebaže je člověk v ní, bude nemožné spatřit ji ze

vzduchu - na rozdíl od velké kruhové střechy a nezarostlého dvora v shabono. To musel být důvod, proč se lidé z mlhy dokázali udržet v ústraní. Naděje, že je zachrání vojenské vrtulníky nebo malé letadlo Césara Santose, pohasla.

Vesnice byla stejně neskutečná jako indiáni. Tak jako se obydlí zdála neviditelná, tak i vše ostatní vypadalo mlhavě či průsvitně. Předměty, stejně jako lidé, ztrácely jasné obrysy a byly jako ze světa iluzí. Ženy a děti se zrodily ze vzduchu jako duchové a vítaly bojovníky. Byly malé postavy, měly světlejší pleť než indiáni z údolí, oči jantarové barvy; pohybovaly se a vznášely s neuvěřitelnou lehkostí, jako nehmotné. Místo šatů měly tělo pomalované obrazci a pár per nebo květin přivázaných na rukou nebo zastrčených za uši. Malé děti, poděšené vzezřením dvou cizinců, se rozplakaly a ženy, navzdory přítomnosti ozbrojených mužů, stály bázlivě v povzdálí.

"Sundej si oblečení, Jaguáre," vyzvala ho Nadia, zatímco si svlékala kraťasy, tričko, a dokonce i spodní prádlo.

Alex ji následoval, aniž by přemýšlel o tom, co dělá. Představa, že by se měl na veřejnosti svléknout, by ho ještě před pár týdny vyděsila. Na tomto místě to ale bylo přirozené. Jestli všichni ostatní byli naří, bylo neslušné chodit oblečený. Ani mu nepřipadalo divné vidět kamarádčino tělo, ačkoliv se dříve červenal, když před ním některá z jeho sester chodila nahá. Ženy a děti se okamžitě přestaly bát a pomalu se přibližovaly. Nikdy dříve neviděly lidi tak podivného vzhledu, jaký měl především americký chlapec, tak bílý na některých místech. Alex cítil, že se zvláštní zvědavostí zkoumají rozdíl zbarvení mezi tím, co obvykle zakrývají plavky, a zbytkem těla, opáleným sluncem. Třely kůži prsty, aby zjistily, zda to není barva, a smály se. Bojovníci položili na zem Mokaritova nosítka a obyvatelé vesnice je okamžitě obklopili. Dorozumívali se šepem s melodickou intonací, která napodobovala zvuky lesa, deště a vody na říčních kamenech; tak mluvil i Walimai. Užaslý Alex zjistil, že ačkoliv se nesnaží, přesto docela dobře rozumí. Bylo třeba "poslouchat srdcem"! Podle Nadii, která měla neuvěřitelný talent na jazyky, slova nejsou tak důležitá, když rozumíme úmyslům.

Přicházela Mokaritova žena Iyomi, ještě starší než on. Ostatní jí s úctou uvolňovali cestu a ona bez jediné slzy poklekla u manžela; šeptala mu do ucha slova útěchy, zatímco ostatní ženy se shromáždily kolem, vážné a tiché, a aniž by zasahovaly, posilovaly tak dvojici svou blízkostí.

Noc nastala velmi brzy a vzduch se ochladil. Normálně býval vždy v shabono pod společnou velkou střechou kruh zapálených ohňů na vaření a zahřátí, ale v Tapirawa-teri byl oheň skrytý jako vše ostatní. Jen v noci se zapalovaly malé hranice na kamenné podezdívce uvnitř chatrčí, aby nevzbudily pozornost možných nepřátel nebo zlých duchů. Kouř vycházel škvírami ve stropě a rozptyloval se ve vzduchu. Zpočátku měl Alex dojem, že obydlí jsou mezi stromy roztroušena náhodně, brzy ale zjistil, že jsou umístěna přibližně v kruhu jako shabono a propojená tunely z větví. Vesnice tak tvořila uzavřený celek. Lidé se mohli v případě útoku bezpečně pohybovat sítí tajných chodeb a byli také chráněni před deštěm a sluncem.

Indiáni žili v rodinách, ale dospívající chlapci a svobodní muži sdíleli společnou místnost, kde byly sítě zavěšené na kůlech a rohože na podlaze. Tam odvedli Alexe, zatímco Nadiu vzali do Mokaritova obydlí. Indiánský náčelník se v dospívání oženil s Iyomi, celoživotní družkou, ale měl ještě dvě mladé manželky a velké množství dětí a vnuků. Nepočítal své potomstvo, protože ve skutečnosti bylo jedno, kdo jsou rodiče; děti byly vychovávány společně, v péči a pod ochranou vesničanů.

Nadia zjistila, že u lidí z mlhy je běžné mít několik žen či mužů; nikdo nežil sám. Když nějaký muž zemřel, jeho děti a ženy okamžitě přijal jiný muž, aby je mohl opatrovat. To byl případ Tahamy, který musel být dobrý lovec, protože měl na starosti několik žen a tucet dětí. Stejně tak žena, jejíž manžel byl špatný lovec, mohla získat další muže, aby jí pomáhali živit děti. Rodiče většinou zasňubovali dcery již při narození, ale žádná dívka nebyla nucena se vdát za muže či s ním zůstat proti své vůli. Zneužívání žen a dětí bylo tabu, a kdo ho porušil, přišel o rodinu a byl odsouzený spát sám, protože ho nepřijali ani v chýši svobodných. Jediným trestem u lidí z mlhy byla samota. Ničeho se nebáli tak jako vyloučení z obce. Pojmy odměna a trest u nich jinak neexistovaly; děti se učily napodobováním dospělých, protože kdyby to nedělaly, zahynuly by. Musely umět lovit zvěř a ryby, sít a sklízet, mít v úctě přírodu a ostatní lidi, udržet si své místo ve vesnici. Každý se učil svým rytmem a podle svých schopností.

Někdy se v jedné generaci nenarodilo dost dívek; tehdy se muži vydávali na dlouhé výpravy a hledali si ženy. Dívky z vesnice si zase mohly najít muže během vzácných příležitostí, kdy navštěvovaly jiné oblasti. Lidé z mlhy se také mísili přijímáním rodin z jiných kmenů, opuštěných po bitvách, protože malá skupina nemohla v pralese přežít.

Občas bylo třeba vyhlásit válku jinému shábonoi v ní bojovníci sílili a dvojice se vyměňovaly. Bylo velmi smutné, když se mladí loučili, aby odešli k jinému kmeni; jen zřídka kdy znovu spatřili svou rodinu. Lidé z mlhy žárlivě střežili tajemství své vesnice, aby se tak chránili před útoky a zvyky cizinců. Po tisíce let byl jejich život stejný; nechťeli jej změnit!

Uvnitř stavení toho bylo jen málo: hamaky, tykve, kamenné sekery, nože ze zubů nebo drápů, několik domácích zvířat, která patřila obci a odcházela a přicházela, jak se jim zachtělo. V ložnici svobodných se uchovávaly luky, šípy, foukačky a oštěpy. Nebylo tam nic přebytečného; žádné umělecké předměty, jen věci nutné pro přežití. Zbytek poskytovala příroda.

Alexander Cold nenašel jediný kovový předmět, který by ukazoval na kontakty s vnějším světem, a vzpomněl si, že se lidé z mlhy nedotkli dárků, které rozvěsil César Santos, aby je přivábil. V tom se také lišili od ostatních kmenů, které jeden po druhém podléhaly chtivosti po věcech z oceli a po jiném majetku cizinců.

Když teplota klesla, Alex se oblékl, ale i tak mu byla zima. Večer viděl, že spolubydlící spí po dvou v sítích nebo stulení k sobě na podlaze, aby se zahřáli. On však pocházel z kultury, kde se netoleruje jakýkoliv fyzický kontakt mezi muži; ti se dotýkají jen při výbuchu násilí nebo při nejhrubších sportech. Ulehl sám do kouta a cítil se jako něco bezvýznamného; znamenal méně než obyčejná blecha. Tahle lidská skupinka v miniaturní vesnici v pralese byla nicotná v ohromném hvězdném prostoru. Její doba života představovala méně než zlomek vteřiny věčnosti. Nebo snad vůbec neexistovala; možná že lidské bytosti, planety a zbytek Stvoření byly jen sny, přeludy. Zkroušeně se pousmál, když si vzpomněl, že ještě před pár dny se považoval za střed vesmíru. Mořil ho chlad a byl hladový; předpokládal, že tohle bude pořádně dlouhá noc, ale za méně než pět minut už spal, jako by ho do vody hodil.

Probudil se, schoulený na slaměné rohoži, vmáčkнутý mezi dva statné bojovníky, kteří chrápali a funěli mu do ucha, jak to dělával jeho pes Poncho. Obtížně se vyprostil z objetí a opatrně vstal. Nedostal se ale daleko. Na prahu ležel tlustý, více než dvoumetrový had. Alex znehybněl a neodvážil se udělat ani krok, přestože plaz nejevil známky života; buď byl mrtvý, nebo spal.

Indiáni se brzy probudili a s naprostým klidem se začali věnovat své práci. Přeshlapovali hada a vůbec mu nevěnovali pozornost. Byl to

ochočený hroznýš, škrtič, jehož úkolem bylo likvidovat krysy, netopýry, štiny a plašit jedovaté hady. Lidé z mlhy měli mnoho domácích zvířat: opičky, které vychovávali s dětmi, psy, které ženy kojily stejně jako děti, tukany, papoušky, leguány, a dokonce i neškodného, vetchého žlutého jaguára s chromou tlapou. Dobře vykrmení a většinou letargičtí hroznýši dovozovali dětem, aby si s nimi hrály. Alex pomyslel na to, jak šťastná by byla sestra Nicole uprostřed zdomácnělého exotického zvířectva.

Velká část dne utekla přípravami oslav návratu bojovníků a návštěvy dvou "bílých duší", jak říkali Nadie a Alexovi. Účastnili se všichni krom jednoho muže, který seděl na kraji vesnice, oddělen od ostatních. Indián vykonával očistný rituál - unokaimú -, který je povinný pro každého, kdo zabije jinou lidskou bytost. Alex se dozvěděl, že unokaimú spočívá v naprostém půstu, tichu a nehybnosti po několik dní; tak se duch nebožtíka, který unikl nosem mrtvolky a přilepil se k hrudníku vraha, postupně uvolní. Kdyby vrah cokoliv snědl, duch oběti by ztloustl a jeho tíha by ho nakonec zničila. Před nehybným bojovníkem v unokaimú ležela dlouhá bambusová foukačka zdobená podivnými symboly - stejnými, jaké byly na otráveném šípku, který zasáhl srdce jednoho z vojáků expedice během plavby.

Někteří muži pod vedením Tahamy lovit zvěř a ryby, zatímco několik žen se vypravilo pro kukuřici a banány do malých zahrádek schovaných v lese a jiné zase drtily maniok. Nejmenší děti shromažďovaly mravence a jiný hmyz, aby je uvařily; větší sbíraly ořechy a ovoce, další s neuvěřitelnou zručností lezly na strom, aby vybraly z plástu med, což byl v pralese jediný zdroj cukru. Od chvíle, kdy se dokázaly udržet na nohou, se děti učily šplhat, uměly běhat po nejvyšších větvích stromů, aniž by ztratily rovnováhu. Nadia měla závat, jen když je viděla zavěšené ve velké výšce jako opice.

Alexovi dali košík, ukázali mu, jak si ho zavěsit kolem krku, a vyzvali ho, aby následoval ostatní mladíky stejného věku. Šli poměrně dlouho do hloubi lesa, překročili řeku s pomocí bidel a lián, až dorazili k urostlým palmám, jejichž kmeny byly pokryté ostrými trny. Pod korunami, víc než patnáct metrů vysoko, zářily hrozny žlutého ovoce podobného broskvím. Mladíci svázali klacky a vytvořili dva pevné kříže; první postavili kolem kmene a druhý dali výš. Jeden z nich vyšplhal na první kříž, postrčil druhý výš, vylezl na něj, natáhl ruku, aby zvedl nižší kříž, a tak stoupal s hbitostí akrobata až na vrchol. Alex

o tomhle kousku slýchával, ale dokud ho nespatrił, nechápal, jak je možné šplhat, aniž by se člověk zranil o trny. Indián seshora házel ovoce, které ostatní sesbírali do košíků. Později je ženy z vesnice rozmačkaly s banány a udělaly polévku, které si lidé z mlhy velmi cení.

Ačkoliv měli všichni práci s přípravami, panovalo uvolněné a sváteční ovzduší. Nikdo nespěchal a zbyl čas na to, aby se několik hodin vesele koupali v řece. Zatímco se čvachtal se zbytkem mládeže, pomyslel si Alex, že ještě nikdy se mu svět nezdál tak krásný a že už nikdy se nebude cítit tak volný. Po dlouhé koupeli připravily dívky z Tapirawa-teri rostlinná líčidla různých barev a ozdobily všechny členy kmene včetně malých dětí složitými ornamenty. Mezitím starší muži mleli a mísili listy a kůru různých stromů, aby získali magický obřadní prášek yopo.

Obřad zasvěcení

Slavnost začala odpoledne a trvala celou noc. Indiáni, pomalovaní od hlavy k patě, zpívali, tančili a jedli do sytosti. Bylo by nezdvořilé, kdyby host odmítl nabízené jídlo nebo pití, takže Alex a Nadia se po vzoru ostatních nacpali tak, až říhali. Ostatní to považovali za příklad dobrého vychování. Děti pobíhaly s velkými motýly a světélkujícími brouky zapletenými v dlouhých vlasech.

Oslavu zahájily ženy, uši ozdobené světluškami, orchidejemi a pery, rty protknuté dřívky. Rozdělily se na dvě skupiny, které přátelsky soutěžily ve zpěvu. Potom vyzvaly muže k tancům, napodobujícím pohyby zvířat, pářících se v období dešťů. Na konec se předvedli sami muži. Nejříve se točili v kruhu a předváděli opice, jaguáry a kajmany a vzápětí dokazovali sílu i hbitost ve složitých skocích, mávající přitom zbraněmi. Nadie a Alexovi se točila hlava, byli omámeni celým tím představením, bušením bubnů, zpěvy, výkřiky a zvuky pralesa kolem.

Mokaritu položili uprostřed tábora a tam přijímal od všech obřadné pozdravy. Popíjel malými doušky masato, ale nesměl jíst. Přistoupil k němu známý léčitel, stařec obalený suchým bahnem a

pryskyřicí, s nalepenými bílými péry, takže vypadal jako zvláštní, právě vylíhlý pták. Poskakoval před ním a celou tu dlouhou dobu vydával válečný ryk; zaháněl tak demony z náčelníkova těla. Potom mu sál části břicha a prsou a pohyby naznačoval, že do sebe vtahuje zlé duchy a vyplivuje je daleko odtud. Potíral také umírajícího pastou z paranary, rostliny, kterou používají k léčení v okolí Amazonky. Ovšem Mokaritovy rány nebyly viditelné a prostředek nezabíral. Alex byl přesvědčený, že pád poškodil některý z náčelníkových vnitřních orgánů, možná dokonce játra, protože stařec stále slábnul a koutkem úst mu vytékal pramínek krve.

K ránu si Mokarita nechal zavolat Nadiu a Alexe a se zbytkem sil jim vysvětlil, že jsou jedinými cizinci, kteří vkročili do Tapirawaeri od založení vesnice. Žijí tady duše lidí z mlhy a jejich předků. Protože nahabové lžou a neznají spravedlnost, mohou naše duše poskvřnit, řekl. Dodal, že je pozvali na pokyn velkého šamana, který je upozornil, že Nadia byla vyvolena, aby jim pomohla. On sám nevěděl, jakou roli má hrát v následujících událostech Alex; ale jako dívčin přítel byl v Tapirawa-teri vítán. Oba pochopili, že mluví o Walimaiovi a jeho proroctví o Rahakanariwovi.

"Jakou podobu na sebe bere Rahakanariwa?" zeptal se Alex.

"Má mnoho proměn. Je to pták, který saje krev. Nemá s nikým soucit a chová se jako šílený. Nikdy nevíte, co udělá, má stále chuť na krev, zuří a trestá," vysvětlil Mokarita.

"Viděli jste už dříve velké ptáky?" zeptal se Alex.

"Viděli jsme ptáky, co dělají rámus a víří vzduch, ale oni nás nezahledli. Víme jenom, že oni nejsou Rahakanariwa, i když se mu velmi podobají. Jsou to ptáci nahabů. Létají pouze ve dne, nikdy ne v noci; proto si dáváme pozor, když zapalujeme ohně, aby pták kouř nespátril. Proto se schováváme. Proto jsme neviditelným lidem." odpověděl Mokarita.

"Ale nahabové stejně dříve nebo později přijdou. Co udělají lidé z mlhy pak?"

"Můj čas v Oku světa vypršel. Rozhodnout o tom musí náčelník, který přijde po mně," odpověděl Mokarita slabým hlasem.

K ránu Mokarita zemřel. Po dlouhé hodiny otrásal Tapirawaeri sbor nářků; nikdo si nedokázal vzpomenout, co bylo před dobou muže vedoucího kmen celá desetiletí. Koruna ze žlutých per, symbol jeho moci, bude ležet na kůlu až do zvolení nástupce.

Lidé z mlhy sundali všechny ozdoby a pomazali se bahnem, uhelným prachem a popelem na znamení smutku. Všude zavládl velký neklid, neboť věřili, že smrt přichází jen málokdy z přirozených příčin; obvykle ji působí nepřítel, jehož kouzla páchají zlo. Duch mrtvého nalezne klid pouze tehdy, když nepřítel bude zničen; jinak duch zůstane ve světě živých a bude je znepokojovat i nadále. Byl-li nepřítelem jiný kmen, mohlo to vést k válce; šlo-li o někoho ze stejné vesnice, bylo možné "zavraždit" jej symbolickým obřadem. Válečníci, kteří prožili noc popíjením masata, byli vydrážděni pomyšlením na to, že mohou porazit nepřítele, který způsobil Mokaritovu smrt. Odhalit ho a zvítězit nad ním bylo otázkou cti. Nikdo nechtěl Mokaritu nahradit. Mezi nimi neexistovaly rozdíly v postavení a nikdo nebyl důležitější než druhý. Náčelník měl pouze více povinností. Vážili si Mokarity ne pro jeho moc, nýbrž proto, že byl velmi starý, což s sebou neslo více zkušeností a znalostí. Opilí a rozohnění mužové se mohli lehce dopustit násilí.

"Zdá se mi, že přišel čas zavolat Walimaie," pošeptala Alexovi Nadia.

Vzdálila se na konec vesnice, sundala si z krku amulet a začala do něj foukat. Z vyřezávané kosti vyšel zvuk jako pronikavé houkání sovy. V těch místech zněl zvláště. Nadia si myslela, že stačí použít talisman a Walimai se kouzlem objeví. Ať se ale snažila sebevíc, šaman nepřicházel.

Napětí ve vsi stále vzrůstalo. Jeden z válečníků zaútočil na Tahamu a ten ho za to udeřil do hlavy, až krvácející padl k zemi; muselo se do toho vložit několik mužů, kteří vzrušené a rozvášněné mladíky oddělili a uklidnili. Rozhodli, že spor vyřeší požitím yopo, zeleného prášku, který, stejně jako masato, byl určen pouze mužům. Rozdělili se do dvojic; každý pár měl dlouhé duté stéblo se zaostřenou špicí a tím foukali prášek jeden druhému do nosu. Yopo prudce pronikalo přímo do mozku, mužové padali na záda s výkřiky bolesti, okamžitě zvraceli, skákali, mručeli a začali mít vidiny; z nosních koutků a z úst jim vytékala zelená slina. Nebylo to nic příjemného na pohled. Přenášeli se tak do světa duchů. Někteří z nich se proměnili v demony, jiní přijali duši zvířat, další začali předpovídat budoucnost, ale nikomu se nezjevil duch Mokarity, aby určil jeho následníka.

Alex a Nadia se obávali, že celé to pozdvižení vyústí ve srážky, a raději se stáhli bez jediného slova do ústraní; doufali, že si na ně nikdo nevzpomene. Neměli však štěstí, protože náhle měl jeden z

bojovníků vidění, že Mokaritovým nepřítelem, tím, kdo způsobil jeho smrt, je cizí chlapec! Okamžitě se všichni spojili, aby potrestali předpokládaného náčelníkova vraha a s klacky vyrazili za Alexem. Nebyla to zrovna chvíle, kdy je tím nejlepším prostředkem pro zklidnění situace flétna. Hoch utíkal jako gazela. Jedinou výhodou, kterou měl, bylo zoufalství, jež mu dodávalo křídla, i to, že pronásledovatelé na tom nebyli právě nejlíp. Omámení indiáni zakopávali, vráželi do sebe a ve vypuklém zmatku se tloukli navzájem, zatímco ženy a děti kolem nich pobíhaly a dodávaly jim odvahy. Alex si myslel, že nastala jeho poslední hodinka. Zatímco jen běžel a běžel, vyvstal mu v paměti matčin obraz.

Městský chlapec nemohl závodit s indiánskými válečníky v rychlosti ani ve hbitosti. Byli však pod vlivem drog a cestou jeden po druhém odpadávali. Konečně se mohl zchvácený a úpějí Alex schovat pod stromem. Když už doufal, že se zachránil, cítil, že je obklíčen. Dříve, než se mohl znovu rozeběhnout, se jej zmocnily ženy kmene. Chichotaly se, jako by to, že ho chytily, bylo pouze hloupým žertem. Držely ho pevně, a i když tloukl rukama a kopal kolem sebe, odvěkly ho společně zpět do Tapirawa-teri; tam ho přivázaly ke stromu. Některá děvčata ho šimrala, jiná mu vkládala do úst kousky ovoce, ale přes veškeré malé pozornosti, ponechala uzly pevně utažené. V tu dobu již účinek yopo pomalu vyprchával, mužové se odpoutávali zvolna od svých vidin a vyčerpaní se navraceli do skutečnosti. Ovšem plně při vědomí a síle budou teprve za několik hodin.

Alex, rozbolavěný tím, jak ho táhly po zemi, a pokořen ženským výsměchem, si vzpomněl na příšerné historky profesora Ludovica Leblanca. Byly-li jeho teorie správné, snědí ho. A co bude s Nadiou? Cítil se za ni zodpovědný. Pomyslel si, že ve filmech a v románech by se právě v takové chvíli objevily helikoptéry, aby ho vysvobodily. Pohlédl k nebi bez jakékoliv naděje, neboť ve skutečném životě vrtulníky nikdy nepřiletí včas. Mezitím se ke stromu přiblížila Nadia, a nikdo se nepokusil ji zadržet, protože válečníci nevěřili, že by se jim dokázala postavit pouhá dívka. Alex a Nadia se oblékli hned první noc, když se ochladilo, a jakmile si lidé z mlhy zvykli na jejich oblečení, mysleli, že není nutné opět se svlékat. Alex měl za pasem flétnu, kompas a nůž, kterým ho Nadia uvolnila z provazů. Ve filmech stačí opět jediný pohyb k rozříznutí provazu! Avšak zde musela dlouho pilovat kožené proužky, kterými byl přivázán ke sloupu, zatímco on se

samou netrpělivostí potil. Děti a několik žen z kmene přistoupily blíž, aby viděly, co dělá, udivené její odvahou. Dívka pokračovala s takovou jistotou, rozhánějíc se nožem před obličejem zvědavců, že nikdo nezasáhl. Za deset minut byl Alex volný. Oba přátelé nenápadně ustupovali; neodvažovali se rozběhnout, aby nepřilákali pozornost válečníků. V takové chvíli by jim umění stát se neviditelným moc pomohlo.

Mladí cizinci nedošli daleko, neboť do vesnice vstoupil Walimai. Starý čaroděj se zjevil se všemi svými pytlíky zavěšenými na holi, s krátkým oštěpem a kamenným válečkem, znějícím jako rolničky. Byly v něm kamínky sebrané na místě, do něž uhodil blesk, odznak léčitelů a šamanů, který symbolizoval moc Otce slunce. Doprovázela ho mladá dívka, s vlasy splývajícími jako černý závoj až do pasu, vyholeným obočím, ozdobená korálky, líce a nos protknuté blýskavými kosticemi. Byla překrásná a zdála se veselá; i když nepronesla ani slovo, stále se usmívala.

Alex pochopil, že to je šamanova manželka, anděl. Byl rád, že ji konečně vidí, protože to znamenalo, že jeho chápání nebo intuice se otevřely něčemu novému. Jak ho to učila Nadia, je třeba "dívat se srdcem"! Vyprávěla mu také, že před mnoha a mnoha roky, kdy ještě byl Walimai mladý, musel zabít jednu dívku otráveným nožem, aby ji vysvobodil z otroctví. Nebyl to zločin, naopak: prokázal jí laskavost, jenomže i tak mu dívčina duše vnikla do prsou. Walimai utekl do hloubi pralesa a odnesl tu dívčinu duši s sebou, aby ji už nikdo nenašel. Tam vykonal povinné očišťovací rituály; bez jediného pohybu se postil. Během tohoto putování se do sebe zamilovali; její duch se od něj nechtěl odloučit ani po skončení rituálu unokaimú a raději - oddán tomuto muži - zůstal na světě. Stalo se to již skoro před sty lety a od té chvíle byla stále s Walimaie a vyčkávala, až i jeho duch se s ní bude vznášet navěky.

Walimaiho přítomnost uvolnila napětí v Tapirawa-teri. Bojovníci, kteří ještě před chvílí byli odhodlaní Alexe zavraždit, k němu najednou byli velmi laskaví. Kmen si velkého šamana vážil a obával se ho, protože vládl nadpřirozenou schopností vykládat znamení. Všichni měli sny a vidění, avšak pouze vyvolení - jako Walimai - navštěvovali svět vyšších duchů, kde se učili znát význam vidin, a mohli tak vést ostatní a měnit směřování přírodních pohrom.

Stařec oznámil, že chlapec má duši černého jaguára, posvátného zvířete, a že přišel zdaleka, aby lidem z mlhy pomáhal. Vysvětlil, že

prožívají velmi zvláštní dobu, kdy hranice mezi tímto a oním světem jsou rozostřené, kdy všichni mohou zmizet v Rahakanariwových útrokách. Připomněl jim existenci nahabů, které většina z nich znala pouze z vyprávění bratrů z jiných kmenů, obývajících nížinu. Bojovníci z Tapirawa-teri sledovali již dlouhou dobu výpravu časopisu International Geographic, ale nerozuměli činům ani znakům oněch podivných cizinců. Walimai, který toho za skoro sto let svého života již tolik viděl, jim odhalil, co věděl.

"Nahabové jsou ve skutečnosti mrtví, protože jim duše unikla z hrudi," řekl. "Nahabové nic neznají. Neumějí zapíchnout rybu oštěpem, nezasáhnou oštěpem ani opici, nevyšplhají se na strom. Nejsou oblečeni pouze do vzduchu a světla jako my, nýbrž si navlékají páchnoucí šaty. Nekoupou se v řece, neznají pravidla slušnosti či zdvořilosti, nesdílejí svůj dům, jídlo, své děti nebo ženy. Mají rozměklé kosti a i malý úder jim rozdrtí lebku. Zabíjejí zvířata, i když je nepotřebují k obživě, a nechají je tam ležet, dokud neshnijí. Kamkoliv přijdou, zbudou po nich odpadky a jedovaté látky, dokonce i ve vodě. Nahabové jsou tak pomatení, že se chtějí zmocnit i kamení v zemi, písku v řekách a stromů v lesích. Někteří z nich touží i po zemi samotné. Snažíme se jim vysvětlit, že prales nelze odnést na zádech jako mrtvého tapíra, ale neposlouchají. Vyprávějí nám o svých bozích a nechtějí nic slyšet o našich. Jsou nenasytí jako kajmani. Všechny ty strašné věci jsem viděl na vlastní oči, slyšel na vlastní uši a dotkl se jich vlastníma rukama."

"Nikdy nedovolíme, aby démoni pronikli až do Oka světa; zabijeme je šípy a oštěpy, jakmile se jim podaří vystoupit vodopádem; tak to děláme od časů praotců se všemi cizinci, kteří se o to pokusili před nimi," prohlásil Tahama.

"Přijdou i tak. Nahabové mají větrné a hlučné ptáky a mohou létat nad horami. Přijdou, protože chtějí kameny, stromy a zem," přerušil je Alex.

"Má pravdu," připustil Walimai.

"Nahabové umějí zabíjet také pomocí nemocí. Vymřelo tak již mnoho kmenů, ale lidé z mlhy se mohou zachránit," řekla Nadia. "Dívka barvy medu ví dobře, co říká. Vyslechněme ji. Rahakanariwa může na sebe vzít i podobu smrtelných chorob," ujistil je Walimai.

"Ona je mocnější než Rahakanariwa?" zeptal se nevěřící Tahama.

"Já sama ne, ale znám ženu s velkou mocí. Má něco, co nemoci porazí," řekla dívka.

Následující hodinu se Nadia a Alex snažili přesvědčit indiány, že ne všichni nahabové jsou osudnými démony, že jsou mezi nimi i přátelé, jako doktorka Torresová. Krom problémů s jazykem tu byly ještě kulturní rozdíly. Jak jim vysvětlit, co je očkování? Ani oni to přesně nevěděli, takže jim řekli jenom, že jde o velmi silné kouzlo.

"Zachráníte se jen tak, že povoláme tu ženu, aby naočkovala všechny lidi z mlhy," tvrdila Nadia. "Pak vám nikdo, ani všichni nahabové nebo sám Rahakanariwa nedokáže ublížit nemocemi."

"Mohou nám ale vyhrožovat jinak. To by znamenalo boj," důrazně dodal Tahama.

"Bojovat s nahaby není dobrý nápad." Odvážila se odporovat Nadia.

"O tom rozhodne nový náčelník," ukončil rozpravu Tahama.

Sám Walimai řídil pohřební slavnosti za Mokaritu v souladu s pradávnými zvyky. I když jim hrozilo nebezpečí, že by mohli být spatřeni ze vzduchu, zapálili indiáni velikou hranici, na níž mělo být tělo spáleno. Dlouhé hodiny straval oheň náčelníkovy ostatky a celou tu dobu oplakávali obyvatelé vesnice jeho odchod z tohoto světa. Walimai namíchal kouzelný nápoj, všemocnou ayahuascu, s kterou muži kmene dokázali pohlédnout až do hloubky svých srdcí. Přizvali i mladou dvojici, neboť ji čekal nejdůležitější úkol v životě, hrdinské poslání, pro jehož splnění krom pomoci bohů musela poznat i vlastní síly. Alex i Nadia se neodvážili odmítnout, ačkoliv chuť lektvaru byla odporná a bylo těžké nápoj polknout a udržet jej v žaludku. Účinky pocítili až za dlouhou dobu; najednou ztratili půdu pod nohama, nebe se zaplnilo geometrickými obrazci a zářícími barvami, pocítili, že jejich těla se točí a zanikají, a zachvátil je děs. Když už byli přesvědčeni, že umřou, zdálo se jim, že plují závrtnou rychlostí nekonečnými světelnými prostory, až se náhle před nimi otevřela brána království totemových bohů a zvala je dál.

Alex cítil, že se mu prodlužují končetiny a uvnitř těla se šíří horoucí teplo. Podíval se na ruce a viděl, že má místo nich tlapy s ostrými drápy. Otevřel ústa, ale místo výkřiku vydal strašlivý řev. Viděl, že se změnil v obrovitou, černou a lesklou šelmu: majestátního jaguářího samce, takového, co zahlédl na dvoře Maura Caríase. Zvíře nebylo v něm, ani on ve zvířeti; oba splynuli v jediné bytí; byli současně chlapcem i šelmou. Alex ušel několik kroků, protáhl se,

vyzkoušel svaly a pochopil, že má jaguárovu lehkost, rychlost i sílu. Dlouhými kočičími skoky pobíhal po lese, plný nadpřirozené energie. Jediným skokem se dostal na větev stromu a odtamtud pozoroval krajinu zlatýma očima a pomalu švihal černým ocasem. Cítil se jako mocný, obávaný, samotářský, neporazitelný vládce jihoamerického pralesa. Nejdivočejší ze všech zvířat.

Nadia vzlétla až k nebi a na několik okamžiků ztratila strach z výšek, který ji vždy trýznil. Mocná křídla orlí samice se skoro nehýbala; spočívala na studeném vzduchu a neznatelným pohybem dokázala změnit směr a rychlost. Letěla vysoko, klidná, nevšímavá, uvolněná, pozorující bez zvědavosti zemi pod sebou. Shlížela na prales a ploché vrcholky tepuis, mnohé z nich pokryté mraky, jako by měly mlžnou korunu. Dále viděla slabý sloup dýmu z hranice, na níž hořely ostatky náčelníka Mokarity. Spočívajíc ve větru, byla orlice stejně neporazitelná jako jaguár na zemi: nic ji nedokázalo zadržet. Dívka pták obletěla v několika velkých kruzích Oko světa a shora pozorovala život indiánů. Péra na její hlavě se vztyčila jako stovky antén zachycujících sluneční žár, rozlehlost větrů, vzrušující pocity z výšky. Věděla nepopíratelně, že to ona je ochránkyní všech těch indiánů, orlí matkou lidí z mlhy. Přeletěla vesnici Tapirawa-teri a stín jejích velkolepých křídel zakryl jako plášť skoro neviditelné střechy malých chýší v lese. A nakonec velký pták zamířil na vrcholek jedné tepui, nejvyšší hory, kde se v jeho hnízdě vystaveném všem větrům třpytila tři křišťálová vejce.

Ráno následujícího dne, po návratu ze světa obývaného totemovými zvířaty si děti vyprávěly navzájem, co zažily.

"Co znamenají ta tři vejce?" vyptával se Alex.

"Nevím! Ale jsou velmi důležitá. Nejsou moje, Jaguáre, ale musím je mít, abych mohla zachránit lidi z mlhy." "Nerozumím. Co mají co společného vajíčka s indiány?"

"Myslím, že všechno." Odpověděla Nadia, stejně zmatená jako on.

Když plameny pohřebního ohně pohasly, Mokaritova manželka Lyomi vytáhla spálené kosti, roztloukla je na jemný prášek a smíchala s vodou a banány. Vydlabaná dýně s našedlou tekutinou šla z ruky do ruky a všichni, dokonce i děti, upili doušek. Pak dýni zahrabali a náčelníkovo jméno bylo zapomenuto a nikdo ho již nesměl vyslovit. Vzpomínky na něj, spolu s částčkami jeho odvahy a moudrosti, které

zůstaly v popelu, přešly na potomky a přátele. Tak jedna jeho část navždy zůstane mezi živými. Také Nadie a Alexovi nabídli tekutinu z kostí, něco jako křest: od této chvíle patřili ke kmeni. Když si chlapec přiložil dýni k ústům, vzpomněl si, že kdysi četl o nemoci vyvolané "požitím mozku předků". Zavřel oči a s úctou se napil.

Po skončení pohřební slavnosti vyzval Walimai členy kmene, aby zvolili nového náčelníka. Podle tradice se o funkci mohli ucházet pouze mužové, ale Walimai jim vysvětlil, že tentokráte vyžaduje volba velký díl rozvahy; zažívají podivnou dobu, která si žádá náčelníka schopného pochopit tajemství jiných světů, spojit se s bohy a vykázat Rahakanariwu do rozumných mezí. Řekl také, že je to čas šesti měsíců na obloze, kdy jsou bohové nuceni opustit své příbytky. Při zmínce o bozích si indiáni stiskli pevně hlavy a kolébali se dopředu a dozadu; jednotvárně prozpěvovali cosi, co Nadiiným a Alexovým uším znělo jako modlitba.

"Volby nového náčelníka se musí zúčastnit všichni v Tapirawaeri, dokonce i děti," poučil Walimai kmen.

Celý den navrhoval kmen jména a jednal o nich. Za setmění Alex a Nadia, vyčerpaní, hladoví a mrzutí, usnuli. Hoch se marně snažil vysvětlit indiánům způsob volby hlasováním, jaký se používá v demokratických zemích, ale neuměli počítat a taková volba jim připadala stejně nepochopitelná jako očkování. Sami volili na základě "vidění".

Pozdě v noci Walimai probudil děti a oznámil, že nejsilnější vidiny měla Lyomi, což znamenalo, že novým náčelníkem v Tapirawateri se stala Mokaritova vdova. Bylo to, pokud pamatovali, poprvé, kdy se této hodnosti ujala žena.

Stará Lyomi si nasadila klobouk ze žlutého peří, který předtím po léta nosil její muž, a jejím prvním příkazem bylo připravit něco k snědku. Splnili rozkaz bez meškání, neboť lidé z mlhy už dva dny nejedli nic jiného než doušek polévky z kostí. Tahama a další lovci se vydali se zbraněmi do pralesa a za několik hodin se vrátili s mravenecníkem a srncem; rozčtvrtili je a upekli na popelu. Ženy mezitím připravily chleba z manioku a banánový vývar. Když byly všechny žaludky plné, vyzvala Lyomi svůj lid, aby se usadil v kruhu, a vydala svůj druhý příkaz.

"Jmenuji další náčelníky. Jednoho pro válku a pro lov: Tahamu! Náčelníka pro usmíření Rahakanariwy: dívku barvy medu, zvanou Orel! Dalšího projednání s náhaby a jejich hlučnými větrnými ptáky:

cizince jménem Jaguar! Náčelníka pro setkávání s bohy: Walimaie! A náčelníka náčelníků: Lyomi!"

A tak moudrá žena rozdělila moc a připravila lidi z mlhy na hrozivé časy, které se blížily. Nadia a Alex byli pověřeni zodpovědností, kterou se necítili schopni zastat.

Pak Iyomi vydala na místě svůj třetí rozkaz. Prohlásila, že dívka Orel musí udržet svou "duši neposkvrněnou", aby se mohla Rahakanariwovi postavit, protože jedině tak zabrání tomu, aby ji pták lidožrout nesežral; mladý cizinec Jaguar se však musí stát mužem a přijmout zbraně válečníků. Každý mládenec, dříve než uchopí zbraně nebo pomyslí na ženění, musí umřít jako dítě a zrodit se jako muž. Nebyl čas na tradiční ceremoniál, který trvá tři dny a obvykle se týká všech chlapců z kmene, kteří dospěli. V Jaguárově případě musí vyzkoušet něco kratšího, řekla Iyomi, neboť mladík doprovodí Orla na cestě do hor bohů. Lidé z mlhy jsou v nebezpečí a pouze ti dva cizinci mohou přinést záchranu; proto se vydají na cestu co nejdříve.

Walimai a Tahama byli pověřeni přípravou rituálu Alexova zasvěcení, jehož se zúčastní pouze dospělí mužové. Později vyprávěl chlapec Nadie, že kdyby věděl, co se na slavnosti bude dít, je možné, že by zážitek nebyl tak hrozný. Pod vedením Iyomi mu ženy oholily temeno ostrým kamenem; bylo to docela bolestivé, protože rána po úderu do hlavy, když ho unesli, se ještě nezacelila. Kámen ránu při holení otevřel; daly mu na ni trochu bahna a krvácení za chvíli přestalo. Ženy ho pak pomalovaly od hlavy k patě černou pastou z vosku a uhlí. V mžiku se musel rozloučit s Nadiou i s Iyomi, protože ženy nesměly na slavnosti být a odešly na celý den i s dětmi do lesa. Vrátil se do vesnice až večer, kdy ho válečníci odvedou na jednu z iniciačních zkoušek.

Tahama a jeho muži vyhrabali z říčního bahna posvátné nástroje, které se používaly pouze při obřadech mužnosti. Byly to tlusté, metr a půl dlouhé tyče, které foukáním vydávaly dutý, hluboký zvuk, podobný supění býků. Ženy a ještě nezasvěcení hoši je nesměli vidět pod trestem nemoci a smrti způsobených magií. Hudební nástroje symbolizovaly v kmeni moc mužů, spojení mezi otci a syny. Kdyby tyče zmizely, veškerá moc by přešla na ženy, které dostaly božskou schopnost mít děti nebo "dělat lidi", jak indiáni říkali.

Rituál začal ráno a měl trvat celý den a celou noc. K jídlu Alexovi dali několik málo nahořklých moruší a zanechali ho na zemi

svinutého do klubíčka v pozici plodu. Pod Walimaiho vedením ho pak muži, pomalovaní znaky démonů, obklopili v těsném kruhu; rozezvučeli zem dupotem nohou a kouřili při tom doutníky balené z listů. Z moruší, strachu a kouře se Alex necítil dobře. Válečníci tančili dlouho a pronášeli hymnické nápěvy; foukali při tom do posvátných trub, jejichž konce se dotýkaly země. Zvuky bušily do omámeného chlapcova mozku. Po celé hodiny naslouchal zpěvům opakujícím příběh Otce slunce, který žije daleko za oním sluncem, ozařujícím každý den nebe. Je to neviditelný oheň, původce stvoření. Slyšel o kapce krve, která se odloučila od Měsíce a dala vzniknout prvnímu člověku. Zpívali o Mléčné řece, nesoucí semena života, ale spolu s nimi i zmar a smrt. Řeka ústí v království, v němž se šamani jako Walimai setkávají s duchy a ostatními nadpřirozenými bytostmi, přijímají od nich moudrost a léčivou moc. Říkali, že vše, co existuje, je ve snech Matky země, že každá hvězda si vysní své obyvatele, že vše, co se na světě děje, je pouhou iluzí, snem uvnitř jiných snů. Omámený Alex cítil, že ta slova se vztahují k pojmům, které on sám tuší; přestal proto přemýšlet a odevzdal se zvláštní zkušenosti "myslet srdcem".

Hodiny ubíhaly a chlapec ztrácel pojem času, prostoru i vlastního bytí. Nořil se do stavu hrůzy a nesmírné únavy. V určité chvíli cítil, že ho zvedají a nutí ho chodit. Teprve tehdy si uvědomil, že nastala noc. Průvod zamířil k řece; muži hráli na nástroje a mávali zbraněmi. Tam ho několikrát ponořili do vody, až se bál, že se utopí. Třeli ho ostrými listy, aby ho očistili od černé barvy a vzápětí mu namazali pálicí pokožku pepřem. Za ohlušujícího křiku jej několikrát udeřili tyčemi do nohou, rukou, hrudi a břicha. Nechtěli mu ublížit; pouze mu hrozili oštěpy, dotýkali se ho jejich hroty, ale tak, aby ho nezranili. Pokoušeli se nahnat mu hrůzu všemi prostředky; dařilo se jim to, protože americký chlapec nechápal, co se děje, a děsil se, že se útočníci mohou kdykoliv zmýlit a skutečně ho zabijí. Snažil se bránit úderům a šťouchancům válečníků z Tapirawa-teri, ale instinkt ho varoval, aby se nepokoušel o útěk, protože by to bylo zbytečné. V neznámém a nepřátelském prostředí ani neměl kam jít. Bylo to správné rozhodnutí, neboť kdyby to udělal, považovali by jej navždy za zbabělce; to bylo u bojovníka neodpuštělné.

Když Alex už už pozbýval vlády sám nad sebou a málem podlehl úzkosti, vzpomněl si znenadání na své totemové zvíře. Vstoupit do těla černého jaguára pro něj už nebylo nic těžkého; k

přeměně došlo rychle a snadno: řev vycházející z hrdla byl stejný, jak to již jednou zažil. Znal i drápy na svých tlapách, skok nad hlavami nepřátel byl pro něj něčím přirozeným. Indiáni přijali jaguárův příchod s ohlušujícím pokřikem a bez meškání jej odvedli v slavnostním průvodu k posvátnému stromu, kde na něj čekal Tahama s poslední zkouškou.

V pralese svítalo. Ohňoví mravenci byli uvězněni ve válci spleteném ze slámy; podobal se těm, které se používají pro získávání kyseliny kyanovodíkové z manioku; Tahama jej přidržoval s pomocí dvou tyčinek, aby se hmyzu nedotkl. Alex, vyčerpaný po dlouhé náročné noci, chvíli nechápal, co od něho očekávají. Pak se zhluboka nadechl, až se mu plíce naplnily studeným vzduchem, a přivolal na pomoc spolu se silou svého totemového zvířete, odvahu otce horolezce a nepovolnost matky, která se nikdy necítla poražená. Bez váhání pak vsunul levou paži až po loket do válce.

Ohňoví mravenci mu chvíli běhali po kůži a pak ho začali štípat. V ten okamžik se mu zdálo, jako by se mu kyselina propalovala až na kost. Na chvíli ho ohlušila příšerná bolest a jen silou vůle se přinutil nechat ruku ve válci. Vzpomněl si na Nadiina slova, když se ho snažila naučit, jak žít s komáry: Nebraň se, nevšímej si jich! Nebylo možné nevědět o ohňových mravencích, ale po několika minutách naprostého zoufalství, když už se taktak nerozběhl a neskočil do řeky, si uvědomil, že dokáže vzdorovat chuti utéci, že dokáže zdusit výkřik bolesti v hrudi, poddat se utrpení, aniž by mu kladl odpor, dovolit, aby jím zcela proniklo až do posledního zbytku vědomí. V té chvíli jím palčivá bolest projela jako meč a vyletěla zády. Jako zázrakem vydržel!

Alex by nedokázal vysvětlit pocit, který ho v průběhu muk ovládl. Cítil se tak silný a neporazitelný jako v podobě černého jaguára po vypití kouzelného Walimaiho nápoje. To byla odměna za to, že podstoupil zkoušku. Věděl, že jeho dětství kamsi zmizelo a že od této noci se dokáže postarat sám o sebe.

"Vítám tě mezi muži," řekl Tahama a vytáhl Alexovu ruku z trubice.

Bojovníci pak odvedli chlapce na pokraji bezvědomí zpět do vesnice.

Posvátná hora

Alexander Cold, Jaguár, mokrý potem, rozbolavělý a rozpalený horečkou, přeběhl dlouhou zelenou chodbu, překročil hliníkový práh a spatřil svou matku. Lisa Coldová, přikrytá prostěradlem, se v lenošce opírala o polštáře; světlo v místnosti bylo bělostné jako měsíční záře. Na holé hlavě měla modrou vlněnou čepici a na uších sluchátka; byla velmi bledá a vyhublá, černé kruhy pod očima. Pod klíční kostí vedla do žíly tenká sonda, jíž protékala nažloutlá kapalina z plastového pytlíku. Každá kapka vnikala jako oheň po mravenčím štípnutí přímo do matčina srdce.

V texaské nemocnici, tisíce mil od Amazonky, podstupovala Lisa Coldová chemoterapii. Snažila se nemyslet na drogu, která jako jed prostupovala žilami a bojovala s ještě horším jedem její nemoci. Aby na to nemyslela, soustřeďovala se na každou notu flétnového koncertu, který poslouchala a který tolikrát slyšela od svého syna. Lisa Coldová syna zřetelně viděla v tutéž chvíli, kdy se objevila ve snu blouznícímu Alexovi. Zahlédla ho na prahu pokoje: vyššího a statnějšího, zralejšího a hezčího, než si ho pamatovala. Lisa ho již tolikrát v duchu přivolávala, že jí ani nebylo divné, když ho skutečně spatřila. Neptala se ho, jak ani proč přišel; oddala se jenom štěstí z toho, že ho má u sebe.

"Alexandre. Alexandre." Šeptala. Natáhla ruce, on přistoupil, dotkl se jí, klekl si vedle křesla a položil jí hlavu do klína.

Zatímco Lisa Coldová opakovala synovo jméno a hladila ho po hlavě, slyšela mezi průzračnými flétnovými tóny v sluchátcích jeho hlas žadonící, aby bojovala, aby se nevzdávala smrti, a několikrát opakující Maminko, mám tě rád".

Alexandrovo setkání s matkou mohlo trvat okamžik nebo také několik hodin; ani jeden z nich by to nedokázal s jistotou říci. Když se konečně rozloučili, navrátili se posílení do reálného světa. Chvíli po té vstoupil do manželčina pokoje John Cold a byl překvapen, když ji uviděl usmívající a se zrůžovělými tvářemi.

"Jak je ti, Liso?" Zeptal se překvapeně.

"Moc dobře, John; Alex se na mě přišel podívat." odpověděla.

"Co to povídáš, Liso. Alexander je někde u Amazonky s moji matkou, copak to nevíš?" Zamumlal muž zničený tím, jaký vliv mají léky na jeho ženu.

"Vím to, to ale neznamená, že před chvílí nebyl tady."

"To není možné." Odporoval jí muž.

"Vyrosl, vypadá silnější a vyšší, jenom má hodně oteklou levou ruku," vyprávěla a přivřela oči, aby si odpočinula.

Daleko na jihoamerickém kontinentu, v Oku světa se Alexander Cold probral z horečky. Nějakou chvíli mu trvalo, než poznal, kdo je ona dozlatova opálená dívka, která se nad ním sklání a podává mu vodu.

"Už jsi muž, Jaguáre," řekla Nadia a usmála se ulehčené, když viděla, že se vrátil mezi živé.

Walimai připravil masť z léčivých bylin na Alexovu ruku a díky tomu horečka a otok po několika hodinách ustoupily. Šaman mu vysvětlil, že jako jsou v pralese jedy, zabíjející beze stopy, je tam i mnoho přírodních léků. Chlapec mu popsal matčinu nemoc a zeptal se, zda zná bylinu, která by jí mohla pomoci.

"Existuje posvátná rostlina, která se musí smíchat s vodou zdraví," odpověděl šaman.

"Mohl bych tu vodu a tu rostlinu najít?"

"Možná že ano, a možná že ne. Nebude to lehké."

"Udělám všechno, co je třeba!" zvolal Alex.

Příští den byl chlapec plný modřin a pohmožděnin a všude tam, kde ho poštipali mravenci, měl červené pupínky; ale byl na nohou a měl chuť k jídlu. Když vyprávěl Nadie, co prožil, řekla mu, že dívky kmene se nepodrobují zkoušce zasvěcení, protože ji nepotřebují. Ženy vědí dobře, kdy jejich dětství skončilo, protože jim tělo začne krváčet, a tak jim dá znamení.

Byl to jeden z oněch dnů, kdy Tahamovi a jeho přátelům při lovu štěstí nepřálo a kmen měl jenom kukuřici a pár ryb. Alex se rozhodl, že když už dokázal pozřít pečenou anakundu, může ochutnat i ryby, ačkoliv byly plné šupin a kostí. Udiveně zjistil, že mu docela chutnají. A tohle vynikající jídlo jsem více než patnáct let nejedl, zvolal u druhého sousta. Nadia mu doporučila, aby se pořádně nasytil, protože následující den odejdou s Walimaiem na cestu do světa duchů a je docela možné, že tam potravu pro tělo nenajdou.

"Walimai tvrdí, že půjdeme na posvátnou horu, kde žijí bohové," oznámila Nadia.

"Co tam budeme dělat?"

"Hledat tři křišťálová vejce, která se mi zjevila. Walimai je přesvědčený, že právě ta lidi z mlhy zachrání."

Vydali se na cestu, jakmile se na obloze objevil první sluneční paprsek. Walimai šel vpředu v doprovodu své překrásné ženy-anděla. Občas se vedla se šamanem za ruku a jindy mu poletovala jako motýl nad hlavou; vždy beze slova a s úsměvem. Alex nesl hrdě luk a šípy, své nové zbraně, které mu Tahama předal po skončení obřadu zasvěcení. Nadia měla vydlabanou dýni s banánovou polévkou a několik placek z manioku, které jim na cestu připravila Iyomi. Čaroděj jídlo nechtěl, protože jak řekl, ve svém věku toho už moc nepotřebuje. Nebyl jako ostatní lidé; živil se vodou a ořechy, které pomalu cucal bezzubými dásněmi, skoro nespál a měl dost sil na cestu, i když oba mladí lidé již padali únavou.

Šli lesnatou náhorní planinou směrem k nejvyšší tepui černé věži, zářící jako obsidiánová socha. Alex se podíval na kompas a zjistil, že jdou stále na východ. Nebyla tam žádná viditelná stezka, ale Walimai procházel porostem s neuvěřitelnou jistotou a orientoval se mezi stromy, údolími, pahorky, lesíky a vodopády, jako kdyby měl mapu.

Příroda se postupně měnila. Walimai ukázal před sebe a řekl, že jsou v království Matky vod; kolem bylo nesčetně vodopádů a potůčků. Až tam se garímpeiros hledající zlato a drahé kamení zatím nedostali, ale byla to jenom otázka času. Kopáči pracovali ve skupinách po čtyřech či pěti, a protože byli chudí a neměli letadlo, pohybovali se obtížným terénem pěšky nebo po řekách na kánoi. Byli ovšem mezi nimi takoví jako Mauro Carías, kteří dobře věděli o nesmírném bohatství v oblasti a měli i moderní dopravní prostředky. Jedině nové zákony na ochranu životního prostředí a indiánů brzdily těžbu dolů s pomocí proudů vody stříkaných pod tlakem; ty ničily lesy a měnily krajinu v bažinu. Pokud jde o přírodu, chamtiví podnikavci překračovali zákony soustavně, ale v druhém případě to nebylo tak jednoduché, protože celý svět sledoval pozorně osudy amazonských indiánů, posledních, kteří přežili až z doby kamenné. Nemohli je vybit, jak by to udělal ještě před pár lety, aniž by vyvolali mezinárodní pobouření.

Alex pomyslel na důležitost očkování doktorky Torresové a na babiččinu reportáž pro International Geographic, která na situaci indiánů upozorní celý svět. Co vlastně měla znamenat ona tři křišťálová vejce, která Nadia viděla ve snu? Proč se museli vydat na cestu se šamanem? Zdálo se mu, že by bylo užitečnější připojit se k ostatním členům výpravy, vzít vakcíny a zveřejnit babiččin článek.

Iyomi jej určila "náčelníkem pro jednání s nahoty a jejich hlučnými větrnými ptáky", ale místo aby plnil své poslání, vzdaloval se stále více od civilizace. S povzdechem pomyslel, že to, co dělají, nemá logiku. Záhadné a osamocené tepui se tyčily před ním jako výtvoř z jiných planet.

Tri poutníci kráčeli od slunce do slunce rychlým tempem; zastavovali se pouze, aby si ochladili nohy a napili se vody z říček.

Alex se pokusil ulovit tukana, který seděl na větvi jen několik metrů od něj, ale šíp minul cíl. Pak zamířil na opici, která byla tak blízko, že zahlédl i její nažloutlé zuby, ale ani to se mu nepodařilo. Opice jeho pohyby opakovala a šklebila se, jako by se mu posmívala. Pomyslel si, že jeho úžasné válečnické zbraně mu nejsou k ničemu. Kdyby obživa jeho společníků závisela na něm, umřeli by hladu. Walimai jim ukázal ořechy, které jim moc chutnaly, a ovoce ze stromu, na které chlapec nedosáhl.

Indiáni měli mezi silnými a pružnými prsty chodidel velké mezery, a dokázali tak neuvěřitelně zručně šplhat na hladké kmeny. Kůže na nohou, i když drsná jako krokodýlí, byla přitom velmi citlivá: uměli nohama dokonce splétat košíky nebo provazy. Děti z vesnice se cvičily v lezení na stromy, jakmile se postavily na nohy; naopak Alexander, přes zkušenosti ve zlézání hor, se nevyšplhal ani pro ovoce. Walimaimu, Nadie a Borobá tekly slzy smíchem nad jeho marnými pokusy a neprojeví ani špetku soucitu, když z velké výšky přistál na zemi s řádně pohmožděným zadkem i pošramocenou pýchou. Připadal si těžkopádný a neohrabaný jako slon.

Po dlouhých hodinách pochodu jim po setmění Walimai řekl, že si mohou odpočinout. On sám si vlezl až po kolena do řeky, nehybný a mlčenlivý, až i vodní živočichové zapomněli na jeho přítomnost a kroužili kolem. Když se jeden z nich octl na dosah ruky, zasáhl jej krátkým oštěpem a krásnou stříbřitou rybu, která ještě mrskala ocasem, pak podal Nadie.

"Jak to dokáže?" Chtěl vědět Alex, zahanbený svými neúspěchy.

"Nejdříve poprosí rybu o dovolení, vysvětlí jí, že ji musí zabít z nutnosti, a pak jí poděkuje, že obětuje svůj život, abychom my neumřeli," vysvětlila dívka.

Alexander si pomyslel, že na počátku cesty by se podobnému nápadu jenom smál, zatímco teď pozorně naslouchal.

"Ryba to chápe, protože sama sežrala před tím jiné; nyní je na řadě ona. Tak už to chodí!" dodala dívka.

Šaman zapálil oheň, aby upekl k večeri jídlo, které jim znovu vrátilo sílu; sám se jen napil vody. Alex a Nadia usnuli schouleni mezi mocnými kořeny stromu, které je chránily před chladem. Nestačili si připravit lůžka z kůry, jak to viděli ve vesnici; byli unavení a brzy ráno měli pokračovat v cestě. Jakmile se jeden z nich pohnul, druhý udělal totéž, protože jedině přitisknutí k sobě se celou noc zahřívali. Po celou tu dobu starý Walimai pozoroval nehybně na bobku nebe; vedle něj seděla jeho žena jako průsvitná víla, zahalená pouze do tmavých vlasů. Když se mladí probudili, našli indiána v naprosto stejné poloze jako předchozí večer, necitlivého k zimě a k únavě. Alex se vyptával, jak dlouho je na světě a odkud bere tu nevyčerpatelnou energii a vynikající zdraví. Stařešina vysvětlil, že viděl narození mnoha dětí, z nichž se později stali starci, a že viděl umírat i tyto starce a rodit se jejich vnuky. Kolik let? Pokrčil rameny: bylo mu to jedno nebo to nevěděl. Řekl, že je poslem bohů a že navštěvuje svět nesmrtelných, kde nemoci zabíjející lidi neexistují. Alex si vzpomněl na legendu o El Doradu, o tom, že krom nesmírného bohatství je tam i pramen věčného mládí.

"Maminka je moc nemocná." Zamumlal Alex, dojatý vzpomínkou na ni. Zázitek duševního přenosu do texaské nemocnice, kde byl s ní, byl tak skutečný, že nedokázal zapomenout ani na nejmenší podrobnosti: od nemocničního pachu až po vyhublé matčiny nohy pod přikrývkou, na kterou si položil hlavu.

"Všichni umřeme," řekl šaman.

"Já vím, ale ona je ještě tak mladá."

"Někteří odcházejí mladí, jiní staří. Já už jsem žil příliš dlouho a byl bych rád, kdyby moje kosti spočinuly v paměti ostatních," dodal Walimai.

Další den v poledne dorazili na úpatí nejvyšší tepui v Oku světa, velehory, jejíž vršek se ztrácel v husté koruně z bílých mraků. Walimai jim vysvětlil, že na vrcholku se nikdy nevyjasní, a že nikdo, dokonce ani mocný Rahakanariwa tam dosud bez předchozího pozvání bohů nevystoupil. Dodal, že lidé z mlhy znají existenci sídla bohů na hoře již tisíce let, od samého počátku života, kdy lidské bytosti vznikly z žáru Otce slunce, z měsíční krve a z jílu Matky země. Jen jeden člověk v každé generaci - vždy to je šaman, který se před tím mnoho let očisťuje od spáchaných vin - je vybrán k návštěvě tepui a k službě posla. Nyní

to byl jeho úkol; byl tam již několikrát a poznal zvyky bohů. Řekl, že má jedinou starost: dosud nezvolil svého nástupce. Kdo se stane poslem, až zemře? Pátral po takovém člověku při každé ze svých duchovních cest, ale zatím mu žádné vidění na pomoc nepřispěchalo. Na podobné posláni nemohl připravovat kohokoliv; musel to být někdo, kdo se s duší šamana zrodil, někdo, kdo má moc léčit, radit a vykládat sny. Schopnosti takového člověka bývají zřejmé již od mládí; musí být ukázněný, aby dokázal zvítězit nad pokušením, a musí umět ovládat své tělo: dobrý šaman nemá přání a potřeby. To byly hlavní myšlenky, které oba mladí pochopili z dlouhé šamanovy promluvy; jeho řeč se pohybovala v kruzích, opakoval se, jako by přednášel nekonečnou báseň. I tak jim bylo jasné, že pouze on smí překročit práh světa bohů, přestože při výjimečných příležitostech je to dovoleno i jiným indiánům. Tentokrát to bude poprvé od počátku věků, co přijmou cizí návštěvníky.

"Jaké je sídlo bohů?" zeptal se Alex.

"Větší než největší shabono, zářící a zlaté jako slunce."

"El Dorado! Není to ono bájně město, které hledali dobyvatelé?" zeptal se toužebně chlapec.

"Možná že ano, a možná že ne," odpověděl Walimai, který neměl znalosti potřebné k tomu, aby věděl, co je město, aby rozpoznal zlato nebo si dokázal představit dobyvatele.

"Jací jsou bohové? Vypadají jako ta bytost, kterou nazýváme Netvor?"

"Možná že ano, a možná že ne."

"Proč jste nás sem zavedl?"

"Vidění mi to řeklo. Lidé z mlhy mohou být zachráněni orlem a jaguárem, a proto jste byli pozváni do tajného sídla bohů."

"Můžete nám důvěřovat. Nikdy neprozradíme, jak jsme se tam dostali," slíbil Alex.

"Ani nebudete moci. Dostanete-li se odtamtud živí, na všechno zapomenete," odpověděl prostě indián.

Vyjdu-li živý. Alexander si nikdy nepředstavoval, že by mohl umřít mladý. V podstatě považoval smrt za něco nepříjemného, něco, co se stává ostatním. Přes všechna nebezpečí, kterým musel čelit v posledních týdnech; nepochyboval, že se s rodinou znovu sejde. Připravoval si dokonce vyprávění o dobrodružstvích, která prožil, ačkoliv skoro nedoufal, že mu uvěří. Kdo z přátel by si ho dokázal

představit mezi lidmi žijícími jako v době kamenné nebo jako objevitele El Dorada?

Na úpatí tepui si uvědomil, že život je plný překvapení. Dříve nevěřil na osud. Myslel si, že to je holá odevzdanost. Byl přesvědčen, že každý je svobodný a že si svůj život může uspořádat podle svých přání. On sám byl odhodlán prožít ten svůj dobře, vítězit a být šťastný. To vše mu teď připadalo nesmyslné. Už se nemohl spoléhat pouze na rozum, vstoupil na nejistou půdu snů, tušení a magie. Osud existuje a občas se člověk musí vrhnout do proudu, plavat a nevědět kam; tak to udělala babička, když ho ve čtyřech letech hodila do vody a on se jednoduše musel naučit plavat. Nezbyvalo než se ponořit do záhad, které ho obklopovaly. Znovu si uvědomil všechna nebezpečí. Byl sám uprostřed nejvzdálenější oblasti naší planety, kde známé zákony nefungují. Musel připustit, že babička mu velmi pomohla, když jej vytrhla z jistoty a uvrhla jej do tohoto podivného světa. Dospěl nejen díky Tahamovi a jeho ohňovým mravencům, ale i s pomocí té mimořádné Kate Coldové.

Walimai zanechal své dva spolucestující u potoka, aby si odpočinuli, přikázal, aby na něj čekali, a sám odešel. V této části náhorní planiny byl porost řidší a polední slunce dopadalo na jejich hlavy jako kus olova. Nadia a Alex skočili do vody, vyplašili paúhoře elektrické a želvy odpočívající na dně, zatímco Borobá na břehu lovila mouchy a vybírala si blechy. V dívčině společnosti se chlapec cítil dobře; nenudil se a důvěřoval jí, protože zde - v prostředí, kde se ocitli - byla moudřejší než on. Bylo mu sice divné, jak může tolik obdivovat někoho, kdo je tak starý jako jeho sestra a občas měl chuť srovnávat ji s Cecilií Burnsovou, ale nevěděl jak, protože každá dívka byla naprosto jiná.

Cecilia Burnsová by byla v pralese ztracená stejně jako Nadia Santosová ve městě. Rychle dospěla a v patnácti už byla mladou ženou. Nebyl jediný, kdo byl do ní zamilovaný; toužili po ní i další chlapci ze školy. Naopak Nadia byla zatím ještě vytáhlá a hubená jako rákos, samá kost a opálená kůže, nebylo na ní nic ženského, vypadala spíše jako bezpohlavní bytost a voněla lesem. Avšak přes dětské vzezření vnukala úctu: bylo v ní sebevědomí i důstojnost. Snad právě proto, že neměla sestry nebo kamarádky svého věku, se chovala jako dospělá. Byla vážná, tichá, soustředěná, neměla v sobě nic z toho, co Alexe občas popouzelo u jiných děvčat. Nesnášel, když si dívky šuškalý a chichotaly se mezi sebou.

Připadal si nejistý, myslel si, že se mu možná vysmívají. Ale my nemluvíme vždycky jenom o tobě, Alexandře Colde. Jsou i zajímavější témata," řekla mu jednou Cecilia Bumsová před celou třídou. Věřil, že Nadia by ho nikdy tak neponížila.

Starý šaman se vrátil za několik hodin, svěží a klidný jako vždy, s dvěma kusy větve pomazanými pryskyřicí, podobnou té, kterou indiáni používali k výstupu po svahu u vodní kaskády. Sdělil, že našel vstup do hory bohů; uschoval nejprve luk a šíp, které tam nesměli použít, a vyzval je, aby ho následovali.

Na úpatí tepui rostly obrovité kapradiny, propletené jako koudel. Šli vpřed pozorně a pomalu a rukama si jen obtížně proráželi cestu porostem. Jakmile se vnořili mezi obrovské rostliny, nebe zmizelo. Utopili se v přírodním světě, čas se zastavil a realita ztratila známé obrysy. Vstoupili do labyrintu chvějících se listů, rosy vonící po pižmu, světélkujícího hmyzu a šťavnatých květů, z nichž kapal namodralý, hustý med. Vzduch ztěžknul jako dech šelmy; byl plný nepřetržitého bzukotu. Kameny žhnuly jako uhlíky a zem měla barvu krve. Alexander se pevně opíral jednou rukou o Walimaiho rameno a druhou se chytil Nadii. Uvědomoval si, že stačí, aby se vzdálil jen o několik centimetrů, a kapradiny ho pohltnou a už se nikdy neshledají. Tichá a ostražitá Borobá se tiskla k tělu své paní. Z očí si smetali jemné pavučiny protkané moskyty a kapkami rosy, které se rozprostíraly jako krajky mezi listím. Téměř si neviděli na nohy, takže se přestali ptát, co je ta načervenalá, hustá a vlažná hmota, do níž se božili až po kotníky.

Chlapec nechápal, jak vlastně šaman poznává cestu; možná jej vede jeho žena-duch. Někdy byl přesvědčený, že se točí v kruhu a že nepostoupili ani krok dále. Opěrné body neexistovaly; kolem nich byla pouze hltavá vegetace, svírající je v zářivém objetí. Náhle se Walimai zastavil, odhrnul kapradinu, která vypadala stejně jako ostatní, a před nimi se ve svahu kopce otevřel vstup vypadající jako liščí doupě.

Šaman se spustil na čtyři a oni ho následovali. Byla to uzounká chodba, dlouhá asi tři nebo čtyři metry, která ústila do prostorné jeskyně, osvětlované pouze jediným paprskem pronikajícím zvenčí. Tady se mohli opět postavit. Walimai třel trpělivě kameny, aby rozdělal oheň, zatímco Alex si v duchu umiňoval, že už nikdy neodejde z domova bez zápalek. Konečně od jiskry z kamenů chytila sláma a tou Walimai zapálil pryskyřici na jedné z pochodní. Zahlédli, jak se ve chvějivém světle zvedá temný a hustý mrak tvořený tisíci

netopýřů. Nacházeli se v jeskyni, obklopeni vodou, stékající po zdech skály a pokrývající zem jako temné jezero. Odtud různými směry vycházelo několik přírodních tunelů. Některé širší, jiné užší, tvořily dohromady spleť podzemní labyrint. Indián bez zaváhání zamířil do jedné z chodeb s dětmi v patách.

Alex si vzpomněl na vyprávění o Ariadnině niti, která podle řecké mytologie pomohla Theseovi navrátit se z hlubin labyrintu, v němž zabil divokého Minotaura. On ale neměl žádné klubíčko, které by mu ukazovalo směr. Ptal se sám sebe, jak se odtamtud dostanou, když Walimai zabloudí. Protože jehla kompasu měnila neustále směr, usoudil, že jsou někde v magnetickém poli. Chtěl nožem udělat značky na zdi, ale skála byla tvrdá jako žula a jeden jediný vrub by musel vyškrabávat dlouhé hodiny. Procházeli vnitřkem tepui z jednoho tunelu do druhého, stále směrem vzhůru. Improvizovaná pochodeň představovala jedinou ochranu před absolutní temnotou kolem. V útrobách země nevládlo ticho jako v hrobě, jak si to představoval. Slyšeli poletování netopýřů, pískání krys, pobíhání malých zvířat, kapky vody a hluché rytmické údery, bušení svých srdcí; jako by byli uvnitř živého organismu, obrovského odpočívajícího zvířete. Nikdo nemluvil; jednomu když Borobá vydala poděšený výkřik, vrátil se v bludišti mnohonásobnou ozvěnou. Chlapec se ptal sám sebe, jaké bytosti asi obývají tyto hlubiny; možná hadi nebo jedovatí škorpioni. Rozhodl se, že na to raději přestane myslet a zachová si chladnou hlavu jako Nadia, která kráčela s důvěrou, bez jediného slova za Walimaiem.

Postupně rozpoznávali konec chodby. Uviděli jemnou nazelenalou záři a vstoupili do rozlehlé, obdivuhodně krásné jeskyně. Někud sem pronikalo dostatečné množství světla, takže viděli celý prostor, velký jako kostelní loď, s nádhernými skalními útvary a sochám podobnými nerosty. Labyrint, z něhož vyšli, byl z tmavého kamene. Nyní se nacházeli v kulaté světlé dvoraně s katedrální klenbou, obklopeni krystaly a drahými kameny. Alex věděl jen málo o nerostech, ale dokázal rozpoznat opály, topasy, acháty, kousky křemíku a alabastru, nefritu a turmalínu. Viděl kousky skla, připomínající diamanty; rozmanité mléčné barvy, některé jakoby prosvětlené zevnitř, jiné se zelenými, hnědými a červenými žilkami jako vykládané smaragdy, ametysty a rubíny. Průhledné krápníky visely ze stropu jako ledové dýky s vápennými kapkami. Byla tam cítit vlhkost a překvapivě i květiny. Ovzduší bylo prosyceno zatuchlou,

silnou a pronikavou vůni, vyvolávající mdloby, něco mezi parfémem a hrobním puchem. Vzduch byl studený a štiplavý, jako bývá v zimě, když přestane sněžit.

Náhle zahlédl, že na druhém konci jeskyně se něco hýbe. Ve chvílce se odlepil od zdi z namodralého krystalu tvor, vypadající jako podivný pták nebo okřídlený plaz. Roztáhl křídla a připravil se k letu. Tehdy ho Alex jasně rozeznal! Připomínal kresby bájných draků, jenomže byl nádherný a velký jako pelikán. Obludní draci, kteří vždy hlídají v evropských pohádkách poklady a zajaté princezny, bývají odpudiví. Ten před ním se však spíše podobal dráčkům, které vídával na oslavách v čínské čtvrti San Franciska, jako ztělesnění radosti ze života. I tak raději otevřel švýcarský nůž a připravil se k obraně. Walimai ho zarazil pokynem ruky.

Šamanova žena-duch proletěla jeskyní lehoučká jako vážka a usedla na hřbet zvířete jako na koně. Borobá poděšeně vřískala s vyceněnými zuby, ale Nadia ji uklidnila, uchváčena pohledem na dráčka. Když se trochu vzpamatovala, začala na něj volat řečí ptáků a hadů v naději, že jej přiláká. Bájně zvíře si návštěvníky zdálky prohlédlo načervenalýma očima a Nadiina volání si nevšímal. Pak půvabně a lehce vzlétlo, zakroužilo v jeskynní kupoli i s Walimaihó ženou, jako by chtělo, aby si lépe prohlédli jeho krásný tvar a třpytící šupiny. Konečně znovu usedlo na skálu z modravého skla, složilo křídla a vyčkávalo jako nehybná kočka.

Ženin duch se vrátil k Walimaimu a ve vzduchu nad ním mával křídly. Alex myslel na to, jak asi později vylíčí, co viděl na vlastní oči. Teď by dal všechno za babiččin fotoaparát, aby měl důkaz, že toto místo a bytosti uvnitř skutečně existují, že neztroskotal v bouři vlastních přeludů.

Opustili kouzelnou jeskyni a okřídleného draka s lítostí, protože nevěděli, jestli ho ještě někdy spatří. Alex se stále snažil najít rozumové vysvětlení pro to, co se děje, zatímco Nadia vše podivuhodné přijímala bez otázek. Chlapec předpokládal, že tepuis, izolované od zbytku planety, představují poslední enklávy paleolitu; v nich se zachovala nedotčená flóra a fauna, která existovala před mnoha tisíci lety. Je možné, že to bylo něco jako Galapágy, kde se také nejstarší druhy vyhnuly mutacím nebo zániku. Drak byl zřejmě pouhým neznámým ptákem. Podobné bytosti se vyskytovaly v pohádkách a mýtech nejrůznějších oblastí. V Číně byly symbolem štěstí, zatímco v Anglii na nich prokazovali svou odvahu rytíři a

stateční mužové, jako byl svatý Jiří. Došel k závěru, že podobná zvířata žila na zemi s prvními lidmi a lidová pověřivost si je připomíná jako obrovské plazy chrlící oheň z nozder. Drak z jeskyně ale nevydechoval plameny, nýbrž omamnou vůni. Nicméně Alex nenacházel vysvětlení pro to, co je vlastně Walimaiho žena, ta víla v lidské podobě, která je doprovázela při zvláštním putování. Snad ho něco napadne později.

Následovali Walimaie dalšími podzemními průchody a světlo pochodně stále sláblo. Procházeli novými jeskyněmi, i když žádná z nich už nebyla tak úžasná jako ta první. Zahlédli další podivné bytosti: ptáky s červeným peřím a čtyřmi křídly, kteří kňučeli jako psi, bílé slepé kočky, které se na ně taktak nevrhly, ale couvly, když je Nadia uklidnila zvířecí řečí. V jedné zaplavené jeskyni jim voda dosahovala až ke krku a Borobá musela sedět na hlavě své paní; zastihli tam zlaté okřídlené ryby, které se jim míhaly mezi nohama a znenadání vzlétávaly a mizely v temnotě tunelů.

V jiné jeskyni, vydechující hustou purpurovou mlhu jako večerní červánky, vyrůstaly přímo ze skály nevidané květiny. Walimai se lehounce dotkl jedné z nich oštěpem a mezi okvětim vyrazila znenadání masitá tykadla, natahující se po kořisti. V ohbí jedné z chodeb zahlédli v oranžovém plápolavém světle pochodně výklenek ve zdi a v něm cosi, co jim připadalo jako dítě uvězněné v pryskyřici, jako hmyz chycený v kousku jantaru. Alex si představoval, že to stvořeníčko se nachází ve svém hermetickém hrobě od počátku lidstva a že zůstane netknuté na stejném místě i za tisíce let. Jak se tam dostalo? Jak zemřelo?

Skupina se konečně dostala do posledního průchodu nesmírného labyrintu. Nahlédli do otevřeného prostoru, oslnění na okamžik proudem bílého světla; zjistili, že se nacházejí na jakémsi balkoně, skalnatém výběžku uvnitř hory duté jako sopečný kráter. Bludiště, jímž prošli, pronikalo až do hloubky tepui, a propojovalo vnější prostor s neskutečným světem uzavřeným uvnitř. Pochopili, že skrze tunely vystoupali o mnoho metrů. Vzhůru se táhly svislé svahy kopce, pokryté rostlinstvem, a ztrácely se v mracích. Nebe nebylo vidět; pouze jakousi neprodyšnou střechu, bílou jako bavlna, již procházelo sluneční světlo vytvářející zvláštní optický jev: šest průhledných měsíců plujících na mléčných nebesích. Právě takové měsíce zahlédl Alex ve svých vidinách. Vzduchem poletovali nikdy

dříve nespátrání ptáci, někteří z nich průsvitní a lehouncí jako medúzy, jiní mohutní jako černí kondori, další jako drak v jeskyni.

O několik metrů níže leželo kruhové údolí, které z výšky, v níž se nacházeli, vypadalo jako zelenomodrá zahrada zahalená v páře. Vodopády, pramínky vody a potůčky sklouzávaly po svazích, živíce údolní jezera, tak pravidelná a dokonalá, že vypadala jako umělá. A v jejich středu se zvedalo jako blýskavá koruna nepokořeného El Dorado! Nadia a Alex zadrželi výkřik, oslepení neuvěřitelnou září zlatého města, domova bohů. Walimai ponechal oběma nějaký čas, aby se vzpamatovali z úžasu, a pak ukázal na schody vytesané do svahu, vinoucí se z výběžku, na němž byli, až do údolí. Jak sestupovali, uvědomili si, že flóra je zde stejně neuvěřitelná jako fauna, kterou viděli dřív. Rostliny, květiny a keře - to vše bylo jedinečné. Teplo a vlhkost při sestupu se stupňovaly. Porost byl stále hustší a bujnější, stromy vyšší a listnatější, květiny voňavější, ovoce šťavnatější. Dojem byl překrásný, avšak neuklidňoval. Bylo v něm naopak cosi výhružného, jako v záhadné Venušině krajině. Příroda tepala, sténala, číhala, bujela před očima. Zahlédli mouchy žluté a průsvitné jako topasy, modré brouky s rohy, velké hlemýždě, tak plné barev, že z dálky vypadali jako květiny, exotické pruhované ještěrky, hlodavce s nabroušenými vyceněnými tesáky, bezsrsté veverky, poskakující mezi větvemi jako nahatí skřítkové.

Když sestoupili do údolí a přiblížili se k El Doradu, pochopili, že to není město a není ani ze zlata. Byla to řada přírodních geometrických útvarů, stejných jako krystaly v jeskyních. Zlatá barva pocházela ze slídy, bezcenného nerostu a z pyritu nazývaného právem "zlato hlupáků". Alex se usmál při pomyslení, že kdyby dobyvatelé a všichni ti dobrodruzi dokázali překonat neuvěřitelné překážky na cestě k El Doradu, vyšli by odtud chudší, než sem dorazili.

Netvoři

O několik minut později Alex a Nadia spatřili prvního Netvora. Byl od nich vzdálen několik desítek metrů a mířil k El Doradu. Vypadal jako více než třímetrový lidoop, vzpřímený, mohutné paže

visící až k zemi, s příliš malou hlavou k takovému tělu a melancholickým výrazem. Stvoření bylo pokryto chlupy naježenými jako dráty a na každé ruce mělo tři dlouhé drápy, ostré jako zakřivené dýky. Pohybovalo se tak

pomalu, až to vypadalo, že stojí. Nadia poznala Netvora okamžitě, protože ho viděla už dříve. Ochromení hrůzou a překvapením se ani nepohnuli a prohlíželi si ho. Připomínal jim jedno známé zvíře, ale nedokázali si vybavit, které.

Nadia konečně zašeptala: "Vypadá jako lenochod."

Teprve teď si Alex vzpomněl, že v zoologické zahradě v San Francisku viděl zvíře podobné opici či medvědovi, které žije na stromech a pohybuje se stejně líně jako Netvor; proto se mu říká lenochod. Je to bezbranný tvor, protože mu chybí rychlost potřebná k útoku, útěku nebo obraně. Má však málo nepřátel: tlustá kůže a nakyslé maso nepředstavují pochoutku ani pro ty nejhladovější masožravce.

"Jenže Netvor, kterého jsem zahlédla, příšerně páchl!" Pronesla Nadia tiše.

"Tenhle ne! Alespoň odtud to necítíme." Komentoval to Alex.

"Má asi nějakou žlázu jako skunkové a z ní, kdykoliv se mu zachce, vylučuje smrad, kterým se brání nebo kterým umrtví kořist."

Netvor zaslechl šepot dětí a pomalu se obrátil. Alex a Nadia ustoupili, ale Walimai kráčel nesmírně zvolna vpřed, jako by napodoboval fascinující nehybnost té bytosti. Krok za ním následovala jeho žena-duch. Šaman byl malý a dosahoval pouze k bokům Netvora, který se před nimi tyčil jako věž. Oba padli na kolena, skloněni před podivuhodnou bytostí, a potom děti zaslechly jasně hluboký a dutý hlas, pronášející několik slov v jazyce lidí z mlhy.

"Mluví jako člověk!" Zamumlal Alex, přesvědčený, že se mu to jenom zdá.

"Otec Valdomero měl pravdu, Jaguáre."

"Znamená to, že má lidský rozum. Myslíš, že by ses s ním domluvila?"

"Dokáže-li to Walimai, tak já taky. Mám ale strach jít k němu blíž," tlumeně přiznala Nadia.

Čekali ještě dlouho, protože z úst tvora vycházelo jedno slovo po druhém, stejně váhavě, jako se pohyboval.

"Ptá se, kdo jsme," přeložila Nadia.

"To jsem pochopil. Rozumím skoro všemu." Mumlal Alex a postoupil o jeden krok. Walimai ho zarazil.

Rozhovor mezi šamanem a Netvorem pokračoval v zneklidňujícím, mírném rytmu. Nikdo se ani nepohnul. Světlo na bělostném nebi se zbarvilo do oranžova. Děti tušily, že venku mimo kráter slunce již začalo klesat za obzor. Konečně Walimai povstal a vrátil se k nim.

"Bude se konat rada bohů," oznámil.

"Cože? Takových bytostí je tady víc? Kolik vlastně?" Zeptal se Alex, ale Walimai nedokázal rozptýlit jeho pochyby, neboť neuměl počítat.

Čaroděj je vedl po okraji údolí uvnitř tepui až do nevelké skalní sluje; tam se co nejlépe uvelebili a on se vydal hledat něco k jídlu. Vrátil se s několika kusy voňavého ovoce, které před tím neviděli, ale měli takový hlad, že je bez váhání snědli. Náhle padla noc a octli se v nejhlubší tmě. Město z falešného zlata, jehož záře je před tím očarovala, zaplavila tma. Walimai se nepokoušel zapálit druhou pochodeň, kterou si jistě nechával na návrat bludištěm, takže temnota kolem byla naprostá. Alex usoudil, že bytosti, ačkoliv řečí i chováním podobné člověku, jsou ve skutečnosti primitivnější než jeskynní lidé; neznají ani oheň. Ve srovnání s Netvory byli indiáni velmi kultivovaní. Proč je lidé z mlhy považovali za bohy, když oni sami byli na vyšším stupni vývoje?

Horko a vlhkost neslábly; vycházely ze samotné hory, jako by se všichni nacházeli ve vyhaslém sopečném kráteru. Pomyšlení, že stojí na tenké skořápce z jílu a kamene, pod níž žhnou pekelné plameny, bylo zneklidňující. Alex usoudil – dokazovala to hojná vegetace uvnitř - že sopka už celá tisíciletí není činná.

Museli by mít skutečně smůlu, kdyby vybuchla právě v tu noc, kdy tam byli na návštěvě. Následující hodiny ubíhaly velmi liknavě. Alex ani Nadia na neznámém místě téměř nezamhouřili oči. Pamatovali si příliš dobře, jak vypadal mrtvý voják. Nestvůra ho jistě rozpárala drápy, protože pohled na něj byl příšerný. Proč ten člověk neutekl nebo nepoužil zbraň? Tvor se přece pohyboval tak nesmírně pomalu, že by voják k tomu měl dostatek času. Vysvětlením mohl být pouze Netvorův pach, který bleskově ochromoval. Pokud by se bytosti rozhodly použít pachové žlázy, ochranný prostředek neexistoval. Nestačilo zacpat si nos; smrad pronikal každíčkým pórem těla, zmocňoval se mozku a vůle; byl to jed stejně smrtelný jako curare.

"Jsou to lidé nebo zvířata?" zeptal se Alex, ale Walimai neuměl odpovédět, protože on v tom neviděl žádný rozdíl.

"Odkud přišli?"

"Byli tady vždycky. Jsou to bohové."

Alex si představoval, že vnitřek tepui je jakýmsi ekologickým archivem. To znamená, že tu přežívají druhy, které ze zbytku země dávno vymizely. Řekl Nadie, že jde jistě o předchůdce lenochodů.

"Nemyslím si, že to jsou lidé, Orle. Neviděli jsme žádná obydlí, ani nářadí, ani zbraně. Nic, co by ukazovalo na lidskou společnost!" dodal.

"Ale mluví jako lidé, Jaguáre!" odpověděla Nadia.

"Jsou to zřejmě zvířata s velmi pomalým metabolismem a žijí jistě stovky let. Když mají paměť, mohou se za ten dlouhý život naučit mnoho věcí, dokonce i mluvit, nemyslíš?" dohadoval se Alex.

"Mluví jazykem lidí z mlhy. Kdo ho vymyslel? Indiáni ho naučili Netvory nebo naopak, Netvoři jej předali lidem?"

"Zdá se, že indiáni a lenochodi v každém případě žijí po celá století v symbióze," řekl Alex.

"Cože?" zeptala se dívka, která to slovo nikdy neslyšela.

"Znamená to, že se potřebují navzájem, aby přežili."

"Proč?"

"Nevím, ale pokusím se to zjistit. Jednou jsem četl, že bohové potřebují lidi stejně, jako lidi potřebují své bohy," prohlásil Alex.

"Zasedání rady Netvorů bude únavné a určitě potrvá strašně dlouho. Raději si zkusíme odpočinout, abychom zítra byli svěží," navrhla Nadia a uložila se ke spánku. Musela se ale zbavit Borobá a donutit ji, aby si lehla trochu dál od ní, protože nesnesla její teplo. I přesto, že opička byla jakýmsi prodloužením jí samé; byly tak zvyklé na vzájemný dotyk těl, že každé odloučení, byť sebekratší, pociťovaly jako předzvěst smrti.

S úsvitem se život ve zlatém městě probudil; údolí bohů se rozsvítilo načervenalými, oranžovými a růžovými tóny. Ovšem Netvorům trvalo dlouho, než se probrali ze spánku a jeden za druhým se vynořovali z úkrytů mezi křišťálovými a skalnatými útvary. Alex a Nadia jich napočítali jedenáct: tři samce a osm samic, některé vyšší než jiné, ale všechny dospělé. Neviděli žádné mladé exempláře tohoto zvláštního druhu. Ptali se Walimaie, jak se rozmnožují. Ten jim sdělil, že se rodí jen málokdy, že k tomu nedošlo za celý jeho život, a dodal, že je ale také neviděl umírat, i když ví o jednom místě v labyrintu, kde leží jejich kostry. Alex z toho vyvodil, že teorie o tom, že žijí celá století, je správná a pomyslel si, že tito prehistoričtí savci mají za život

asi jedno nebo dvě mláďata. Vidět u nich zrození muselo být vzácnou událostí. Když si tvory prohlédl zblízka, došel k názoru, že kvůli omezenému pohybu nemohou lovit a budou tedy zřejmě vegetariány. Obrovské drápy nesloužily k zabíjení, ale ke šplhání. Tak se vysvětlovalo i to, že dokáží sestupovat a vylézat po strmé stezce podél vodopádu. Lenochodi používali tytéž zářezy, výstupky a šterbiny ve skále, které sloužily k lezení indiánům.

Kolik z nich je teď venku? Jeden nebo několik? Jak rád by si odtud odnesl důkazy toho, co vidí!

Rada zasedla až po několika hodinách. Netvoři se shromáždili v polokruhu ve středu zlatého města, Walimai a děti byli v jeho čele; mezi obry vypadali maličci. Měli dojem, že těla Netvorů se chvějí a jejich obrysy byly rozostřené; později pochopili, že v jejich stoleté kůži hnízdí celé hmyzí kolonie; někteří brouci poletovali kolem jako vosy kolem ovoce. Pára ve vzduchu vytvářela dojem, že Netvoři jsou zahaleni do oblaku. Byli od nich jen pár metrů, což jim umožňovalo si je prohlédnout zblízka, a v nutném případě utéci. Oba si ovšem uvědomovali, že jakmile některý z jedenácti obrů vypustí pach, žádná moc na světě je neochrání. Walimai se choval s nesmírnou obřadností a úctou, avšak beze strachu.

"Zde jsou Orel a Jaguár! Cizí přátelé lidí z mlhy! Přišli, aby vyslechli vaše přání," prohlásil stařec.

Nekonečné ticho bylo odpovědí na starcova slova, jako by jim trvalo dlouho, než je mozky tvorů přijmou. Pak Walimai přednesl dlouhou báseň se zprávami o kmeni - od posledních narození až po smrt náčelníka Mokarity. O viděních, v nichž se zjevoval Rahakanariwa, o návštěvě v údolí, o příchodu cizinců a o zvolení Iyomi jako náčelnice náčelníků. Začal zdoluhavý rozhovor mezi čarodějem a tvory, jemuž Nadia a Alex rozuměli bez potíží. Po každém slově měli dost času k přemýšlení a k vzájemným otázkám. Dozvěděli se tak, že lidé z mlhy znají již po staletí místo, kde se nachází zlaté město, že úzkostlivě uchovávají tajemství a chrání bohy před vnějším světem. Že na druhé straně podivné bytosti střeží v paměti každé slovo z historie kmene. Nastaly doby velkých otřesů půdy, kdy ekologická bublina v tepui utrpěla velké škody a nebylo dostatek rostlin k uspokojení potřeb všech tvorů, kteří bydleli uvnitř. Tehdy indiáni přinášeli "obětiny": kukuřici, brambory, maniok, ovoce, ořechy. Kladli je do blízkosti tepui aniž by se snažili proniknout tajným labyrintem. Pouze vysílali posly, aby se spojili s bohy. Mezi obětními dary byly i

vejce, ryby a zvěř, kterou indiáni ulovili; tak se časem měnila původní vegetariánská strava Netvorů.

Alex si pomyslel, že kdyby ti starobylí tvorové pomalé inteligence měli potřebu něčeho božského, jejich bohy by se jistě stali neviditelní indiáni z Tapirawa-teri, jediné lidské bytosti, které znají. Indiáni pro ně byli něčím zázračným. Rychle se pohybovali, bez potíží se rozmnožovali, měli zbraně a nástroje, byli pány ohně a širého okolního světa, byli zkrátka všemocní. Ale obrovští lenochodové zatím nedosáhli takového vývojového stupně, v němž se uvažuje o konci života. Proto bohy nepotřebovali. Oni jenom trvali v čistě hmotné oblasti.

Paměť Netvorů uchovávala veškeré informace, které jim předávali lidští poslové; byli to živoucí archivy. Indiáni neznali písmo, avšak jejich dějiny se neztratily. Lenochodi nic nezapomínali! Kdybyste se jich vyptávali trpělivě a dosti dlouho, odvyprávěli by vám celou minulost kmene od prvopočátku, celých dvacet tisíc let. Šamani jako Walimai za nimi chodili a přednášeli jim poslední události ve formě epických básní, obsahujících minulou i současnou historii kmene. Poslové umírali, na jejich místa však přicházeli noví. V mozcích Netvorů každé slovo zůstávalo zachováno navždycky.

Pouze dvakrát od počátku dějin pronikl kmen dovnitř tepui. To tehdy, když prchal před mocným nepřítelem. Poprvé se tak stalo před čtyřmi sty lety. Lidé z mlhy se museli ukrývat po několik týdnů před hlídkou španělských vojáků, kteří pronikli až do Oka světa. Indiánští válečníci poznali, že cizinci zabíjejí zdálky bez jakéhokoliv úsilí tyčemi, vydávajícími kouř a rámus. Vědomi si toho, že by jejich zbraně neobstály, zbourali svá obydlí, zahrabali těch několik málo věcí, které jim patřily, zbytky vesnice přikryli hlínou a větvemi, smazali stopy a s ženami a s dětmi se uchýlili do posvátné tepui. Tam zůstali pod ochranou bohů, dokud cizinci jeden za druhým nezemřeli. Vojáci, posedlí chamtivostí, hledali El Dorado a nakonec se vyvražдили navzájem. Zbylé dobili Netvoři a indiánští válečníci. Jen jediný živý uprchl ke svým souvěrcům. Zbytek života prožil postižen šílenstvím, přivázan ke sloupu v jednom navarrském útulku; stále dokola vykládal

o bájných obrech a o městě z ryzího zlata. Legenda přetrvávala na stránkách kronikářů španělské říše a dodnes živí fantazii dobrodruhů. Podruhé k tomu došlo před třemi roky, kdy v Oku světa přistáli velcí ptáci nahabů s hlukem a větrem. Lidé z mlhy se znovu ukryli, dokud zklamaní cizinci neodjeli, neboť se jim hledané doly najít nepodařilo.

Indiáni se však díky Walimaiho věštébám připravovali na jejich návrat. Nyní to už nemělo trvat dalších čtyři sta let, než se nahabové znovu odváží na náhorní plošinu, jelikož teď už umějí létat. A Netvoři se proto vydali, aby je zničili, aniž tušili, že takových jsou miliony a miliony. Uvyklí na omezený počet svého druhu, věřili, že dokáží vyhubit nepřítele jednoho po druhém.

Alex a Nadia si poslechli vyprávění nestvůr o dějinách lidí z mlhy a pochopili mnoho věcí.

"Proto jsme nenašli žádné mrtvé indiány, jenom cizince," prohlásil vzrušeně Alex.

"A co otec Valdomero?" připomněla Nadia.

"Otec Valdomero s indiány žil. Ulpěl na něm jejich pach, a proto na něj Netvoři nezaútočili."

"A co já? Tenkrát v noci mě nechali na pokoji," dodala dívka.

"Šli jsme přece s indiány. Kdyby nás Netvor zastihl s výpravou, skončil bychom stejně jako ten voják."

"Jestli to dobře chápu, Netvoři se vydali ztrestat cizince." usoudila Nadia.

"Přesně tak! Ale dokázali přesný opak. Upozornili na indiány a na Oko světa. Já sám bych tady nikdy nebyl, kdyby babičku nevyslal jeden časopis, aby Netvora našla," řekl Alex.

Nastalo odpoledne a po něm noc, aniž bylo dosaženo dohody. Alex se zajímal, kolik bohů vyšlo z hory a Walimai mu řekl, že dva. Ten údaj nic neznamenal, protože stejně tak dobře jich mohlo být šest. Chlapci se podařilo vysvětlit Netvorům, že jedinou nadějí na jejich záchranu je zůstat v tapui a že indiáni by měli navázat spojení s civilizací opatrně. Kontakt je nevyhnutelný, řekl jim, dříve nebo později přistanou v Oku světa další vrtulníky a tentokrát zde už nahabové zůstanou. Mnozí z nich chtějí lidi z mlhy zničit a zmocnit se Oka světa. Vysvětlit jim to nebylo jednoduché, protože Netvoři ani Walimai nechápali, jak se může někdo chtít zmocnit půdy. Alex prohlásil, že jsou však také nahabové, kteří chtějí indiány zachránit a kteří zřejmě podniknou cokoli, aby zachovali i bohy, poslední svého druhu na této planetě. Připomněl šamanovi, že Iyomi ho jmenovala náčelníkem pro jednání s nahaby a požádal, aby mu bylo dovoleno svěřené poslání splnit.

"Nevěříme, že nahabové jsou mocnější než bohové," prohlásil Walimai.

"Někdy ano. Bohové ani lidé z mlhy se jim nedokážou ubránit. Ale někteří nahabové dovedou jiné nahaby zadržet," odvětil Alex. "Rahakanariwa v mých viděních si žádá krev," řekl Walimai.

"Mě jmenovali náčelníci pro uklidnění Rahakanariwy," řekla Nadia.

"Žádné další války! Bohové ať se vrátí do hory! Nadia a já dokážeme, aby nahabové ctili jejich sídlo i lidi z mlhy," slíbil Alex a snažil se, aby jeho slova zněla přesvědčivě.

Ve skutečnosti netušil, jak by mohl zvítězit nad Maurem Caríasem, kapitánem Ariostem a dalšími dobrodruhy, přitahovanými bohatstvím oblasti. Dokonce ani neznal plány Maura Caríase a roli, kterou mají hrát ve vyhlazení indiánů ostatní členové výpravy International Geographic. Podnikatel prohlásil jasně, že oni budou svědky, Alex si však nedokázal představit čeho.

Chlapec si pomyslel, že až babička přinese zprávy o existenci podivných tvorů a o ekologickém ráji v tepu způsobí to celosvětové pozdvižení. Bude-li mít štěstí a dokáže-li šikovně manipulovat tiskem, mohlo by se Kate Coldové podařit, že Oko světa bude vyhlášeno přírodní rezervací a dostane se pod ochranu vlád. Toto řešení může ovšem přijít pozdě. Prosadí-li Mauro Carías své plány, "indiáni budou vyhubeni za tři měsíce". Tak to vyplynulo z jeho rozhovoru s kapitánem Ariostem. Jediná naděje spočívala v tom, že mezinárodní pomoc dorazí dříve. I když nezabrání zvědavosti vědců a televizních kamer, zastaví alespoň vpád dobrodruhů a osídlovatelů? Připravených ovládnout prales a vybit jeho obyvatele. Chlapci rovněž v mysli vyvstala hrozná představa, jak nějaký hollywoodský podnikatel mění tepui v cosi jako Disneyland nebo Jurský park. Doufal však, že je přesvědčivost babiččiny reportáže dokáže oddálit, nebo dokonce zadržet podobnou noční můru.

Netvorové obývali různé prostory pohádkového města. Byli to samotářští tvorové a nežili spolu. Přes svou titánskou velikost jedli jen málo, přežvykovali celé hodiny zeleninu, ovoce a kořeny a sem tam i malé zvíře, které jim padlo mrtvé nebo zraněné k nohám. Nadia se s nimi dorozumívala lépe než Walimai. Dvě samice se o ni zajímaly, a dovolily jí se k nim dokonce přiblížit; to že se jich mohla dotknout, splnilo dívce její největší sen. Jakmile položila ruku na tvrdou srst, pokryla ji spousta nejrůznějšího hmyzu. Úporně se namáhala ho setřepat, ale nepodařilo se jí zbavit se všech brouků, protože někteří se přichytili k šatům i k vlahům. Walimai zavedl Nadiu k jednomu z

mnoha jezer, a když se ponořila do vlažné perlivé vody, cítila na kůži šimrání vzduchových bublinek. Zavolala Alexe a oba si po mnoha dnech, kdy jenom ležli po zemi a potili se, mohli vychutnat koupel a cítili se konečně zase čistí.

Walimai mezitím rozdrtil ve vydlabané dýni ovocnou dužinu s velikými černými zrníčky a smísl ji se šťávou z modrých třpytivých hroznů. Získal nahnědlou pastu, podobnou polévce z kostí, kterou pili v průběhu Mokaritova pohřbu. Tentokrát ale měla výbornou chuť a voněla silně po medu a květinovém nektaru, šaman ji nabídl Netvorům, pak se napil sám a nakonec děti i Borobá. Ten pokrm okamžitě utiřil hlad, třebaže se jim mírně točila hlava jako po alkoholu.

Tu noc se ubytovali v jedné z místností zlatého města; vedro je tam nesužovalo tolik jako minulé noci v jeskyni. Mezi nerostnými útvary rostly orchideje, které venku neznali. Vůně některých byla tak silná, že se v jejich blízkosti nedalo dýchat. Spadl dlouhotrvající déšť, teplý a hustý jako sprcha a prosákl do všech skulin. Protékal jako řeka křišťálovými puklinami a vydával zvuk pronikavý jako bubny. Když konečně přestalo pršet, vzduch byl náhle svěží a vyčerpané děti konečně usnuly na tvrdé zemi El Dorada s pocitem, že mají tělo pokryté vonnými květinami.

Nápoj, který Walimai připravil, měl magickou moc; zavedl je do království mýtů a snu, kde všichni pospolu - bozi i lidé - sdíleli stejná vidění. Ušetřili si tak mnoho slov, mnoho vysvětlení. Zdálo se jim, že Rahakanariwa je uvězněn v dřevěné zapečetěné truhle a zoufale se snaží vyprostit pomocí velkého zobanu a hrozivých drápů, zatímco bohové a lidé vyčkávají připoutáni ke stromům, jaký bude jejich další osud. Zdálo se jim, že nahábové se vraždí navzájem a že všichni mají obličej skrytý maskami. Zahlédli ptáka lidožrouta, jak ničí truhlu a vylézá z ní, přichystán sežrat vše, co najde. Náhle se ale před ním objevili bílý orel a černý jaguár a vyzvali jej k boji na život a na smrt. Sen neprozradil, jak střet dopadne; tak už to obvykle u snů bývá. Alex poznal, že to je Rahakanariwa, protože už ho viděl v průběhu jednoho snění; tehdy se mu zjevil jako sup, který roztržil okno jejich domu a v dravcích pařátech unesl maminku.

Když se ráno probudili, nemuseli si navzájem sdělovat, co viděli, protože všichni - dokonce i malá Borobá - měli stejný sen. Jakmile se sešla rada bohů, aby pokračovala v jednání, nebylo třeba dlouze opakovat totéž, co minulý den. Věděli, co mají dělat, každý znal roli, jaká mu přísluší v událostech, které nastanou.

"Jaguár a Orel budou bojovat s Rahakanariwou. Co bude jejich odměnou, zvítězí-li?" Pronesl konečně jeden z lenochodů po dlouhém váhání.

"Tři vajíčka z hnízda," odpověděla okamžitě Nadia.

"A voda zdraví," dodal Alex s myšlenkou na matku.

Poděšený Walimai jim naznačil, že nedodrželi základní pravidlo vzájemnosti: nemohou nic dostat, aniž by nejdříve sami něco dali! Odvážili se požadovat něco od bohů bez toho, že by jim za to něco nabídli. Nestvůřina otázka byla pouze formální a správná odpověď měla znít, že žádnou odměnu nevyžadují, že to vše dělají pouze z úcty vůči bohům a z lítosti nad lidmi. Při pohledu na Netvory se skutečně zdálo, že žádosti cizinců je vyvedly z míry a obtěžují je. Někteří z nich pomalu vstávali, tvářili se výhružně, mumlali a zvedli paže, tak mohutné jako dubové větve. Walimai rychle padl před radou na tvář, koktaje vysvětlení a omluvy. Ale nepodařilo se mu ji uklidnit. Alex v obavách, že by se některý z Netvorů mohl rozhodnout srazit je k zemi svým pachem, si vypomohl jediným záchranným prostředkem, který ho napadl: dědečkovou flétnou.

"Nabízím bohům svou oběť," řekl rozechvělým hlasem.

Sladké noty nástroje vtrhly svůdně do horkého vzduchu v tepui. Překvapení Netvoři chvíli nereagovali, a když se probrali, Alex již nabral dech a plně se oddal potěšení z hudby. Zdálo se, že jeho flétna získala Walimaiho nadpřirozenou schopnost. Tóny se násobily na onom zvláštním jevišti zlatého města, tryskaly přetvořené v nekončící arpeggia, rozechvívaly orchideje mezi vysokými křišťálovými formacemi. Chlapec ještě nikdy nehrál takovým způsobem; nikdy v něm dosud nebylo tolik moci. Kouzlem flétny by dokázal zkrotit i šelmy. Cítil se, jako by byl napojený na silný syntetizátor, který jeho melodii doprovázel na smyčcové, dechové a bicí nástroje. Netvoři, zpočátku nehybní, se rozkývali jako vysokánské stromy, do nichž se opírá vítr; prastaré nohy byly do země a úrodné údolí v tepui zvučelo jako obrovský zvon. Nadia skočila bez rozmýšlení do polokruhu tvořeného řadou bohů, zatímco Borobá, jako by chápala, že právě jde o všechno, zůstala klidně u Alexových nohou.

Dívka se roztančila s energií země, která jako světlo naplnila její útlé tělo. Balet nikdy v životě neviděla, byla však plná rytmů: brazilské samby, venezuelské salsy a joropo, americké hudby, která k ní dorazila rozhlasem a které tolikrát slyšela. Viděla černochoy, mulaty, caboclos i bílé, jak tančili na karnevalu v Manaos, dokud vysílením

nepadli; viděla slavnostní tance indiánů při obřadech. Aniž by si zcela uvědomovala, co dělá, jen tak, bez přípravy, z náhlého popudu přinášela svůj dárek pro bohy. Léta. Její tělo se v zanícení pohybovalo samo, aniž by si to uvědomovala, aniž by o tom přemýšlela. Chvěla se jako nejštíhlejší palmy, zvedala se jako pěna na vodopádu, točila se jako vítr. Nadia napodobovala let papoušků ara, běh jaguárů, plavání delfínů, bzučení hmyzu i vlnění hadů.

Život existoval ve válcovitém otvoru tepui již tisíce let, ale ještě nikdy tam nezněla hudba, dokonce ani bušení bubnů ne. Dvakrát se lidé z mlhy uchýlili pod ochranu legendárního města, ale vždy tak, aby nepohněvali bohy: v naprostém tichu a s pomocí svého umu se stali neviditelnými. Nestvůry neznaly lidskou schopnost tvořit povznášející tóny, nikdy také neviděly tělo pohybující se s takovou lehkostí, vášní, rychlostí a půvabem, jak tančila Nadia. Tito těžkopádní tvorové ještě nikdy neobdrželi tak velkolepý dar. Jejich pomalé mozky vnímaly každou notu, každý pohyb a uchovávaly je pro příští století. Dar oněch dvou návštěvníků zůstane provždy u nich jako součást legendy.

Křišťálová vejce

Za hudbu a tanec nabídli Netvoři dětem to, co žádaly. Poradili dívce, aby vystoupila až k nejvyššímu vrcholu tepui, kde se nachází hnízdo s třemi kouzelnými vejci, o kterých se jí zdálo. Chlapec měl naopak sestoupit do hlubin země, aby našel vodu zdraví.

"A můžeme jít spolu, nejdříve na vrcholek tepui a pak na dno kráteru?" zeptal se Alex, vědom si toho, že úkoly zmohou lehčeji, když je budou sdílet společně.

Lenochodi pomalu kroutili hlavou, že ne, a Walimai jim vysvětlil, že cesty do království duchů mohou podniknout pouze každý sám. Dodal, že ke splnění úkolu mají jen následující den, protože při setmění se on sám musí bezpodmínečně vrátit do vnějšího světa. Taková je jeho dohoda s bohy. Pokud oni dva do té doby nepřijdou, zůstanou uvězněni v posvátné tepui neboť bez něj nikdy nenajdou východ z bludiště.

Zbytek dne oba prožili pobíháním po El Doradu a vyprávěním

o svých krátkých životech; přáli si dozvědět se co nejvíce o tom druhém, než se rozloučí. Nadia si jen těžce dokázala představit svého přítele s rodinou v Kalifornii. Nikdy neviděla počítač, nechodila do školy a nevěděla ani, co je to zima. Americký chlapec jí zase záviděl volný a poklidný život v úzkém spojení s přírodou. A zdravý rozum i přirozenou moudrost, které mu připadaly nedosažitelné.

Nadia a Alexander se radovali při pohledu na velkolepé útvary ze slídy a jiných nerostů ve městě, na neuvěřitelné rostlinstvo, bující na všech stranách, na zvláštní zvířata a hmyz, jež zde měli útočiště. Zjistili, že draci - podobní tomu v jeskyni - kteří kolem nich občas přelétli, jsou tak krotcí jako ochočení papoušci. Na jednoho z nich zavolali, ten jim půvabně přistál u nohou, takže si na něj mohli sáhnout. Měl jemnou a chladivou kůži jako nějaká ryba. Jeho pohled připomínal sokola a dech voněl po květinách.

Vykoupali se v teplých jezerech a nasýtli ovocem, i když pouze tím, co jim Walimai schválil. Jak jim šaman vysvětlil, rostly tam také houby a jiné plody, které vyvolávaly těžké sny, ničily vůli a dokázaly navždy vymazat paměť. Na procházkách občas potkávali Netvory, kteří většinu času prospali. Jakmile spotřebovali hromady listů a ovoce, zbytek dne trávili s pohledem upřeným na okolní krajinu, sálající žárem, a na v mracích utopený vstup do hory.

"Věř, že nebe je bílé a tak velké jako tento kruh," sdělila Nadia a Alex na to poznamenal, že i oni vidí pouze část nebe; astronauti vědí, že není modré, nýbrž nekonečně hluboké a temné. Ten večer - unaveni - ulehli pozdě. Spali blízko sebe, aniž by se dotýkali, protože bylo příliš teplo. Sdíleli však stejný sen, jak se tomu naučili po požití kouzelného Walimaiho ovoce.

Následující den při rozbřesku předal starý šaman Alexovi vydlabanou tykev a Nadie zase plnou dýni a košík, který si dívka uvázala na záda. Upozornil je, že jakmile se vydají na cestu, ať už vzhůru nebo do hlubiny, zpět nemohou. Buď překonají překážky, nebo zahynou. Vrátit se s prázdnýma rukama není možné.

"Víte jistě, že chcete právě to?" zeptal se šaman.

"Já ano," pravila rozhodně Nadia.

Netušila, k čemu ta vejce jsou ani proč je má přinést, ale o svém vidění nepochybovala. Jsou zřejmě velmi cenná nebo zázračná; pro ně byla připravena zvítězit i nad svým největším strachem: závratí z výšky.

"Já taky," dodal Alex, s vědomím toho, že by šel i do pekel, kdyby mohl zachránit maminku.

"Možná se vrátíte a možná že ne," rozloučil se s nimi starý muž lhostejně, neboť pro něj byly hranice mezi životem a smrtí pouze něčím jako kouřová čára, kterou smaže i nejmenší závan větru. Nadia uvolnila Borobá od pasu a vysvětlila jí, že tam, kam jde, ji nemůže vzít. Opička se přitiskla k Walimaiho noze, sténajíc a hrozíc pěstičkou, ale nepokusila se neposlechnout. Oba přátelé se pevně objali, s pocitem strachu a dojetí. Potom se vydali směrem, který jim ukázal Walimai.

Nadia vystoupala po stejném schodišti vytesaném ve skále, kterým sestoupili s Walimaiem a s Alexem z labyrintu až na dno tepui. Výstup k římse nebyl obtížný, jen jednotlivé schody byly příkré, úzké, nepravidelné a ochozené. Zábradlí kolem nebylo. Jak bojovala se závratí, podívala se rychle směrem dolů a zahlédla nádherné modrozelené údolí, zahalené v jemném oparu, a uprostřed velkolepé zlaté město. Potom pohlédla vzhůru a její zrak se ztratil v mracích. Východ z tepui byl užší než vchod na úpatí. Jak se dostane až nahoru po nakloněných stupních? Potřebovala by k tomu nohy brouka. Jak vysoká byla ve skutečnosti tepui? Kolik z ní bylo skryto za mraky? Kde asi je hnízdo? Rozhodla se, že nebude přemýšlet o těžkostech, pouze o jejich řešení; překážkám bude čelit postupně, jak se budou objevovat. Když dokázala zdolat výstup vodopádem, podaří se jí to i tady, umínila si; přestože není připoutána lanem k Jaguárovi a je sama.

Dorazila na plošinu a uvědomila si, že tam schody končí. Že od té chvíle musí postupovat vzhůru tak, že se zachytí, kde se dá. Posunula si košík na zádech, zavřela oči a snažila se zachovat v nitru klid. Jaguár jí vysvětlil, že právě tam, uvnitř její bytosti, se soustřeďuje životní energie a odvaha. Zhluboka se nadechla, aby jí čistý vzduch naplnil plíce a poté proběhl celým tělem až ke špičkám prstů na nohou a na rukou. Třikrát zopakovala hluboký nádech - stále se zavřenýma očima - a zhmotnila si orla, své totemové zvíře. Představovala si, že se jí protahují paže, jsou stále delší, mění se v opeřená křídla, že nohy jsou zakončené zahnutými drápy, že z tváře vyrůstá dravě vyhlížející zoban a vzdálenost mezi očima narůstá, až zůstanou po stranách hlavy. Cítila, že jemné a vlnité vlasy se proměňují v tvrdá pera přilepená k lebce, pera, která se mohou zježit podle chuti a v kterých je obsažena orlí moudrost. Jsou to tykadla zachycující vše ve vzduchu. Ano - i to, co je neviditelné! Její tělo ztratilo veškerou pružnost a získalo naopak

tak dokonalou lehkost, že se dokázala odrazit od země a vzlétnout mezi hvězdy.

Zakusila pocit nesmírné moci, veškerá orlí síla byla nyní v ní. Pocítila, že i nejmenší vláknko jejího těla a vědomí překypuje energií. "Jsem Orel," prohlásila nahlas a vzápětí otevřela oči.

Nadia se zachytila v malé trhlíně ve skále nad hlavou a nohu umístila do další ve výši pasu. Vytáhla se, a dokud nenabyla rovnováhu, chvíli odpočívala. Zvedla druhou ruku a tápala nad sebou, zavěsila se za kořen a opačnou nohou ohmatávala kámen, dokud nenalezla novou puklinu. Opakovala stejný pohyb druhou rukou, a když našla výčnělek, vytáhla se trochu výš. Pomáhaly jí rostliny rostoucí na svahu, kořeny, keře a liány. Zahlédla hluboké škrábance na kamenech a na některých kmenech a pomyslela si, že to jsou stopy po drápech. Lezli tam zřejmě Netvoři, když hledali něco k snědku; nebo snad neznali cestu bludištěm, a proto kdykoliv vcházeli nebo vycházeli z tepui museli vylézt až na vrcholek a sejít po druhé straně. Uvažovala, že vezme-li se v úvahu neuvěřitelná pomalost obrovitých lenochodů, musí to trvat celé dny, možná i týdny. Ještě činná část její mysli pochopila, že otvor v tepui nemá tvar obráceného kužele, jak se mylně domnívala, když se na něj dívala zespodu, nýbrž že se jen zvolna rozvírá. Ve skutečnosti byl jícen kráteru širší než jeho spodní část. Takže nebude potřebovat končetiny, jako mají brouci. Jen soustředění a odvalu. Celé hodiny lezla metr po metru s obdivuhodnou rozhodností a čerstvě získanou zručností. Její obratnost vyvěrala z nejskrytějšího a nejpodivuhodnějšího místa jejího nitra. Místa klidu uvnitř srdce, v němž byly uloženy vznešené vlastnosti jejího totemového zvířete. Byla Orlem, ptákem, který vyletí nejvýše a který si staví hnízdo tam, kam mohou jen andělé. Byla královnou nebes!

Dívka - orel stoupala krok za krokem. Teplý a vlhký vzduch ze spodního údolí se nyní změnil v čerstvý větřík, který ji pobízel neustávat. Často se unaveně zastavovala, čelila pokušení podívat se dolů nebo odhadovat vzdálenost, kterou měla ještě před sebou; soustředila se pouze na příští pohyb. Trápila ji hrozná žízeň. Měla ústa plná nahořklého písku, ale nemohla se pustit a vzít si Walimaiho tykev s vodou, kterou nesla na zádech. Budu pít, až se dostanu nahoru, mumlala si pro sebe. Těšila se, jak ji zevnitř propláchne studená a čistá voda. Kdyby aspoň zapršelo, zatoužila, ale z mraků nespada ani kapka. Když byla přesvědčena, že už neudělá ani krok, nahmatala na krku Walimaiho zázračný talisman, a to jí dodalo odvahy. Chránil ji!

Pomohl jí zlézt temné a hladké skály vodopádu, udělal z ní přítelkyni indiánů a ochránil ji před Netvory. Dokud ho má, je v bezpečí. Za dlouhou dobu se její hlava dotkla prvních mraků, hustých jako těsto. V ten okamžik ji obklopila mléčná bělost. Dál lezla poslepu. Přichytávala se skal a rostlin, kterých však směrem nahoru ubývalo. Neuvědomovala si, že jí krvácí ruce, kolena a chodidla, myslela pouze na zázračnou moc, která ji pomáhá, až náhle nahmatala širokou trhlinu. Brzy se napřímila a poznala, že se ocitla se na vrcholku tepui, i nadále skrytém v mracích. Z Nadiiných plic vytryskl vítězný pokřik. Zvolání prastaré a divoké jako strašlivé skřeky stovek orlů vytrysklo z jejího nitra a roztříštilo se o skaliska kolem. Odráželo se od nich a šířilo se, až zaniklo za obzorem!

Dívka nehybně vyčkávala, dokud její křik nezanikl v nejuvzdálenějších končinách nesmírné mesety. Tehdy se utišil tlukot jejího srdce a mohla se znovu hluboce nadechnout. Až teď se natáhla pro tykev s vodou a celou ji vypila. Ještě nikdy po něčem tak netoužila. Čerstvá tekutina vklouzla do krku, odplavila písek a zbavila ústa hořkosti, zvlhčila vysušený jazyk a rty a pronikala celým tělem jako zázračný balzám, schopný překonat úzkost i bolest. Pochopila, že štěstí spočívá v dosažení toho, na co jsme dlouho čekali.

Výška sama a nesmírné úsilí, s nímž se dostala až tam a překonala svůj strach, účinkovaly jako droga, ještě mocnější než ta, kterou připravují indiáni v Tapirawa-teri, nebo než nápoj společných snů od Walimaie. Opět zakusila pocit, že létá, ne však už v orlím těle. Zbavila se tíže hmoty a stala se pouhým duchovnem. Vznášela se ve velkolepém prostoru neznámo jak dlouho. Svět zůstal nesmírně daleko, tam dole, někde mezi přeludy. Náhle zahlédla v zářících nebesích otvor. Bez zaváhání tam vtrhla jako šíp a vpadla do prázdné a temné rozlohy, jako bývá nekonečná obloha za nocí bez měsíce. Byl to onen absolutní prostor božského trvání i zániku, prostor, v němž se rozplývá sám duch. Také ona se stala prázdnotou bez tužeb a bez vzpomínek. Neměla se čeho bát. Pobývala mimo čas.

Ale na vrcholku tepui zavolalo na dívku její tělo. Žádalo si jí zpět. Kyslík navrátil do Nadiiny mysli smysl pro skutečnost, voda jí dodala potřebnou energii pro pohyb. Konečně podnikl dívčin duch opačnou cestu a znovu jako šíp pronikl otvorem v prázdnu. Dorazil k velkolepé kupoli, kde několik okamžiků splýval v bělostném moři, a odtamtud se vrátil k orlí podobě. Musela odolat pokušení létat, navždy

podepírána pouze větrem a s posledním zbytkem vůle se navrátila do dívčina těla. Seděla na vrcholku světa a rozhlížela se kolem.

Nacházela se na nejvyšším bodě mesety, obklopená nesmírným tichem mračen. I když nedokázala odhadnout výšku a rozlehlost místa, kde byla, předpokládala, že díra ve středu tepui byla malá v porovnání s velkolepostí hory. Terén se tříštil v hlubokých rozsedlinách; byl zčásti skalnatý a zčásti hustě porostlý. Byla přesvědčená, že olovění ptáci budou potřebovat ještě dlouhou dobu, než se jim to místo podaří prozkoumat, protože každá snaha o přistání byla předem odsouzena k neúspěchu, a to i v případě vrtulníku; bylo skoro nemožné, že by se na nerovné půdě mohli pohybovat lidé. Ztrácela odvahu, protože v průrvách mohla hledat hnízdo až do konce života, aniž se jí to podaří. Pak si ale vzpomněla, že Walimai jí přesně naznačil, kudy jít. Chvilí si odpočinula a pak se vydala na cestu. Zlézala skály nahoru a zase dolů, poháněna neznámou silou, jakousi pudovou jistotou.

Nešla daleko. Kousek odtamtud, v prohlubni mezi velkými skalami, leželo hnízdo a uprostřed uviděla tři křišťálová vejce. Byla menší a zářivější než v jejích snech. Byla však nádherná. S velkou opatrností, aby neuklouzla v hlubokých trhlinách, kde by si polámala všechny kosti, se Nadia doplazila k hnízdu. Sevřela prsty blýskavou dokonalostí z křišťálu, ale ruka nedokázala vejcem hnout. Udiveně uchopila druhé vejce. Ani to a ani třetí se jí nepodařilo zvednout. Nebylo přece možné, aby předměty veliké jako tukanovo vajíčko tolik vážily. Co se to děje?

Prokoumala je ze všech stran, až zjistila, že nejsou přilepeny ani něčím přichyceny, nýbrž naopak jakoby se vznášely na měkounké podložce z dřívěk a peří. Dívka se posadila na skálu. Nechápala, co se děje! Přišlo jí zatěžko uvěřit, že veškeré dobrodružství a úsilí, aby se dostala až sem, může být zbytečné. Našla v sobě nadlidskou energii, aby vylezla jako ještěrka po vnitřních stěnách tepui až na vrchol, a nyní se jí nedostávalo sil, aby alespoň o milimetr pohnula pokladem, pro který se vydala.

Dlouho byla Nadia zmatená; nedařilo se jí řešení oné záhady najít. Náhle jí napadlo, že vajíčka zřejmě někomu patří. Možná je tam dali Netvoři, nebo také mohla být některého z oněch pohádkových stvoření, ptáka, plaza nebo třeba i draka. Znamenalo to, že v kterémkoliv okamžiku se může objevit samice, a když zahlédne nedaleko hnízda vetřelce, zaútočí na něj s ospravedlnitelnou zuřivostí. Rozhodla se, že déle nemůže zůstat, ale bez vajíček odejít nechtěla.

Walimai ji varoval, že se nesmí vrátit s prázdnýma rukama. Co ještě jí šaman řekl? Že musí být nazpátek do setmění! V ten okamžik si vzpomněla na to, co ji moudrý muž den před tím naučil: na zákon vzájemnosti. Za každou věc, kterou si vezmete, musíte něco dát. Zoufale se rozhlédla kolem. Neměla, co by darovala. Měla pouze tričko, krátké kalhoty a košík na zádech. Když se prohlížela, poprvé objevila na těle škrábance, modřiny a otevřené rány, které si způsobila při šplhání. Snad jedinou hodnotou byla její krev, díky níž se dostala až sem a v níž se soustřeďovala tělesná energie. Přistoupila k hnízdu tak, aby kapky krve z rozbolavělého těla padaly přímo do něj. Na jemném peří se objevily rudé skvrnky. Když se naklonila, ucítila na hrudi svůj talisman a okamžitě pochopila, že právě ten je cenou, kterou musí za vejce zaplatit. Dlouho nerozhodně stála. Když se talismanu vzdá, probude všech ochranných kouzel, která – jak věřila – se skrývají ve vyřezávané kosti od šamana. Ještě nikdy neměla nic tak mocného, jako byl tento amulet. Byl pro ní mnohem důležitější než vejce, jejichž smysl ještě neznala. Ne, nemůže se ho zbavit, rozhodla se nakonec.

Znavená Nadia zavřela oči, zatímco slunce pronikající mraky měnilo barvu. Na několik okamžiků se vrátila do víru přeludů způsobených ayahuaskou, kterou okusila na pohřbu Mokarity, a stala se opět lehouchkým a mocným orlem poletujícím pod bělostným nebem. Shora spatřila vejce třpytící se v hnízdě, stejně jako při svém tehdejším vidění a pocítila stejnou jistotu, že právě vejce lidi z mlhy zachrání. S povzdechem konečně otevřela oči, sundala si z krku talisman a položila jej do hnízda. Pak natáhla ruku a jedno vejce lehce zvedla! Opatrně uložila všechna tri do košíku a připravila se na sestup. Sluneční světlo ještě pronikalo skrz oblaky; pomyslela si, že sestup bude jistě rychlejší a že se dostane dolů před setměním, jak ji na to Walimai upozornil.

Voda zdraví

Zatímco Nadia vystupovala na vrcholek tepui, Alex scházel úzkým průchodem do nitra země; do uzavřeného, horkého, temného, dunivého místa, vyvolávajícího jeho nejhorší představy. Kdyby měl alespoň baterku. V naprosté tmě lezl po hmatu, občas po čtyřech a

jindy zase po břiše. Zrak si nedokázal přivyknout na úplnou a neproniknutelnou tmou. Vždy natáhl jednu ruku, ohmatal skálu, aby odhadl směr a šířku

chodby, a plazil se dovnitř jako had, centimetr po centimetru. Zdálo se, že se prostor stále zužuje, a Alex si uvědomoval, že se ani nedokáže obrátit, aby se dostal ven. Páchnoucí vzduch dusil. Cítil se jako zasypaný v hrobě. Vlastnosti černého jaguára mu teď byly k ničemu; potřeboval by jiné totemové zvíře, třeba krtka, myš nebo červa.

Mnohokrát se zastavil, odhodlán vrátit se, než bude příliš pozdě; pokaždé ale pokračoval vpřed, poháněný vzpomínkou na matku. S každou minutou narůstal tlak na plicích a stále méně se dokázal vyrovnat s hrůzou, která se ho zmocňovala. Znovu slyšel hluchý tlukot srdce, stejně jako tenkrát v bludišti s Walimaíem. V duchu probíral nesčetná nebezpečí, která na něho číhají. Nejhorší by bylo zůstat pohřbený zaživa v nitru hory. Jak dlouhý je průchod? Dojde až na konec, anebo zahyne cestou? Vystačí mu kyslík, nebo se udusí?

V jednom okamžiku Alexander upadl jak široký tak dlouhý, sténaje vyčerpáním. Krev mu bušila ve spáncích, bolesti ho všechny

nervy v těle. Napjatý jako struna, nedokázal přemýšlet, měl pocit, že se mu rozskočí hlava z nedostatku vzduchu. Ještě nikdy necítil takový strach; dokonce ani oné dlouhé zasvěcovací noci mezi indiány. Snažil si připomenout napětí, které jím lomcovalo, když zůstal viset na laně na skále El Capitán, ale nedalo se to s tím ani srovnat. Tenkrát byl na vrcholu hory, zatímco nyní je uvězněn v jejím nitru. Tam byl s otcem, tady naprosto sám. Zachvátilo ho zoufalství, třásl se vyčerpáním. Chvilé, v níž se mu zatemnil rozum a ztratil směr, kdy s pocitem poraženého přivolával bezhlesně smrt, mu připadala nekonečná. Ve chvíli, kdy jeho duše unikala do nicoty, k němu pronikl mlhami v mozku otcův hlas. Nejprve jako nesrozumitelný šepot, později s větší jasností. Co mu to otec tolikrát opakoval, když ho učil zlázat skály?

"Jen klid, Alexandře! Snaž se najít střed svého těla! Tam je tvá síla! Dýchej! Když vdechuješ, nabíjíš se energií, když vydechuješ, zbavuješ se napětí. Nepřemýšlej, poslouvej svůj instinkt." Totéž radil on sám Nadie při výstupu k Oku světa. Jak na to mohl zapomenout?

Soustředil se tedy na dýchání: vdechovat energii a nemyslet na nedostatek kyslíku; vydechovat svůj strach, uvolnit se, odmítnout tíživé myšlenky, které ho spoutávaly. Dokážu to, dokážu to, opakoval

si. Pomalu se vracel do svého těla. Upřel zrak na prsty u nohou a uvolňoval jeden po druhém. Po nich lýtko, kolena, stehna, záda, ruce až ke konečkům prstů; nakonec zátylek, čelist, víčka. Začal lépe dýchat, přestal vzlykat.

Našel to rudé a chvějící se místo uprostřed břicha. Naslouchal bušení srdce. Zasvědila ho kůže, později cítil teplo, proudící žilami, až konečně se mu síla navrátila do těla, smyslů a mozku. Alex vykřikl úlevou. Trvalo chvíli, než se ozvěna hlasu vrátila k němu. Uvědomil si, že přesně tak pracuje sonar netopýrů, který jim umožňuje přesouvat se v temnotě. Opakoval výkřik a vyčkal, až mu ukáže vzdálenost a směr. Tak dokáže "naslouchat srdcem", jak mu tolikrát opakovala Nadia. Objevil způsob, jak postupovat v temnotách.

Zbytek pouti tunelem prožil v polovědomém stavu; tělo se pohybovalo samo, jako by znalo cestu. Občas zapojoval Alex logické myšlení a v náhlém osvětlení měl pocit, že vzduch, nasycený neznámými plyny, mu zřejmě zasáhl mozek. Později bude přesvědčen, že to všechno byl jen sen.

Když už se zdálo, že úzká cesta nemá konce, zaslechl chlapec hukot vody nějaké řeky. Znavené plíce zasáhla vlna horkého vzduchu. Síly se mu obnovily. Vrhnul se vpřed a v jednom podzemním zákřutu si uvědomil, že v černotě něco zahlédl. Zpočátku se jen slabounce rozjasňovalo. Alex s nadějí pronikal dále a světla i vzduchu přibývalo. Brzy se dostal do jeskyně, která musela být propojena s vnějškem, neboť byla mírně osvětlená. Do nosu ho udeřila zvláštní pronikavá vůně; dosti odporná, asi jako po octu a zvadlých květinách. V jeskyni byly stejné útvary třpytivých nerostů, jaké už viděl v bludišti. Jejich broušené plochy působily jako zrcadla; odrážely a násobily to málo světla, které tam pronikalo. Stál na břehu malého jezera, napájeného potůčkem s bělavými vodami, podobnými mléku. Po příchodu z hrobky, v níž byl před tím, se mu jezero a bělostná řeka zdály tím nejkrásnějším, co v životě viděl. Bude snad tady pramen věčného mládí? Vůní se mu zatočila hlava; napadlo ho, že to asi bude v hlubinách vznikající plyn, možná dokonce otravný, který otupuje mozek.

Jeho pozornost upoutal zvláštní zvuk, který šeptal a hladil. S překvapením zaznamenal něco na druhém břehu jezírka, jen několik metrů odsud. Když se mu v řídkém světle jeskyně podařilo zaostřit zrak, rozeznal lidskou postavu. Neviděl ji dobře, ale vypadala a

mluvila jako dívka. To není možné, řekl si, sirény přece neexistují, blázním, bude to tím plynem, tím pachem.

Dívka však vypadala jako skutečná, její dlouhé vlasy se vlnily, pokožka vyzařovala světlo, posunky byly lidské, hlas svůdný. Chtělo se mu vrhnout do bělostné vody a pít a pít, až nebude moci, smýt krev odřenin na loktech a kolenou i hlínu, jíž byl pokryt. Zdálo se, že pokušení přiblížit se k překrásnému stvoření, které ho volalo, a odevzdat se rozkoši, neodolá. Už už to udělal, když tu si uvědomil, že přelud vypadá jako Cecilia Burnsová, že má její kaštanové vlasy, modré oči a stejná vláčná gesta. Zatím ještě vědomá část mozku jej varovala, že přelud je výtvozem jeho mysli stejně jako mořské medúzy, rosolovité a průhledné, které proplouvaly bezbarvým vzduchem jeskyně. Vzpomněl si, co slyšel o indiánské mytologii, na příběhy, které mu Walimai vyprávěl o původu světa, v nichž se objevovala také Mléčná řeka, obsahující všechna semena života, ale současně zmar a smrt. Ne, to není zázračná voda, která má navrátit zdraví matce, pomyslel si; je to pouze lživá hra mysli, která ho má odvést od jeho poslání. Nesmí ztrácet čas, každá minuta je vzácná! Zacpal si tričkem nos a bojoval s pronikavým omamujícím pachem. Uviděl, že podél řeky vede úzká cesta a ztrácí se v dáli. Po ní se mu podařilo uniknout.

Alex sledoval stezku, za sebou nechal jezero i marnivé zjevení. Překvapilo ho, že jasné světlo přetrvává; alespoň už nemusel postupovat poslepu. Vůně slábla, až zmizela docela. Šel co nejrychleji, skrčený, aby nenarazil hlavou do stropu; snažil se udržovat rovnováhu na úzké římse a říkal si, že spadne-li dolů, odnese ho pravděpodobně řeka. Litoval, že nemá čas, aby zjistil! Co vlastně je ta bílá tekutina podobná mléku a vonící jako salátová zálivka. Dlouhá cesta byla pokrytá kluzkou plísní, v níž to vířilo tisíce miniaturních tvorů: larvami, červy a velkými namodralými žábami, s tak průhlednou pokožkou, že zahlédl i pulzující vnitřní orgány. Dlouhými, skoro hadími jazyky se pokoušely dosáhnout až k Alexovým nohám. Chlapec neměl boty a musel je odkopávat bosýma nohama; zmocňoval se ho nezvladatelný hnus při doteku s těly měkkými a chladnými jako rosol. Po dalších dvou stech metrech vrstva plísně zmizela a s ní i žáby. Stezka se rozšířila. S úlevou se rozhlédl kolem sebe a poprvé si uvědomil, že zdi jsou jakoby postříkané nádhernými barvami. Když si je prohlédl zblízka, poznal, že to jsou drahokamy a žíly kovů. Otevřel nožik a zaryl ho do skály. Vyloupnout kamínky nebylo obtížné. Co to vlastně je? Některé barvy rozeznal, například sytou zeleň smaragdů a

čirou červeň rubínů. Kolem něj se rozprostíral nepředstavitelný poklad: tady se nacházelo skutečné El Dorado, o němž již po mnoho století snili dobrodruzi.

Stačilo rýt nožem do skály a bohatství bylo na dosah. Kdyby naplnil drahokamy dýni, kterou mu dal Walimai, vrátil by se do Kalifornie jako milionář; mohl by tak zaplatit nejlepší léčení pro nemocnou matku, koupit rodičům nový dům, zaplatit sestrám školy. A co pro sebe? Koupil by si závodní auto a jeho přátelé by uschli závisti. A Cecilia Burnsová by ho zbožňovala. Drahokamy by vyřešily celý jeho život: mohl by se věnovat hudbě, lézt po skalách nebo cokoliv jiného a nemusel by se zabývat vyděláváním peněz. Ale ne! To jsou mi nápady! Drahé kameny by přece nepomohly pouze jemu, nýbrž především indiánům. Mohl by splnit poslání, kterým ho pověřila Iyomi: vyjednávat s nahaby. Stal by se ochráncem kmene a jeho lesů a vodopádů; s pomocí babiččina pera a jeho peněz by vytvořili z Oka světa nejrozsáhlejší přírodní rezervaci na světě. Za několik málo hodin by dokázal naplnit tykev a změnit osud lidí z mlhy i své rodiny.

Chlapec začal dloubat špičkou nože kolem zeleného kamene, až odsakovaly kousky skály. Podařilo se mu jej uvolnit za několik minut, a jakmile jej uchopil, mohl si ho dobře prohlédnout. Neblýskal se jako leštěný smaragd, jako ty v prstenech, ale barva byla naprosto stejná. Už jej chtěl vložit do tykve, když tu si vzpomněl na úkol, který ho vedl do nitra země: naplnit tykev vodou zdraví. Ne! Matčino zdraví si nekoupí za drahokamy; potřebuje něco zázračného. S povzdechem si strčil zelený kamínek do kapsy kalhot a pokračoval v cestě. Zneklidněl, protože ztratil drahocenné minuty a nevěděl, jak daleko zázračný pramen ještě je.

Stežka náhle končila před kamenným zátarasem. Alex jej ohmatal, protože si byl jistý, že se musí nějak dostat dál, že není možné, aby jeho cesta skončila tak náhle. Když ho Walimai vyslal na tuhle ďábelskou pouť do hlubin hory, bylo to proto, že pramen skutečně existuje a jediným problémem je najít ho. Je ovšem docela možné, že šel špatnou cestou, že neodbočil správně na některé křižovatce v tunelu. Možná, že měl překročit mléčné jezero a že ona dívka nebyla pokušením, které ho mělo svést z cíle, nýbrž ho naopak měla doprovodit k vodě zdraví. Pochyby naléhavě bušily v hlavě. Chytil se za spánky a snažil se nabýt klidu. Opakoval hluboké dýchání, které praktikoval již v tunelu, a zaposlouchal se do vzdáleného otcova

hlasu, který ho vedl. Musím se pohroužit do středu sebe sama, kde najdu klid a sílu, mumlal si. Rozhodl se, že nebude ztrácet energii rozebíráním chyb, kterých se mohl dopustit, že bude myslet pouze na překážku před sebou. Loňskou zimu ho matka požádala, aby přerovnal velkou hromadu dřeva ze dvora dozadu do garáže. Když namítal, že to nesvede ani Herkules, maminka mu okázala, jak na to: jednoduše polínko po polínku!

Chlapec začal odebírat oblázky, následovaly kameny prostřední velikosti, které uvolňoval bez problémů, a nakonec došlo na největší kusy skály. Byla to pomalá, těžká práce, ale za čas se mu podařilo vyhrabat otvor. Do tváře ho udeřila vlna horké páry, jako když se otevrou dvířka trouby; musel poodstoupit. I když nevěděl jak dál, vyčkával, dokud vycházel teplý vzduch. O hornictví nic nevěděl, ale kdesi četl, že v hloubi dolů se může uvolňovat plyn, a pomyslel, že v tom případě by byl ztracený. Proud po několika minutách slábl jako pod tlakem, až konečně přestal unikat docela. Ještě chvíli počkal a poté strčil do otvoru hlavu. Na druhé straně byla jeskyně a uprostřed ní hluboká studna, z níž vystupovala pára a načervenalé světlo. Slyšel malé výbuchy, jako by tam dole vřela nějaká hustá tekutina, pukající ve tvaru bublin. Nebylo třeba, aby šel blíž; i tak uhádl, že je to zřejmě horká láva, snad poslední pozůstatky činnosti pravěké sopky. Nacházel se v centru kráteru. Zvážil možnost, že vulkanické páry bývají jedovaté, ale protože necítil žádný pach, rozhodl se do jeskyně vstoupit. Protáhl se otvorem a došlápl na rozpálené kameny. Odvážil se o krok vpřed, pak o další, odhodlaný vše prozkoumat. Horko bylo větší než v sauně; brzy byl splavený potem. Vzduch k dýchání ovšem nechyběl. Tričko si omotal kolem úst a nosu, oči mu slzely. Věděl, že musí postupovat velmi opatrně, aby nesklouzl do studny.

Široká a nepravidelná jeskyně byla osvětlena načervenalým, chvějícím se světlem ohně, praskajícím dole. Další prostor napravo musel ohmatat rukama, protože tam byla větší tma; pronikalo sem pouze světlo z první místnosti. Teplota byla přijatelnější, asi sem proudil nějakou štěrbinou čerstvý vzduch.

Chlapec byl na pokraji sil. Koupal se v potu, měl žízeň a byl přesvědčený, že dlouhou cestu zpátky nezvládne. Kde je asi pramen, který hledá?

Náhle pocítil silný závan větru a následovalo odstrašující chvění, které roztrásl i jeho nervy, jako by se ocitl uvnitř kovového bubnu. Instinktivně si zacpal uši; nešlo však o hluk, nýbrž o projev

neuvěřitelně mocné energie, před níž nebylo obrany. Otočil se, aby našel důvod všeho. V tom okamžiku to spatřil: obrovitý netopýr! Roztažená křídla měřila nejméně pět metrů. Myši tělo bylo dvakrát větší než jeho pes Poncho. Z hlavy trčel čenich a dlouhé tesáky šelmy. Netopýr nebyl černý, nýbrž zcela bílý - albín.

Poděšený Alex pochopil, že zvíře je stejně jako Netvoři pozůstatek z pradávných dob, kdy před tisíci a tisíci lety první lidské bytosti zvedly hlavu od země a udiveně se zahleděly na hvězdy. Slepota zvířete pro něj nepředstavovala žádnou výhodu, neboť vibrace pracovaly jako sonar. Upír přesně věděl, jak vetřelec vypadá a kde je. Nápor větru se opakoval: vyvolávala jej kmitající křídla, připravující se k útoku. Nebyl to indiánský Rahakanariwa? Ten hrozivý, krev sající pták?

Myšlenky chlapci vířily hlavou. Věděl, že nemůže uniknout; nešlo vrátit se do první místnosti a běžet zpět zrádným terénem, kde mohl kdykoliv spadnout do žhavé lávy. Pudově se chopil švýcarského nožiku u pasu, i když si uvědomoval, že je to směšná zbraň ve srovnání s velikostí zvířete. Prsty narazily na flétnu visící u pasu; sáhl po ní a bez dlouhého uvažování přitiskl ke rtům. Podařilo se mu ještě zamumlat jméno dědečka Josepha Colda s prosbou o pomoc před smrtelným nebezpečím; pak začal hrát.

První noty zněly ve zhoubném prostředí křišťálově čerstvým a čistým tónem. Obrovský upír, mimořádně citlivý na každý zvuk, složil křídla a jakoby se celý zmenšil. Zřejmě žil dlouhá století v samotě a tichu podzemního světa, takže tóny mu zatřaskaly v mozku a zasáhly ho jako miliony ostrých šípů. Vyrazil nový skřek na vlnách, které lidské ucho nezachytí, ale vibrace se smísily s hudbou a zmatený netopýr je nedokázal svým sonarem vyluštit.

Alex hrál na flétnu a velký bílý netopýr pomalu ustupoval, až v jednom rohu jako bílý lední medvěd, s vyceněnými tesáky a vytaženými drápy, znehybněl. Chlapec opět užasl nad mocí flétny, která ho doprovázela ve všech rozhodných momentech jeho dobrodružství. Když se zvíře hnulo z místa, spatřil pramínek vody stékající po zdi jeskyně. Pochopil, že došel na konec své cesty! Před ním byl pramen věčného mládí. Nešlo o přetékající pramen v zahradě, jak pravila legenda. Bylo to pouze několik kapiček, klouzajících po obnažené skále.

Alexander Cold postupoval opatrně. Krok za krokem se přibližoval se ke strašidelnému upírovi a nepřestával hrát; snažil se

řídít srdcem, a ne hlavou. Prožíval něco tak mimořádného, že se nemohl spoléhat pouze na rozum nebo na logiku. Teď se musel uchýlit k poslednímu nástroji, který mu pomáhal při zlézání skal a při tvorbě hudby: k intuici. Snažil si představit, co zvíře cítí. Došel k závěru, že má stejný strach jako on sám. Poprvé vidělo lidskou bytost, nikdy před tím neslyšelo flétnu a nemohlo se pohnout zřejmě proto, že nástroj zněl v jeho sonaru jako hřmění. Alex si uvědomil, že musí nabrat vodu do tykve a vrátit se do setmění. Nedokázal si spočítat, jak dlouho již v podzemí je. Jediné, co si přál, bylo dostat se odtamtud co nejdříve. Zatímco s pomocí jedné ruky vyluzoval z flétny stále stejný zvuk, druhou natáhl k prameni a přitom se málem netopýra dotkl. Avšak jakmile do nádoby dopadly první kapky, pramínek se začal tenčit, až zcela zmizel. Alex byl tak hrozně zklamaný, že měl chuť bušit do skály. Odradilo ho od toho pouze zvíře, tyčící se vedle něho jako hrozná stráž.

V tu chvíli, když už byl skoro na odchodu, si vzpomněl na slova Walimaie o přírodním zákoně, jemuž se nelze vyhnout: musíme dávat tolik, kolik dostáváme. Přehlédl to málo, co měl: kompas, nůž švýcarské armády a flétnu. Mohl se vzdát prvních dvou, které mu stejně nebyly ku pomoci, ale ne dědictví po slavném dědečkovi, svého mocného nástroje, kouzelné flétny. Bez ní by byl ztracený. Položil na zem kompas a nůž a čekal. Nic. Ze skály nevytryskla ani jediná kapka. Pochopil, že největším pokladem na světě je pro něj voda zdraví. To jediné může zachránit matce život. A za ni musí odevzdat svůj nejcennější majetek. Položil flétnu na zem ve chvíli, kdy na zdech jeskyně ještě ulpívaly poslední tóny. Vzápětí vytryskl tenounký vodní pramen. Čekal nekonečné minuty, dokud se tykev nenaplnila a neztrácel přitom ze zřetele netopýra, číhajícího vedle. Byl tak blízko, že cítil jeho mrtvolný záhrobní puch a dokázal spočítat jeho zuby. Alex pocítil nesmírnou bolest nad hlubokou samotou, která ho obklopovala. Ani na chvíli ovšem nepřipustil, aby ho cokoliv odvedlo od úkolu, který měl vykonat. Jakmile tykev přetékala, začal pomalu ustupovat, aby netopýra nevyprovokoval k útoku. Vyšel z jedné jeskyně, vešel do další, Odkud se ozývalo bublání žhavé lávy v nitru, až konečně proklouzl ústím ven. Nejdříve chtěl vrátit kameny na místo a otvor utěsnit, ale neměl už dostatek času. Myslel si také, že netopýr je příliš velký na to, než aby se mohl protáhnout dírou a pronásledovat ho.

Cesta zpátky byla rychlejší, protože ji už znal. Nepokoušel se

sbírat drahokamy, a když procházel kolem mléčného jezera, kde na něj čekal přelud Cecílie Purnsové, zacpal si nos, aby k němu nepronikly voňavé páry, které ho obluzovaly. Nezastavil se ani na chvíli. Nejtěžší bylo projít úzkým tunelem a udržet přitom tykev tak, aby voda nevytekla. Měl i zátku: kousek kůže převázané provázkem, jenomže netěsnila a on nechtěl ztratit ani kapku té zázračné vody zdraví. Průchod, přesto že byl dusivý a temný, už mu nepřípadl tak hrozný, protože věděl, že na konci ho čeká světlo a vzduch.

Oblačná poduška v ústí tepui která přijímala poslední sluneční paprsky, nabyla načervenalých tónů od červených až po zlatavé. Šest světelných měsíců právě pomalu ustupovalo z podivných nebes tepui ve chvíli, kdy se Nadia a Alex vrátili. Walimai na ně čekal v amfiteátru zlatého města v čele rady Netvorů; byla tam i Borobá. Jakmile opička zahlédla svou paní, okamžitě se jí s úlevou zavěsila na krk. Děti byly vyčerpané, těla pokrytá škrábanci a pohmožděninami, ale obě nesly poklad, pro něž se vydaly. Obličej starého šamana nejevil žádné překvapení a přivítal je se stejným klidem, jaký naplňoval každý okamžik jeho života. Naznačil, že nadešla chvíle odchodu. Neměli čas na odpočinek; ještě v noci museli přejít vnitřek hory a vystoupit z ní do Oka světa.

"Musela jsem tam nechat svůj talisman," vyprávěla Nadia sklesle svému příteli.

"Ale moc talismanu zůstala v tobě," utěšoval ji.

Walimai si pozorně prohlédl tři vajíčka a přivoněl k vodě v tykvi. S nesmírnou vážností přikývl. Potom rozvázal jeden z kožených pytlíčků, visících z léčitelské hole, a předal jej Alexovi; vysvětlil mu, že musí listy pomlít a smíchat je s vodou, aby se maminka vyléčila. Chlapec si se slzami v očích zavěsil pytlík kolem krku. Walimai dlouho třásl křemíkovým válcem nad Alexovou hlavou, foukal mu na hrud', na spánky a na záda, holí se dotýkal jeho paží a nohou.

"Kdybys nebyl nahabem, byl bys mým následníkem, protože ses narodil s duší šamana. Máš v sobě léčivé schopnosti, užívaj je dobře," řekl mu.

"Znamená to, že vodou a listím skutečně dokážu maminku vyléčit?"

"Možná že ano a možná že ne!"

Alex si uvědomoval, že jeho naděje postrádají logiku. Že by se měl spoléhat na moderní léčebné postupy nemocnice a ne na tykev s vodou a na suché listy, které mu předal nahý stařec uprostřed

amazonského pralesa. V průběhu cesty se však naučil otevírat mysl tajemstvím. Existovaly nadpřirozené síly a jiné rozměry skutečnosti; například tepui osídlená stvořeními z prehistorických dob. Je pravda, že skoro vše mělo rozumové vysvětlení, dokonce i Netvoři, ale Alex se o to raději nepokoušel a jednoduše se odevzdal naději možného zázraku.

Rada bohů přijala doporučení cizích dětí a moudrého Walimaie. Nepůjdou zabíjet nahaby; bylo by to zbytečné, protože jsou tak četní jako mravenci a za nimi by přišli další. Netvoři zůstanou v posvátné hoře, kde jsou v bezpečí; alespoň pro tuto chvíli.

Nadia a Alex se s lítostí rozloučili s obrovskými lenochody. V nejlepším případě, jestli vše půjde dobře, vchod do bludiště tepui nebude odhalen a nepřistanou tam ani helikoptéry. Budou-li mít štěstí, bude to trvat dalších sto let, než lidská zvědavost dorazí až k poslednímu neprobádanému místu prehistorické doby. Kdyby tomu tak nebylo, doufali, že alespoň vědci dokáží ochránit ta zvláštní stvoření před ničivou chamtivostí dobrodruhů. V žádném případě však už Netvory nespattí.

Za světla Walimaiho louče vystoupili při setmění po schodech k bludišti. Bez zaváhání prošli složitým systémem tunelů, v nichž se šaman výborně vyznal. Nikdy nezapadli do slepé uličky, nikdy se nemuseli vracet, ani se zastavit, protože stařec měl mapu vrytou v mysl. Alex se vzdal nápadu zapamatovat si cestu; věděl, že i kdyby si na ni dokázal vzpomenout nebo ji dokonce zakreslit, nedokázal by říci, kde je, protože neměl žádné opěrné body.

Vstoupili do nádherné jeskyně, kde uviděli prvního draka, a znovu užasli nad barvami drahokamů, křišťálu a kovů zářících uvnitř. Byla to skutečná Alibabova jeskyně se všemi podivuhodnými poklady, které si jenom lidská mysl dokáže představit. Alex si vzpomněl na zelený kamínek, který si schoval v kapse, a vytáhl ho pro srovnání. V bledé záři jeskyně už nebyl zelený, nýbrž nažloutlý; pochopil, že barvu drahokamu vytváří světlo a že je možné, že je stejně bezcenný jako slída v El Doradu. Ještě že odolal pokušení a nenaplnil tykev kameny místo vodou zdraví. Schoval si falešný smaragd na památku: daruje jej mamince.

Okřídlený drak setrval v rohu, stejně jako když ho viděli poprvé; ale tentokrát tam s ním byl ještě jeden, menší a načervenalý, možná jeho družka. Nepohnuli se, když zahlédli tři lidské bytosti, ani když k nim přilétla jako víla bez křídel Walimaiho žena.

I tentokrát, stejně jako při pouti do nitra země, se Alexovi zdálo, že návrat je kratší a snazší; cestu už znal a neočekával žádná překvapení. Také se žádná nekonala, a když prošli posledním průchodem, byli už jen několik metrů od východu. Walimai jim přikázal, aby usedli, otevřel jeden ze svých záhadných pytlíků a vytáhl několik listů, podobných tabáku. Krátce jim vysvětlil, že se musí "očistit", aby se zbavili vzpomínek na to, co viděli. Alex však nechtěl zapomenout na Netvory, ani na svou cestu do nitra země, a ani Nadia nechtěla přijít o nic z toho, co se naučila. Walimai je ujistil, že to vše zůstane v jejich paměti, že jim z mysli zmizí pouze cesta, aby už nikdy nemohli zpět do posvátné hory.

Šaman smotal listy, slepil je slinou, zapálil jako cigaretu a začal kouřit. Mocně vdechoval a pak vydechoval kouř přímo do úst dětí, nejdříve Alexe a potom i Nadii. Nebylo to nic příjemného; teplý a štiplavý kouř jim vcházel přímo do plic a měli pocit, jako by vdechovali papriku. Zpočátku je ostře píchalo v hlavě, pak je přepadla neodolatelná chuť kýchat a nakonec se jim začala motat hlava. Alex si vzpomněl na své první zkušenosti s tabákem, když se s ním babička Kate zavřela v autě a kouřila tam s ním tak dlouho, až z toho onemocněl. Tentokrát byly příznaky podobné a kromě toho se vše kolem točilo. Walimai pak uhasil louč. Do jeskyně už nepronikalo slabé světlo, jako tomu bylo před několika dny, když do ní vstoupili, a temnota byla naprostá. Děti se chytily za ruce a Borobá poděšeně sténala, nepouštějíc se pasu své paní. Tak, ponořeni ve tmě, viděli oba útočící stvůry, slyšeli strašlivý křik, ale nebáli se. S posledními záblesky vědomí pochopili, že děsivé vidiny jsou následkem vdechovaného kouře a že jsou v bezpečí, dokud je s nimi přítel šaman. Uložili se v objetí na zemi a v několika minutách ztratili vědomí.

Nedokázali si spočítat, jak dlouho spali. Pomalu se probouzeli a náhle zaslechli Walimaiho hlas volající je jmény a cítili dotyky rukou. Tma v jeskyni už nebyla úplná a v jemném svítání rozlišovali její obrysy. Šaman jim ukázal uzounký průchod, jímž se měli dostat ven, a ještě potácející se dvojice ho následovala. Vyšli do lesa kapradin. V Oku světa svítalo.

Pták lidožrout

Následujícího dne se poutníci vydali na zpáteční cestu do Tapirawa-teri. Když se blížili, zahlédli mezi stromy lesk helikoptér a poznali, že civilizace nahabů konečně vesnici dostihla. Walimai se rozhodl, že zůstane v lese; celý život prožil daleko od cizinců a teď nebyl vhodný čas na to, aby měnil zvyky. Šaman, jako všichni lidé z mlhy, se dokázal stát skoro neviditelným, po dlouhá léta obcházel nahaby, pozoroval je i jejich tábořiště a vesnice, aniž by cokoliv tušili o jeho existenci. Znali ho pouze Nadía a otec Valdomero, jeho přítel z časů, kdy kněz ještě žil s indiány. Walimai potkával "děvčátko barvy medu" při svých návštěvách a byl přesvědčený, že je vyslankyní duchů. Považoval ji za jednu ze svých, a proto jí dovolil, aby ho oslovovala jménem, kdykoliv byli sami; vyprávěl jí indiánské mýty a legendy, daroval jí svůj talisman a zavedl do posvátného města bohů.

Alexe prostoupila radost, když již zdálky spatřil helikoptéry: nebyl už ztracený na planetě Netvorů, mohl se vrátit do známého světa. Předpokládal, že vrtulníky přelétávaly po několik dnů nad Okem světa a hledaly je. Babička zřejmě spustila obrovský povyk, když zmizel, a donutila kapitána Ariosta, aby ze vzduchu pročešával okolí. Je možné, že zahlédli kouř z Mokarítovy pohřební hranice, a tak našli vesnici. Walimai dětem vysvětlil, že počká v úkrytu stromů, aby zjistil, co se v osadě děje. Alex mu chtěl dát něco na památku za to, že mu pomohl najít zázračný prostředek, který má vrátit mamince zdraví, a daroval mu svůj nůž. Indián si vzal tu kovovou věc natřenou na červenou, potěžkal ji a prohlédl si zvláštnost, aniž chápal, k čemu slouží. Alex otevřel jeden z nožů, pak kleštičky, otvírák, šroubovák; nakonec se nůž podobal lesklému ježkovi. Ukázal šamanovi, jak se všechno používá, jak se nůž otvírá a zavírá.

Walimai poděkoval za dárek, ale žil už více než sto let, aniž by znal kov, a upřímně řečeno, připadal si již trochu starý na to, aby se učil trikům nahabů; nechtěl však vypadat nezdvořile, takže si zavěsil švýcarský nožík na krk vedle náhrdelníků ze zubů a jiných amuletů. Pak připomněl Nadie soví křik, kterým se svolávali; tak budou stále v kontaktu. Dívka mu odevzdala košík se třemi křišťálovými vejci, neboť byla přesvědčená, že u starce budou bezpečnější. Nechtěla se s nimi ukázat cizincům; patřila lidem z mlhy. Rozloučili se a Walimai se rozplynul ve vteřině jako pouhý přelud.

Nadía a Alex se opatrně přibližovali k místu, kde přistáli "ptáci hluku a větru", jak je nazývali indiáni. Schovali se mezi stromy, odkud je mohli pozorovat, aniž by byli spatřeni; byli ale příliš daleko a

neslyšeli vše zřetelně. Uprostřed Tapirawateri stáli ptáci hluku a větru, dále tři malé stany, jeden velký, a dokonce naftová kamínka. Kolem byl natažený drát a na něm visely dárky, které měly přilákat indiány: nože, hrnce, sekýrky a jiné kovové a hliníkové předměty, odrážející sluneční paprsky. Spatřili několik ozbrojených vojáků ve stavu pohotovosti, ale ani stopu po indiánech. Lidé z mlhy zmizeli jako vždy, když se blížilo nebezpečí.

Tato strategie kmeni velmi pomáhala; jiní indiáni, kteří se s nahaby střetli přímo, byli časem vyhlazeni nebo asimilováni. Ti, kteří se začlenili do civilizace, se změnili v žebráky, ztratili válečnickou důstojnost i půdu, žili jako krysy. Proto náčelník Mokarita nikdy nedovolil, aby se jeho lidé přiblížili k nahabům, ani aby přijímali jejich dárky; tvrdil, že za mačetu nebo za klobouk kmen navždy zapomene na svůj původ, jazyk i bohy.

Děti se dohadovaly, co asi vojáci zamýšlejí. Jestliže byli součástí plánu, který měl dostat indiány z Oka světa, bylo lepší nepřibližovat se. Vzpomínaly si na každé slovo z rozhovoru, který vyslechly v Santa Maria de la Lluvia mezi kapitánem Ariostem a Maurem Caríasem a pochopily, že odváží-li se zasáhnout, jejich životy se ocitnou v ohrožení.

Začalo pršet, jak se stávalo dvakrát nebo třikrát denně; byly to nečekané, Krátké a silné lijáky, které v mžiku promáčely vše kolem. Pak náhle přestaly, zanechávající za sebou svět svěží a čerstvý. Oba přátelé už skoro hodinu pozorovali tábor z úkrytu stromů když zahlédli, jak do vesnice vstupují tři osoby, které zřejmě prozkoumávaly okolí a teď běžely zpátky, promoklé až na kost. I když byly daleko, okamžitě je poznali: byla to Kate Coldová César Santos a fotograf Timothy Bruče. Nadia a Alex dokázali umlčet výkřik úlevy: znamenalo to, že profesor Leblanc a doktorka Torresová musí být někde blízko. Jsou-li i oni v táboře, kapitán Ariosto a Mauro Carías nepoužijí střelné zbraně k vyhubení indiánů, nebo dokonce jich samotných.

Děti opustily úkryt a opatrně se přiblížily k Tapirawa-teri; avšak po chvíli je zahlédly stráže a v okamžiku byly obklopeny mnoha lidmi. Výkřik radosti Kate Coldové, když spatřila vnuka, byl srovnatelný jen s tím, který vydal César Santos při pohledu na dceru. Oba se rozběhli naproti dětem, které přicházely plné škrábanců a pohmožděnin, špinavé, vyčerpané, v roztrhaném oblečení.

Santos pozvedl silnýma rukama Nadiu a stiskl ji tak, že málem pohmoždil žebra Borobá, která se také octla v jeho objetí. Kate Coldové se naopak podařilo ovládnout pocit lásky a úlevy, kterou cítila. Jakmile měla vnuka na dosah, ušetřila mu pohlavek. To je za ten strach, co jsme kvůli tobě prožívali, Alexandře.

"Jestli se někdy pokusíš zmizet z mého života, zabiju tě," prohlásila babička. Alex ji místo odpovědi objal.

V zápětí se objevili i ostatní: Mauro Carías, kapitán Ariosto, doktorka Tofresová a podivínský profesor Leblanc, celý poštipaný od včel Indián Karakawe, plachý jako vždy, nejevil při pohledu na děti žádné překvapení.

"Jak jste se sem dostali? Bez vrtulníku sem není přístup!" vyptával se kapitán Ariosto.

Alex krátce vylíčil své dobrodružství s lidmi z mlhy, ale bez jakýchkoliv podrobností a nezmínil se o tom, kudy šli; nemluvil ani o cestě s Nadiou k posvátné tepui. Předpokládal, že nevyzrazuje nic tajného, poněvadž nahahové už o existenci kmene věděli. Podle jasných znamení se dalo soudit, že indiáni opustili vesnici jen před několika hodinami: maniok ležel v koších, v malých ohništích byly ještě žhavé uhlíky, v chýši pro svobodné sedaly mouchy na maso z posledního lovu, kolem obcházelo pár zvířecích mazlíčků. Vojáci zabili mačetami mírumilovné hroznýše. Zmrzačená těla hnila na slunci.

"Kde jsou indiáni?" vyptával se Mauro Carías.

"Odešli daleko," odpověděla Nadia.

"Nemyslím si, že by šli daleko se ženami, dětmi a starci. Nemohou přece zmizet beze stopy."

"Jsou neviditelní."

"Mluvme vážně, děvče!" zvolal.

"Vždycky mluvím vážně."

"Cožpak mi chceš namluvit, že ti lidé dokáží létat jako čarodějnice?"

"Nelétají, ale rychle běhají," vysvětlovala Nadia.

"Ty znáš řeč těch indiánů, zlatíčko?"

"Jmenuju se Nadia Santosová."

"Jak chceš. Takže, Nadia Santosová, umíš s nimi mluvit nebo ne?" naléhal netrpělivý Carías.

"Ano."

Do rozhovoru se vložila Omayra Torresová, která zdůraznila, že je nezbytně nutné kmen očkovat. Bylo zřejmé, že po objevení vesnice dojde za krátkou dobu k prvním kontaktům s cizinci.

"Nadio, jak dobře víš, můžeme je neúmyslně nakazit smrtelnými nemocemi. Celé kmeny už vymřely ve dvou nebo třech měsících na pouhé nachlazení. A nejhorší jsou spalničky. Mám očkovací látky a ti ubozí indiáni tak budou proti nákaze odolní. Zachrání se. Chceš mi pomoci?" žádala naléhavě dívka.

"Pokusím se," slíbilo děvče.

"Jak se dokážeš spojit s kmenem?"

"Ještě nevím, musím si to promyslet."

Alexander Cold přelil vodu zdraví do lahvičky, tu neprodyšně uzavřel a opatrně ji vložil do kapsy. Babička ho zahlédla a chtěla vědět, co dělá.

"Ta voda vyléčí maminku," vysvětlil jí chlapec. "Objevil jsem pramen věčného mládí, který lidé hledají už celá století, Kate. Maminka se uzdraví!"

Poprvé za celou dobu, co byl živ, mu babička projevila lásku. Cítil, jak ho objaly její vyhublé a svalnaté paže, cítil její vůni po tabáku do dýmky, její tuhé, nahrubo ostříhané vlasy, suchou a drsnou pokožku jako kůže z bot. Zaslechl, jak babička chraplavě vyslovuje jeho jméno a řekl si, že ho má asi přece jen trochu ráda. Jakmile si Kate Coldová uvědomila, co dělá, prudce se odtáhla a postrčila ho ke stolu, kde už na něj čekala Nadia.

Vyhladovělí a unavení se vrhli na fazole, rýži, chleba z manioku a několik napůl spálených ryb, plných kostí. Alex to spořádal s ukrutnou chutí pod překvapeným pohledem Kate Coldové, která si vzpomínala, jak obtížné to bývalo s jejím vnukem, pokud šlo o jídlo.

Když se oba najedli, dlouho se koupali v řece. Věděli, že všude kolem jsou neviditelní indiáni, kteří z houští sledují každý pohyb nahabil. Mezitím co se šplouchali ve vodě, cítili jejich pohledy na sobě stejně, jako by se jich dotýkali rukama. Došli k závěru, že v tom, aby se přiblížili, jim brání přítomnost neznámých osob a helikoptér, které sice zahlédli na nebi, ale ještě nikdy je neviděli tak zblízka. Snažili se vzdálit, protože si mysleli, že když budou sami, lidé z mlhy k nim přijdou; avšak ve vesnici se stále něco dělo a nemohli odejít do lesa, aniž by vzbudili něčí pozornost. Vojáci se naštěstí neodvažovali ani na krok z tábora; příběhy o Netvorovi a o tom, jak roztrhal jednoho z jejich kamarádů, jim naháněly hrůzu. Nikdo před nimi neprobádal Oko

světa a slyšeli o strašidlech a démonech, kteří v oblasti žijí. Samotných indiánů se tolik nebáli, také měli střelné zbraně a i jim proudila v žilách indiánská krev.

Po setmění se všichni s výjimkou stráží sesedli kolem zapáleného ohně, kouřili a popíjeli. Nálada kolem byla ponurá a někdo požádal o trochu hudby, aby si zvedli náladu. Alex byl nucen přiznat, že slavnou flétnu Josepha Colda ztratil. Nemohl však říci kde, aniž by jim vyprávěl o dobrodružství uvnitř teputi. Babička po něm vrhla vražedný pohled, ale mlčela, neboť uhádla, že vnuk toho před ní hodně skrývá. Jeden voják vytáhl harmoniku a zahrál několik lidových melodií; dobrý úmysl však zůstal bez odezvy. Mysl všech ovládal strach.

Kate Coldová si vzala děti stranou a vyprávěla jim, co se přihodilo během jejich nepřítomnosti, od chvíle, kdy byly uneseny indiány. Jakmile si ostatní uvědomili, že zmizely, začali je okamžitě hledat: s lucernami se vydali do lesa a celou noc je volali. Leblanc ještě znásobil všeobecný pocit úzkosti, když přednesl další ze svých úžasných teorií: byli odvelečeni indiány a ti je jistě právě dobře propečené pojídají. Profesor využil příležitosti k tomu, aby je zasvětil do způsobu, jakým karibští indiáni krájejí živé zajatce na kousky a konzumují je. Připustil sice, že nejsou v Karibiku, kde už byli indiáni před více než sto lety zcivilizováni nebo vyhubeni, ale nikdy nevíme, poznamenal, jak silný je kulturní vliv jedněch na druhé. César Santos se málem na antropologa vrhl.

Příštího dne odpoledne se konečně objevil vrtulník, aby je zachránil. Člun nešťastného Joela Gonzáleze dorazil bez problémů do Santa Maria de la Lluvia, kde se o něj postaraly jeptišky v nemocnici. Indiánský průvodce Matute sehnal pomoc a sám přiletěl v helikoptěře spolu s kapitánem Ariostem. Měl tak obdivuhodný smysl pro orientaci, že i když nikdy před tím neletěl, dokázal určovat směr v nekonečné zeleni rozlehlého pralesa a přesně stanovil místo, kde na ně čekala výprava International Geographic. Kate Coldová pak donutila vojáka, aby rádiem požádal o další posily, které potřebovali k důslednému pátrání po zmizelých dětech.

César Santos přerušil spisovatelku a dodal, že vyhrožovala kapitánovi Ariostovi tiskem, americkým velvyslanectvím, a dokonce i CIA, když nebude spolupracovat. Docílila tak, že v druhé helikoptěře dorazili další vojáci a Mauro Carías. Ujistila je, že nehodlá odejít bez svého vnuka, i když musela projít celou amazonskou oblastí pěšky.

"Skutečně jsi to řekla, Kate?" zeptal se pobaveně Alex.

"Nebylo to kvůli tobě, Alexandře. Byla to otázka principu," zamumlala babička.

V noci Nadia Santosová, Kate Coldová a Omayra Torresová obsadily jeden stan, Ludovic Leblanc a Timothy Bruče druhý, Mauro Carias zůstal ve svém a ostatní mužové se uložili do visutých rohoží mezi stromy. Stráže se rozmístily na všech čtyřech stranách tábora a lampy zůstaly rozsvícené. I když to nikdo nepronесl nahlas, mysleli si, že tak udrží Netvory v bezpečné vzdálenosti. Světla z nich dělala snadné terče pro indiány, avšak prozatím se nikdy nestalo, že by kmeny útočily za tmy, neboť se obávaly nočních démonů, unikajících z těžkých lidských snů.

Nadia měla lehké spaní; několik hodin po půlnoci ji probudilo chrápání Kate Coldové. Když si ověřila, že také doktorka leží nehnutě, přikázala Borobá, aby zůstala na místě a tiše opustila stan. Pozorně sledovala lidi z mlhy, protože chtěla napodobit jejich schopnost stát se neviditelnými. Poznala, že nejde jen o maskování těla, ale především o pevnou vůli změnit se v nehmotnou podstatu a zmizet. Dosáhnout duševního stavu neviditelnosti vyžadovalo soustředění, ale pak bylo možné být pouze metr od jiného člověka, aniž by si vás všiml. Poznala, kdy takového stavu dosáhla. Cítila, že její tělo je nesmírně lehké; posléze si připadala, jako by se rozpouštěla, jako by se celá vytratila. Musela ve svém rozhodnutí setrvat, nesměla se nechat vyrušit, ani dovolit, aby ji zradily nervy. To byl jediný způsob, jak zůstat před ostatními skryta. Když vyšla ze stanu, proplížila se nedaleko stráží, které obcházely tábor. Nepocítila ale sebemenší strach, chráněna obdivuhodným duchovním polem, které kolem sebe vytvořila.

Jakmile se ocitla v bezpečí lesa, jen nepatrně osvětleného měsícem, napodobila dvakrát zpěv sovy a vyčkávala. Za chvíli zpozorovala vedle sebe tichou Walimaiho přítomnost. Požádala šamana, aby promluvil s lidmi z mlhy a snažil se je přesvědčit, aby se přiblížili k táboru a nechali se očkovat. Nemohou se věčně schovávat ve stínu stromů, řekla, a pokusí-li se vystavět si novou vesnici, budou odhaleni "ptáky hluku a větru". Slíbila, že ona sama udrží v rozumných mezích Rahakanariwu a Jaguár že zase bude vyjednávat s nahoby. Vyprávěla mu, že přítelova babička má velkou moc, i když se mu nesnažila vysvětlit smysl psaní a zveřejňování v tisku; byla přesvědčená, že šaman by stejně nepochopil, o čem mluví, neboť tištěnou stránku nikdy neviděl. Řekla mu pouze, že ta babička vládne

ve světě nahabů silnými kouzly, přestože v Oku světa jí k ničemu nejsou.

Alex ulehл do zavěšené sítě na čerstvém vzduchu, trochu dál od ostatních. Doufal, že v noci se s ním indiáni spojí, ale usnul, jako když ho do vody hodí. Zdálo se mu o černém jaguárovi. Setkání s totemovým zvířetem bylo tak jasné a zřetelné, že následující den si nebyl jistý, zda se mu to zdálo nebo se to skutečně stalo. Ve snu vstal ze sítě a opatrně se vzdálil z tábora, aniž ho stráže zahlédly. Když vstoupil do lesa, již mimo dosah světla z ohně a petrolejových lamp, spatřil černou šelmu ležící na silné větvi mohutného kaštanu; ocasem mrskala ve vzduchu a oči jí zářily ve tmě jako jiskřivé topasy. Byla taková, jak se mu zjevila po vypití kouzelného Walimaiho nápoje. Zuby a drápy mohla roztrhat aligátora, mocné svalstvo jí umožňovalo pádit jako vítr, síla a odvaha jí dovolovaly postavit se jakémukoliv nepříteli. Bylo to vskutku velkolepé zvíře, král šelem, syn Otce slunce, vládce amerických mýtů. Ve snu se chlapec zastavil několik kroků od jaguára a stejně jako při prvním setkání na dvoře Maura Cariase, zaslechl hromové volání: Alexandře. Alexandře. Hlas mu zněl v hlavě jako obrovský bronzový gong a znovu a znovu opakoval jeho jméno. Co ten sen znamená?

Jaké poselství mu chce černý jaguár předat?

Probudil se až tehdy, když už všichni v táboře byli na nohou. Živý sen z minulé noci v něm vyvolával úzkost, byl si jist, že něco znamená, ale nedokázal přijít na to co. Jediné slovo, které jaguár během svého zjevení pronesl, bylo jeho jméno. Alexander! Nic víc. Přišla k němu babička; nesla mu šálek kávy s kondenzovaným mlékem, což by nikdy před tím ani neochutnal, zatímco nyní to považoval za nesmírně chutnou snídani. V náhlém popudu jí vyprávěl svůj sen.

"Ochránce lidí." řekla babička.

"Cože?"

"Právě to znamená tvoje jméno. Alexander pochází z řečtiny a znamená ochránce."

"Proč mi dali právě to jméno, Kate?"

"Kvůli mně. Rodiče tě chtěli pojmenovat Joseph po dědečkovi, ale já jsem trvala na Alexandrovi jako Alexandr Veliký, slavný starověký válečník. Hodili jsme si mincí a já jsem vyhrála. Proto se jmenuješ, jak se jmenuješ," vysvětlila Kate.

"Proč sis myslela, že bych se měl jmenovat právě tak?"

"Protože, Alexandře, na tomto světě je mnoho neštěstí, ale i cenných věcí, které musíme bránit. A vhodné jméno pomáhá v boji za spravedlnost."

"Nejspíš tě zklam, Kate. Já nejsem hrdina."

"Uvidíme," odpověděla a podala mu hrnek.

Všichni v táboře měli napjaté nervy; cítili, že je pozorují stovky očí. Několik vládních zaměstnanců, kteří byli vysláni na pomoc indiánům, bylo v posledních letech zabito právě kmeny, které chtěli chránit. Občas se stávalo, že první kontakt byl srdečný, vyměnili si dárky a jídlo, ale domorodci se znenadání chopili zbraní a překvapivě zaútočili. Indiáni jsou nevypočitatelní a násilníci, prohlásil kapitán Ariosto, který se plně ztotožňoval s Leblancovými teoriemi; nemohli polevit v ostražitosti, museli být stále připraveni. Vložila se do toho Nadia a řekla jim, že lidé z mlhy jsou jiní. Nikdo jí ovšem nevěřil. Doktorka Torresová vysvětlila, že posledních deset let pracovala jako lékařka především mezi mírumilovnými kmeny; indiány, které Nadia nazývala lidmi z mlhy, neznala. Doufala, že v každém případě teď bude mít více štěstí než v minulosti a podaří se je očkovat dříve, než se nakazí. Připustila, že už se několikrát stalo, že její vakcíny přišly pozdě. Těbaže je naočkovala, stejně onemocněli a po stovkách umírali.

V tu chvíli již Ludovic Leblanc zcela ztratil trpělivost. Nesplnil své poslání, musí se vrátit s prázdnýma rukama, bez jakýchkoliv zpráv o slavné amazonské nestvůře. Co řekne vydavatelům International Geographic? Že jeden voják zemřel za záhadných okolností roztrhán na kusy, že cítili značně nepříjemný pach a že on sám nedobrovolně uklouzl na výkalech neznámého zvířete?

Bud'me upřímní, to nebyly právě přesvědčivé důkazy o existenci nestvůry. A neměl ani nic, co by pověděl o místních indiánech, protože je zatím ani nezahlédl. Promarnil svůj čas zcela zbytečně.

Nebyla to právě příhodná doba pro návrat na univerzitu, kde se na něj dívali jako na hrdinu a kde byl chráněn před včelími štípanci a dalšími nepříjemnostmi? Jeho vztahy s ostatními členy výpravy nebyly nejlepší a s Karakawem to bylo skutečné neštěstí. Indián najatý jako jeho osobní pomocník ho přestal ovívat banánovým listem, jakmile opustili osadu Santa Maria de la Lluvla. Místo toho, aby mu sloužil, mu jenom ztrpčoval život. Leblanc jej obvinil, že mu strčil do kapsy živého škorpiona a hodil mrtvého červa do kávy, že ho úmyslně zavedl

na místo, kde ho poštipaly včely. Ostatní členové výpravy profesora tolerovali, protože ho považovali za jakousi kuriozitu a mohli se mu vysmívat do tváře, aniž to poznal. Sám sebe bral tak vážně, že si nedokázal představit, že by tomu u ostatních lidí mohlo být jinak. Mauro Carías vyslal skupiny vojáků všemi směry, aby prozkoumaly okolí. Mužové odešli s nechtutí a brzy se zase vrátili bez jakýchkoliv zpráv. Několik z nich přeletělo nad oblastí ve vrtulníku, i když se je Kate Coldová snažila přesvědčit, že rámus indiány pouze poleká. Spisovatelka jim radila, aby trpělivě vyčkávali: dříve nebo později se domorodci do vesnice vrátí. Stejně jako Leblanc se i ona více zajímala o Netvora než o indiány, protože o něm měla napsat článek.

"Je ještě něco, cos mi o Netvorovi neřekl, Alexandře?" otázala se vnuka.

"Možná že ano a možná že ne," odpověděl chlapec, aniž se odvážil podívat se jí do očí.

"Co je to za odpověď?"

Kolem poledne proběhlo táborem vzrušení. Z lesa vyšla osoba a bázlivě se přibližovala. Mauro Carías ji přivolával přátelskými posunky a přikázal vojákům ustoupit, aby ji nepolekali. Fotograf Timothy Bruče podal fotoaparát Kate Coldové a on sám si vzal kameru: první kontakt s kmenem představoval jedinečnou příležitost. Nadia a Alexander hned poznali, kdo je navštěvuje: byla to Iyomi, náčelnice náčelníků v Tapirawa-teri. Přicházela sama, nahá, neuvěřitelně stará, celá vrásčitá a bezzubá, opírajíc se o křivou větev, která jí sloužila jako hůl, v kulatém klobouku ze žlutých per, naraženém až po uši. Blížila se krok za krokem k užaslým nahábům. Mauro Carías zavolal Karakaweho a Matuweho a zeptal se, zda znají kmen, k němuž žena patří; nikdo jej však neznal. Nadia postoupila dopředu.

"Já se s ní domluvím," řekla.

"Řekni, že jí neublízíme, že jsme přátelé jejího lidu, že by k nám měli přijít bez zbraní a že tady máme spoustu dárků pro ni i pro ostatní," prohlásil Mauro Jarías.

Nadia překládala jen přibližně a vynechala to o zbraních; nemyslela si, že je to dobrý nápad, když uvážila, kolik zbraní mají vojáci.

"Nepotřebujeme dárky nahábů, chceme, aby odešli z Oka světa," odpověděla Iyomi rozhodným hlasem.

"Je to zbytečné, oni neodejdou," vysvětlila Nadia stařeně.

"Pak je mí bojovníci zabijí."

"Po nich přijdou další a těch bude mnohem víc a všichni tví válečníci zemřou."

"Bojovníci mého lidu jsou silní, zatímco nahabové nemají luky ani šípy, jsou těžkopádní, neohrabaní, mají rozměklý mozek a lekají se jako děti."

"Ale válka není řešení, náčelnice všech náčelníků. Musíme vyjednávat," prosila Nadia.

"Co, k čertu, ta stará mele?" zeptal se netrpělivě Carías, neboť dívka už hodnou chvíli nepřeložila ani slovo.

"Říká, že její lid už několik dní nejedl a má velký hlad," vymýšlela si Nadia bez přípravy.

"Slib, že jí dáme tolik jídla, kolik bude chtít."

"Bojí se našich zbraní," dodala, ačkoli ve skutečnosti indiáni ještě nikdy neviděli pistole nebo pušky a nevěděli tak nic o jejich smrtonosné síle.

Mauro Carías přikázal svým mužům, aby na znamení dobré vůle složili zbraně; ale poděšený Leblanc se do toho vložil a připomenul, že indiáni útočí zezadu. Proto odložili jenom samopaly a pistole ponechali u pasu. Iyomi dostala misku masa s kukuřicí od Oiflayiy Torresové a odešla stejnou cestou, kterou přišla. Kapitán Afisto ji chtěl sledovat, ale v mžiku se rozplynula v krajině.

Po zbytek dne vyčkávali, avšak nikoho v hustém porostu nezahledli. Museli při tom snášet Leblancovy poznámky; tvrdil, že se brzy objeví tlupa lidožroutů a vrhne se na ně. Po zuby vyzbrojený profesor, obklopený vojáky, se třásl od chvíle, kdy je navštívila nahá stařenka s kloboukem ze žlutých per. Hodiny plynuly, aniž se cokoliv přihodilo; výjimkou byla chvilka napětí, když doktorka Torresová přistihla Karakaweho, jak prohledává její krabice s očkováním. Nestalo se to poprvé. Mauro Carías zasáhl a varoval indiána, že jestli ho ještě jednou přistihnou v blízkosti léků, kapitán Ariosto ho bez meškání spoutá.

Odpoledne, když už si mysleli, že se stařena nevrátí, naproti tábora se zhmotnil celý kmen lidí z mlhy. Nejprve spatřili ženy s dětmi nehmamatelné, jemné a záhadné. Trvalo několik vteřin, než si všimli mužů, kteří ve skutečnosti dorazili dříve a postavili se do půlkruhu. Povstali doslova z ničeho, němí a hrdí, v čele s Tahamou, pomalovaným válečnými barvami: červenou z oreláníku barvířského, černou z uhlí, bílou z vápna a zelenou z rostlin. Byl ozdoben péry,

zuby, drápy a semeny a v rukou třimal zbraně. Třebaže stáli uprostřed tábořiště, splývali tak dokonale s okolím, že bylo třeba dobře zaostřit zrak, aby je mohli vidět zřetelně. Byli lehčí, éteričtí, vypadali jako narýsovaní v krajině, ale nikdo nepochyboval, že dokáží být i divocí.

Po dlouhé minuty se obě strany pouze pozorovaly: na jedné straně průsvitní indiáni a na druhé cizinci, vyvedení z míry. Mauro Carías se konečně probral z vytržení a pustil se do práce: nařídil vojákům, aby jim nabídli něco k jídlu a rozdělili mezi ně dárky. Alex a Nadia pozorovali lítostivě, jak ženy a děti přijímají všechny ty hloupé zbytečnosti, které si je mají získat. Uvědomovali si, že právě takto, s pomocí nevinných dárečků, nadchází Konec kmene. Tahama a jeho bojovníci se měli na pozoru a zůstali stát, aniž by odložili zbraně. Nejnebezpečnější byly tlusté kyje, s nimiž uměli okamžitě zaútočit; namířit šíp trvalo déle a vojáci by měli dost času k výstřelu.

"Bud' tak hodná, krasavice, a vysvětli jim, co je očkování," přikázal Mauro Carías děvčeti.

"Nadio, jmenuji se Nadia Santosová," opakovala dívka.

"Je to pro jejich dobro, Nadio, chceme je chránit," dodala doktorka Omayra Torresová. "Jehly se budou bát, ale ve skutečnosti to bolí méně než komáří štípnutí. Možná, že mužové budou chtít jít jako první příkladem ženám a dětem."

"A proč nejdete příkladem vy?" zeptala se Nadia Maura Cariase.

Zářivý úsměv, vždy přítomný na podnikatelově opálené tváři po dívčině výzvě zmizel a krátce se mu v očích objevil záblesk naprostého zděšení. Alex, který vše pozoroval, si pomyslel, že jde o přehnanou reakci. Věděl, že se lidé bojí injekcí, ale Carías vypadal, jako by se mu zjevil najednou Drákula.

Nadia překládala a po dlouhé diskusi, v níž několikrát padlo Rahakanariwovo jméno, se Iyomi rozhodla, že to promyslí a projedná s celým kmenem. Uprostřed rozhovoru o očkování náhle Iyomi zamumlala pro cizince nepostřehnutelný rozkaz a lidé z mlhy se v mžiku rozplynuli tak rychle, jak se zjeví. Zmizeli v lese jako stíny a nikdo nezaslechl jediný krok, jediné slovo ani dětský pláč. Po zbytek noci byli Ariostovi vojáci na stráži, připraveni na nenadálý útok.

Nadia se probudila o půlnoci, když vycítila, že doktorka Torresová vychází ze stanu. Myslela si, že jde vykonat potřebu mezi keře, ale v jakési předtuše se rozhodla, že ji nespustí z očí. Kate Coldová pochrupovala v pro ni charakteristickém, hlubokém spánku a

o pohybech svých dvou spolunocležnic nic netušila. Nadia se pohybovala tiše jako kočka a využila svých čerstvě nabytých schopností stát se neviditelnou. V slabém měsíčním svitu, schována v kapradinách, zahlédla doktorčinu siluetu. Po chvíli k ní přistoupila jiná postava a k dívčině překvapení objala doktorku v pase a políbila ji.

"Bojím se," řekla doktorka.

"Nic se neboj, miláčku. Všechno dobře dopadne. Za pár dní tady skončíme a vrátíme se do civilizace. Dobře víš, že tě potřebuji."

"Máš mě skutečně rád?"

"Samozřejmě. Zbožňuju tě. Se mnou budeš šťastná. Dám ti všechno, co jen budeš chtít."

Nadia se opatrně vrátila do stanu, lehla si na rohož a dělala, že spí.

Muž, kterého viděla s doktorkou Torresovou, byl Mauro Carías! Lidé z mlhy se vrátili ráno. Ženy nesly koše s ovocem a velkého mrtvého tapíra, aby oplatily dárky z předchozího dne. Válečníci už nebyli tak ve střehu, a přestože i teď svírali palice, byli stejně zvědaví jako ženy a děti. Pozorovali ale všechno zdálky a nepřibližovali se k podivným ptákům hluku a větru; s údivem ohmatávali oblečení a zbraně nahabů, prohrabávali jejich věci, lezli do stanů, pózovali před fotoaparáty, ověřovali se umělohmotnými náhrdelníky a zkoušeli mačety a nože.

Doktorka Torresová usoudila, že nálada je vhodná a že se může pustit do práce. Požádala Nadiu, aby ještě jednou vysvětlila indiánům, jak je naprosto nezbytné, aby se bránili před epidemiemi. Stále však nebyli úplně přesvědčení. Jediným důvodem, proč je kapitán Ariosto nepřinutil silou zbraní, byla přítomnost Kate Coldové a Timothyho Bruceho; se zástupci tisku vedle sebe nemohl s indiány zacházet krutě, musel zachovávat zdání korektnosti. Nezbyvalo mu, než trpělivě čekat na konec věčných diskusí mezi Nadiou a kmenem. Vojáka ani na chvíli nenapadlo, že není právě vhodné zastřelit někoho jen proto, aby neumřel na spalničky.

Nadia připomněla indiánům, že Iyomi ji jmenovala náčelníkem pro usmíření Rahakanariwy, který trestá lidské bytosti strašnými nemocemi, takže jim nezbyvá než poslechnout. Nabídla se, že bude první, kdo se podrobí píchnutí jehly, což ale urazilo Tahamu a jeho válečníky. Nakonec prohlásili, že první půjdou oni. S úlevným povzdechem přeložila Nadia rozhodnutí lidí z mlhy.

Doktorka Torresová přikázala, aby jeden stůl umístili do stínu, a na něm rozložila injekční stříkačky a ampule s vakcínou. Mauro Carías se mezitím pokoušel seřadit kmen, aby bylo jisté, že nikdo nezůstane bez očkování.

Nadia odvedla Alexe stranou a vyprávěla mu, čeho byla svědkem minulou noc. Ani jeden z nich nechápal, co se vlastně děje, i když nejasně vycítili zradu. Jak je možné, že ta sladká Omayra Torresová udržuje styky s Maurem Caríasem, s člověkem bez srdce? Soudili, že Carías bezpochyby hodnou doktorku svedl; cožpak se netvrdilo, že má úspěchy u žen? Nadia a Alex na něm nic přitažlivého neviděli, ale domysleli si, že jeho způsoby i peníze zřejmě mohou jiné lidi oklamat. Jejich zpráva ale dopadne jako bomba mezi doktorčiny obdivovatele: Césara Santose, Timothyho Bruče, a dokonce i profesora Ludovica Leblanca.

"Vůbec se mi to nelíbí," prohlásil Alex.

"Nežárlíš náhodou i ty?" vysmívala se mu Nadia.

"Vůbec ne!" vykřikl rozhořčeně. "Ale cítím něco nedobrého, nějakou tíhu na prsou."

"To je tím viděním, které jsme spolu měli ve zlatém městě, vzpomínáš si? Když jsme vypili Walimaiho nápoj pro společné sny, pak se nám všem zdálo totéž, dokonce i Netvorům."

"Máš pravdu. Ten sen se podobal jinému, který jsem měl před cestou: obrovský sup se zmocnil maminky a unášel ji. Vyložil jsem si to tenkrát jako symbol nemoci, která ohrožuje její život. Sup pro mě představoval smrt. Pamatuješ, jak se nám na tepui zdálo, že Rahakanariwa rozbil truhlu, v níž byl chycený, a že indiáni byli připoutáni ke stromům?"

"Jen nohabové měli masky. Co znamenají masky, Jaguáre?"

"Tajemství, lež, zradu."

"Co myslíš, proč má Mauro Carías takový zájem na očkování indiánů?"

Otázka zůstala viset ve vzduchu jako šíp zadržený v půli letu. Děti se na sebe podívaly s hrůzou v očích. V okamžiku si uvědomily, do jaké strašlivé léčky všichni padli: Rahakanariwa zobrazoval epidemii! Smrt ohrožující kmen nebyla jakýmsi mytologickým ptákem, nýbrž něčím mnohem konkrétnějším a okamžitým. Běžely do středu vesnice, kde právě doktorka začínala s očkováním a obvinili ji ze zrady.

Skvrny krve

Doktorka Torresová zůstala klidná. Prohlásila, že všechno je pouze dětská fantazie, že to způsobilo horko; přikázala kapitánovi Ariostovi, aby děti odvedl. Chtěla hned pokračovat v práci navzdory tomu, že nálada kmene se již zcela změnila. Ve chvíli, kdy chtěl kapitán Ariosto nastolit pořádek střelbou, a zatímco se vojáci přetahovali s Nadiou a Alexem, vystoupil před ostatní Karakawe; za celou dobu pronesl sotva pár slov.

"Okamžik!" zvolal.

Uprostřed všeobecného zmatku oznámil, že je představitelem odboru na ochranu původního obyvatelstva a pak vysvětlil, že má za úkol zjistit, jak je možné, že amazonské kmeny, především ty, které žijí blízko ložisek zlata a diamantů, hromadně vymírají. Už nějakou dobu podezírá Maura Caríase, muže, který se nejvíce obohatil na úkor té oblasti.

"Kapitáne Ariosto, zajistěte očkovací látku!" přikázal Karakawe.

"Pošlu ji na rozbor do laboratoře. Pokud se mé podezření potvrdí, nebude v lahvičkách vakcína, ale smrtelná dávka viru spalniček."

Kapitán Ariosto místo odpovědi zamířil a vystřelil. Zasáhl Karakaweho přímo do srdce. Byl na místě mrtev. Mauro Carías odstrčil doktorku Omayru, vytáhl zbraň a zatímco César Santos se ji rychle snažil zaštitit svým tělem, vyprázdnil zásobník do ampulí srovnaných na stole; zůstaly z nich pouze střepy. Tekutina se rozlila po zemi.

Události proběhly tak rychle, že je později nikdo nedokázal vylíčit přesně; každá verze vyprávění byla jiná. Kamera Timothyho Bruceho část zaznamenala a zbytek byl zase ve fotoaparátu, který držela Kate Coldová.

Když indiáni spatřili rozbité ampulky, byli přesvědčeni, že to Rahakanariwa utekl z vězení, znovu na sebe vzal tvar ptáka lidožrouta a chce je sežrat. Tahama děsuplně vykřikl, a aniž mu v tom někdo mohl zabránit, udeřil obrovskou silou Maura Caríase do hlavy, tak, že ten padl k zemi. Kapitán Ariosto zamířil na Tahamu, ale Alex se mu

vrhl na nohy a Nadiina opička Borobá mu skočila do obličeje. Kapitánovy výstřely minuly cíl a Tahama stačil ustoupit pod ochranou svých válečníků, kteří napjali tětiny luků.

Kmen zmizel v několika málo vteřinách, které vojáci potřebovali, aby se zorganizovali a vytáhli pistole. Ženy a děti utekly rychle jako zajíci a rozplynuly se v porostu a mužové, dříve než se ztratili, vystřelili několik šípů. Vojáci stříleli naslepo a Alex se ještě stále pral na zemi s Ariostem; pomáhaly mu Nadia a Borobá. Kapitán ho udeřil hlavní pistole do tváře, omráčil ho a nechal ležet; rozmáchnutím ze sebe setřásl Nadiu a opičku.

Kate Coldová se rozběhla na pomoc vnukovi a podařilo se jí ho odvléci z místa střelby. Ve všeobecném křiku a zmatku povely kapitána Ariosta nikdo neslyšel.

Vesnici v několika minutách poskvřnila krev: tři vojáci byli zranění šípy, leželo tam několik mrtvých indiánů, Karakaweho mrtvola a nehybné tělo Maura Caríase. Kulky zranily i jednu ženu; dítě, které nesla v náručí, zůstalo ležet opodál. Ludovic Leblanc, který se od příchodu kmene držel v rozumné vzdálenosti schovaný za stromem, reagoval naprosto nečekaně. Až do této chvíle se choval vždy jako uzlíček nervů, když ale viděl, že násilí zasáhlo i dítě, sebral někde poslední zbytky odvahy, přeběhl bitevní pole a zvedl ubohé stvořeníčko. Několikaměsíční dítě bylo postříkané matčinou krví a zoufalo plakalo. Leblanc stál uprostřed zmatku, tiskl nemluvně k hrudi a chvěl se rozčilením a vztekem. Jeho nejhorší noční můry se obrátily: divochy byli ne indiáni, nýbrž oni sami! Konečně přistoupil ke Kate Coldové, která se snažila opláchnout vnukova zakrvácená ústa troškou vody a dítě jí předal.

"Coldová, jste žena, takže si poradíte," řekl jen.

Překvapená spisovatelka držela dítě v natažených pažích jako křehkou vázu. Už tolik let netiskla nic podobného v rukou, že nevěděla, co počít.

V té chvíli se Nadie podařilo vstát a hleděla na zem pokrytou těly. Přistoupila k nim a snažila se poznat, kdo z kmene padl, ale otec ji donutil vrátit se, objal ji, volal jménem a šeptal jí uklidňující slůvka. Nadia zjistila, že mezi mrtvými není Iyomi ani Tahama; pomyslela si, že lidé z mlhy se tak mohou spolehnout alespoň na dva náčelníky, když už je zbývající dva, Orel a Jaguár, zklamali.

"Všichni tam k tomu stromu!" přikázal kapitán Ariosto účastníkům výpravy. Bledému vojákovi se zbraň trásla v ruce. Situace

nevypadala dobře. Kate Coldová, Timothy Bruče, profesor Leblanc a děti uposlechli. Alex měl jeden zlomený zub a ústa plná krve; po ráně do tváře byl stále otřesený. Nadia se zdála být v šoku: křik jí uvázl v hrdle a oči upírala na mrtvé indiány a na vojáky sténající na zemi. Doktorka Torresová si nevšimla dění kolem sebe; tvář měla smáčenou slzami, na klíně chovala hlavu Maura Caríase.

Zatímco se jí po šatech šířila krvavá skvrna, líbala ho a prosila, aby neumíral, aby ji neopouštěl.

"Chtěli jsme se brát," opakovala dokola jako litanii.

"Doktorka je Caríasovou spoluvinicí. To o ní mluvil, když prohlásil, že ve výpravě bude někdo, komu může důvěřovat, pamatuješ? A my jsme podezírali Karakaweho!" pošeptal Alex Nadie, ale ta, omámená prožitou hrůzou, ho neslyšela.

Chlapec pochopil, že podnikatelův plán, podle něhož měli být indiáni vyhlazeni epidemií spalniček, vyžadoval doktorčinu spolupráci. Domorodci už několik let houfně vymírali jako oběti té nebo jiné nemoci, a to přesto, že se správní úřady je snažily chránit. Když už epidemie vypukla, nedalo se nic dělat, protože indiáni neměli ochranné látky v těle; tisíce let žili v izolaci a jejich imunitní systém nedokázal bojovat s viry bílých lidí. Obyčejné nachlazení je dokázalo zabít za pár dní - natož vážnější nemoci.

Lékaři studující celou záležitost, nedokázali pochopit, jak je možné, že preventivní opatření selhávají. Nikdo nepomyslel, že Omayra Torresová, která měla indiány očkovat, jim vpravovala do těla smrt, aby se její milenec mohl zmocnit jejich území. Té ženě se podařilo zničit několik kmenů, aniž vzbudila sebemenší podezření! Teď chtěla udělat totéž i s lidmi z mlhy. Co jí asi Carías slíbil, že se mohla dopouštět tak příšerných zločinů? Možná to ani nedělala pro peníze, ale pouze z lásky k němu. Ať tomu bylo jakkoliv, z lásky nebo z lačnosti po penězích, výsledek byl stejný: stovky mužů, žen a dětí byly zavražděny. A jen díky Nadie, která zahlédla Omayru Torresovou a Maura Caríase v objetí, byly úmysly dvojice odhaleny. A včasným zásahem Karakaweho, který zaplatil svým životem, byl plán zmařen.

Nyní již Alex chápal, jakou roli určil Mauro Carías členům expedice International Geographic. Několik týdnů po očkování virem spalniček by v kmeni vypukla epidemie a nákaza by se rychle rozšířila i do ostatních vesnic. Zmatený profesor Ludovic Leblanc by potvrdil světovému tisku, že byl přítomen prvním setkáním s lidmi z mlhy. Nebylo by koho obvinít: bylo učiněno vše, aby vesnici ochránili.

Antropolog s podporou reportáže Kate Coldové a fotografiemi Timothyho Bruceho by dokázal, že všichni členové kmene byli očkovaní. V očích celého světa by tak epidemie byla nevyhnutelným neštěstím, nikdo by nepojal podezření a Mauro Carías by si zajistil, že vláda nezahájí vyšetřování. Byla to rychlá a účinná metoda; vyvraždění za sebou nezanechávalo stopy krve, jako tomu bylo v případě střelby a bomb, které se používaly po celé roky proti domorodcům při akcích "vyčištění" amazonského území a otevření přístupu pro horníky, obchodníky, osadníky a dobrodruhy.

Po Karakaweho obvinění ztratil kapitán Ariosto hlavu a bez přemýšlení ho zabil, aby zachránil Caríase a sebe sama. Uniforma mu dodávala pocit bezpečí. V tomto odlehlém kraji, kde skoro nikdo nežil, kam nedosáhla ruka zákona, nebude nikdo pochybovat o jeho slovech. Byl to tvrdý muž bez zábran, který prožil dlouhá léta v hraničních posádkách a byl zvyklý na násilí. A pokud by nestačila zbraň u pasu a důstojnické pravomoci, spoléhal se na ochranu Maura Caríase. Podnikatel měl styky v nejvyšších vládních kruzích, patřil k horním vrstvám, měl spoustu peněz i jméno a nikdo od něj nevyžadoval vysvětlení.

Spolčení Ariosta s Caríasem bylo výhodné pro oba. Kapitán počítal s tím, že do dvou let pověsí uniformu na hřebík a bude moci žít v Miami jako milionář; teď tu ale Mauro Carías ležel s roztráštěnou hlavou a nebyl, kdo by jej chránil. Znamenalo to konec jeho beztrestnosti. Bude muset vysvětlit vládě, jak byl zavražděn Karakawe a všichni ti indiáni, kteří leží v táboře.

Kate Coldová, stále ještě s děťátkem v náručí, pochopila, že život její i ostatních účastníků výpravy včetně dětí je ve vážném nebezpečí, neboť Ariosto musí za každou cenu zabránit tomu, aby se někdo o událostech v Tapirawa-teri dozvěděl. Už nestačilo jen polít těla benzinem, zapálit je a ohlásit jejich zmizení. Kapitán se přepočítal; přítomnost výpravy International Geographic už nepředstavovala výhodu, nýbrž naopak vážný problém. Musel se zbavit svědků, ale současně bylo nutné postupovat uvážlivě, protože je nemohl jednoduše zastřelit; to by si způsobil velké potíže. Cizinci se naštěstí nachází daleko od civilizace a pro kapitána nebude složité po nich zahladit stopy.

Kate Coldová si byla jistá, že jakmile se kapitán rozhodne je zabít, vojáci nehnou ani prstem, aby tomu zabránili, a ani svého velitele neobviní. Prales pohltí důkazy zločinu. Proto nemohou zůstat

se založenýma rukama a čekat na ránu z milosti, musí něco podniknout! Nemají co ztratit, protože jejich situace už horší být nemůže. Ariosto je zločinec a kromě toho je nervózní; snadno je může stihnout stejný osud jako Karakaweho. Kate neměla žádný plán, ale věděla, že musí nějak rozptýlit pozornost nepřátel.

"Kapitáne, musíme dopravit všechny co nejrychleji do nemocnice," navrhla a ukázala na Caríase a na zraněné.

"Mlč, babo!" zaryčel voják.

Za chvíli však přikázal, aby odnesli Maura Caríase a tři vojáky do jedné z helikoptér. Doktorce Omayře poručil, aby před tím, než zraněné naloží, se jim pokusila vytáhnout šípy, ale nevěnovala mu pozornost. Viděla pouze svého umírajícího milého. Kate Coldová a César Santos se dali do práce a vyrobili z hadrů jakési tampóny, aby ranění nevykrváceli.

V době, kdy vojáci ukládali zraněné do helikoptéry a marně se snažili navázat rádiové spojení se Santa Maria de la Lluvia, Kate tiše vyložila profesorovi Leblancovi obavy, které v ní vzbuzuje jejich situace. Antropolog s ní plně souhlasil: hrozí jim větší nebezpečí od Ariosta než od indiánů nebo od Netvora.

"Kdyby se nám tak podařilo utéct do pralesa," zašeptala Kate. Pro jednou ji překvapila rozumná profesorova reakce. Kate už byla tak zvyklá na jeho záchvaty a nepředloženosti, že jakmile jej spatřila vážného a rozhodného, předala mu bez přemýšlení velení.

"To by bylo šílenství," odvětil Leblanc pevně. "Můžeme se odtud dostat jedině s pomocí helikoptéry a nejdůležitější je sám Ariosto. Máme štěstí, že je to člověk hloupý a ješitný. Musíme se tvářit tak, jako bychom ho z ničeho nepodezírali, a snažit se na něj vyzrát."

"Ale jak?" zeptala se nevěřicně spisovatelka.

"Dostat ho tam, kam chceme. Má strach, nabídneme mu tedy možnost zachránit si kůži a ještě k tomu vyjít odtud jako hrdina," odpověděl Leblanc.

"Tak to nikdy!" zvolala Kate.

"Nebud'te hloupá, Coldová. To, že mu to navrhneme, neznamená, že to taky splníme. Jakmile budeme v bezpečí, Ludovic Leblanc bude první, kdo odhalí všechny krutosti páchané na ubohých indiánech."

"Vidím, že vaše mínění o indiánech se poněkud změnilo," zamumlala Kate Coldová.

Profesor nepovažoval za nutné jí to vyvracet. Vztyčil se v celé své miniaturní výšce, upravil si košili postříkanou bahnem a krví a zamířil ke kapitánovi Ariostovi.

"Velevážený kapitáne, jak se vrátíme do Santa Maria de la Lluvia? Do druhého vrtulníku se všichni nevejdeme," ukázal na vojáky a na skupinku vyčkávající u stromu.

"Nepleťte se do toho! Tady rozkazuju já!" zařval Ariosto.

"Ale samozřejmě! Jsme šťastni, že právě vy to máte na starosti, kapitáne! Jinak by to bylo pro všechny těžší!" dodal Leblanc opatrně. Zmatený Ariosto už nic nenamítal.

"Jen díky vašemu hrdinství jsme všichni nezahynuli v rukou indiánů," dodal profesor.

Už klidnější Ariosto spočítal přítomné, viděl, že Leblanc má pravdu a rozhodl se odeslat v první skupině polovinu všech vojáků. Na místě zůstalo tak pouze pět mužů a členové výpravy, ale protože ti neměli zbraně, nehrozilo mu žádné nebezpečí. Helikoptéra odstartovala. Jakmile se vznesla, rozvířila načervenalý prach; vzdalovala se nad zelenou pralesní kupolí a brzy se ztratila za obzorem.

Nadia vše pozorovala v objetí otce a Borobá. Litovala, že nechala Walimaiho talisman v hníždě, kde byla křišťálová vejce, protože bez jeho ochrany si připadala ztracená. Náhle zahoukala jako sova. Zmatený César Santos si pomyslel, že na jeho ubohou dceru toho bylo příliš a že dostala nervový záchvat. Boj ve vesnici byl plný násilností, stony zraněných vojáků a krvavá louže kolem Maura Cariase tvořily příšernou podívanou; těla indiánů stále ležela tam, kam dopadla. Nikdo neprojevil snahu je odtamtud odnést. Průvodce usoudil, že se Nadia dočasně pomátla z prožité brutality. Jinak si nedokázal vysvětlit zvuky, které vydávala. Zato Alex nedokázal zakrýt hrdost, když slyšel svou přítelkyni! Nadia se odhodlala k poslední možnosti záchrany.

"Dejte mi své filmy!" vyžadoval kapitán Ariosto od Timothyho Bruceho. Pro fotografa to bylo jako dát mu vlastní život. Byl fanatik co se týče filmů, nikdy se nevzdal ani jediného z nich a všechny je měl pečlivě uspořádané v londýnském studiu.

"Báječný nápad, že se chcete postarat, aby se ty cenné negativy neztratily, kapitáne Ariosto," zasáhl Leblanc. "Jsou důkazem toho, k čemu tady došlo. Ukazují, jak ten indián zaútočil na pana Cariase, jak

vaši stateční vojáci padli zasaženi šípy a jak vy sám jste byl nucen vystřelit na Karakaweho."

"Ten člověk lezl tam, kam neměl!" křičel kapitán.

"Přesně tak! Musel se zbláznit! Chtěl zabránit doktorce Torresové v plnění jejich povinností. Jeho obvinění byla šílená! Lituji, že se v boji rozbily i ampulky s vakcínou. Teď už se nikdy nedozvíme, co v nich bylo, a nebudeme moci vyvrátit Karakeweho lži," dodal Leblanc lživě.

Ariostův úšklebek by mohl být za jiných okolností považován za úsměv. Schoval zbraň do pouzdra, odložil záležitost s negativy a poprvé přestal křičet. Bručel si sám pro sebe, že je docela možné, že ti cizinci žádné podezření nemají, že jsou ještě pitomější, než si myslel.

Kate Coldová sledovala rozhovor mezi antropologem a vojákem s ústy dokořán. Nikdy by nepomyslela, že ten panák Leblanc dokáže jednat tak chladnokrevně.

"Nadio, prosím tě, mlč už," prosil César Santos, když Nadia již po desáté opakovala soví houkání.

"Předpokládám, že tady strávíme celou noc. Chcete, kapitáne abychom připravili něco k večeři?" nabídl se úslužně Leblanc.

Kapitán svolil, aby připravili jídlo a pohybovali se po táboře i když pouze do vzdálenosti třiceti metrů, aby je měl v dohledu! Prikázal vojákům, aby sebrali mrtvé indiány a naskládali je na jedno místo. Následující den je zahrabou nebo spálí. A v noci bude mít dost času si promyslet, co udělá s cizinci. Santos s dcerou mohli zmizet, aniž by se někdo příliš vyptával, ale s ostatními bude muset být opatrnější. Ludovic Leblanc je slavný, a ta stará s klukem jsou Američané. Věděl z vlastní zkušenosti, že kdykoliv se něco stane nějakému Američanovi, musí počítat s vyšetřováním. Ti arogantní gringové si myslí, že jsou pány světa.

Ačkoliv to byl nápad profesora Leblanca, večeři připravili César Santos a Timothy Bruče, protože antropolog nedokázal uvařit ani vajíčko. Kate Coldová se omluvila s tím, že umí dělat pouze knedlíky, a na to nemá potřebné suroviny. Navíc měla příliš práce s dítětem, které se snažila krmit po lžičkách roztokem vody a kondenzovaného mléka. Nadia se mezitím posadila a zírala do houští; občas opakovala soví houkání. Na její nenápadný příkaz se Borobá uvolnila z náručí a ztratila se v lese. Po půlhodině si kapitán Ariosto znovu vzpomněl na filmy a přinutil Timothyho Bruceho, aby mu je odevzdal pod záminkou, kterou uvedl Leblanc: u něj budou v bezpečí.

Zbytečně se jej anglický fotograf snažil přemluvit, a dokonce uplatit; kapitán neslevil.

Najedli se postupně, zatímco vojáci hlídkovali. Pak Ariosto přikázal členům výpravy, aby odešli spát do stanů, kde, jak uvedl, budou lépe chráněni v případě útoku. Ve skutečnosti je tam mohl lépe hlídat. Nadia a Kate Coldová s děťátkem obsadily jeden stan, Ludovic Leblanc, César Santos a Timothy Bruče druhý. Kapitán nezapomněl, jak na něj Alex zaútočil, a nenáviděl ho na smrt. Vinou těch děcek, především toho zatraceného amerického spratka, vězel teď až po uši v problémech. Mauro Carías měl rozbitou hlavu, indiáni utekli a jeho plány na bezstarostný život na Miami byly vážně ohroženy. Alexander ho napadl, a proto musí být potrestán! Rozhodl se jej odloučit od ostatních a rozkázal, aby ho přivázali ke stromu až na konci tábora, daleko od stanů ostatních členů výpravy i od petrolejek.

Rozzlobená Kate Coldová protestovala proti zacházení s vnukem, ale kapitán ji umlčel.

"Možná že je to tak lepší, Kate. Jaguár je chytrý a jistě přijde na to, jak utéct," zašeptala jí Nadia.

"Ariosto ho chce v noci zabít, jsem si tím jistá," odpověděla spisovatelka třesoucí se vztekem.

"Borobá šla pro pomoc," prohlásila Nadia.

"Ty si skutečně myslíš, že nás zachrání opička?" vybuchla Kate.

"Borobá je inteligentní."

"Dítě, tobě se něco stalo!" zvolala babička.

Uběhlo několik hodin a v táboře nikdo neusnul; výjimkou bylo děťátko, které se vyčerpalo pláčem. Kate Coldová ho uložila na hromádku prádla a ptala se sama sebe, co si počne s nešťastným stvořením; poslední co si přála, bylo starat se o malého sirotka. Spisovatelka se udržovala v bdělém stavu, protože byla přesvědčená, že Ariosta může kdykoliv napadnout, že zabije nejdříve jejího vnuka a vzápětí i ostatní. Nebo možná opačně - nejdříve je a potom se pomstí Alexovi nějakým pomalým mučením. Ariosto byl příliš nebezpečný. I Timothy Bruče a César Santos leželi s hlavou přitíštěnou na stanovou stěnu a snažili se uhadnout, co vojáci venku dělají. Profesor Ludovic Leblanc naopak vyšel ze stanu s omluvou, že si musí odskočit a povídal si s kapitánem Ariostem. Antropolog, vědom si toho, že nebezpečí roste s každou hodinou, uvažoval, že nejlepší je kapitána něčím zabavit, a proto ho pozval na partičku karet a na láhev vodky, kterou mu poskytla Kate Coldová.

"Nepokoušejte se mě opít, profesore," upozornil ho Ariosto, ale nallil si.

"Jak vás to jen mohlo napadnout, kapitáne! Sklenička vodky přece nepoplete muži jako vy hlavu! Noc je dlouhá a můžeme se aspoň trochu pobavit," odvětil Leblanc.

Ochrana

Jak už tomu bývá na náhorní planině obvyklé, se západem slunce poklesla náhle teplota. Vojákům, přivyklým horku z nížin, byla zima. Uniformy měli navíc nasáknuté odpoledním deštěm. Nikdo z nich nespál; na kapitánův rozkaz museli všichni hlídat kolem tábora. Bděli, v rukou zbraně. Nebáli se už pouze pralesních démonů nebo možného zjevení Netvora, nýbrž také indiánů. Měli sice výhodu střelných zbraní, ale indiáni se tu zase vyznali a navíc měli onu hrůzu budící schopnost objevit se z ničeho nic jako duše z očištcce s touhou pomstít své mrtvé.

Kdyby vojáci neviděli jejich těla nakupená pod stromem, mysleli by si, že to nejsou lidské bytosti a že jim kulky neškodí. Čekali toužebně na ráno, aby odsud co nejrychleji zmizeli; ve tmě čas ubíhal pomalu a zvuky lesa naháněly hrůzu.

Kate Coldová, příkrčená v ženském stanu vedle spícího dítěte, přemýšlela, jak pomoci vnukovi a jak se dostanou živí z Oka světa. Stanovou látkou slabě pronikala záře ohně a spisovatelka viděla na Nadiu přikrytou otcovým sakem.

"Půjdu ven," zašeptala dívka.

"To přece nemůžeš!" zadržela ji Kate.

"Nikdo mě neuvidí. Dokážu být neviditelná."

Kate Coldová držela Nadiu pevně, přesvědčená, že blouzní.

"Nadio, poslouvej. Nejsi neviditelná. Nikdo není neviditelný, to jsou jenom výmysly. Nemůžeš odejít."

"Ale mohu. Nerámuste tolik, paní Coldová. Postarejte se o dítě, dokud nebudu zpátky; potom ho vrátíme kmeni," šeptala Nadia. V jejím hlase byla taková jistota a klid, že se ji Kate už neodvážila zadržet.

Nadia se nejdříve dostala do mentálního stavu neviditelnosti, jak se to naučila od indiánů, proměnila se v nic, v pouhého

průhledného ducha. Pak tiše otevřela stan a chráněná stíny proklouzla ven. Opatrně jako lasička proběhla jen několik metrů od stolu, u něhož profesor Leblanc a kapitán Ariosto hráli karty, prosmýkla se mezi ozbrojenými hlídkami, které obcházely tábor, a pak kolem stromu, k němuž byl přivázán Alex. Nikdo ji nezahlédl. Dívka vyběhla z mihotavého kruhu světla lamp a ohně a zmizela mezi stromy. Zanedlouho bylo kvákání žab přerušeno sovím houkáním. Alex se stejně jako vojáci třásl chladem. Měl ztuhlé nohy a z utažených uzlů napuchlé ruce. Tvář jej bolela a cítil napjatou kůži, zřejmě má pořádné modřiny. Jazykem se dotýkal zlomeného zubu a tam, kde ho kapitán udeřil, mu otekla dásně. Snažil se nemyslet na to, kolik hodin ve tmě má ještě před sebou nebo na to, že ho možná zabijí. Proč ho Ariosto oddělil od ostatních? Co s ním zamýšlí? Chtěl být zase černým jaguárem, silným a divokým, pružnou a obrovitou šelmou, jenom svaly, drápy a zuby, aby se mohl Ariostovi postavit. Myslel na láhev s vodou zdraví v tašce a na to, že se musí dostat z Oka světa živý, aby ji předal mamince. Vzpomínka na rodinu byla pouze matná, jako nejasný obraz na rozostřené fotografii a matčina tvář na ní představovala jen bledou skvrnu.

Hlava mu poklesávala vyčerpáním, když tu najednou ucítil, jak se jej dotýkají malé ručky. Polekaný se vztyčil. Ve tmě rozpoznal Borobá, která mu dýchala na krk, objímala ho a vrněla mu do ucha. Borobá, Borobá, zašeptal chlapec a dojetím se mu orosily oči. Byla to jenom opička velikosti veverka, ale její přítomnost v něm vyvolala vlnu naděje. Nechal se zvířátkem hladit a cítil se neuvěřitelně posílený. V tu chvíli si uvědomil i jinou bytost vedle sebe, neviditelnou a tichou postavu, splývající se stíny stromů. Nejdříve si myslel, že je to Nadia, ale vzápětí si uvědomil, že je to Walimai. Malý stařec se přikrčil vedle něj; Alex cítil jeho vůni po kouři, ale ať se snažil sebevíc, neviděl ho. Šaman mu položil jednu ruku na hrud', jako by hledal tlukot srdce. Tíha a teplo té ruky přenesli na chlapce odvahu, byl klidnější, přestal se třást a mohl zase jasně myslet. Nůž, nůž, zamumlal. Zaslechl cvaknutí kovu při otvírání a brzy se k jeho uzlům přiblížilo ostří. Nehýbal se. Byla tma a Walimai ještě nikdy před tím nůž nepoužíval a mohl ho tak říznout do zápěstí; stařec však v mžiku uvolnil uzly, uchopil ho za ruku a vedl do pralesa.

V táboře mezitím kapitán Ariosto ukončil hru v karty a v lahvi už nezbývala žádná vodka. Ludovica Leblanca nenapadalo, jak ho dále zabavit, i když do svítání ještě zbývalo mnoho času. Alkohol vojáka

neotupil, jak doufal; musel být zvyklý pít. Navrhl, aby se pomocí přenosného rádia pokusili spojit s kasárnami v Santa Maria de la Lluvia. Nějakou chvíli manipulovali s přístrojem za ohlušujícího šumu způsobeného atmosférickými poruchami, ale operátora se jim nepovedlo kontaktovat. Ariosto měl starosti; nechtěl být dlouho mimo kasárna, musel se co nejdříve vrátit, aby měl pod kontrolou vyprávění vojáků o tom, co se v Tapirawateri stalo. Co o tom jeho muži asi povídají? Musí poslat zprávu nadřazeným a také tisku, než se začnou šířit klepy. Omayra Torresová při odjezdu stále něco mumlala o viru spalniček. Promluví-li, je to jeho konec! Hloupá ženská, bručel kapitán. Ariosto přikázal antropologovi, aby se vrátil do stanu, prošel tábor, aby viděl, zda hlídky jsou tam, kde mají, a potom zamířil ke stromu, k němuž přivázali amerického chlapce; chtěl se chvíli pobavit na jeho účet. V ten okamžik ho udeřil do nosu příšerný smrad. Byl tak silný, že padl na zem. Chtěl vytáhnout zbraň z pouzdra, ale nemohl se hnout. Zaplavovala ho mdloba, cítil, jako by mu měla prasknout hrud', a pak už nebylo nic. Přestal vnímat. Už neviděl Netvora, tyčícího se tři kroky od něj a vysílajícího přímo na něj smrtelný puch svých žláz.

Dusivý Netvorův pach zaplavil i zbytek tábora: nejprve vojáky a potom i ty, co byli chráněni ve stanech. Za méně než dvě minuty všichni upadli do bezvědomí. Několik hodin vládlo v Tapirawa-teri a v pralese kolem ohromující ticho; i ptáci a zvěř uprchli před pachem. Oba Netvoři, kteří útočili spolu, odešli se svou obvyklou těžkopádností, avšak jejich zápach tam setrval větší část noci. V táboře nikdo nevěděl, co se stalo, protože přišli k sobě až následující ráno. Později spatřili stopy a mohli si něco domyslet.

Alex, s Borobá na rameni, následoval Walimaiho. Šli stíny, proklouzávali mezi porostem, dokud jim chvějící se světla v táboře nezmizela z dohledu. Šaman se pohyboval, jako by byl jasný den; možná, že jej vedla neviditelná žena-anděl Dlouho se proplétali mezi stromy, až konečně stařec našel místo, kde na ně čekala Nadia. Dívka a šaman byli ve spojení pomocí soviho houkání skoro po celé odpoledne a noc, dokud se jí nepodařilo odejít z tábora a vyhledat ho. Když se mladí přátelé zase uviděli, objali se a Borobá se pověsila se šťastným vrískotem na svou paní.

Walimai jim potvrdil to, co už věděli: kmen hlídal tábor, ale také se naučil bát kouzel nahabů a neodvažoval se jim čelit. Válečníci byli tak blízko, že slyšeli i dětský pláč, stejně jako volání mrtvých, kterým se ještě nedostalo důstojného pohřbu. Duše zavražděných mužů

a ženy i nadále lnou k tělům, řekl Walimai. Neosvobodí se, pokud nedojde k obřadu a nebudou pomstěny. Alex mu vysvětlil, že jedinou nadějí pro indiány představuje možnost zaútočit v noci, protože ve dne by niobové jistě použili ptáka hluku a větru a s ním by tak dlouho prozkoumávali Oko světa, až by je našli.

"Když zaútočí teď, možná někteří zemřou, ale jinak bude vyhuben celý kmen," prohlásil Alex a dodal, že je ochoten je vést a bojovat po jejich boku, neboť k tomu byl zasvěcen: i on je teď válečníkem.

"Náčelník pro válku je Tahama. Náčelník pro jednání s nahaby jsi ty," odvětil Walimai.

"Teď už je pozdě vyjednávat. Ariosto je vrah."

"Tys ale řekl, že někteří nahábové jsou padouši, zatímco jiní přátelé. Kde jsou ti přátelé?" naléhal šaman.

"Babička a někteří další mužové z tábora jsou vašimi přáteli. Kapitán Ariosto a jeho vojáci jsou nepřáteli. S těmi nemůžeme vyjednávat."

"Tvoje babička a její přátelé musí jednat s nepřátelskými nahaby."

"Přátelé ovšem nemají zbraně."

"Cožpak nemají kouzla?"

"Ne, zde v Oku světa nemají dost kouzel. Ale daleko odsud, ve městech, jinde na světě tam žijí přátelé se silnými kouzly," vysvětloval Alex, zoufale se snažící překonat jazyková omezení.

"Tak se tedy musíš za těmi přáteli vydat," rozhodl stařec.

"Jak? Jsme tady chyceni!"

Walimai na další otázky neodpovídal. Zůstal sedět na bobku a pozoroval noc v doprovodu své manželky, která na sebe vzala nejprůsvitnější podobu, takže ji děti nemohly spatřit. Alex a Nadia prožili ty hodiny beze spánku, těsně u sebe, snažíce se předávat si navzájem teplo, beze slova, protože nebylo mnoho co říci. Mysleli na osud, který čeká Kate Coldovou, Césara Santose a další členy výpravy; mysleli na lidi z mlhy, kteří byli odsouzeni k smrti; mysleli na stoleté lenochody a na město zlata; mysleli na vodu zdraví a na křišťálová vejce. A co stane s nimi, když jsou uvězněni v palese?

Náhle je zasáhl náraz příšerného pachu, zmírněného vzdáleností, ale i tak dokonale rozpoznatelného. Vyskočili na nohy, ale Walimai se ani nehnul, jako by právě to čekal.

"To jsou přece Netvoři!" zvolala Nadia.

"Možná že ano, a možná že ne, " reagoval netečně Walimai.

Zbytek noci se zdál nesmírně dlouhý. Chvilí před úsvitem teplota ještě poklesla a dětem stočeným do klubíčka spolu s Borobá cvakaly zuby. Starý čaroděj, s pohledem upřeným do stínů, zatím bez hnutí vyčkával. S prvními příznaky svítání se probudily opice a ptáci a Walimai naznačil, že odcházejí. Provázeli ho dosti dlouho mezi stromy, a když už sluneční světlo pronikalo listovím, dorazili k táboru. Oheň a světla byly zhasnuté, neviděli známky života a vzduch byl stále nasáklý puchem, jako by místo postříkala najednou stovka skunků. S obličejem zakrytým rukama vstoupili do míst, kde ještě nedávno stála poklidná vesnice Tapirawa-teri. Sany, stůl, sporák, všechno leželo roztroušeno kolem; všude se povalovaly zbytky jídla, avšak žádní ptáci nebo opice nehrabali v odpadcích a rumišti, protože ani oni se nevystavovali nesmírnému puchu Netvorů. I Borobá skákala a povykovala, držíc se daleko odtamtud. Walimai byl stejně lhostejný k puchu jako v noci vůči zimě. Dětem nezbývalo než jít s ním.

Nebyl tam nikdo, ani stopa po členech výpravy, vojácích nebo kapitánovi Ariostovi; nenašli ani těla zavražděných indiánů. Ležely tam zbraně, zavazadla, a dokonce i fotografické přístroje Timothyho Bruceho; zahlédli i velkou, tmavou krvavou skvrnu nedaleko stromu, k němuž byl připoután Alex. Po krátké prohlídce vypadal starý Walimai nesmírně spokojeně a obrátil se k odchodu. Děti šly bez otázek za ním; bylo jim tak zle z pachu, že se taktak držely na nohou. Čím dále byly a do plic jim vstupoval čerstvý ranní vzduch, narůstala jejich odvaha, ačkoli jim bušilo ve spáncích a točila se jim hlava. Borobá se k nim po chvilce přidala a malá skupinka vstoupila do pralesa.

Když před několika dny obyvatelé Tapirawa-teri zahlédli na nebi ptáky hluku a větru, uprchli z vesnice a zanechali tam to málo, co měli, včetně domácích zvířat, která je omezovala při skrývání. Chránění porostem došli na bezpečné místo a tam vybudovali provizorní obydlí v korunách stromů. Skupinky vojáků vyslaných Ariostem prošly kolem, aniž by je spatřily, zatímco ukrytí Tahamovi válečníci mohli pozorovat všechny pohyby cizinců. Iyomi a Tahama si povídali dlouze o nahabech i o tom, jestli je dobré se k nim přiblížit, jak jim to radili Jaguár a Orel. Iyomi byla přesvědčena, že není možné, aby její lidé žili navždy schovaní ve stromech jako nějaké opice; přišla chvíle, kdy musejí navštívit nahaby a přijmout jejich dary a očkování. Naproti tomu Tahama si myslel, že je lépe zemřít v boji. Iyomi však byla náčelníkem všech náčelníků a její názor nakonec zvítězil nad

ostatními. Rozhodla, že ona se přiblíží jako první, a proto vstoupila do tábora sama, ozdobená svým honosným kloboukem ze žlutého perí, jímž chtěla ukázat cizincům, kdo je tu pánem. To, že mezi cizinci byli i Jaguár a Orel, kteří se vrátili z posvátné hory, ji uklidnilo. Byli to přátelé a mohli také překládat, takže ty ubohé bytosti navlečené v páchnoucích hadrech se před ní nebudou cítit tak ztracené. Nahabové ji přijali dobře a bez pochyby na ně zapůsobilo její majestátní vzezření i přčetné vrásky, které prokazovaly, jak dlouho už je na světě a kolik zkušeností získala.

Přesto, že ji pozvali k jídlu, nezbylo staženě nic jiného, než je požádat, aby opustili Oko světa, protože jsou v něm na obtíž; to byla její poslední slova a nebyla ochotná vyjednávat. Vznešeně se vzdálila s mísou masa a kukuřice a byla si jista, že nesmírná váha její důstojnosti vyvolala mezi nahoty strach.

Když zbytek kmene viděl úspěch, jaký měla návštěva Iyomi, obrnil se odvahou a následoval její příklad. Vrátili se tak na místo, kde stávala jejich vesnice a které bylo nyní pošlapáno cizinci, zjevně neznajícími základní pravidlo rozvážnosti a zdvořilosti: shábono nemá nikdo navštívit bez pozvání. Indiáni spatřili velké třpytivé ptáky, stany a podivné nahaby, o nichž slýchali děšivé historky. Všichni ti nevychovaní cizinci by zasloužili pořádnou ránu do hlavy, ale na rozkaz Iyomi se indiáni vyzbrojili trpělivostí. Přijali nabízené jídlo a dárky, aby je neurazili, pak se vydali na lov a na sběr medu a ovoce, aby - jak se sluší - mohli dary oplatit.

Příštího dne, když se Iyomi ujistila, že Jaguár a Orel tam stále ještě jsou, schválila, aby kmen zašel ještě jednou k nahabům a nechal se očkovat. Ale ani ona, ani nikdo další nedokázali vysvětlit to, k čemu došlo. Nevěděli, proč ty cizí děti, které nejprve tolik naléhaly, aby se očkovali, najednou zasáhly, aby tomu zabránily. Zaslechli neznámý hluk, podobající se krátkému zahřmění. Spatřili, že jakmile se ampule rozbily, Rahakanariwa se vyprostil a ve své neviditelné formě záutočil na indiány, kteří padali mrtví, aniž by je zasáhly šípy nebo hole. Uprostřed válečných násilností se ostatním, zmateným a vyvedeným z míry, nějak podařilo uprchnout. Přestali chápat, kdo jsou přátelé a kdo nepřátelé.

Něco z toho jim dokázal vysvětlit až Walimai. Řekl, že děti Orel a Jaguár jsou přátelé a je třeba jim pomoci, zatímco všichni ostatní mohou být nepřáteli. Řekl také, že Rahakanariwa je volný a může na sebe vzít jakoukoliv podobu: jen velmi mocná zařikávání jej

dokáží poslat zpět do říše duchů. Prohlásil, že se musejí obrátit o pomoc k bohům. Pak zavolali dva obrovité Netvory, kteří se ještě nevrátili do posvátného tepui a potulovali se po území Oka světa. V noci je zavedli do zbořené vesnice. Netvoři by se nikdy sami od sebe nepřiblížili k indiánským obydlím; za dlouhé tisíce let to nikdy neudělali. Walimai jim musel vysvětlit, že už to není vesnice lidí z mlhy, protože místo bylo znesvěceno přítomností nahobu a vraždami, k nimž tam došlo. Tapirawa-teri bude muset být vybudovaná znovu na jiném místě Oka světa, daleko odtud, tam, kde se duše lidí i předků budou cítit dobře, kde ušlechtilá zem není znesvěcená špatností. Nestvůry poté postříkaly tábor nahabů a znehybněly všechny, přátele i nepřátele.

Tahamovi válečníci museli čekat mnoho hodin, než se pach rozptýlil natolik, aby mohli blíž. Nejprve sebrali těla indiánů a odnesli je, aby jim vypravili odpovídající pohřeb; potom se vrátili pro ostatní a odvěkli je všechny s sebou včetně mrtvého kapitána Ariosta rozsápaného příšernými drápy jednoho z bohů.

Nahabové procítali postupně. Leželi na mýtině v pralese, tak otupělí, že ani nevěděli, jak se jmenují. Už vůbec si nepamatovali, jak se tam dostali. Jako první se probírala Kate Coldová. Netušila, kde je, ani co se stalo s táborem, s helikoptérou, s kapitánem a tím méně s jejím vnukem. Vzpomněla si na děťátko, začala hledat všude kolem, avšak nikde nebylo. Zatřásla ostatními a ti se pomalu probouzel. Všem třesla hlava a bolely je klouby; zvraceli, pokašlávali a slzely jim oči, měli pocit, jako by byli zmláceni, ale stopy násilí na sobě nenašli. Jako poslední otevřel oči profesor Leblanc, kterému bylo tak zle, že se nedokázal postavit na nohy. Kate Coldová usoudila, že hrnek kávy a doušek vodky by jim všem udělaly dobře, ale nic takového nebylo po ruce. Puchem Netvorů nasákly jejich šaty, vlasy i pokožka; dovlekli se k blízkému potoku a dlouho se koupali. Pět vojáků si připadalo bez zbraní a bez kapitána ztraceně, takže když se velení ujal César Santos, poslouchali ho bez odporu. Timothy Bruče, už dost otrávený tím, že ačkoli byl tak blízko Netvora, nemohl si ho vyfotografovat, se chtěl vrátit do tábora pro kamery a fotografické aparáty, nevěděl však, kterým směrem jít. Nezdálo se, že by ho chtěl někdo doprovodit. Flegmatický Angličan, který byl s Kate Coldovou ve válkách, živelných pohromách a mnoha dalších dobrodružstvích, ztrácel jen

málokdy svůj znuděný výraz, ale poslední události ho řádně rozladily. Kate Coldová a César Santos zase mysleli jen na svého vnuka a svou dceru. Kde asi děti jsou?

Průvodce bedlivě obhlédl krajinu kolem a objevil zlomené větve, péra, semena a další stopy po lidech z mlhy. Došel k závěru, že to indiáni je odnesli na toto místo, a tak jim zachránili život; jinak by se udusili nebo zemřeli v drápech Netvorů. Bylo-li tomu skutečně tak, nedokázal pochopit, proč indiáni nevyužili příležitosti a nepobili i je jako pomstu za své mrtvé. Kdyby byl profesor Leblanc schopen myslet, musel by opět jednou opravit svou teorii o divokosti místních kmenů, ale ubohý antropolog sténal natažený na břicho, polomrtvý, s úpornými bolestmi hlavy a nevolností.

Všichni si byli jisti, že lidé z mlhy se vrátí. Tak se i stalo. V hustém porostu se najednou zjevil celý kmen. Neuvěřitelná schopnost pohybovat se bez jediného zvuku a zhmotnit se v několika vteřinách jim umožnila obklopit cizince dříve, než měli vůbec čas si to uvědomit. Vojáci, zodpovědní za smrt indiánů, se třásli jako malé děti. Tahama k nim přistoupil, upřeně se na ně díval, ale nedotkl se jich; možná si myslel, že ti ubozí červí si nezaslouží, aby tak vznešený válečník jako on si s nimi vyrovnával účty.

Iyomi postoupila o krok vpřed a pronesla dlouhý proslov ve svém jazyce, čemuž nikdo nerozuměl; pak uchopila Kate Coldovou za košili a jen dva centimetry od jejího obličeje na ni něco křičela. Jediné, co spisovatelku napadlo, bylo popadnout stařenu v klobouku ze žlutých per za ramena a křičet na ni pro změnu zase anglicky. Tak si ty dvě ženy po nějakou dobu vyměňovaly nesrozumitelné nadávky, až se Iyomi unavila, otočila se a posadila pod strom. Také ostatní indiáni se usadili, jedli ovoce, ořechy a houby, které si předávali navzájem, a povídali si, zatímco Tahama a někteří z jeho válečníků byli stále ve střehu, ale nikomu neublížili. Kate Coldová poznala dítě, o němž se starala, v rukou jedné mladé dívky a zaradovala se, že stvořeníčko přežilo smrtelný pach Netvorů a navrátilo se ke svým.

Později odpoledne se objevil Walimai a obě děti. Kate Coldová a César Santos se jim rozeběhli naproti a s ulehčením je objali, protože se obávali, že už je nikdy nespatří. V přítomnosti Nadii bylo dorozumění snazší; mohla překládat a díky ní dokázali vyjasnit některé nesrovnalosti. Cizinci se dozvěděli, že indiáni si zatím neuvědomili vztah mezi smrtí některých z nich a střelnými zbraněmi vojáků. Nikdy předtím je totiž neviděli. Ted' chtěli jen jedno jediné: vystavět znovu

svou vesnici na jiném místě, pozřít popel svých mrtvých a obnovit mír a pokoj, v němž až dosud žili. Toužili vykázat Rahakanariwu na jeho místo mezi démony a dostat nahaby z Oka světa. Profesor Leblanc, který se už cítil trochu lépe, ale ještě stále mu bylo nevolno, se ujal slova. Ztratil svůj australský klobouk s perím, byl špinavý a páchnoucí jako ostatní a oblečení nasáklo puchem Netvorů. Nadia překládala a upravovala věty tak, aby si indiáni nemysleli, že všichni nahabové jsou stejně zpupní jako tenhle človíček.

"Můžete být klidní. Slibuji, že já osobně se zasadím o to, aby lidé z mlhy byli ochráněni. Když hovoří profesor Ludovic Leblanc, svět naslouchá," ujistil je profesor.

Dodal, že zveřejní své dojmy z toho, co viděl, nejen v článku pro International Geographic, ale i v nové knize. Ujistil je, že díky němu bude Oko světa vyhlášeno indiánskou rezervací a chráněno před jakýmikoliv zásahy. Všichni uvidí, kdo je profesor Ludovic Leblanc!

Lidé z mlhy nerozuměli ani slovu z toho dlouhého řečnění, avšak Nadia to shrnula tak, že mluví náhab, který je jejich přítelem. Kate Coldová dodala, že ona a Timothy Bruče pomohou Leblancovi, a tak byli také přiřazeni k přátelským nahabům. A nakonec po dlouhém jednání o tom, kdo je a kdo není přítel, souhlasili domorodci s tím, že následujícího dne je všechny zavedou k helikoptéře. Věřili, že do té doby se puch po Netvorech v Tapirawa-teri již zmírní.

Vždy praktická Iyomi přikázala válečníkům, aby se vydali na lov, a ženy mezitím rozdělaly na noc oheň a připravily sítě.

"Zeptám se tě ještě jednou, Alexandře. Co všechno víš o Netvorovi?" řekla Kate Coldová vnukovi.

"Není to jeden Netvor, Kate, je jich několik. Vypadají jako obrovští lenochodi, prastará zvířata, možná tak z doby kamenné, nebo dokonce ještě dřív. "

"Viděl jsi je?"

"Kdybych je neviděl, nemohl bych ti je popsat, nemyslíš? Viděl jsem jich jedenáct, ale jeden či dva další se potulují někde poblíž. Zdá se, že mají strašně pomalý metabolismus a žijí hrozně dlouho, možná i celá století. Učí se, mají dobrou paměť a nebudeš mi to věřit, umějí dokonce i mluvit," vysvětloval Alex.

"Děláš si ze mě legraci!" zvolala babička.

"Ne, je to pravda. Ne že by byli nějak řeční, ale mluví stejným jazykem jako lidé z mlhy."

Alex jí sdělil, že je indiáni chrání a výměnou zato Netvoři uchovávají jejich dějiny

"Jednou jsi mi řekla, že indiáni nepotřebují písmo, protože mají výbornou paměť. No, a právě nestvůry jsou tou živou pamětí kmene," dodal chlapec.

"Kde jsi je viděl, Alexi?"

"To ti nesmím říct, je to tajemství."

"Předpokládám, že žijí tam, kde jsi našel vodu zdraví." dohadovala se babička.

"Možná že ano, a možná že ne," odpověděl ironicky vnuk.

"Musím Netvory vidět a vyfotit si je, Alexi."

"A proč? Pro nějaký článek v časopise? To by byl jejich konec, Kate. Chytali by je, aby je zavřeli do zoo nebo studovali v laboratořích."

"Ale já musím něco napsat, za to mě platí."

"Napiš, že Netvor je jenom legenda, pověra. Ujistiťuji tě, že je teď nikdo dlouho, skutečně dlouho neuvidí. Zapomenou na ně. Je přece zajímavější psát o lidech z mlhy, kteří jsou už tisíc let stejní a mohou kdykoliv zaniknout. Napiš, že jim chtěli naočkovat virus spalniček, jako to udělali jiným kmenům. Díky tobě budou slavní a zachráníš je před vyhubením. Můžeš se stát ochránkyní lidí z mlhy a s trochou mazanosti dokážeš, aby Leblanc vystupoval jako tvůj spojenec. Tvé články sem prostě můžou přinést aspoň trochu spravedlnosti. Můžeš odhalit zločince jako Carías a Ariosto, dokázat pochybnou roli vojáků a přivést Omayru Torresovou před soud. Musíš něco udělat, aby se tu neobjevili další lumpové a jejich zločiny nezůstaly nepotrestány."

"Vidím, že jsi během těchto týdnů dospěl, Alexi," připustila obdivně Kate Coldová.

"Mohla bys mi říkat Jaguár, babičko?"

"Jako je ta značka aut?"

"Ano!"

"Když se ti to líbí. Můžu ti dát jakékoliv jméno, ale ty mi nesmíš říkat babičko," odpověděla Kate.

"Souhlas, Kate."

"Souhlas, Jaguáre."

Ten večer nahabové povečeřeli s indiány skromné jídlo z pečené opice. S příchodem ptáků hluku a větru do Tapirawa-teri ztratil

kmen svůj sad, banány a maniok, a protože nemohli rozdělat oheň, aby nepřivolali nepřátele, nejedli už několik dní.

Zatímco se Kate Coldová pokoušela o výměnu informací s Iyomi a dalšími ženami, fascinovaný profesor Leblanc zpovídal Tahamu o jejich zvycích a válečnickém umění. Nadia, která měla tlumočit, si uvědomila, že Tahama má pořádný smysl pro humor a vypráví profesorovi naprosté nesmysly. Kromě jiného mu řekl, že je už třetím manželem Iyomi a že zatím nemá děti, čímž zcela rozmetl Leblancovu teorii o genetické nadřazenosti "samců alfa". Zanedlouho se Tahamovy smyšlenky stanou základem nové knihy slavného profesora Ludovica Leblanca.

Následujícího dne lidé z mlhy, s Iyomi a Walimaiem vpředu a s Tahamou a jeho válečníky jako zadním vojem, vedli nahaby zpět do Tapirawa-teri. Sto metrů od vesnice zahlédli tělo kapitána Ariosta, které indiáni položili na dvě tlusté větve, aby sloužilo jako potrava pro ptáky a zvěř; tak to dělali se všemi, kdo si nezaslouží pohřební obřady. Netvorovy pařáty ho rozsápaly natolik, že vojáci neměli žaludek na to, aby ho sundali a odvezli do Santa Maria de la Lluvia. Rozhodli se, že se vrátí později a jeho kosti křesťansky pohřbí.

"Netvor vykonal spravedlnost," mumlala Kate.

César Santos přikázal Timothy Brucemu a Alexovi, aby posbírali zbraně vojáků, rozházené po táboře, a zabránili tak výbuchu násilí pro případ, že by někomu povolily nervy. Nebylo to však příliš pravděpodobné, protože pach Netvorů byl stále všudypřítomný a všichni byli nesví a zkrotlí. Santos nechal naložit do helikoptéry zavazadla s výjimkou stanů, které zahrabali, neboť byl přesvědčen, že je nikdy nezbaví zápachu. Mezi rozloženými stanovými dílci našel Timothy Bruče své fotografické aparáty a několik filmů. Ty, které kapitán Ariosto zabavil a osvítil, byly zničené. Alex zase objevil svou tašku a uvnitř nedotčenou láhev s vodou zdraví.

Účastníci výpravy se shromáždili, aby se navrátili do Santa Maria de la Lluvia. Neměli pilota, protože jednu helikoptéru před tím řídil kapitán Ariosto a s druhou již pilot odletěl. Santos ještě nikdy nic podobného neřídil, nepochyboval však, že když zvládne svoje prastaré letadlo, ani teď nebude mít problémy. Nastal okamžik loučení s lidmi z mlhy. Vyměnili si dárky, jak tomu bylo u indiánů zvykem. Jedni se zbavili opasků, mačet, nožů a kuchyňského náčiní, zatímco druhá strana si sundala péra, semena, orchideje a náhrdelníky ze zubů. Alex dal svůj kompas Tahamovi, který si jej zavěsil jako ozdobu na krk a

daroval americkému chlapci svazek šípů otrávených jedem curare a asi třímetrovou foukačku, která se jim jen taktak vešla do omezeného prostoru vrtulníku. Iyomi znovu pevně uchopila Kate Coldovou za košili a co nejhlasitěji přednesla svůj proslov; spisovatelka jí odpověděla se stejnou vehemencí v angličtině. V poslední chvíli, když už nahabové nastupovali do ptáka hluku a větru, předal Walimai Nadie malý košík.

Rozdělené cesty

Zpáteční cesta do Santa Maria de la Lluvia byla jako noční můra; César Santos totiž potřeboval více než hodinu k ovládnutí všech kontrol a ke stabilizaci stroje. Během první hodiny nikdo nevěřil, že do civilizace dorazí živí a zdraví. Dokonce i Kate Coldová, která měla krev studenou jako ryba, žijící hluboko v moři, se loučila s vnukem pevným stiskem ruky.

"Sbohem, Jaguáre. Obávám se, že tady naše cesta končí. Lituji, že ta tvoje byla tak krátká," pronesla vážně.

Vojáci se nahlas modlili a popíjeli, aby utišili nervy, zatímco Timothy Bruče projevoval hlubokou nespokojenost zvednutím levého obočí, což dělával vždy, když hrozilo, že vybuchne. Skutečně klidná byla jen Nadia, která ztratila strach z výšky a důvěřovala otcově pevné ruce, a také profesor Ludovic Leblanc, kterému bylo tak špatně, že si nebezpečí neuvědomoval.

O několik hodin později, po přistání stejně bouřlivém jako byl start, se členové výpravy mohli konečně uvelebit v chatrném hotelu v Santa Maria de la Lluvia. Příští den se přepraví do Manaosu a odtamtud odletí domů. První část cesty se uskuteční tak, jak přijeli: lodí po Río Negro, neboť letadélko Césara Santose se nedokázalo odlepit od země ani s novým motorem. Pojede s nimi i pomocník Timothyho Bruceho, Joel González, jehož stav se značně zlepšil. Jeptišky pro něj vytvořily provizorní sádrový korzet, který mu znehybnil celý trup, a odhadovaly, že se vyléčí bez jakýchkoliv následků, i když se ten nešťastník zřejmě nikdy nezbaví děsivých vidin. Noc co noc se mu zdálo, že ho škrtí anakonda. Jeptišky je dále ujistily, že i tři zranění vojáci se uzdraví; měli štěstí a šípy nebyly otrávené. Budoucnost Maura Caríase ovšem

viděly černě. Tahamova rána mu poškodila mozek, a tak v nejlepším případě zůstane odkázán po zbytek života na kolečkové křeslo, se zakaleným rozumem a uměle vyživován. Vlastní letadlo ho již dopravilo do Caracasu spolu s Omayrou Torresovou, která se od něho ani na okamžik neodloučila. Omayra nevěděla, že je Ariosto mrtvý a že už ji nemůže chránit; netušila, že jakmile cizinci dosvědčí případ smrtící očkovací látky, půjde před soud. Zhroutila se, stále jen opakovala, že všechno je pouze její vina, že Bůh potrestal ji i Maura za tu věc se spalničkami. Nikdo jejím podivným slovům nerozuměl, ale otec Valdomero, který poskytl umírajícímu poslední útěchu, ji vyslechl a zapsal, co slyšel. Kněz stejně jako Karakawe měl již delší dobu podezření, že Mauro Carías vymyslel, jak se zmocnit indiánské země, a nevěděl jenom, jak to chce udělat. Zdánlivé doktorčino blábolení mu poskytlo klíč k záhadě.

Dokud velel posádce kapitán Ariosto, podnikatel si mohl dělat, co se mu zachtělo. Misionář neměl moc, aby ty lidi odhalil, i když celá léta posílal informace církvi. Nikdo jim nevěnoval pozornost, protože chyběly důkazy a krom toho ho nebrali vážně. Mauro Carías se totiž postaral o rozšíření pomluvy, že od chvíle, co byl unesen indiány, je kněz pomatený. Otec Valdomero se dokonce rozjel do Vatikánu, aby tam odhalil zneužívání indiánů, avšak církevní nadřízení mu připomněli, že jeho posláním je přinášet slovo Kristovo do oblastí Amazonky, a ne se plést do politiky. Vrátil se zlomený a ptal se sám sebe, jak má zachránit duše pro nebe, když nedokáže zachránit jejich životy na zemi. Nebyl si ani jistý, zda je vhodné obracet indiány na křesťanství, mají-li vlastní duchovní život. Tisíce let žijí v souladu s přírodou, stejně jako Adam a Eva v ráji. Jaký má smysl vnukat jim pocit viny, myslel si otec Valdomero.

Když se dozvěděl, že skupina Interriational Geographic je zpátky v Santa Maria de la Lluvia a že kapitán Ariosto zemřel za podivných okolností, přišel misionář do hotelu. Verze vojáků o tom, co se stalo na náhorní rovině, si protiřečily; jedni sváděli vinu na indiány, druzí na Netvora, a jeden z nich dokonce ukázal prstem na členy expedice. V každém případě bez Ariosta se rýsovala přece jen jistá možnost, že spravedlnosti bude učiněno zadost.

Brzo se postaví do čela jednotek další voják a nikde nebyla jistota, že bude čestnější než Ariosto. I on může lehce podlehnout úplatkům a zločinu, jak se v oblasti Amazonky často stává. Otec Valdomero předal získané informace profesorovi Ludovicu Leblancovi a

Kate Coldové. Představa, že Mauro Carías záměrně vyvolával epidemie s pomocí Omayry Torresové a pod ochranou důstojníka armády, byla tak obłudná, že tomu bez důkazů nikdo neuvěří.

"Zpráva o způsobu, jakým chtěli vyhubit indiány, by všemi oťrásla. Velká škoda, že nemáme důkazy," řekla spisovatelka.

"Myslím, že máme," odpověděl César Santos a z kapsy saka vytáhl jednu z lahviček, v nichž měla být očkovací látka. Vysvětlil, že Karakawemu se podařilo ji sebrat z doktorčina kufříku krátce před tím, než ho Ariosto zavraždil.

"Alexander a Nadia ho překvapili, když se hrabal v krabicích s očkovacími látkami. Vyhrožoval dětem pro případ, že ho prozradí, ale ty mi všechno pověděly. Byli jsme přesvědčeni, že Karakaweho vyslal Carías, a nikdy jsme nepomysleli, že by mohl být vládním agentem," dodala Kate Coldová.

"Já jsem věděl, že Karakawe pracuje pro odbor ochrany domorodého obyvatelstva, a proto jsem navrhl profesorovi Leblancovi, aby ho vzal s sebou jako osobního asistenta. To byl způsob, jak se stát členem výpravy a nevzbudit podezření," vysvětloval César Santos.

"Takže vy jste mě využil, Santosi," zamířil na něj prstem profesor.

"Vy jste chtěl mít někoho, kdo by vás ovíval banánovým listem, a Karakawe zase chtěl jít s výpravou. Nikdo nebyl škodný, profesore," usmál se průvodce a přidal vyprávění o tom, že Karakawe prověřoval Maura Caríase už několik měsíců a měl tlustou složku dokumentů o jeho špinavých obchodech. Především o tom, jak zneužívá indiánskou půdu. Je jisté, že měl podezření i na vztah mezi Maurem Caríase a doktorkou Omayrou Torresovou, a proto se rozhodl, že si ji pohlídá. "Karakawe byl můj přítel, ale byl to velmi uzavřený člověk.

Nikdy neřekl více, než bylo naprosto nezbytné. Nikdy mi také neprozradil, že podezírá Omayru," prohlásil Santos. "Myslím, že hledal vysvětlení hromadných úmrtí indiánů. Proto se zmocnil jedné lahvičky s vakcínou a dal mi ji, abych ji uschoval na bezpečném místě."

"Tak budeme moci prokázat, jak strašlivým způsobem se epidemie šířily," řekla Kate Coldová, která si prohlížela malou lahvičku proti světlu.

"I já pro tebe něco mám, Kate," usmál se Timothy Bruče a natáhl k ní ruku s filmem.

"Co je to?" zeptala se spisovatelka se zájmem.

"Záběry Ariosta, jak zabíjí Karakaweho ranou zblízka, dále Maura Caríase, jak ničí ampule, a střelby na indiány. Díky profesorovi Leblancovi, který na půl hodiny zabavil kapitána, jsem filmy vyměnil, než je Ariosto zničil. Dostal filmy z první části cesty a tyhle jsem zachránil," vysvětloval Timothy Bruče. Reakce Kate Coldové byla nečekaná: vrhla se na Santose a na Bruceho a oba políbila na tvář.

"Bůh vám žehnej, chlapci!" vyhrkla šťastně.

"Jestli je tady virus, jak se domníváme, Mauro Carías a ta ženská se dopustili genocidy a zaplatí za to." mumlal otec Valdomero. Držel malou lahvičku dvěma prsty v natažené ruce, jako by se bál, že by mu jed mohl vystříknout na tvář. Právě on navrhl, aby vytvořili nadaci na ochranu Oka světa, a především lidí z mlhy. Zapáleně vysvětloval, že s výmluvným perem Kate Coldové a s mezinárodní pověstí Ludovica Leblanca to nebude nic těžkého. Samozřejmě jim chybějí finance, ale oni už na něco přijdou. Obrátí se na kostely, politické strany, mezinárodní organizace, na vlády. Jednoduše zaklepou na všechny dveře, aby shromáždili potřebné fondy. Misionář rozhodl, že je třeba zachránit domorodé kmeny, a ostatní s ním souhlasili.

"Vy budete předsedou nadace, profesore," navrhl Kate Coldová.

"Já?" zeptal se profesor Leblanc s neskryvaným překvapením, ale také s nadšením.

"Kdo by to dělal lépe než vy? Když mluví Ludovic Leblanc, svět naslouchá." řekla Kate Coldová, napodobujíc domýšlivý způsob antropologovy mluvy. Všichni se rozesmáli - samozřejmě až na profesora!

Alex a Nadia seděli na molu v Santa Maria de la Lluvia, právě tam, kde se před mnoha týdny odehrál jejich první rozhovor a kde začalo jejich přátelství. Stejně jako tehdy, i nyní nastávala noc doprovázená kvákáním žab a vřeštěním opic, tentokrát ale nesvítil měsíc.

Nebe bylo temné, pokropené hvězdami. Alexander nikdy takovou oblohu neviděl, nedokázal si ani představit, že je na ní tolik hvězd. Oba měli pocit, že od chvíle, kdy se poznali, toho zažili velmi mnoho: v těch několika týdnech dospěli a změnili se. Mlčky dlouho pozorovali nebe, mysleli na to, že se velmi brzy budou muset rozloučit. Nadia si vzpomněla na košík, který přinesla svému kamarádovi. Týž,

co jí dal při loučení Walimai. Alex ho s úctou převzal a odkryl ho: uvnitř se třpytila tři vejce z posvátné hory.

"Nech si je, Jaguáre. Mají velkou cenu, protože to jsou největší diamanty na světě," pošeptala mu Nadia.

"To že jsou diamanty?" zeptal se udiveně Alex a neodvážil se jich ani dotknout.

"Ano. Patří lidem z mlhy. Podle mých vidin mohou zachránit indiány a les, v němž odedávna žijí."

"Proč mi je dáváš?"

"Protože tys byl jmenován náčelníkem pro jednání s nahaby. Můžeš s nimi diamanty směnit," vysvětlila mu.

"Ale, Nadio, já jsem obyčejný patnáctiletý kluk! Nemám ve světě žádnou moc, nemohu s nikým jednat, a už vůbec ne se starat o takový poklad."

"Jakmile dorazíš domů, dáš je babičce. Jsem si jistá, že ona si už bude vědět rady. Vypadá jako velmi mocná žena a určitě dokáže indiánům pomoci," ujist'ovala dívka.

"Jsou jako kousky skla. Jak víš, že to jsou diamanty?" zeptal se chlapec.

"Ukázala jsem je tatínkovi a on je na první pohled poznal. Ale dokud nebudou v bezpečí, nikdo to nesmí vědět. Jinak je ukradnou! Rozumíš, Jaguáre?"

"Rozumím. Viděl je profesor Leblanc?"

"Ne, jenom ty, tatínek a já. Kdyby se to dozvěděl profesor, okamžitě by to rozneseš do celého světa," tvrdila Nadia.

"Tvůj otec je strašně čestný. Jiný na jeho místě by si diamanty nechal."

"Ty bys to udělal?"

"Ne!"

"Tak vidíš, tatínek taky ne. Nechtěl se jich ani dotknout. Tvrdil, že přinášejí smůlu, že se lidi kvůli těm kamenům zabíjejí," poznamenala Nadia.

"A jak je pronesu celníci?" zeptal se chlapec a potěžkal v ruce velkolepé drahokamy.

"V kapse. Když je někdo uvidí, bude si myslet, že to jsou pouhé turistické suvenýry od Amazonky. Nikdo netuší, že existují tak velké diamanty; tím méně, že je má kluk s vyholenou půlkou hlavy," smála se Nadia a přejela mu rukou po holém temeni.

Hodnou chvíli mlčeli, pozorovali vodu před sebou a zšeřelé rostliny kolem; byli smutní, neboť za několik hodin si řeknou sbohem. Mysleli na to, že už nikdy se jim nepříhoda něco tak podivuhodného jako právě společně prožité dobrodružství. Je snad něco srovnatelného s Netvory, zlatým městem, Alexandrovou cestou do hlubin země a Nadiiným výstupem ke hnízdu se záračnými vejci?

"Chtějí, aby babička napsala ještě jednu reportáž pro International Geographic. Má odjet do království Zlatého draka," vyprávěl Alex.

"Zní to stejně zajímavě jako Oko světa. Kde to je?" zeptala se dívka.

"V Himálaji. Rád bych jel s ní, ale."

Chlapec věděl, že to není možné. Je třeba se vrátit do běžného života. Byl pryč několik týdnů, a aby neztratil celý rok, musí zpátky do školy. Chtěl vidět rodinu a obejmout psa Poncha. A především musí předat vodu zdraví a Walimaiho bylinku mamince. Věřil, že díky tomu a chemoterapii se uzdraví. Avšak to, že musí opustit Nadiu, ho moc bolelo. Přál si, aby se nikdy nerozvedl, aby navždy zůstal pod hvězdami se svou přítelkyní.

Nikdo na celém světě ho nezná tak dobře jako ona, nikdo není tak blízký jeho srdci jako ta dívka barvy medu, kterou zázrakem našel na konci světa. Co se z ní stane? Bude vyrůstat moudrá a divoká v pralese, daleko od něj.

"Uvidím tě ještě někdy?" povzdechnul si Alex.

"Jasně!" prohlásila dívka s Borobá v náručí s předstíraným veselím, aby neviděl, že pláče.

"Budeme si psát, ano?"

"Pošta tady ale moc nefunguje."

"To nevádí! Budu ti psát, i když dopisy půjdou dlouho. To, že jsme se poznali, je pro mě z celé cesty to nejlepší. Nikdy, nikdy na tebe nezapomenu! Vždycky budeš má nejlepší kamarádka!" sliboval Alexander chvějícím se hlasem.

"A ty můj nejlepší kamarád, tak dlouho, dokud se dokážeme vidět srdcem!" odpověděla Nadia.

"Na shledanou, Orle."

"Na shledanou, Jaguáre."

Vydalo nakladatelství Jiří Buchal - BB/art v roce 2003
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 2002 Isabel Allende
All rights reserved
Ze španělského originálu La Ciudad de las Bestias
(Published by Editorial Sudamericana)
přeložily © 2003 Dora Novotná, Jana Novotná
Redakce textu: Ilona Staňková
Jazyková korektura: Světlana Karasová
Grafická úprava obálky © 2003 Robin Brichta
Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno
První vydání v českém jazyce
ISBN 80-7341-165-2